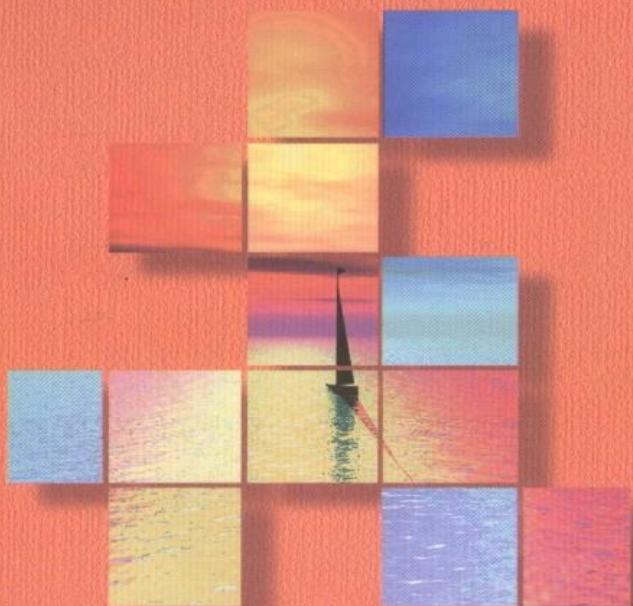

زهکمیریا نامن

بادکرن بهاره ف بهاری

کومهگا چیر و کین بزاره

وهرگیران

عارف حیدر

بارگون بهره‌ف ده ریایی

زهکه ریا تامر

بارکرن بهره ف ده ریایی

کومه کا چیروکین بزاره

وہر گیزان

د. عارف حیتو

پیشگوتن

خويایه کو و هرگیران فاکتهرهکي تم گرنگي پیشغهچوونا رهوشنهنیریئيه ب گشتى و ئەدھبىيە ب تاييەتى. پەيدابوونا توخمىن ئەدھبى يىن نوو دناڭ ئەدھبىيە رۇزىھەلاتىدا (كورته چIROKA ھونھرى، رۆمان، شانق... هتد) ژ ئەنجامى باندورا ئەدھبىيەن رۇزئاتا بۇو، ئەف باندوره ژى ھەر بەرى و هرگىرانا دەقىن ئەدھبىيە بۇو، كورته چIROKA ھونھرى ژى ژ وان توخمىن ئەدھبىيە كو شەنگىستىن وى ل رۇزئاتاى و ئەنجامى وەرارەكا دوور و درېزىدا ھاتىنە پىتكىئنان، ئيرق د ئەدھبىيە مە يى كوردى ژى دا ھونھرى كورته چIROKA پىنگاۋىن بلهز ژ ئالى تەكىنلىكى يان ناھەرۈكىيە دەھافىزەت و خوه ژ ئاوايى ۋەگىرانا سەرھاتى و چIROKA فولكلورى رەھا دكەت، ئەف وەرارە ژى، ۋەدگەرتە مفا وەرگىرتنا چIROKنىشىسان ژ سەربورىن كورته چIROKA و ئەدھب و رەخنى ب گشتى ل ناڭ مىللاھتىن دى. نەھ چIROKنىشى كورد رۇز ب رۇز شارەزاهيا خوه د وارى تەكىنلىكىن نوو يىن ۋى ھونھريدا زىدە دكەت ب رى ياخوانىدا دەقىن بىيانى و دىسان سەرەدەريا وى دىگەل كەلەپورى كوردى و نەمازە ئەفسانى و ئاوايىن دى يىن ۋەگىرانا فولكلورى ل گورھى تەكىنلىكىن نوو دھىتەكىن. ھەلېت ئەف مفا وەرگىتن پتر زىدە دىيت ھەكەر دەقىن بىيانى بھېتە وەرگىران بۇ سەر زمانى كوردى، چونكى ئەف يەكە زمانى ژى زەنگىن دكەت و بھېز دېئىخت. بى ئاوايى چIROK پىشىكەفت و چIROKنىشى چەوا مفای ژ كەلەپورى خوه وەردىگەن وەسا مفای ژ سەربورىن ئەدھبى يىن كەلەن دى ژى وەردىگەن، نەمازە كەلەن ھەسىۋىيەن مە كو نىزىكىيەك ژ ئالىيەن جفاكى، ئابورى، دىنى، دىروكى، ئەفسانەيى، جوگرافى، دناۋېرا مەدا ھەمە.

د ۋى پەرتوكا د نىچ دەستىن تە دا دى (٣٣) چIROKنىت ھەلبىزارتى يىن چIROKنىشى سورى زەكەريا تامر خوينى كۆز ژ شەش كومەلە چIROKلىن وى ھاتىنە

خرقه‌کرن، ئەف نافه نەيى دووره ژ رەوشىنېرى كورد نەمازە ئەۋى تىكەلەك دەگەل رەوشەنېرىيا عەرەبى ھەى، ھەلبۇرتنا وەرگىرى ئان دەقان (د.عارف حىتو) ب دىتنا من كارەك سەركەفتىيە ژېر گرنگىا ۋى چىروكىنفيسى وەكۆ پىشەنگەك د چىروكا سورىدا و ل دەفرى ھەمىي ژى. رەخنەگىرى سورى (رياضى عصمت) دېزىت: "ئەم زەكرىيا تامىر وەكۆ نېيسىكارەك پىشەنگ و شورەشگىر و ھەفچەرخ دېين، كارىيە چىروكا سورى دەرباز بىكتە چارچوقۇ جىهانى بىي ناسناما وى ژەدست بىدەت و شىايە مفای ژ رېبازىن رەوشەنېرىي بىيىن جىهانى وەرگىرىت بىي رەسەنیا خوھ بەرزەكت (الصوت والصدى) دراسة في القحة السورية/ ل ١٧٩.

زەكرىيا تامىر سەتىرەكا بەرچاھە د چىروكا نۇو يَا سورىدا و دەستپېكىا وى يَا نېيسىنىڭ ۋەدگەرتە سالىن پېنچىيان، گرنگىا وى د ھندى دايە كۆ وى تايىەتمەندىيىن خوھ د ھونەر ئەپەپلىكىدا ھەنە، چ ژ ئالى ھەلبۇرتنا بابهاتانقە يان زمانى وى يى شعرىكى يى تىرى سەمبول. ۋەرەپەسا بكارئىنانا كەلەپورى ب بەرفەھى و ب خوھندەقانى پەيدا دىكتە، ھەرەپەسا بكارئىنانا كەلەپورى ب بەرفەھى و ب تەكىنەكىدا ھەفچەرخ، شىايە د چىروكىن خوھدا دەربىرىنى ژ خۇن و ئىش و ئازارىن مروفى ھەفچەرخ بىكتە، نەمازە ژ چىنەن ھەزارىن ل تاخىن مالى بىيىن بازىرىي لىمەشقى د ژىن و گەلەك جاران ئەم جوواھىيا چىنایەتى د چىروكىن وى دا بەرھەست دىكەين و كەسانى د چىروكىن ويدا بەرچاھ، پتريا جاران كەسانەكى زولمىلىكىرييە، حەز و ۋىيان لى ھاتىنە بن پىكىرن، چ ژ ئالىن جڭاڭىقە يان سىاسيىتە يان ئابورىيە، دىسان د چىروكىن خوھدا ب كۈورى ھەۋەنەندا يەنافەرا كەس و دەستتەلاتداريدا بەرچاھ دىكتە، بۇ ھندى كۆ بشىت ئازادانە ۋى كېشا نازك دىار كەت ۋە دەگەرت بۇ سەر دەمەن دىرۈكى.

ئەم د كارن بى دووپلى بىئىش كۆ وى ب وېرەكى خوھ ل سى كۈزى بەرەندىكى دايە (دین ، سىاسەت ، سىيكس). تەف پىككولا ئەم د ئەدەبى كورىيدا دىكەين، نەھ ژ

هه ردهمه کن دی پتر د پیدقینه. هه کهر مه بقیت نهده بی مه بیته پارچه که ژ براها
حفاکی و سیاسی یا گلی مه. نه ما زه د فی قوناغا نازکا گلی مه تیندا بیورت.

دیسا (ریاض عصمت) ب فی رهنگ سهروسیما یین هونه‌ری یین زهکه‌ریا تامر پوخته دکت: "زمانی وی یی تیر و شعرکیه، یی سه‌رکه‌فکیه د کارئینانا سه‌مبول و ئهنجامین سایکلولوژیدا... سیناهیه‌کا زیندی یا گهش د چیروکین ویدا هه‌یه... ته‌کنیکه‌کا هونه‌ری یا پیشکه‌تی هه‌یه... گریدانا وی ب خمه‌ین زولمیکرییان و ویره‌کی د چاره‌کرنا دوزا سه‌ربه‌ستییدا... دوباره‌کرنا مژار و شیوارزی ب به‌ردہ‌وامی... بکارئینانا سه‌مبولین مژهوی... ب ریازین نورقپی یین ودکو (الاطباعیة والتعیریة) دا خبار بوبویه... نه‌مازه چیروکا سوری د سه‌ردہ‌من ویدا دنافه‌را قان هه‌ردوو رتیازاندا دهات و دچوو.

زهکرييا تامر پتر يي دا خباري ته عيريي بوو کو گرنگيي ندهته پشت ديار وکان ز راستييان و د هزريين (برگسون و فرويد و سترنديرگ و کافكا و ئونيل) دا ديار دېت. ئەف رىيازاه ژى وەکو رىيازاهكا ئەدەبى - ھونەرى ل ئورۇپا ھاته پيش لەمى ئىنتىباىي ب تىنى نەشىاي دەربرىنى ژ سەربورا شەرى جىهانىي ئىكى يى خوينەلەو بىكت. زهکرييا تامر د چىروكىن خودا دەربازى ژيانى بىت و بەر ب جىهانا مەرييانقە دېت، كەسانىن بىرۇكى و ئەفسانەيى زىيىندى لەكت و دئىنته د ژيانا كەفۇرۇدا، نا يى دەربرىنى ژ كەلهك كىشىشىن سىاسي، حفاكى - سىنجى بىكت.

ل دور و هرگیرانا ڦان دهقان، بهري هر تشتى ٺقيا بيڙن کو ههگه شعر ب
و هرگيرانى گلهك ڙ بهايڙن خوه ڙ بدست بدست نهمازه ئالىين گريدائى ب موزيكا
شعريقه، لئى هئف يهكه ڙ پهخسانى را ناهيته گوتن و ههگه هندك جوانيني ڙ
بدست بدست ڙي كيمه، چونکي زمانى پهخسانى ڙي زمانه کي تير وينه و پهيف و
ههقوکن ٿئدهينه و ل سه رئاستي واتاين ڦيڙن ڀهڻان ناهيته خوانند و

داکو و هرگیز بشیت جوانی یا دهقی ژ دهست ندهد نهیا بزاوی بکهت دهقی و هرگیزته سهر زمانهکی ئەدەبییت ل ئاستى زمانى دهقی، هەرچەندە خودندهقانى چىرۆكىن زەكرييا تامر ب زمانهکى شعرکى دەھست. لى زمانهکى ب ساناهى و سەڭ و نازكە، پەيىش و ھەفۇك و وينه يېن ئالوز ژى تىدا دەھىنە يېتن.

و هرگیزى ئان دەقان د.عارف حىتو شىايىه ھەتا رادەكى باش مافى وان بدەتى و ب زمانهکى جوان و ليكايى و سەڭ و هرگیزته سهر زمانى كوردى، ئەز باوەر دەكم خودندهقان زوو ب زوو پى ناخەست كۆ ئەف دەقە ژ زمانهکى بىيانى هاتىنە و هرگیزانىن، ئانکو وەسا خويما بىيت ھەروەكوب كوردى هاتىنە نەسىن.

ل دوماهىي، فەرە بىيىشىن كۆ پىدىقىيە دەزگەھىن مە يېن راگەھاندىن و رەوشەنېرىيە ل ھەريمى گۈنگىيەكا باش بدەنە و هرگیزانى چىنكى ئەف جىلەك يىن پى دەگەت د قادا ئەدەبىدا ژ زمانى كوردى پىئە چو دى نزانت. لەوا دا ژ رەوشەنېرىي و شارستانىا جىهانىي ۋە نەقەتت. نېشىا ھەر ژ نەھ دەزگەھىن تايىيەت ب و هرگیزانى بەھىتە دانان و شاكارىن ئەدەب و رەشقەنېرىي يا جىهانى ب كوردى ل ۋېرىي بەلاڻ بىن.

عىسىمەت مەھمەد بەدەل

دەۋگ / ۲۰۰۰

پہنچہ کا ہہڑی گوتنی

ئەف جىهاندا پان و بېرىن و ژەقچىودا ب رىكا تورىن ئەنتەرنىتى و پۆستەيىن ئەلكترونى، يَا بچويكتىر و نىزىكتىر لى دەھىت، ئىدى زۇر يَا ب ساناهىيە كۆ خەلک ھەقبەندى يىن رامىيارى، ئابورى، گلتورى و جڭاڭى د ماوهىي چەند دەمژىراندا دىگەل پېپانى يَا ۋەلاتىن جىهانىدما بىخەن و سەرەددەرىيەكابالبەر و كارىكەر و بەرەمدار دىگەل ھەزىزىن ھەممەرنىڭدا ئەنچامدەن.

د فن پروسه‌یا د ئىكگەھشتىيدا زى. تىشتى ھەرە گرنگ ئەوه كو رىز ل ھزرىن
بەرامبەر بەھيئە گرتن و دانوسستانىنەكا بەردەواام دناف جقاڭان و ھزرىن جوبا جودا
دا ھېيت، ژېۋ پېشىھەبرنا خىخالا وھاراي و پېشىھەچۈونى. لى، چونكۇ زمان ئالاقى
ھەرە گرنگى سەرەددەرىكىنىيە، ياخەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن
ئافاندىن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن
سەرەددەرىيى لەگەل ھەف بەكەن، كو ئەف سەرەددەرىيە ياخەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن
ئەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن كەنەنەن

یا ئاشکرايە کو مللەتى كورد وەك مللەتكى بىندەست و بىن ھەبۈونا دەولەتكە كا خۆسەر و ئازاد، د بن ئاكاما كلتورىن دەولەتىن (ھەۋسى / داگىركەن) دا وەراركىرييە، ھەمان سەرسىيمايىنن كلتورى زال وەرگرتىيە و د بن ئاكامىن زمان و كلتورى وەلاتىن (عەرەب، تۈرك، ئىران) دا مەزىن بۇويە و گەشەكىرييە، زىيەبارى ئىن چەندى زى مللەتى كورد زلائىن رامىارىقە بۇ ماوى چەندىن سالان د بن دەستەلاتا رېزىمەن ئان ھەرسى دەولەتانا ژايىه، ژېرىنى چەندى زى پىرانى ياخىسىن كورد زمانىي ئان ھەرسى وەلاتان، ئەڭگۈر وەكۈ وان يان باشتىرنەزانىن، تا رايدىيەكى ب

باشی دزانن. ڦی چهندئ ڙی و هليکريي کو گلهک ڙ زانا و بسپور و پهلهوانين
قادا رهوشنهنيري، ب ئيک ڙ قان هرسى زمانان ئافاراندى بکەن ول سەر گلتوري
وان بهيته هژمارتن. ئەقجا وەکو کاردانههويهک ڙبۇ خۇپاراستنى و خەباتا مان و
رزگاري، رهوشنهنيري كورد هولدايە کو زمانى كوردى بپاريزيت و بکەتە ناسناما
نەتهوا كورد. سەرھراي هەمى ھولىيەن داگيركەران ڙبۇ سەركۆنكرن و تەپەسەركرنا
گلتور و زمانى كوردى، هەربىوو براشقىن رهوشنهنيري و رزگاري يا گەللى كورد
رۇلەكى گرنگ ھېبوويه د پاراستن و دھولەمندكرنا زمانيدا.

پشتى سەرھەلدانا پىرۋزا بەهارا نوت و ئىكى ل كورىستانان عيراقى و پەيداكرنا
دەليقەيەكا باش بۇ ئازايى ياكى ھزركرنى و دەربىرىنى و خوانىن و نېسىينا ب زمانى
دايکى (زمانى كوردى ب هەربىوو دياكتىن خوه يىن سەرەكىف)، هەمى ھەول و
شيان يى دەينە تەرخانكرن ڙبۇ كوردىكىرنا سەروسيماين گلتوري ھېي و
سەرەدەريكىرنىن رامىارى و جڭاڭى و ھەمى لايىن دى يىن ژيانى. ئەف ھەولدانه ڙى
پىنگاڭەكە ڙبۇ كوردىكىرنا داهىنانا ئەدەبى ياكى نېسىسەرەكى ھەفسووپىن كوردىستانى،
چونكۇ ھەتا ئەم پۇيىتەكى باش نە دەينە وەرگىرانى و دانوستانىنى دەكل ھەفسوو
و ھەشكۈيەن وەلاتىن خوه نەكەين، پروسا وەرار و پىشىكەفتىنە مە ياكى نەدەبى ناكەفتە
سەر رىيازا خوه ياد روسەت. لى، چونكۇ پىنگاڭا شەنگىستەيى و كوير و ب رىكەكا بەرە بەرەيى ياكى
بىت، ئەگەر ب بازىنانىن شەنگىستەيى و كوير و ب رىكەكا بەرە بەرەيى ياكى
نەبىت، بىت ئەنجامىن باش ڙى نە زىن، هەر وەكى بىيىشن "كەس ب پەلەكى نا گەھتە
سەرە مەلەكى". لەوا ب هزرا مە، هەر وەرگىرانەكاكا ڙ زمانى عەرەبى، كو پەرانى ياكى
رهوشنهنيري يەن دەقەرەي ڦى زمانى باش دزانن و دوير نىنە ھندەك ڙ زمانى دايکى
ڙى باشتى بزانن، بىت پىشوازىيەكاكا پەر ئەقىن و تامەزرووبى ژلايى رهوشنهنيري
نەبىت و هەر رهوشنهنيرەكى بقىت قان چىروكىن وەرگىرای بخويىت، دى ل دەقىن
وى يىن عەرەبى ۋەگەرتىت، چونكۇ بىت خوانىدا زمانى عەرەبى بۇ وان ب

ساناهیتر بیت، نهمازه خواندن ئەکاریمی یا پرانی یا رهوشەنیران هەتا بەرى سەرەلدانى ژى ب زمانى عەرەبى بۇويه.

مادەم ھۆسانە، وەرگىرانا ۋان چىرۇكان بۇ سەر زمانى كورىي، ژبۇچىيە؟

ھەلبەت پشتى حكمەتا ھەرئىما كوردىستانا عىراقى بېرىارا كورىيكرنا داموەزگەھىن مىرى و خواندىگەھان داي و خەلکى پېڭىرىيەكا باش پېكىرى و پى دەكەن. د ماۋەپىن چەند سالەكتىن كىمەن داھاتىدا دى كومەكا رهوشەنيرىن كوردىزان وعەرەبى نەزان پەيدا بن. ئەقى كوما رهوشەنيرىن ئايىنەھىي ژى، دى پېشقۇ ب ھنەك ژىلەر و بەرەپىن كوردى ھەبىت و بەرەپىن وەرگىرای دى بىنە پېشكەكا گىنگ ژ ئاوىزى پاراستنا د ئېككەھشتىن و بەردەوامىيا سەرەددەرىكىنى و ئالوگۇرپىرىدا پروسا ئېپستمولۇزى يَا دۇولايەنى.

زلايەكى دېفە ژى، ئەف جورە وەرگىرانىن نەف، دى بىنە بەرى بىنیاتى پاقىزىكىن زمانى كورىي و زەنگىنلىكىندا وى، چونكۇ ئەقە چەندىن سالە پەيقەن بىانى دىناش زمانى مەيى شرييندا لەتىنە بكارئىنان و قەجۈين ھەتكو زمان ژ پەيقەن بىانى پې بۇوى، ئەقچا وەكى ئەركەكى نىشتمانى و نەتەوەھىي ل سەر ملىن ھەر رهوشەنيرەكى كورد، پېشقۇ بۇويە كۆ فى زمانى ژ پېشىلەبۇونى رىزگاركەت و دەولەمەند كەت، يان ژى ب كىمى دەولەمەندى يَا وى يَا سروشتى بىپارىزىيت يان بىزقىرىنتەقە.

وەرگىرانا من بۇ ۋان چىرۇكىن چىرۇكىنىسىن عەرەب (زەكريا تام)، ژبهر ۋان ئەگەرىن ژىيگۇتى بۇويە كۆ وەغەرا ھزار مىلى ژ پېنگاڭا ئېڭى دەست پى دەكت و ھەرودسا ژى بەرەپىنى ۋى ناۋدارى قادا رهوشەنيرى يَا عەرەبى ل دەقەرا مە بىن كىمە و دىبىت ب دەست ھەمى رهوشەنيران نەكەفتىت، نەمازه ئەۋىن ل دەسپىڭا ژيانا خوھ يَا رهوشەنيرىيە ل بەرەپىن داھىنەر لەگەرىتىن.

د فی و هرگیز نیست، گلهک جاران من بی هولوای ئه و بیروکین د زمانی مهدا نه بن
نیزیکی زمانی مه بکم و ب فی چندی د گلهک جهاندا (هه رچنه د کیمن) من
ده سکاریه کا بچووک د شیوازی هه قوکاندا کریه. بیی کو کوهه ری هزری بریندار
کم.

هه رووهکو گلهک رووهشنه نبیر دزانن کو زهکریا تامر بی ل سالا ۱۹۳۱. هاتیبه سهر رویی دونیایی و هر ژ سالا ۱۹۵۷ و هر، چیزهک نفیسینه و وهکو چیزهک نفیسیس هاتیبه نیاسین، په خشانیین پیترانکي د گلهک روژنامه و گوفاراندا نفیسینه و ئه زمونه کا باش هه یه بواری چیزهکن زاروکاندا.

زهکه ریا تامر ئىكە ز ناشدارىن عەرەبان د وارى چىرۇكَا ھونەريدا و ھەتا نەھۇرى زى چىرۇكىن وى بۇ زمانىن (ئىنگىلەزى، فەنسى، ئىسبانى، ئىتالى، بولگارى، روسى، ئەلمانى) ھاتىنە وەرگىران. مە زى ئەف قەفتا ھەلبىزاردەبىي ز ۋان كومەلە چىرۇكىن خوارى وەرگىرتىنە و وەرگىراینە سەر زمانى كوردى.

١. **صهيل الجواد الابيض** / چاپا نووي ١٩٧٨ / چاپا ئىكى ل سالا ١٩٦١ چاپ بىولىي.

٢. ربيع في الـمـاد / چاپا سین ۱۹۹۴ / دار ریاض الریس - لندن / چاپا یئکی ل
سالا ۱۹۶۳ چاپ بـوـیـه.

٣. الرعد / چاپ سین ١٩٩٤ / نار ریاض الریس - لندن / چاپا ئیکی ل سالا
١٩٧٠ چاپ یوویه.

٤. دمشق الحرائق / چاپا سیئ ١٩٩٤ / نار ریاض الریس - لندن / چاپا نیکی ل
سالا ١٩٧٣ حاب بیویه.

٥. النمور في اليوم العاشر / چاپا سین ١٩٩٤ / دار ریاض الریس - لندن /
چاپا ئىكى ل سالا ١٩٧٨ چاپ بۇويه.

٦. فداء فوح / چاپا ئىكى - ١٩٩٤ / دار ریاض الریس - لندن.

ژ بلى ۋان ھەر شەش كتىيان "ل گورھى پىزازىنىن من" سى كتىيەن دى ژى
چاپكىرىنه، ئەو كتىب ژى ئەقىن خوارىينه:

١. سنضحك / چاپا ئىكى - ١٩٩٨ / دار ریاض الریس / بيروت- لبنان.

٢. الحصرم / چاپا ئىكى - ٢٠٠٠ / دار ریاض الریس / بيروت- لبنان.

٣. تكسير وكب / چاپا ئىكى - ٢٠٠٢ / دار ریاض الریس / بيروت- Lebanon.

لى ژ ۋان ھەرسى كتىيەن داۋىيى چ چىرۇك نەھاتىنە ھەلبىزارتىن ژېۋ وەرگىرانى.
بىيت د ئايىندهيدا ئەقى كارى ئەنجامدەين. لى، نەۋ ب تىنى چىرۇكىن ھەر شەش
كتىيەن ئىكەم دى ئىخىنە بەردەستى خواندەقانى زمانى كوردى.

نيازا من د ۋىن ھەلبىزارتىندا ئەوه كۆب دروستى خۆديكا بەرھەمىن ژيانا وى يَا
ۋىزەيى بۇ خواندەقانىن كورد پىش چاڭڭەم. ھەروەسا من چىرۇك ل گورھى
سنسلە دىرۇڭا نېيسىينا وان رىز ئەكرىنە، ژېھر كۆ من باوهەرييما ب وى چەندى ھەى
كۆ بەرھەمىن ھەر نېيسەرەكى زايىن ھەزا وىيە و ب ئىك چاڭ بەرئ خوھ نەدەتى
لەگەل ل بەر چاڭ وەرگىرتىن جە و سەردىھەن تىدا نېيسىاي، ژلايەكى دېقە ژى، دەمى
خواندەقان قىن ھەلبىزاردەيا چىرۇكان دخوينىت. دا خۆشىيەكا دى ژىلى خۆشىيَا
داھىننانى و ھەزا دەربەراندى ژ جۇداھى يَا سەردىھەمىن نېيسىنى وەرگىرت.

ل دوماهی یا قى قهفتا هەلبىزادەدا چىرۇکان، ناۋى كومەلا چىرۇكاكا ژىدەر ل بەرامبەرى ھەر چىرۇكەكى، ب زمانى عەرەبى ھاتىيە نېسىن، ئەگەر خواندەغانەكى قىيا ل دەقى عەرەبىي چىرۇكى ب زۇپىت، دا گەلەك ب لىڭگەريانىقە مژوپىل نەبىت.

ب ھزرا من ئەش چىرۇكە گەلەك نىزىكى جۇاڭىن مەنە و خواندەغان دى شىت دەكل ژىت و خۆشىي رى وەرگرىت، ئەقە رى د بىنەكۈكا خودا پالدەرەكى دى يى گارىگەر بۇو ئەز پالدىام قى بەرھەمى وەرگىرمه سەر زمانى كورى.

ل دوماهىي، ھىقىدارم ب قى وەرگىرانى ئەز شىبابم لېنەكا دى بدانمە سەر ئاقاھىي رەوشەنبىرى و كلتور و زمانى كورى.

د. عارف حىتىّ

٢٠٠٠ دھۆك /

مهليکى گۆته و هزيرى خوه

مەزن و بچووڭ

مهليکى ئەقىندارى ئاخفتىنى گۆته و هزيرى خوه يى حەز ژ گوهدانى دكەت: من ھەمى ئەو تشت يىن ھەين كۆ بىمە دلخوشترىن كەس ل سەر روبيى عەربى.

وزىرى لى قەگەراند: تو دلخوشترىن مەليکى و ژ ھەمى خەلكى دلخوشترى، خوبى تە ژ چاھىن حەسۋودان ب پارىزىت.

مهليکى گۆت: من هند مال يى ھەى تىرا ئاڭاكرنا باشىرەكى دكەت. كۆ خانى يىن وى ھەمى زىر بن.

وزىرى لى قەگەراند: ئەز گورى خودى بىم، دىدته هندەكا و نادەتە يىن دى.

مهليکى گۆت: من شاھزەنەكا جوان ھەيە، گەلەك ئەز دېقىم.

وزىرى لى قەگەراند: ما ژنکەك ھەيە تە بىيىت و حەز ژ تە نەكەت؟!

مهليکى گۆت: من وزىرەكى ژىرمەند يى ھەى، شىرەتا ل من دكەت و خوه ژ خزمەتا من نادەتە پاش.

وزىرى لى قەگەراند: ئەوى تو رېزى لى دىگرى و بىيىشى ژىرمەند، ھىشتا پىنگاڭاۋا ئېكى دىناڭ دۇنيا ژىرمەنداندا نە ھافىتتىيە.

مهليکي گوت: من سهربرهک يى هەي، سهرين دوزمنين من دبريت.

وهزيرى لى ۋەگەراند: دوزمنين تە د مرينه، ھەر ژ دەمى دوزمنكارىيا تە كرى.

مهليکي گوت: من سەرلەشكەرەك ھەي، بىلايىن من بىارىزىت.

وهزيرى لى ۋەگەراند: خويى بىلايىن تە زىدەكەت و دوزمنين تە كىم كەت.

مهليکي گوت: من سەروكەكى پوليسان ھەي، دزيكەرا بىگرىت بەرى دزىي بەكەن.

وهزيرى گوت: دى ژى داخوازكەين كۆرۈكىن خوه وەرارى بىختى و پىش بىختى.
داكۆ بشىت دزيكەران بىگرىت بەرى ژ نايىك بىن.

مهليکي گوت: من ھەمى تشتىن ھەين ئەوين مروفى دلخوش دەكەن، لى ئەز ب تەۋاڭى
نەيى دلخوشىم.

وهزيرى گوتە مەليکي خوه: مرؤف دشىت ھەمى تشتا د ژيانىدا كونترۇل كەت و
بگەتى ژبلى خوشى، خوشى ئەو گولا ب ركە كۆرۈكىن باخچەيىن لىلى، ل چ جەين
دى شىن نابىت، دل ژى ئەو زارقۇكى سەيرى سەر بەردايە.

مهليکي گوت: ئەز دزانم، چ دى خوشىيى من، بى كىمامسى تەۋاڭىتەت.

وهزيرى لى ۋەگەراند: دى ھەيغا شەعبانى ھەميي ب رۆزى بىم ژبۇ كەرەم و دانا
خويى.

مهليکي گوت: ئەوا ژمن كىم ئەدبيەكە، ل سەر مەليکي و ميرگەها من بنقىسىت كۆ
بىتە كلتورەك ژبۇ رېشتىن بەيىن، ئۆو ئەف ئەدبيە بەيتە نىاسىن ب ئەدبيى مەليکي.

وھزىرى لى ۋەگەراند: ب ناۋۇدەنگەرلەرن ئەدیب، ھەر رۆز وەكى مىش و كولى و تۈزى يى ل بەر دەرگەھى تە، تە كى لېقىت؟ مۇتنەنبى، توحىدى، مەعەربى، جاحز؟ ئەگەر تە ئەدىيىن بىانى لېقىن، لى بۇ تە باشتىرىن ئەدىيان ب ئەرزاڭلەرن بەا ئىنىن، ھەروەكى ئەم ترۇمىيەل و فۇرۇكە و كەنم و كوشى و پەنیرى و بىرنىجى و فىقى و كەسکاتى ژى ژ دەرۋە د كېپىن و د ئىنىن.

مەلیکى گۆت: من چ ئەدىيىن ب ناۋۇدەنگ نەقىن، چونكۇ لى يى لرەوين بىت، خۇ ئەگەر خوه گوھدار و وەفادار ژى نىشا بىدەت، لى ھەرمىنیت دەن بلندەكى ژ خوه رازى.

وھزىرى گۆت: كەسەك تەحەمۇلا دەن بلندىن ژخوه رازى ناكەت.

مەلیکى گۆت: ھەر بەھەرەمەندەك يى دەن بلند و ژ خوه رازىيە، ئەختوبارىيَا وى ژى ب تىن بۇ بەھەرەيا وىيە، ئەو بەھەرەيا وەلى دەكت كۆ ھەزركەت ئىكە ژ دانەر و داھىئەران. ئەو ئەدىيىن خوهشىيا حەزىكىنا خەلکى ب جىرىبىنیت، چ تىشت د دۇنيا يىتىدا ھەمبەرى قى خوهشىيا وى نابن، من ئەدىيەكى بچويك لېقىت نەيى بەرنىاس بىت، دا ئەز وەكى من لېقىت وى ب خۇيانكەم، بۇ من يى ئەمین بىت و ب كورھىي گوھدارى يا من بىكەت، ئۇو ھەر دەم ل بىرى بىت كۆ ئەز خۇيانى كارى وى يى ئىكەنەم.

وھزىرى گۆت: لى يى بچويك ھەر يى بچويك نايىت، لى مەزن بىت و لى دەن بلند بىت.

مەلیکى گۆت: ئەۋى شىيانىن دەن بلندكەن ھەبن، شىيانىن نزمكەن ژى ھەنە.. ئەۋى زەنگىن لەكت، لېشىت ھەزاركەت ژى.

وهزيرى وەسا دا خوياکرن کو يى د هزرەکا کويىدا و پاشى گوته مەلیکى خوه: "لەدورى بەرى زەلامەک ھەبۇو، ژنکەك و كورەكى بچويك ھەبۇون، ژيانا وى گەلەك ياخوش بۇو، چ نەخۆشى نەبۇون ژ بلى تبعەتى ژنا وى يى نەخوش، ئەوا ھەر دەم حەز ژ شەرى و گازىنە و پت پتى لەر، كا چەند حەز ژ كورى خوه لەر، هەن دەز ژنا خوه نە لەر، چ رېكىتن خوه ژى قورتالكىرنى ژى نە لەيتىن، رۆزەكى ژ رۆزان گۈرگەكى بچويك گرت و ئىنما مال، گەلەك چاقى خوه دىايى، ل وى هيئىنى بۇو كو مەزن بىيت و ژنا وى بخوت. گۈرگەكى بچويك گرت و ئىنما مال، گەلەك چاقى خوه دىايى، ل وى هيئىنى رۆزە قورتالبۇونى ياخىزىك بىيت، لمى گۈرگى ژنا وى نەخوار، ئەوا گوشتنى وى پىر، بەلى كورى وى يى گوشت تەر خوار."

مەلیکى گۆت: ئەگەر سەرها تىيىبا تە درىزتر با، بىيى حەبىكىن خەۋى دا نەم.

وهزيرى لى فەگەراند: دى سەرها تىيىبا دى ياكورت بۇ تە بىيىش، داكو مەترسىيَا ئەدىيىن بچويك بىزانى.

مەلیکى گۆت وەزيرى خوه: پىندىقى ب چ سەرها تىيىن دى ناكەت، ياخىز دەستى من دەركەفتى، من ب نەھىنى كارگەھەكى چىكىرنا ئەدىيىن گوھدار يا چىكىرى و بەرھەمى ئەنى كارگەھەنى پشتى چەند ھەفتىيەكى دى تىزى بازارى بىيت.

مەلیک يى رېزد بۇو، كارگەھەا وى كاركىر و ئەدىيىن بىيەن بىرسى و گوھدارىن دەستەلاتى مشتى بازىر و گوندىن گۆيا زەمینى بۇون، ئەول سەر ھەمى جە و زەمانان د زال بۇون، ئەدىيىن بەھەدار ژى د ۋەھەدار و بىيەنگ بۇون، هندهكان خوه كوشت و هندهكىن دى نەھىسىن رەكىبەر دەنەھىسىن، ئەو نەھىسىن د سەدان شەراندا داكەفتى و د شەپەكى ب تىنيدا د سەرگەفتى.

ئەوین نېش مروف

شیر وەستییان، ئەوین گورپان د کۆلن وەستییان، ترس ببۇ كولى و ھەمى رەنگىن كەسک پۇوچىرن. شیران گۆته وى مەلیكى باڭگەوازا شەرى ل دىرى خرابىيىن دۇنيا يى راگەھاندى: تە سىئدارە يىن ھەين، بەھىلە هارىكارى يَا مە بىكەن.

مەلیكى گۆتى: وەريسىن سىئدارەيان د شىئىن ب تىن خەلكى ب خەندقىن، لى وى خويىنى نا رېزىن ئەوا خرابىيى د ترسىنېت و زۆردايى پۇوچ دكەت.

شیر وەستییان و تىهنا عەرىي ب خويىنى شىكەست، ئىدى پىندۇ ب بارانى نامىنېت، خەربىسيا وى بۇ گولىن سېپى پر د ئىشاند.

شیران ھەواركەر و داخوازا پىشكەكا بچۇوك يَا ئارامىيى و بەيىنۋەدانى كر، لى مەلیكى چ پويىتە ب داخوازا وان نەكەر و گۆته وەزىرى خود: زىيى ئادەمېيان يى كورتە، ئەوا ئەز ژى لى ترسم، زىيى من تەقاف بىيت، بەرى ميرگەها من ژ چىتلەن و خرابكار و زۆردايان قىلا بىيت.

وەزىرى گۆتى: عەمر ب دەستى خويىنە و پاشى ب دەستى تەنە، خوهىزى ئەز شىبابام ئەو زىيى من مائى ژى بدانمە سەر زىيى تە.

مەلیكى ھېش د كەرە وەزىرى خود: بىت پىرەمېرەكە و ئەوئى گورپان دكۆلىت يى ل دويىش دكەتە غار، ب دلخوهشى كەنى و گۆته وەزىرى خود: لى ئەو زىيى تە مائى نە گەلەكە.

وەزىرى گۆت: مەردەمېر ئەوە يى ل دويىش ھەيىنە خود بىدەت، نە گىرنگە ئەگەر دانا وى يَا كىم بىيت يان ژى گەلەك بىيت.

مهلیکی کوت: رئیس مهلهکان ب دستی خوبینه و زیین خلهکی د دستی مهلهکین
واندانه، هندی رئیس بیت، دی هر دو ماہیه ک بو هبیت. لهوا فهره ب تشیین
بیوویفه نهایته ب پر زه کرن.

وەزىرى گۇت: ئەۋى مەزن ئارمانچىن مەزن دەبلىزىرىت و چ ئارمانچ ژ دېتىپيا خرابىكارىي و يۈچكىرنا وى ل ھەمى جها ھېزاتىر نىن.

مهليکي گوت: دوهی من خوه گوهارت بمو، هز ل کولانا د گهريام و من هيٺ نکره
روهشا خلکه.

ووزیری لى ۋە گەراندە: ھەر پىنگاھەكى تە ھافىتى سەركەفتى خىرى بۇول سەر خرامىكارىيە.

مهلیکی گوت: من ل بهره سه‌ردهانا زیندانان بکهم، ئەز حەز ناکەم خەلک بىزىت كو
ئىگونەھەك بان ستەملەك بىھك بى د زینداننەن مۇقەھەي.

ووزیری گوت: حاشا.. حاشا، ئەگەر بىگۇننەھەك يان ژى سته ملىكىرييەك د
زىنداننى تىۋەھەمن:

مهليکي گوت: من دقيقت ها ز خوه بیسم، ده زيندان زيندان فيرا چم.

و هزیری لئه، فهگه، اند: ماته دقت سه حکمه، هوشا زندانان، یان ژی، با زندانیان.

مهليکي گوت: ئەز چ پويته ب دیوار و سەربانان نادەم، ئەوا ئەز گرنگىي د لەمنى ب تەن خەلکە.

و هزیری لى ۋەگەراند: بەرى ئەز پرسىياركەم من دزانى تو دى ۋى بەرسقى لەمى، من زىندانى يېن ئىنائىن و يېن ل ھىقىيىا دەستورىيىا سەميانى مە ھەميا كۆ بەھىلىت بەھىنە زۇور.

مەلیکى گۆت: بەز بىتنە زۇور.

مەلیکى ب دەستى ئىشارت دا ياودەرەكى خوه و ياودەر ب لەز ژ زۇورا مەلكىنىيى دەركەفت، پاشى زەقى و زەلامەكى قەيدىكى يېن دگەلدا، گەلەك يَا ب زەممەت بۇو كۆ زىيى وى بەھىتە زانىن، چونكۇ دەھمان وەختىدا يېن پىر بۇو، ئۇو يېن جەيل زى بۇو.

مەلیکى گۆت: ئەفە كىيە؟

و هزیرى گۆت: زىندانىيە.

مەلیکى گۆت: تە بەحسى گەلەك زىندانىييان د كر و نەھ ئەز يېن ئىكى ب تىنى بىيىن.

و هزیرى لى ۋەگەراند: ئەم يېن د چاخى ديموکراسىيىدا، ئەندامەكى پەرلەمانى نويىنەرييىا ھزاران كەسان دكەت و ئەف زىندانىيە ژى نويىنەرييىا ھزاران زىندانىييان دكەت، گونەها وى ژى ھىشتى يال بەر دانوستانىدا دانگەھى، چ حۆكم دەرھەقى وى دەرنەكەفتىنە.

مەلیکى گۆتە ئەۋى زىندانى: گونەها تە چىيە؟

ئەۋى زىندانى گۆت: من دزى ياكى.

ناڭچاقيىن و هزيرى تىكچوون، ئەۋى زىندانى ۋىدا چوو گۆت: من ژنا خوه ژى ياكوشتى.

مهليکي گوت: ته بوجي دزى كريي؟

ئهوي زيندانى گوت: ئهز يى برسى بووم.

مهليکي گوت: ئهز دزانم برس يا چهوانه، بىرى چەند رۆزان من يا جىرباندى، دەمىن ئهز ژ خو ھشيار بوبىم، ئهز يى برسى بووم، لى من دوو دەقىقا خوه ھيلا برسى و من داخوازا چ خوارنان نەكىر، داكو ئهز ژى ھەست پى بىكم، ئەوا مللەتى من ھەست پى دكەت.

وھزىرى گوت: سەميانتى مەھەردەم خوه قوربانى مللەتى دكەت.

مهليکي گوتە ئهوي زيندانى: دەمىن ئهز ژى وەكى تە برسى بوبىم، من چ دزى نەكىرن، لى من گوتە خولامىن خوه كۇ خوارنى بىىن، بوجى تەزى وەكى من نە نكىر

ئهوي زيندانى ب قى پرسىيارى بەھتى و ھېشى د كرە وھزىرى، ھەروەك داخوازا ھارىكارىي ژى دكەت، ئينا وھزىرى گوتە مەليکي خوه: ئەزبەنى پرسىيارا تە موعجىزەي، ب ساناهى رەفتارىن باش و خراب ژىكجۇدا دكەت و خويا دكەت ژى.

مهليکي گوتە ئهوي زيندانى: ئۇو.. ته بوجى ژنا خوه كوشت؟

زيندانى بلهز لى ۋەگەراند: من كوشت چونكۇ حەز ژ سەميانتى مەيى مەليک نە دكىر.

وھزىرى گوت: دىمەنەكى جوانە، گريما من يا دھىت، مەليکەك خوه گورى مللەتى دكەت و مللەت خوه گورى مەليکى خوه دكەت.

مهليکي گوتە ئهوي زيندانى: تە چەوا ژنا خوه كوشت؟.

ئهوي زيندانى ب لىنېرىنەكا شەپرزەيىفە ھېش دكەت وھزىرى و پاشى ب دۇوولىقە گوت: من ۋەكوشت.

مهليکي گوتى: ته چهوا ۋەكۇشت؟

ئەوئى زيندانى لى ۋەكەراند: من سىكارەك ژ لىنانگەھى ئىنا و ل دەمى خىخرا وئى يَا نىشتى.. من سىكار دانا سەر حەفكا وئى و من سەرى وئى ژ لەشى وېقەكر.

وەزىرى گوتە ئەوئى زيندانى: دەمى تە ژنا خوه ۋەكۇشتى، تە گوت بۇو "الله اكابر."

ئەوئى زيندانى گوت: من ژىيرىكى بۇو.

وەزىرى ب تىڭىزىنە گوتى: ئەمە گوننەھەكە لىپورىن بۆ نىنە، گونەھكار ژى ھىزايى خرابتىرىن مرنە.

ئەوئى زيندانى بەتى و گوتە وەزىرى: من نەگوت "الله اكابر" چونكۇ من ژنا خوه نە كوشتىيە.

مهليکي ب سەرسورمايىقە گوتە ئەوئى زيندانى: تو چ بىيىزى؟!

ئەوئى زيندانى گوت: من گوت من ژنا خوه نە كوشتىيە و نەقى يال مال، تو د کارى ب هىنرىيە د بويقرا دا بىزانى كۆئەز راست بىيىزىم، من گوت من ياكوشتى چونكۇ وەزىرى گوتىبۇ من، وە بىيىزە.

وەزىرى گوتە مەليکي: سەميانى من.. د ۋى ۋەلاتىدا ھەر كەسەكى مافنى ھەي كا باوەرىي ب چ بىينىت و چ بىيىزىت.. ئەف زيندانىيە وەسا ھىز دەكت كۆ ژنا خوه ياكوشتى و ل دەف جەنابى وە، دان ب ۋى كىريارا خوه يادى، بى كەسەك تەعدىيىلى بىكەت و بکۈز ل گۈرەي ياسايى ئەوھە يىن دكۈزىت.

ئەوئى زيندانى بزىيا و ل بىر خوه زقىرى كۆ ھەواركەت، لى پاشى گازىكىر: ئەز سەملىيىكىرىمە.

وہزیری گوٽه مهليکي خوه: ب دورستي ئەف زيندانىيە يى سته ملىكىرييە،
دابپەرورەرى ئەوه كۆ سزايانى ئەوي ژنكى لکۈزىت يى جوبا بىت ژ سزايانى ئەوي
زەلامى لکۈزىت، چونكۇ ميراتى ژنكى هندى نىفەكا يى زەلامىيە، لهوا پىندقىيە
حوكىمى مە ل سەر بکۈزى ژنكى ئەو بىت كۆ ب نىش مرنى بمرىت.

مهليکى گوٽه وہزیرى خوه: ئۆو دى چەوا نىفەكا وى ب تنى مريين؟

وہزیرى گوٽه: دى پشكەكا وى ھەلۋىرەن و دى سىدارە دەين، ئەف پشكا مايى دى
بو وى ھىلين، كا وى چ لەفيت بلا وەلى بكت.

ئەوي زيندانى گوٽه مهليکى و وہزیرى وى: دى.. پشكا من يا سەرى وەرگرن يان
ژى يا خوارى؟!

ئەوي زيندانى ب ھىمنى گىرنىڭى، دەمى بەرسق بھىستى، ئۆو ھوسا.. بازىر و گوند
مشتى مروقىن بىي پشكا خوه يا سەرى بۇون، ئەفه ژى بۇو ئەگەرى زىدە بۇونا
كارەساتىن دلتەزىنەن ھاتن وچوونى.

نہ گوہداریا شہقی

باوشکا مهليکي ههات و گوته و هزيرى خوه: شهف چهند يا هيدييه! بوچى زوي بـ
ريقه ناچيت.

و هزیری گوت: ئەقى بىزىنى شەف.. كا چەوا ئەز شەملەكى نېڭىشاد مالا خۇدە
دىنياسىم، ئەز وەسا وئى زى دىنياسم، گەلەك راپورت دەربارەي ژيان و ھزرکىن و
گى قول و تىعەتنىن وئى ل نك من ھەن.

شف پیره میره کی ئەحمىدە دېتى ب ئاوايىكى مژدار خوه نىشاندەت كۆ مشتى نەينىيە، لى دەربارەي ھىدىيەتى يَا وئى رى، ژ ئەگەرى ھندىيە كۆ ژكەقىدا يَا فىرتابو، ھىدى ب رىفە بچىت، ب بەهانەيَا وئى چەنلى كۆ سەلامەتى يَا د ھىدىيەتىي پا، لى ئەگەر بېتىت سەميانى خوه رازىكەت، فەرە ل سەر وئى ژ نەھۇ پاشە فى تبعەتى بەنلىكت.

مهلیکی گوشت: ب من وهره ته دقیت پیشنيازکهی کو پیذیفیه شهف بیته ئەندامى
بيانەكا وەرزش، دا راهنمانە ل سەر غاريانا بەزىكەت.

و هزیری گوت: هر یشنازه کا د خزمہ تا سہ مانی مندا بت، خوش یشنازه.

مهلکه گوٽ: ئەگەر مىرگەها من با يې شەف با دا باشتىرىن مىرگەھ بىت.

و هزیری لئے چهگه، اندھہ نہو، شی باشتہ بن میر گھہ۔

مهليکي گوت: ئەگەر ميرگەها من يا بى شەف با، دا ھەر دەم رۆز بىت و مەلیك بى راوهەستان دا كار كەن و شەقۇي ئەو تە سلىمى خافى و نىۋاندىنى نە دىكىن.

وەزىرى گۆت: ئەگەر سەميانى مە بقىت، بلا فەرمانەكى بىدەتە شەقى، كو ئىدى نەھىتە وەلاتى و شەف جىرعەت ناكەت، نەگۇھدارىيىا فەرمانى بکەت.

مەلیكى گۆت: باب و باپىرىن من، خۇرى ئىرى رازى بىت و تەلارىن وان د بەھەشتا خۇدا فەرەھەكت، ھەولىئن ئەھىلانا شەقى د دان و ھەمى ھەولىئن وان سەرنەگىتن، شەف ھەر يا بەردەوام بۇو، ل دوماهىيىا ھەر رۆزەكى دەت و گۇھدارىيىا چ فەرمانان نە د كر.

وەزىرى گۆت: شەف فەرمانىن مە ب جە نا ئىنىت، چونكۇ ئەزمانى مە نزاينىت، شەف ئىرى ئەزمانى خوه، چ ئەزمانىن دۇنيايى نزاينىت، ئەو ئەزمانى ھەمى زانا نە شيابىن تەليسمىن وى ۋەكەن.

مەلیكى گۆت: ئەگەر رۆزەكى شەقى زىندانكەم، چ دلوۋانىيى پى نابەم، ل بن پەرىن شەفيقە پىلان دەھىنە كىران و تەلهە و قىتە دەھىنە رىكخىستن.

وەزىرى لى ۋەكەراند: ئەزبەنى، ھېيقى ژ بىرنهكە، دويقەلانك و ھەقالبەندا شەقىنى، ھېيف دەرناكەقىت ھەتا شەف نە هىت.

مەلیكى گۆت: ھېيف چىيە؟.. نە مىزما خوارنەكا خۆشە و نە كەنizەكىن و نە زىرە و نە شەرىن سەركەفتىنە، چ مفا نەھېقىدا ھېي ژبلى ئاززاندنا ھەستا عاشقىن ساويلكە و بەھرىيىا ھۆزانغانان ژبۇ ۋەھاندىن ھۆزانىن نەزان.

وەزىرى لى ۋەكەراند: ھەمى كەفالىن ھونەرى يىن ب شەف و ھېيقى ھاتىنە چىكىن، سوبابى دى ھىنە سوتىن.

مەلیكى گۆت: ئەز حەز ژ شەقى ناكەم، من بىزار دكەت.

و هزیری لی ڦهگه راند: ڙئلندا سوباهی، ڏئ بیزاری ڻ ل خله کی ڦهده گه کهین، نایبیت خله ک هست ب وی تشتی بکهت، ئهوي مهليکین وان ههست پی دکهن.

مهليکي گوت: نهڻ ئهز ڏئ و هکو ئهبيين چه رخني بيستي ئاخشم و ڏئ بيژم:
بيزاری.. هوقه که من د خوتون.

و هزیری لی ڦهگه راند: ڪچين سه ماکهر و سترانيبيڻ د کارن بیزارين بکوڙن.

مهليکي گوت: ئهز ڙ ڪچين سه ماکهر و سترانيبيڻ ڙي بیزار بويمه.

و هزیری لی ڦهگه راند: ڪچين سترانيبيڻ د چفيلن و ڀيڻ سه ماکهر د ساوي گهنه، هر دوو جوين بیزارين پهيدا دکهن، ڏئ کوري ڻ سه ماکهر و سترانيبيڻ بهره ڦه گهين.

مهليکي گوت: ئهز ڙ سه ماين و ڙ سترانا یي بیزار بويمه.

و هزیری لی ڦهگه راند: سه ماکرن بن شهريمه و ستران گوتون چھيليه.

مهليکي گوت: شهف يا کريته و دريڙه، ئه گر ئاخفتنا خوش و دلجه که ر نه بيت کورت نایبیت.

و هزیری لی ڦهگه راند: هه مي زانا و ئهبيين و هلاتي یي ل هيقيا ئيشاره تا سه ميانى
. ٤٥

مهليکي گوت: من که سه ڙ وان نه قيٽ، ئهز به رو هخت دزانم کا ڏئ چ بيڙن،
هه رو هسا ئهز هيٺکرنا وان يا ئه بله هانه ڙي دينم ده مي ل گهنجينين من د گهريين.
تو و هزيرى مني و ئه رکي تهيه بو من سو جبهه کي بکهي، شهقا دو شمن ڙ بيرا من
بچيت، ڏئ بو من به حسى ڙنکا بکه، سو جبهه تا ل سه ڙنکا جوانتر و خوه شتره ڙ
ڙنکا ب خوه.

وہزیری گوت: مرؤف شیت دهست ژ همی تشتین ژیانی بہردهت ژ بلی ژنکا.
ژنکا جوان خوناھ، عەفرى سپییه، شنه بایه، گیایی کسکه، گولبارانه، موسیقایه.

مەلیکی گوت: ئەفه چ ۋەلەپىيە؟ تو يى وەكى ھۆزانغانان د ئاخى وەكول سەر ژنکى
دېقىيسن، زانينا وان ل سەر ژنکى، ب تىنى ماوھەركىنە وىئەيىن ئەكتەرغانانە، ھەر
كەسى ل گورەي وىئەي ب تىنى حوكى ل سەر ژنکى بىدەت ژ بلی تىفلا چ نابىنیت.
ئۇو.. نەشىت بچىتە د كوييراتىيىدا، ژنک بۇ بىئەنەكى خۆشىيە و بۇ چەندىن سالان
نخۆشىيە، خرابىيا وى ژ باشىيا وى پىترە.

وہزیری گوت: ژنک ئاگرەكە مرؤفى د سوژىت و كارىيەكە مرؤفى كۈورە دكەت.

مەلیکی گوت: ئەگەر شەف نەبايە ئەز نىزىكى ژنکى نە ببۇوم و من ژن ژى نە
دىئىنا، دەمى دېيتە شەف مرؤف ھەست ب خەربىي و تىننەتىي دكەت و بىھىز دېيت.
دلى وى دېچىتە مىيەتىي، لەوا دى خوازىت چ وەك ژن بىت يان ژى وەك كەنیزە.

وہزیری گوت: ژنک چىكىرىيەكا موزعىج و ۋەلەپ و مaitىكەرە، ل پاشەرۇزى دى
فېلوسوفەك دەركەۋىت و دى دەته خوياكرن كو جەھنەم ژنکە.

مەلیکی گوت: بىرداڭا من يا بىھىز بۇوي و ئەز گەلەك ژىير لەكم، من چەند ژن
ھەنە؟

وہزیرى لى ۋەتكەراند: ل گورەي ھزمارتنا دوماهىي، سەميانى من چىل و چوار ژن
يىن ھەين.

مەلیکی گوت: ئەعوزوبىللا.. ژ ۋى ھزمارى.

وہزیرى گوت: ئەگەر سەميانى من بقىت، ئەها نەھ دى ۋى ھزمارى گوھورىن و دى
بنە چىل و پىنج.

مهليکي گوت: ئايينى مه يى پاقۇ.. چوار ژن بۇ زەلامى يىين حەلالكرين، چەوا تەئز ئاگەهدار نە كريمه، كو من پىچەوانەي حكمىن شەريعەتى كرييە.

وھزىرى لى ۋەگەراند: چ جاران سەميانى من پىچەوانەي حكمىن ئايينى نەكرييە، داكو ئەز وى ئاگەهدار كەم.

مهليکي گوت: چەوا من نەكرييە؟ ما تو نابىشى كو من چل و چوار ژن ھەنە؟

وھزىرى لى ۋەگەراند: ئەو مافى مەليكان ھەمى مافى وان ب تىنېيە و نە بۇ خەلكى دىيە.

مهليکي گوت: ئايينى مه چ جوداھىنى نائىختە دىناقبەرا مەليکى و خەلكىدا.

وھزىرى لى ۋەگەراند: راستە ھەمى مرۆڤ، چ مەليك بن يان خەلكى ھەچكۈھەيى، تەف وەكەقىن وەكى دادانىن شەھى، لى بەھرا ئەويى كار و كىفەراتى دىكت و رەنجى لىكىشىت و د وەستىت، نە وەكى بەھرا ئەويىن بىكارن، خۇيى يىن داپەرۇرە حەزز سىتم و سىتمەكاران ناڭكت.

مهليکي گوت: ئەز دىزانم تو چەند حەزز شىرەتان دىكەي، دەمى شىرەتى دەست پى دىكەي، نېتى چ تشت تە نە راودەستىنەت، ھەتاڭو شىرەتا خۇھ تەۋاش دىكەي.

وھزىرى گوت: ھەر كۆلەيەك ژ كۆلەيىن خۆنۈ، ژ خۇھ بەرپىرسە و خۆنۈ بۇ ھەر كەسەكى چوار ژن يىين حەلالكرين، لى مەليك ژ خۇھ ب تىنې بەرپىرس نىنە، بەلكو ژ مiliونەها مرۆقان بەرپىرسە، لەوا وى مافى ھەمى مiliونەها زىنا بىنەت، ئۇو ئەگەر قى مافى خۇھ ب جەھىنەت، رامانا وى ئەو نىنە كو دىرى ئايىنەيە، بەلكو گوھدارىيَا ئايىنەيە و ب جەھىنانا حكمىن شەريعەتىيە.

مهليک گرئىزى و هزرا تەختەكى كر تەمەت وەلاتى ل بن حوكمى وى بىت و ئەف تەختە ب ژنگىن جوان يى فەرسىكى بىت. مەليكى هزركر كو شەف يا شەكتىيە و يا دەرىئىختىيە ژ وەلاتى. زەلام ژى بىيى بېھنەدان يى كار نكەن. لى شەقى، ژ دەرقەي تەلارا مەليكى چوارمىكىيا خوه ۋەنا بۇو، چ پويىتە ب فەرمانىن مەليكى نە دكەر و زەلام ھان ندان كو شىر ھەبن داكو ھەمبەرى مەليكىن زۆردار را وەستن.

جىدىدانى

مەليكى د خەودا دىيت. ھەسپەكى رەش ل سەر جاندەيان غار ددا و ژ كەرب د شەھى، شەينا وى ھەمى دەر دىگرتەن، كومەكا سەربازان ل دويىش دكەر غار، ھندەكا قامچى و ھندەكا حەيزەران و ھندەكىن لى قەيد و زنجىر ۋى بۇون، مەليك دىگەل خوه دئاخفت: ئەز دزانم ئەز يى نىقتىيە و ئەز يى خۇونەكى دىيىنم، راما نا وئى ئەوھە كو ئەو خەلکىن ئەز حوكمى لى دكەم ھەسپە و ئەو سەربازىن سەرنەكەفتى ئەزم.

دەمى سپىدى مەليك ھشىيار بۇوى، خەونا خوه ژىيرىكىر، چ ژى نەما بۇو، ژ بلى تەحلاتىيەكا مىزار، وە لىتكەر كو تەختى خوه بەيلەت وەكۆ ئەۋى ژ سترىيە د پەقىت، د نىفەكا ژۇورا خودە دراوەستىيەت، يى بوغۇمى و ب خەمۆكى ل دەرىۋرا خوه دىنلىرىت، ژىشىكەكىيە ژنگەكا نىقسىتى ل سەر تەختى دىيىنت، ژنگ يا روى سپى بۇو، پىرچا وئى يا رەش و درىيىز و قىزاقش بۇو، گەلەك جوان ھاتە پىش چاڭىن مەليكى و دلرەق وەكۆ دلرەقىيە مىنى. د وى دەمەدا، ژنگى چاڭىن خوه ۋەكىن، جوانلىر و دلرەقلىرى ھاتە پىش چاڭا.

ژنگى ب سەرسور مايىيە گۇتە مەليكى: تو بوجى ھوسا زوى ھشىيار بۇوى؟

مەلیکى ژى پرسىياركى: تول سەر تەختى من چ دكەي؟

ژنکى ب گۈنىشىنە لى ۋە ۋە ئەز وى دكەم ئەوا ھەر ژنکەكا گوھدار بۇ مىرى خۇھ دكەت.. يَا سەير ئەوه كۆ ئەز ل سەر تەختى تە نېبم.

مەلیک: تو كىي؟

ژنک: تو ترانا دكەي يان ژى حالەتى ژىپىركىنى ۋى جارى گەلەك يىن دژوارە، باش ھېۋەكە من، ما بىرا تە ناھىيەت كا ئەز كىمە؟

مەلیک: ھەروەكۆ بەرى نەھۆ من تو يَا بىتى.

ژنک: ئەرى ما بىرا تە ناھىيەت كۆ تو يىن ب ژنى؟

مەلیک: ئەز دىزانم ئەز زىگورىم و حەز ژ ژىئىنانى ناكەم.

ژنک: ئەفه پېنج سالن تو يىن ب ژن.

مەلیک: ژنا من كىيە؟

ژنک: پا ئەز چ دكەم ل سەر تەختى تە، ئەگەر ئەز نە ژنا تەبم؟!

مەلیک: تو ژنا منى، سەيرە! من بوقچى تو ئىيىاي؟

ژنک: چونكى ئەز بازارەكى مفالار بۇوم، ئەز يَا جوانم و كچا مەلیکەكىمە كۆ ھەمى رىنى د ترسن.

مەلیک: ھەمى ژى د ترسن ژ بلى من.

ژنکى ب فىلبازىقە گۆتى: ئەگەر تول كچا وى سوار د بى، ئەفە معىنا وى ئەو نىنە كۆ تول لەشكەرى وى ئى سوار لبى.

مەلىكى لى كرە قىزى: دى نوكە دەركەفە ئەگەر دى.....

ژنکى ئاخفتنا وى بىرى و گۆتى: پىدىقى ناكەت كەرىيىن خوه قەكەى و گەفا بىكەى. ئەز يَا دىگەل رەفتارا تە راھاتىم، بۇ من نە تىشتەكى سەيرە، ب شەقى من دىنازىنى و ب روژى ئى دىگەل من يىن دلرەقى.

مەلىكى دەقىيا باخثىت، لى ژنکى بلهز گۆتى: نە ئاخقە، پىدىقى ناكەت يەك پەيىف ئى باخثى، ئەز گوھدارىيما ھەمى فەرمانىن تە دىكەم، ل بىرا تەيە ب شەقى چەوا من گوھدارىيما تە دىكى؟! ئەو گوھدارىيما نە هيتنە زېيرىكىن.

ژنکى خوه ژ سەر تەختى ھاقيت و ب كەنيقە ژ ژۇورى دەركەفت، كەربا مەلىكى زىدەتلىكەت و كرە ھەوار، هندەك ياوهرىن وى د ھەوارى هاتن.

مەلىكى گۆتى: نەقۇ من وھزىرى خوه دەقىت.

ياوهرى ب ترس و ب غارىدانقە چۈونە مالا وھزىرى و د وى دەمەيدا مەلىكى چاقىن خوه دانانە سەرىيک، دىت ھەسپەكى رەش يىن ژ كەربا د شەيت و يىن ب دويىق كومەكا سەربازانقە، كۆ حەيزەران و قامچى و قەيد و زنجىر ۋى بۇون. پاشى مەلىكى گوھ ل پىيەداندا دەركەھى بۇو، چاقىن خوه قەكىن، زەلامەكى خوه نىزىك دىك و ب رىزگىرتەن خوه چەماند.

مەلىكى گۆتى: تو كىي؟

زەلامى گۆت: ئەز وھزىرى تەمە، ئەز ئەوام يىن ھەر ژ روژا تول سەر عەرشى روونشىتى شەھنارىيىن دېت كۆ وھزىرى تەيە.

مهلیک: ئۇو بوجى ئەز ل سەر عەرشى روونشتم، ما ژىلى عەرشى چ كورسى ل
ۋىرىنى نە بۇون؟

وھزىر: ئەۋى ل سەر عەرشى ب روينىت، بىتىھ مەلیك.

مهلیک: كەواتە، نەھ ئەز مەلیكىم.

وھزىر: ژىلى تە، كەس مەلیك و سەميانى مە نىنە.

مهلیک: مادەم ئەز مەلیكىم و تو وھزىرى منى، بۇ من بەحسى وى خەلکى بىكە ئەۋى
ئەز حۆكمى لى لەكەم.

وھزىر: خەلک يى باشە، چ داخوازى نىن ئەز بىلە زىدەكىنا باج و خەراجى داکو
بىشىن پېشكدارىي د خزمەتا وار و وەلاتىدا بىكەن.

مهلیکى ب كەربەكا ۋەشارىتىقە گۆتى: دوو رووياتىي و شىلەمىزلىنىي بۇ من نەكە.
بىزىز من رەوشاش خەلکى چەوانە؟

وھزىر: خەلک كومەكا نەزانانە، د زانن وان چ ماف ھەنە، لى ئەركىن ل سەر ملى
خۇھ يېن زېير كرىن، ھەلپەرسىن، زۇي ب گۆتكۈتكا دا خبار دىن، گەلەك يا ب
ساناھىيە كۆ حىلە لى بەيىتە كرن و بەيىنە د سەردا بىن، غەرەزىدار د كارن يارىيا پى
بىكەن. ئەگەر بىزىن مەلیك بەرپرسە ژ شۆربوونا مەمكىن ژىنكىن وە، دى باوەركەن
و دى كەرب و كىينا ژ مەلیكى راكەن، راستە خەلک پېچەكى يى بىرسىيە و ب تىنى
پېچەكى كەرامەت و ئازادىي يى ھەي، لى ئۇو ب تىنى ژ فى رەوشى د بەرپرسىن، كارى
ناكەن و ھەر ئىك ژ سېپتىن ھەتا ئىڭارى ب تىنى كار دكەت و پاشى ل چايخانى
رووييت و دكەفته سوچەتىن پويچ، ئەگەر دەھ دەمزمىرىن دى ژى كار كربا، دا
رەوشاش وان باشتىر بىت و دا د تىر بن.

مهليک: ئەرى د زىندانىيە منقە، هندەك ھەنە حوكىمى سىدارەدانى ل سەر بىت.

وەزىر: ب دەهان ھەنە.

وەسا يا ديار بۇو كو مەلىك ژۇنى بەرسقۇن نەيىن رازىيە، ئىكىسەر وەزىرى گۆتەقە:
ب دەهان و ب سەدان و ب ھزاران يىن ھەين.

مەلىك: ھەميا پىكىفە ل رۆژا نىقىرو ب سىدارى ۋەكە و نە وەك ھەرجار ل بەرى
سېتىنى، ل پىش چاھىن خەلکى سىدارە بىدە و چ داران نەھىلە ئەگەر سېپىكەك پىفە
نەبىت.

مەلىكى ھزركر كو يى گوھ ل شەينا ھەسپەكى حىنج بىت، گۆتە وەزىرى خود:
دىرۇك دى بۇ من ۋەكىف بىت كو من باشتىرىن ماموستاپى مرنى يى پەيداكرى.

دەمى بۇويە نىقىرق، ھەمى دارىن وەلاتى بىوونە سېپىك . لى ھەسپى رەش ما د
خەونا مەلىكىدا و ل جادىئن بازىرى ب دويىف خەلكىفە بۇو، ئۇو خەلک ب دويىفە
بۇو.

ئەزمۇن

مەلیکى ب غەيدىنەھە ھېڭ د كرە وەزىرى خوھ، لىيىرىنىيەن وى د ھشك بۇون، گۆتى:
تو دزانى كو ئەز يى ژ سوجەتىن تە بىزار بۇويم، ھەر دەمى پرسىيارەكى ژ تە دىكم،
بەرى باخقى ئەز بەرسقى دزانم.

وەزىر: ئەز سۈزى دىدەمە تە كو ژ نەف پاشقە بىمە مەرقەكى دى يى ژنۇى
ژدایكبووپى، دى ھندەك بەرسقىن وەسا دەم كو ھزربەكى ئەز نە ئۆم يى بەرى.

مەلیک: ئەز دى ئەزمونەكا ب زەممەت ب تەكەم و ئەگەر تو تىدا ب سەرنەكەفتى،
خۇدى ھارىكارى تە بىت!

وەزىر: ئەگەر ئەز ب سەرنەكەفتىم، سەرى من ژ سەر لەشى من بفرىينه.

مەلیک: پرسىيارا ئىكى ئەفھىيە، دى چەوا ستويىنەن حوكى خوھ جىڭر كەم؟ كۆچ
مەترسى گەفا لى نەكەن.

وەزىر: مەترسى گەلهەن و د ھەممەجورن، لى جورى ژ ھەميا خرابىر ئەوه كو
ھاولولاتى شىلەملىرىنىي و دەفحولىكىرنى و درەوى و حىلەلەكىرنى نەكەت، بىزتە
كۈورەتى تۈيىن كۈورەتى و بىزتە كەپى تو يى كەپى.

مەلیکى گۆتە وەزىرى خوھ: ئەفە بەرسقەكا سەير بۇو، من ھزر ژى نە دىرى.

وەزىر گىرنىشى و گۆتە مەلیکى: سوپاسىيىخ دەرىنىيەن كەم كو ئەز د ئەزمونا سەميانى
خودا ب سەركەفتىم.

مەلیکى ب پىتىرانكىيە گۆتى: ئەز وەسا ھزر دەكەم كو تە دەقىت پىشنىاز كەي،
ھەركەسى باش و راستىيىز و نەحىلەكەر زىنداڭكەم.

وزیر: نه.. نه، نایت ئەز ۋىچىشنىازى بولۇجەنابى وە پىشنىاز كەم.

مہلک: بو جی؟

و هزير: چونکو ب جهینانا فی پیشینیازی پیندشی ب ئاقاکرنا گلهک زیندانان ھئيە و ئاقاکرنا زیندانان پیندشی ب مالى ھئيە و ئەف ماله ژى، دى ژ گنجينا سەميانى من نەركەشت.

مہلک: باشہ یا تو چ تیشنیاز دکھی؟

و هزیر: دئ پیشنيازه کم يا گرچن و ئالۋەز، لى ب جەئىنان ياب ساناهىيە و ئەنخام د مسوگەرن و ئارمانحا مە يقىت ب حە دېئىنت.

مهلک: تو شای سه رنحا من را کشی، دی بیزه و یشنیازی بوق من شر و فه مکه.

وزیر: ئەزىزىنى ھەر جەھەكى گىنگ بىت كەسىن بى قىمەت و نەزان و منافق دانى.

مهلیکی ب لتهنگیله گوتی: ئەق چ پىشىيازا سەخيف و بى قىمەتە؟ تە دېيت مېركەھا من ب ھەلوەشىنى.

و هزیری ب شهنهناری و با وهريقه لى ڦڳهارند: پيٽشنيازا من نهيا خرابکار و
ويرانکه و بي قيمته، ڙ بلی پاراستنا حومکي ته، چ ئارمانجيئ دی بو نين، ئه ڦ
پيٽشنيازاه ب تنى دشيت مهترسيبيا كھسيئن رهسهن و زانا نه هيلىت، ئه ويئن منافق و
بي قيمته، ئه گهر ل سه ركورسيكين پايه بلند روونشتئن، دى سره دهريي ڏگه
ئه ويئن و هکو خوه ب تنى کهن، کھس چ پويته پي ناکهت ڙ بلی ئه ويئن ڙ وان
خرابتر د ميدانا دهست ماچيڪرنئ و گوهداريئدا، ل ڦيره مروڻي زانا و رهسهن دى
خوه ب تنى بيئيت و کسەك حمزئ ناکهت، ئه ڦجا يان لقيت سه رئ خوه بو
ئه ويئن بي قيمهت بجهه مينيت و هکي وان بيت، يان ب رهقيت و بحیته بو یلکي

دونیایی، یان زی نفیت ب بیدنهنگی و بهره بهره.. ژ لایه‌نین لهشی و مهعنوئیقه ب هلهوهشیت، یان زی نفیت خوه بکوژیت، دهه‌می حاله‌تاندا سه‌میانی من یئی مهلهیک یئی تهنا و سه‌رکه‌فتییه، چ مهترسی گهفال حومی وی ناکهن.

مهلهیک بؤ دهه‌کن نه بیں کورت هزرین خوه کرن و پاشی گوتھ و هزیری خوه: پیشنيازا ته یا هشك و ردق و تحله، لئی یا ههژییه و جهی ره‌زامه‌ندییا مهیه. دئی کار بؤ کهم کو ئیکسەر ب ب جه بهیت.

کهیفا و هزیری هات، لئی کهیفا وی ژ بلی بیوو دهقیقه‌یان دوم نهکر، دهه‌می مهلهیک ب دهنه‌گهک پر ههیبیت ئاخفتی و گوتییه و هزیری خوه کو ژ نهۆ پاشفه دئی ژ و هزیریی هیته ئیخستن.

و هزیر بهتی و گوتھ مهلهیکی: ما من چ گونه‌ه کرییه ههتا کو ۋى سزاپى نه دابپه‌روهه بدهیه بھر من.

مهلهیکی گوت: ئهز ته سزا نادهم، لئی ئهز دئی پیشنيازا ته ب جهئینم، مادهم ته ئەف پیشنيازا ژيرمه‌ند و دروست بؤ من گوت کو من ژ مهترسیي پاریزیت و پاراستنا حومکى من دکهت، ئەفه گروقى هندییه کو تو نهیی بى قیمهت و نهزانى، ژبه‌ر هندى تو هیزای چ پایه‌یین بلند نینى.

دهه‌می و هزیری بھرسقا مهلهیکی بھیستى، پر ب دلخوشى و ژبل کهنى، كهنييکا نه يا چیکرى و ۋالا ژ كهنييا ژ قهستا، مهلهیک ژ قىن رهقتارا وی سه‌رسورماپى ما و ژى پرسیار كر: تو هوسا ب دلخوشى د كهنى، چونكى من تو ژ و هزیریي ئیخستى!

و هزیری گوت: ما بوجى ئهز ژ دل ناکەنم؟ تو دئی پیشنيازا من ب جهئىنى و ههـر كـهـسـهـكـى رـهـسـهـن و زـانـا دـئـى پـشتـ گـوـهـ هـاـقـىـ، ژـبـهـرـ هـنـدـىـ زـقـرـيـنـاـ من بـؤـ پـلـهـيـاـ وـهـزـيرـيـيـ يـاـ مـسـوـگـرـهـ، بـيـتـ پـلـهـيـكـاـ دـئـىـ يـاـ گـرـنـگـتـرـ ژـىـ بـدـهـيـهـ من كـوـ خـلـكـ

ههسيديين ب من بيهن. ئهگهر ئهز نه يى بى قيمهت بم، ساخلهتىن من يىنلى دى من كيتشنه هندهك پله يىنلى يىن ژ وهزيرىي گرنگتر.

مهليكي پرسياكر: ئهو ساخلهتىن تە يىنلى چنه؟

وهزيرى دھرئىخستى بەرسف نەدا، لى هەر د كەنى چونكى يى ب باوھر و ئىمبوو كۆ ئەۋى بى قيمهت و غەرەكار و پويىچى زى خودى يەكىھى چافى خوه د دەتى و چ نېتىت بۇ لەكت.

شروعەگرن

مهليكي گۆتە وهزيرى خوه: دوهى ب شەف من خەونەكا سەير يا دىتى، نەھەكى خەونانە.

وهزيرى گۆت: خەونىن مەليكان، مەليكىن خەونانە.

مهليكي گۆت: هەردەمىي بىرا من ل وى خەونى دەيت، ئەز نزانم چەوا شروعەكەم كو پى قايىل بىم.

وهزيرى گۆت: باشترين شروعەكارىن خەونان ل وەلاتى، د بەرھەقىن بەينە خزمەتا سەمياني من.

مهليكي گۆت: من نەفيت گوھدارىيَا شروعەكارىن خەونان بىكم، ئەز حەز ژ سەروچاھىن وانزى ناكەم، بىرا من ل گوين و قەلەرەشكى دەيىن.

وهزير: داکو سه میانی همیں رازی بیت، بهري چهند هېفه کا مه یاسایه ک
لدرئیخست بیو، کو نابیت گوین و قله رهشک بهینه سهر عهري میرگهها مه.

مهلیک: ئەز لى خۇنا خوه بو تە بىرزم و دېقىت تو بۇ من شرۇفەتكەي.

وهزير: ئەفە شهرەفەکە من خەون ژى پېفە نە دىيتىن کو بۇ من بھىت، خو ئەگەر
هزار سالان ژى د خزمەتا سه میانی خوه دايم.

مهلیک: ھەروەكۆ تە دېقىت هزار سالان ل سەر كورسيكا وەزىرىيى بى.

وهزير: پلهارى نەيا گرنگە، ياكى گرنگ ئەوه کو من دەرفەت ھەبىت ب بەردەوامى
خزمەتا سه میانی خوه بکەم.

مهلیک: هش بە و گوھەدە من، کا لى چ بۇ تە ۋەگىرم.

وهزير: ئەز ھەمى گوھىن ب شەوق و گوھەدارم.

مهلیک: من دىيت خەلک بى دەستورى د ھاتته دناف باخچەيى مندا.

وهزير: لى نەھۆر ھەميا گرىن.

مهلیک: ھېرىش كرنە ھەمى دارىن ناڭ باغى من و ھەمى بەرھەم خوارن، دەمىن بەري
داران تەۋاڭلىرىن، بەلگىن داران خوارن و دەمىن بەلگىن داران ژى تەۋاڭلىرىن، ھېرىش
كرنە قورمىن داران كۆ بخۇن.

وهزير: ئەفە گروفەكى نۇوييە دەتە خوياكلەن كۆ خەلک ھندهك گيانھۆ Hern، ھەر ژ
لاندىكى ھەتا بن گۈرپى ھەر د خۇن و تىئر نابن.

مهلیک: من فهرمان ددا زیرهقان و سهربازین خوه کو دهربیخن، لی کهسى گوهداری نه لکر.

وهزیر: وهى لهعنەت ل سهربن.

مهلیک: بیوونه هندەك بتیئن بهرى.

وهزیر: بیوونه بت، زېر پەشیمانى و ترساڭ سەمیانى خوه.

مهلیک: ژن و كەنیزەك و زارقەکىن من ژىھەمى بیوونه بت.

وهزیر: ئەقە پىلانەكا مەزنە ل سەر پاشەرۇڭا مللەتى و وەلاتى مە.

مهلیک: ژىشىكەكىيە خەلكى ئاگەھەز رۇڭى بۇو، ھىرچى كرنى و خوارن، ھەروەكىو ئىككى بىرسى پەتكەلەكى د خۆت.

وهزیر: سەيرە، ما لىقىن وان نە سوتى؟

مهلیک: ھەمى تشت خوارن، شوپەھىن تەلارا من ژى خوارن، سەربان و دیوارىن ژورران خوارن، دەرگەھ و پەنجەرە خوارن، پەرەد و كەفچەك و سىنىك خوارن، مەحفىر خوارن، تەلارا من ما قە عەرەكى رویت، ژىلى من چ تىقە نە ما، چوار دەورى مندان ول دۆر من جىزەكى گرتى چىكىن، دىانىن وان د قىچ بۇون ھەروەكى دەقى خەنچەران، ئەو جىزە بەرە بچويك د بۇو، ل وى دەمى ژ خەو ھشىيار بۇوم و ژ كەيىتتىرىن مرن قورتالبۇوم.

وهزیر: ئەركى مللەتىيە، ھەفت و رۇڭ و ھەفت شەقان ئاھەنگا ب گىرن چونكۇ مەلیکى وان قورتالبۇور.

مهلیک: شرۇقەكىرنا تە بۇقى خەونا سەير چىيە؟

و هزیر: دلى سه ميانى من يى مهزنه و دلوغانه و مشتى قيانا خەلکىيە، چونكۇ ھەر دەم د ترسىت مللەتى وى بىرىسى بىيت، لەوا ئەو خەون يَا دىتى.

مەلیک: ئەرى تە ئەف شەرقە كرنا چىقىل بۆ قى خەونا پە ترس دىت؟!

و هزير: سه ميانى من ژەمىي ئاقلمەندا ئاقلتىرە، ھەر دەمى من قىيى ژ بەرسقى ب رەقىم ئەز نە شىايىمە، ئەگەر ئەمانەتى بىدەتە من، دى جىرعەت كەم و ل دويىش دىتتا خود، دى شەرقە كرنە كا دروست پىشىكىشىكەم.

مەلیک: ئەمان بۆ تە... باخچە.

و هزير: خەلک يى عىچزە، چونكۇ تو دەرفەتى نادەيى ئەقىنى يَا خود بۆ مەلیکى خود دەرىپىن، ئەو نە د چەوتىن، مافى وانە دەرفەت بۆ ھەبىت كو باجىن زىدەتىر بىدەن، باج ب تىن دەرىپىنى ژ دلىنى و ئەقىنى يَا وان دىكت.

رۇژا پاشتىر خەلکى پى زانى كو باج زىدەتىر لى هاتىن و بىرسا وان ژى زىدەتىر لى هات، دىانىن وان د بەرھەف بۇون بەرھەنگارىيَا تىشتىن ژ كەفرى رەقتىر ژى بىكەن.

کەسکە سوور

مەلیکى گۆتە وەزىرى خوه: ئەز ژ ئاخفتىن ئىرەمندان بىزار بۇوم، د چىكىرى و كىرىتن، ئەز پىيەقى هندەك ئاخفتىن ژ جورەكى دىمە، د سەير و سەرنجراكىش بن، بلا خوه ئاخفتنا بىنا ژى بىت.

وەزىرى گۆت: ئاخفتتا ئىرەمندان يا نەزان و قەرفىيە، وەكى مەرتىيە، ئەو شەھنازى بۇ بىنا بەسە، كو چ بىن دورۇۋىياتىي نزانن.

مەلیکى ب سەرسوما يېقە گۆت: تو ۋى دىزى ئىرەمندان دېئىزى و مەدھىن دىن دىكەمى، ما تو يىن دىنى يان ئىرەمندى؟

وەزىرى گۆت: ئەز تىكەلەمە ژ ئىرەمندى و دىناتىي، ئەگەر ئى چەندى ژى ئەو بەن بابى من ئىرەمند بۇو، دايىكا من يا دىن بۇو، ھەروھسا باپىرى من يىن دىن بۇو، داپىرا من ئىرەمند بۇو.

مەلیکى گۆتە وەزىرى خوه: مفایى رۆزى چىيە؟

وەزىرى گۆت: ئەگەر رۆز نەبا، چ سەنور دنافەرا شەف و رۆزاندا نە بۇو، ئۇو خەلکى نە دىانى كا دى كەنگى بەرەف كارى خوه كەنە غار.

مەلیکى گۆت: مفایى بارانى چىيە؟

وەزىر: ئەگەر باران نەبا چىكەرىن سىھوانا دا ژ بىرسا مىن، وەلات ژى دا ژ پىشەسازىيَا سىھوانان بى بەھر بىت. ئەو پىشەسازىيَا وەلاتى مە شەھنازىي پى دىكت دناف وەلاتىن دۇنيا يىدا.

مەلیك: مفایى داران چىيە؟

وہزیر: هه دارهک سیهوانهکه، خلهکی ههزار ل زفستان و هافینان بکار دهین،
بیی چ بهایهکی بدنهنی.

مهلیک: مفایین نانی چیه؟

وہزیر: نانی گلهک مفا ییں ههین ناهینه هژمارتن.

مهلیک: بُ من بهحسی وان مفایین نه هینه هژمارتن بکه.

وہزیری ب دریزی بهحسی رفلئ برسی د چیکرنا ههفوہلاتی ییں گوهداردا کر. بُ
مهلیکی سهربازهکی نه نیاس ژ سهربازین وی دیار بوو کو ب ئەختوباری خزمەتا
وی دکت و ھیشتا چ ریزگرتینین ھیڑای وی بُ نه هاتینه گرتن.

مهلیک ل ههسپهکی رهش یی سوار بوو، ژنشکەکیفه ههسپی مهلیک ژ سهر پشتا
خوه ھافیته خوار، مهلیکی ب ههوارکی گازی لکر.

وہزیری گوت: ئەقە چیه؟

وہزیری گوتھ: دئ ل پشت هچکا گھریین، هلهت دئ ب سهر ۋى نهینىي ههلىين.
ئېكسەر ههسپی رهش دەستەسەر کر و کىشا بەر تويىزاننى، تويىزاننى ب دانپىدانا
ھهسپی ب دوماهى هات، بیی چ کوتەکى لى بھیتەکرن، دا بوو خوياکرن کو هندەك
دوژمنىن مهلیکى و یین مللەتى ئەو یین پالدای کو وى كريارى بکەت. ھهسپ هاتە
سزادان و ھەمى ھەفرىکىن مهلیکى ژى هاتنە سزادان.

مهلیکى گوتھ وہزیری خوه: ل پاشەرۇزى دى زانست پىشکەفت و زانا دئ هندەك
تىستان چىکەن کو كەسەك باوھر نەكەت.

وہزیری گوت: ل پاشەرۇزى، زانا دئ بەرچاڭقا چىکەن.

مهليکي ئاخقتنا وي بىرى و ب پىترانكىفه ئى پرسىيار كر: ما تە نەزانىيە كو بەرى سەدان سالان وان بەرچاڭك يېن چىكرين.

وهزىرى لى ۋەگەراند: دى هندەك بەرچاڭكىن جودا چىكەن، دەمى مروف بىاتتە بەر چاڭكىن خۇھ، دى ھزرىن سەرا و ھەستىن دلان بىينىت.

مهليکي گۆت: خۇهزى نەھ ئەفە پەيدا بىا..

وهزىرى گۆت: ھەروەسا زانا دى هندەك كەسان چىكەن، نە دخۇن و نە دىنچن و نە گازندا بىكەن و داخوازا چ مافان ناكەن.

دەمى مەليکي ئەف گوتتە بەيىsti، ب گەرمى و پە سەرسورمايىfه گۆت: ئەللاھ.. ئەللاھ.. ئەف داهىنانە چەند يَا جوانە! ما دى بۇچى خۇھ ل ھىقىيىا پاشەرۆزى گرین! بىزە زانايىن من ئەز نەشىم چاڭرى بىم، من سەبر نەمايم.

وهزىرى گۆت: دى حەزىن تە يېن ھىڑا بۇ وان ۋەگوھىيىم، ھەروەسا دى ژى داخوازكەم كو دەمى خەلک د ھىتە قوتان نە كەنە قىتىزى، چونكۇ قىتىزى بۇ گوها نە دباشىن، ھەروەسا بۇ خودانىن ھەستىن نازك ژى نە دباشىن.

مهليکي گۆت: ئەگەر زانا د ۋە ئافاراندىنىدا ب سەركەفتىن، ھەر ئىككى دى دىيارىيەكا ژ ھەزىرى دەمى.

وهزىرى ب گازندهفە گۆتى: سەميانى من يىن داپەرەر، پا بەھرا وەزىرى تە يى خزمەتكار و ب ئەختىبار...؟

مهليکي گۆت: يىن ئىمن بە، دىيارىيىا تە ب تىنى دى تەمەت دىيارىيىا ھەميا بىت.

ووزیر ب که یخوشی گزشی، دئ سامانه کنی بچویک ل سهر سامانه کنی مهمن زیده بیت، چونکو ملیک نزانیت کو ئهوا ئهوا زانیايان داخواز دکهت، ئەفه ژ میزە هاتییه ئافراندن و بەری چەندین سالان یا هاتییه بەرهەفکرن. ھەۋەلاتى يېن مەلیکى خەلکەکە نە دخۇن و نە دىنچىن و نە گازندا دکەن و داخوازا چ مافان ژى ناكەن.

ذن و زهلام

مهلیکی و وزیر خوه جلکین هزاران کرنې بهر خوه و هېر ژئلندا سپیدی ههتا روژ ئاپا بووی، ل کولان و جاددیان د گەریان، ب مايتىكىن ل رهوشى خەلکى د نىزىن. دەمى مەلیک وەستىيای زقرييە تەلارا خوه و وزیرى وى ژى ب دويف ۋە لىكە غار. پشتى مەلیکى يېھا خوه ۋەدائى، ژ وزیرى خوه پرسىياركى: ئەرى ل نەمە، كەریانا مە، ئەوا من بىتى تە ژى دىتى؟

ووزیری لى ۋە چەگەراند: ئەوا چاھى مەلิกى د شىت بىيىت. د شىانا و وزيرىدا نىنە بىيىت، خۇ ئەگەر دەھ چاھ رې ھەين.

مهلکی، گوت: من نه دست که سه کیک هم نیست بان زی بگزشت.

ووزیری لى ۋەگەراند: خۇدى رۆزى داين ھەر ژبۇ كاركىنى دايىنە، نەيا جوانە عابد
نە گوھدارىيَا دانەرى بىكت و دەمىز كاركىنى ھەمىز ب يارى و تراناۋە بىت.

مهلکه گوت: باشه یا کهنه‌ی، نهف خله که دکه‌نی یان زی دگرنیز.

وہزیری لی ڦهگهارند: چ پیڏڻی بُو کهنى و گرنژینا وان نینه، کهنى و گرنژینى رهنجهک پی نفيت، باشتريه ئهڻ رهنجه د خزمهتا و هلاتي و مهليڪيدا بهيته همزاختن.

مهليڪي گوت: خو زاروک ڙي، زاروکهک ب تني من نه ديت ب گرنژيت.

وہزيرى لى ڦهگهارند: ئهڻ دهمه.. دهمى ئهڙمونين خواندنههانه.

مهليڪي گوت: تشتى سهير ئهو بwoo، من چ ڙن د رئيڪيدا نه ديتن، من زهلام و زاروک ب تني ديتن، پا کا ڙن؟

وہزيرى لى ڦهگهارند: ما ڙن ب تني دئ ل سه جاددا چ کهن؟ خونى ڙن يا داي کو د مالله بژيت، جلکا بشوٽ، مالي پاقڙکهت، خوارنئ ب ليٽيت، زاروکان ب خوانکهت و چافههري بيٽ کا دئ کهنجي ميري وي ڙ کاري زفريٽ، دا کهيفا وي بٽيت. دهمى سهمياني مه چ ڙنك ل سه جاددي نه ديتين، ئهڻه گروهي هنديءه کو بهائيٽ رهسنهن د پاراستينه و جفاکي مه يئي پاقڙه، ئهڻه په گالاههک ههر و هفادارهک حهه زدکهت کو يئي بهردهوام بيٽ و بميٽيت. لئي، يئي بهردهوام نايٽ، دئ زهمانهکي پيس ب سه ههدا هيٽ و ڙن دئ نه گوهدار بن، دئ ڙ مال دهرکهفن، ئوو دئ جلکين و هکو يئي زهلامان کنه بهر خوه و دئ و هکو زهلامان کار کهن، دئ هندهک ماڻان ڙ زهلامان پتر و هرگرن.

مهليڪي گوت: تو يئي چهوتى.. ئهوا ل ئايندهي د قهوميت، ڙ بلی دانهري دوئياني ب تني کهسي دئ نزانيت، چ مروف ڙي پشكداربيا وي د ڦي زانينيٽا ناکهن.

وہزيرى گوت: ئهوي کوفري ب ڦهگوهينزيٽ نه کافره، ئهڻا نهه ز بېيڙم ب تني ئهوه يا من د هندهک کتبيٽن کهڻدا خواندي، ئهه کتبيٽن باشترين زاناييان دانائين.

مهليک گرئى و گۆتى: بۇ من بىزە تە چ ژ پىشىنى يىن پاشەرۆزى خواندىيە؟

وھىزىرى لى ۋەگەراند: ل پاشەرۆزى دى مەلىكەكى تبعەت سەير دەركەفيت، حەز ژ گوشتى بەرخا و مارىشكا و ماسيا ناكەت، لى حەز ژ گوشتى ژنكا دكەت. ھەر رۆز دى ژنکەكى مارەكەت و دى ب شىقى خۆت، لى رۆزكى دى ژنکەكى مارەكەت كو حەز ژ گوشتى زەلامان دكەت، ئەقجا دى مەلىكى خۆت، بەرى مەلىك وى ب خۆت.

مهلىكى گۆت: ئەفه مەلىكەكى ساوايلكەيە، ئەگەر مەلىكەكى ب دورستى با، دا ھزرا خوه د فى بويەرى ژىشكەفە كەت و دا دىانىن ھەمى ژنكا ب فەرمانەكى ھەلکىشىت.

وھىزىرى ب سەرسورمايىقە گۆتى: ئەفه ئاخفتنهكا بىرۇكىيە، ھەر مەلىكەكى رېزد بىت ل سەر مانا عەرشى خوه و كەيىخۇھىشىيا مللەتى خوه، دېت دىانىن مللەتى ب ھەلکىشىت و ئەو ب تى بىمېنیت خودان دىان.

مهلىكى كەنى، دىانىن وى وەكۈ كىلەنن ھېرشكەرنا گەردەنا بىارىكىن، پاشى گۆتە وھىزىرى خوه: ئى.. چ دى، دى ل پاشەرۆزى قۇومىت.

وھىزىرى گۆت: ئەز ھىقى لەكم ئەوا ئەز بىيىزم درەو بىت، پىشىنى يى ئىكى بۇو، لگۆت: پىشتى هزار سالىن دى، دى كارەساتەكا تەھايىلى وەلاتى مە پەيدا بىت و چ بىيافىن ژيانى ژ زيانا وى قورتال نابن. ئەف وەلاتى مە يى پىشكەفتى، دى بىتە خرابتىن وەلات.

مهلىكى گۆت: ئەو چ كارەساتە؟

وھىزىرى گۆت: ئەزبەنى، تو د زانى كو پىشەسازىيىا رىستنۇچىنى ب ناقۇدەنگەرلەنپىشەسازىيىا وەلاتى مەيە، ل پاشەرۆزى، دى ھەمى كاركەرىن ۋى پىشەسازىيى بىسى

بن و دى هەمى كارخانە ژ كاركەقىن و بەرھەم نابىت، بازار دى مشتى كوتالى بىيختىرىت و كەس نابىت كۆب كېرىت.

مەلیکى گۆت: ئەف پىشىنى يە نە يَا راستە، خەلک ھەر دەم يى پىندىنى جىلىكا يە. جىلىكا ژ قوماشى دەينە چىكىرن و قوماش بەرھەمى كارخانا رىستنۇچىنىيە.

وەزىرى گۆت: ئەوا دى قەومىت ئەوه، ئەو ژنكىن ژ هەمى خەلکى پىر جىلىكا خەرج دەكەن، دى جورەكى جىلىكا كەنە بەرخوھ ل شوينا مىتىرىن قوماشى ب تىنى دى بەھوست بن.

مەلیکى گۆت: تە گۆت كارەسات دى يَا تەۋاپىي بىت، كارخانا رىستنۇچىنى ب تىنى پىشكەكە، لى نە ھەمىيە.

وەزىرى گۆت: ئەوا دى قەومىت ئەوه، دەمى ژنكى ب وان جىلىكىن كورت و ھەتكەبر دەرىكەقىنە سەر جادىدەيان، ئاقلى زەلامان دى ژ سەرى فريت و دى كارىئىن خوھ ھىلەن، ئىدى ب تىنى بەرى وان دى ل ژنكى بىت و ھەروھكۆ گۈركى ب دويىف بەرخىفە، دى وەسا ب دويىف ژنكى كەقىن.

مەلیکى پىچەكى ھەزىزىن خوھ كىرن و پاشى گۆتە وەزىرى خوھ: ئەوا ل پاشەرۆزەكە دویر د قەومىت، دوور نىنە ل پاشەرۆزڭا نىزىك ژى ب قەومىت و ئەم ب چاڭىن خوھ بىىن، كەسىن ژىرىمەند دەقىت يى ھشىيار بىت و ھەر ژ نەھۆ خوھ بىارىزىت. مەلیکى فەرمان دا، مالىئىن وەكۈ زىندانان ھاتنە ئاقاكرن و جەيىن رەش ھاتنە چىكىرن و ل سەر خەلکى ھاتنە بەلاقەكىرن. ب بەھانە يَا ھەنئى كۆ ئەفە رىيکا بەھەشتىنە.

خیزان

مهلیک ل باخچه‌یی ته لارا خوه بwoo، و هزیری وی زی ل نیزیکی وی یی رونشتی بwoo. مهلیکی هیف د کره گیاین که سک، ئه‌وی د تهییسی و هیف د کره دارا و گولین ره‌نگاوره‌نگ. سه‌حکره ئاسمانی.. یی شین بwoo، هه‌وره‌کی سپیی بچووک لی د بوری، لی وی مشتی ئه‌قینیبا هه‌می تشتین ل سه‌عه‌ردی بwoo، ب کویری هیف کره و هزیری خوه و پاشی ب دنگه‌کی بلىقیه ماییله گوتی؛ و هستیانه‌کا زیده یا ل ته دیار بwooی، ئه‌فه چه‌نین سالن ته چ بیهنده‌دان نه و هرگرتینه.

و هزیری لی ۋەگەراند: ئەگەر و هستیان ژبۇ خزمەتکرنا ملاھتى بیت، نه و هستیانه، يا گرنگ ئه‌وه و زنان نه و هستیت.

مهلیکی گوت: کارکەر ب رۆزى کار دکەت و ب شەقى بىهنا خوه ۋەددەت، لى تو ب شەق و رۆز کار دکەی.

و هزیری لی ۋەگەراند: ئەز ب شەقى یی ھشیار بم، بۇ من باشتەرە كو رۆزى حىسابى خودى كىماسىيەکا- ژ بىيى من ژ من دەركەفت بیت- دىگەل من بکەت.

مهلیک بى دنگ چوو د ھزاردا، ژنشكەكىيە گوتە و هزیری خوه: تو دزانى ئەز ھزا چ دکەم؟!

و هزیری لی ۋەگەراند: خودى ب تىنى دزانىت کا چ د سىنگ و سەرى خەلکىدایه.

مهلیکی گوت: ئەز يى ھزا رېكخستەکا نوى د دەولەتىدا دکەم كو ھندهك رەھەتى بۇ تە تىدا هەبىت. بۇ ھەر جورە كارەکى دى و هزيرەکى دانم و هەمى و هزير دى ل بن سەر پەرشتىيا تە بن.

و هزیری نه ژ دل گوتی: يا گرنگ ئوه ئەم د ھەلبزارتنا كەسانىن وەفادار و شارەزادا د سەركەفتى بىن، چ ژ ھنى ب زەممەتر نىنە كۆ كەسەكى ھەزى بەيتە دىتن داكول سەر كورسيكەكا ھەزى ب روينىت.

مەليكى گوت: من و هزيرەكى دەرقەكارىي يى زيرەك نېتىت، نويھەرى من بىت بۇ دەولەتىن جىهانى، بگەريت و پىكەاتنا بکەت و پىزانىنان ل سەر دوژمنىن من يىن ژ دەرقە كۆم كەت.

و هزيرى لى ۋەگەراند: ئەقە جەھەكە ھەزى كورى من يى ئىككىيە، ھەروەكىو يى بۇوى كۆ ژيانا خود ژ وەلاتەكى بۇ ئىككى دى ب گەريانىقە بىهت.

مەليكى گوت: من و هزيرەكى فيركرنى نېتىت، ھەر كار بکەت، ھەر كار بکەت ھەتاڭو نەزانەكى ب تىن ژى ل وەلاتى نەھىلىت.

و هزيرى لى ۋەگەراند: فيركرن كارەكى ھىزايىھ، لى قەدرا ماموستايان ئوه كۆ ھەردەم ژيانا وان يان نە خۇش بىت، ئەگەر يىن ھەزار نېيت دى يى ھەسىد بىت و ھەسىدى بىتتە ئەگەرى بىزازى و شەپرزاھى و ھەلوەشيانى. يَا ژ منقە باشترين كەس بۇ ۋى جەھى.. مىرى خالەتا منه، گەلهك حەز ژ فيركرنى دكەت، زارۆكان ل دۆر خود خرفة دكەت و وانە يىن خود دەدته دىواران.

مەليكى گوت: من و هزيرەك بۇ چاندىنى نېتىت، كۆ وەلاتى بکەتە بالخچە و بىستان و زەقلىي يىن كەسەك.

و هزيرى لى ۋەگەراند: پىمامەن من ھاتە بىرا من، دەستى وى يى پىرۆزە، ئەگەر دەستى خود بکەتە ھەر تاكەكى ھشك ئىكسەر دى كەسەك بىت و دى وەرارى كەت و دى مەزن بىت.

مهليکي گوت: من وهزيرهك بق دارييي نقيت، يي ئهمين و باربهر و دهسيپاك بيت.

وهزيري لى ۋەگەراند: ئى وەزارتى كەسەك بق نينه ژبلى كورى من يى شەشى، ھەر رۆز دەھ جاركى دەستتىن خوه ب سايىنى و ئاڭا گەرم د شۆت.

مهليکي گوت: من وهزيرهك بق رەوشەنېرىي نقيت.

وهزيري گوت: من برايەكى ژ خوه بچويكتىر يى ھەي، چ كاران ناكەت و زولمە ئەگەر بى كار بىمېنىت، يا ژمنقە وەزارتا رەوشەنېرىي ژ مىلىن وى دخوت، نەمازە گەلەك پويىتهى دەدەتە بارى هزرى و رەوشەنېرىي، چ گۇفارىن ھونەرى ژئى نابورن ئەگەر ھەمېي نەخوينىت و بابەتىن وى ژبەر نەكەت.

مهليکي گوت: من وهزيرهك نقيت ژبۇ راگەهاندى.

وهزيري لى ۋەگەراند: ئەو داپىركا زارۇكىن مە ژ تارستاندا زكى دەرييختىنە روناهىيا دونيايى، باشتىن وەزира راگەهاندىنە دىونيايىدا، ئەگەر ل سېيدى گۇتنەك بق بېيتە گوتىن، پاشتى چەند دەمىزىرەكى دى ل ھەمى دونيايى بەلاقە بيت.

مهليکي گوت: من وهزيرهك بق ساخلمىيى نقيت، پويىتە ب ساخلمىيى خەلکى بدهت و خەستەخانا ئاڭاكەت و خواندىنگەهان بق دختورىن بسىپور ب دامەززىنەت ھەتاكو وەلى بىت دىتنا نەساخەكى كارەكى ب زەممەت بيت.

وهزيري گوت: تە وەزيرەكى ژن نقيت يان ژئى ئىيىكى زەلام، ئەف كارە ھەزى ژنانە، ھەرچەندە ئەز دىشى كاركىرنا ژننەتىرە ژ دەرۋەتى مالى، لى ھەبۈونا ژنەكە وەزير د وەلاتى مەدا، دى بىتە ئەگەرئى ھندى كو خەلکى ژدەرۋە، ب چافەكى باش ھېۋەكەنە مە، ئۇو كچا من ھەزى ۋى كارىيە چۈنكۈ د ژيانا خودا ژ بلى جلکىن سې، چ جلکىن دى نە كرېنە بەر خوه.

مهليکي گوت: من وهزيرهک بُو پوليسان دقيت کو دوست و دوزمنين من ژيک جودا کت.

وهزيري لي ٿه گه راند: پشتی هه ر وهزيرهک ب ئه رکيئن خوه رايبيت، دئي کاريئن من کيمتر ڦهبن و ئه ز پيشنيار دکهم کو سه ره راي سه روکاتييا من بُو ئه نجومه نهني وهزيران ئه ڻ و هزاره ته ڙي بُو من بيت، دوزمنين سه ميانى من، بهري بريارا دوزمنكارىي بدنهن ئه ز وان ناهيام.

مهليکي گوت: من وهزيرهک هيئا بُو لهشكه رئ خوه دقيت.

وهزيري گوت: مهليکيئن هيزيدار و مهزن وي دکهن يا کھس چ هزرا بُو نهکه ت، ڙنشكه ڪيٺه بيبن و پي ئالوز دبن، هه مي ميرگه ه و هلاتين دوينائي په هله وانين ب ناقو ڏونگ د هه بلزيرن ڙبو سه رکرياي هتييا لهشكه رئ، ئه گه رهه ڙي و هکو خه لکن دى کر، ئه م چ تشتني نوي ناكهين کو جهه ريزگر تنا ديرو ڪي بيت، ئه زبه ني ئه گه ره بقيت هه راي هكا را گه هاندن ل جيهانى پهيدا که ه، ئه ز پيشنياز دکهم وهزيري ته يي ترسنوك و بي بها بيت کو نهفيريت ب شهقي ده رکه فيت، ئه گه ره دهستي وي د دهستي دا يكا ويدا نه بيت، لي ئه گه ره وهزيرهک بقيت کو دوزمن ڙي بترسن، ئه ز پيشنياز دکهم کو ئيکي کاري وي گور کولان بيت ب هه بلزيري، دئي دوزمن ڙي ترسن و دئي زانن کا دئي چ ل هيقيا وان بيت، ئه گه ره جرعه ت بکهن هه فرکي د مهيدانا شه پيدا بکهن.

مهليکي گوت: من وهزيرهک بُو سنجيئن باش دقيت.

وهزيري گوت: سوپاس بُو خودي، وهلاتي مه مشتى مروقين خودان سنجيئن باشه، خودانيئن سنجيئن خراب ڙي يان ييئن مرین يان ڙي يي د زيندانانه ل هيقيا مرنى.

مهليکي گوت: من وهزيرهک دقيت يي ها وورده كرنى بيت (يي ئيستيرائي).

وهزيرى گوت: كەسى وەكۇ كورمەتى من شارەزايى د ھاواردەكىنيدا نىنە، ئەم دى ژنكىن جوان ژ ھەمى جىهانى ئىستىراكىين، نە ژبۇ خۇشىي و شەھوھتى، بەلكى ژبۇ باشكىن رەقىشتى، ئەف رەقىشتى بىت، دى مللەتك بىت ژ ھەمى مللەتىن جىهانى و دى ژ ھەموو مللەتان جوانتر و ھېزاتر بىت.

مەلیکى گوت: من وەزىرەكى ئابۇرىيى دېيت.

وهزيرى گوت: برايىن ژنا من بازىرگانەكى دىرىينە، ھىشتىرا د فروشىت و بۇ خەلکى وەسا دىدەتە خوياكرن كو پايسكلەن زارۋىكانە.

مەلیکى گوت: من وەزىرەك ژبۇ شعرى دېيت، دا ھەلبەستقانان پىگىر بکەت كو دەبرىينى ژ ئازارىن خەلکى بکەن.

وهزيرى گوت: ئەزبەنى ئەز دى جىرعەتى دەمە خۇھ و دى بىزىم كو ئەز بۇ ۋى چەندى نە دەكەل تەمە، خەلکى ل سەر دەمى تە ب تىنى خوشى يىن ھەين و چ ئازار نىن، د ھەمى ژيانا واندا ژ بلى سەرئىشىي، چ ئازارىن دى نىنن.

مەلیکى گوت: من وەزىرەك بۇ بىبابانى دېيت، دى ناھى وى كەمە وەزىرى بىبابانى، دى ئەركى وى ل بىبانانى چىكىنرا رېكىن نوى بىت، ئەگەر بىبابان ژ رېكالن تىزى بۇو، دى هندەك بازىرييەن نوى ل وەلاتى زىدە بن، لى فەرە ل سەر وى وەزىرى كو دىكەل پالا ل بىبابانى بىزىت، ئەگەر پالا سار بىت وى ژى سار بىت و ئەگەر پالا گەرم بىت وى ژى گەرم بىت، بىت نەساخ بىت و دوير نىنە بىرىت ژى، لى وەكۇ شەھىدى ئەركى خۇھ دى مرىت.

وهزيرى گوت: ئەم دى خەلکى ئاگەھدار كەين كو دى بەرىكانىيەكا ب شەرت ھىتەكىن و ھەرچىي خودان شىان بىت، وەزارەت بۇ وى پىرۇز بىت.

مهليکي گوت: دهمن ئەف و وزيره دهست ب کاري خوه دکهن، هينگى دى ته دهليشه
ھېيت، بىئنا خوه قىدەي.

وزيرى لى ۋەگەراند: لى مە پىنچى يا ب وزيرەكى ھەي بۇ رۆزى، خەلک ب شەقى
مالىئن خوه ب رۇناھىيا کارەبى روھن دکهن، ل داوپىيا ھېيقىنىڭ ئى حەقى کارەبى
دەدن، ئەقجا بوقچى بى پارە و ب ھەروھىي بىيىن؟

چ وەزارەت نەھاتنە دانان، لى باج وەرگرېن دلەق ل ھەمى گوند و بازىران بەلاق
بوون، پارى رۇناھىيا رۆزى ژ خەلکى داخواز دىرىن.

نېشتن

چاھىن مەليکى د نقاندى بون، ل سەر تەختەكى ژ زىر و حەریرى كەفتىبوو د
نېشتىتكا كويىدا. لى دەمان دەمدا يى پشت چەمياىي و خەمۆكى و بوغومى بۇو،
ب پىخواسى ل سەر خىزى دەريايىكە پېئل تەنا يى راوهستىياب بۇو، تامەزرويىن دىتتا
وى كىسى بۇو، ئەۋى نانىاسىت و ھەر لى دىگەرىت. ژىشكەكىيە ژنكەكا گەنج ژ ئافا
دەريايىن دەركەفت و ژى نىزىك بۇو، ب دەنگەكى وەك يى فەرمانان ژى پرسىيارىكى:
تو كىي؟ مەليکى بۇ ماۋىيەكى درىز ب هوپىلىنىرى، وەسا ھاتە بەرچاقا كو ياد
رۇناھىيا ھېيقى وەربۇوى. خوش، سىرلى، جوان، كۈچ جاران بەرى نەھە جوانىيا
ھوسا نەدىتىيە، دېپىا ژى پرسىيارىكەت كا ماسىيە يان ژى ژنكە، لى دەمئ ئاخقى..
ترىرى بۇو، د بەرسە پرسىيارا وېدا گوت: نەز.. ئەز.. نەز، ھەروەكۆ پىرە ژنەك
لەگەل زارۋەكەكى د ئاخقىت، ژنكى گوتى: تو كىي و کارى تە چىيە؟

مهليکي گوت: ئەز مەليكم.

ژنک کهنى و لى فەگەراند: ئەفە كارەكى سەيرە، ل وەلاتى مە نىنە.

مەليكى گۆتى: وەلاتى تە ل كىفە يە؟

ژنکى ب دەستى راستى ئىشارەت كرە دەريايىن و گۆتى: وېيە وەلاتى منه ل (بنى) دەستى ويى گرت و بىرە دىناش دەريايىدا، ل دويىچقۇو، بىت خەما ويى نەما و ل جەھى ويى بۇ خوشى و ئىيىناھى، وەسا ھزر كر كو دەستى ژنکى ئەۋى د دەستى ويدا، نە ز گۇشتىيە. بەلكو سترانەكە بەحسى زارۆكىن دلخۇش دىكت، ئەۋىن ياريا ل سەر زەقىيەن كەسک لەكەن. دەمى پىين ويى گەھشىتىنە بنى دەريايىن، بازىرەكى رەونەقدار دىت، رۇناھىيەكا شىن ژى د پەشى، ل سەر جادىدەيىن ويى بازىرى گەريا و ل ھەر دوولا يىن جابى خانى و دىكانىن شويشەي بۇون، چ كەس نەيتىن، ب مايتىكىنەكا سەرسوما يېھە گۆته ژنکى: پا كانى خەلک؟

ژنکى لى فەگەراند: ماسى بىرسى بۇون و ھەمى خەلک خوارن، ئەز ب تىن يا قورتال بۈويم. ھەربىو دەستىن خوه دانانە سەر ملىئىن ويى و ب دەنگەكى نەرم گۆتى، ئالفۇز نەبە و خەما نەخوھ، ژيان وەكى بەرى لى زېرىت، لى شوى ب تەكم و لى مە گەلەك زارۆك ھەبن، زارۆكىن مە ژى لى ب ژن كەفن و لى زارۆك بن، زارۆكىن وان ژى لى ب ژن كەفن و لى زارۆك بن... جارەكا لى خەما ويى ب گرانى لى زېرى و گۆته ژنکى: من ئەفيىندارى و زارۆك نەقىن.

ژنکى ب سەرسوما يېھە لى فەگەراند: ئەرى راستە، تە ژن و زارۆك نەقىن؟!

مەليكى گۆت: من ژن نەقىن. ئۇو گۆتەفە: من زارۆك ژى نەقىن.

جارەكا لى گۆت: لى ئەز حەز ژ چ ژنكا ناكەم و من نەقىت بىمە باب، من گەلەك ژن يىن ھەين.. من نەقىن و چ جاران ژى ئەز حەز ژى ناكەم.

ژنکی ب غهیدینقه گوتی: ئەگەر تو گوھداریبا من نەکەی، دى پەشیمان بى.

مەلیکی گوتی: ئەنا نەھۆ دى تە ھیام و دى وەک مەلیک زقزمەقە وەلاتى خوه، بى بلېر و بى زارۆك.

ژنک تىيىچۇو، دەملەست و ژىشىكەكىيە بۇ ماسىيەكە ھندى بەلەمەكە مەزىن و بەرەف و يېھەت و داعىيرا، مەلیکى خوه زىندانكىرى بىت بناش تارىستانا زكى ماسىيەدا، يى د ئاقەكاكى ئىسىھەكدا دەگەۋىزىت، قىتىشىكەكە پېر ب ترس راھىلا و رووپىي وى ژ روندكان تەر بۇو.

ل وى دەمى، ژ خەو ھشىار بۇو، لەشى وى ھەمى ببۇ خوه و بىيەنا وى ژ ترسادا چك ببۇو، گوتە خوه "شەرم بکە و ئارام بە، تو مەلیکى، خەلکى د ترسىنى و نا ترسى، نەھۆ تو يى د تەلارا خوهقە، ئەوا ب سەربازىن چەكدار دۇورپىچىكىرى، ئەگەر ژى داخوازكەي د بەرەھەقىن مرنى ب خوه ژى بکۈزىن، ئەقجا چەوا ژېھەن خەنەكى ژ ترسادا درەجفى!"

چاھىن خوه دانانە سەرىيەك، ھەولدا جارەكاكى بىنقيتەفە، لى ترسەكاكا ۋەشارتى د كوييراتىيا ويدا ما بۇو، نەھىيەلە بىنقيت، تەختى خوه ھىيلا و ل بەرامبەر خوبىكەكە درېز راودەستا و ھېئىت دىكىرى.. زەلامەكەن مل خوپىلى بىت، يى سىس و زەرىپەتتىخى، چاھىن وى د سەرىيدا د لەقىن، ب دەنگەكەن تىنگىزى و ھشك فەرماندا كۆ بەلەز وەزىرى ۋى بۇ بەرەھەقەكەن، پىشتى چەند خولەكەكاكا، وەزىر ب غارىدان ھاتە د ژۇورا مەلیكىيە، مەلیکى ژى پېسىياركىر: نەھۆ چ دەمە؟

وەزىرى ب حىيەتىيە گوت: ئەز نەشىم ب دروستى بەرسقى بىدەم، چونكۇ ھىشتا دەمژمۇر نەھاتىنە چىكىرن، لى ئەز ھزر لەكم كۆ ئەلەند ھېئىز يَا دویرە.

مەلیک ل سەر كورسيكەكى رۇونشت و تبلا خوھ يا شەھدى كرە د دەقى خوھدا..
لگەل ھزركرنى لەق لى بىان، پاشى ژىشىكەكىتە گۆتە وەزىرى خوھ: بۇ من تىشتنەكى
بىيىزە بىيەنا من پى بېھىت و خەم و كولا ژ من دویر بىيىخت.

وەزىرى گۆت: ھەمى دەما ئەز بۇويىمە.. من شەرەفا ب جەئىنانا فەرمانىن سەميانى
خوھ ھەى. لى نەھۆ ئەز يى ھزر بەلاقىم و يى شەپىزەمە، ئەز نەشىم چ بىيىزەم كو گىول
پى خوش بىيت.

مەلکى گۆت: تە چىيە؟ ما تو يى نىشتى بۇوى و تە خەونەكا نەخۇش دىتىيە؟

وەزىرى گۆت: ئەف شەھە ئەز نە نىشتىمە، من شەھە خوھ ھەمى ب تويرىۋانىنىش
دەكەل كەسەكى گرنگ يا بۆراندى. مە گرت بۇو، پاشى بۇ مە دىيار بۇو كۇ ژ لايى
دۇزمەنەكىن ژ دەرۋە - يى سەميانى من - هاتىبۇو ھنارتن.

مەلیکى گۆت: ئەوان دېتى من بىكۈزۈن؟

وەزىرى لى فەگەراند: پىلانا وان پىستىرە، ژ سەرفە بىيىگۈنەھە و ژ بىنۋە خرابىسىمەكى
زۆرە، پىلانا وان ژى ئۇوه كو گۆتنىن ل سەر سىيىسى ب رىكىن سەرنجراكىتىش
بەلاقەن.. ناكو زەلام خوھ د ژىنكا وەركەن و ژىنخوھ د زەلامان وەركەن، زارۆك
بۇون زىيە بىيت، ھەزمارا خەلكىن وەلاتى ژى دى زىيە بىيت و دەولەت نەشىت
خوارنى و جەي بۇ دابىنەكت، ھىنگى دى دۇزمن زىيە بن و دى رىزىمما حوكى
ئىيىخن.

مەلیک كەنى و گۆتە وەزىرى خوھ: ئەف پىلانە يا پويچە، وى زەلامى بىيىگۈنەھ نەھ
بەردە.

و هزیری ب نه رازیوون لى ۋەگەراند: ئەزبەنى، لى ئەوي يا دانپىدىاي كو خۆفرۇشى دۈرۈمنانە.

مەلیکى گۆت: خوه ب ئاقلى بىيّخە و ئاقلى خوه بده كارى، ئەگەر كارى دۈرۈمنى من- ئەوي دىرى من- د خزمەتا مندا بيت، دى بوچى رى ل كارى وي گرم.

و هزیرى گۆت: ئەز دانپىيىدەم كو مەزىي من يى فالنجبووى و نەشىت چ هزرا بىھەت.

مەلیکى گۆت: ئەگەر هژمارا خەلكى زىدە بۇو، دى هژمارا سەربازىن منىزى زىدە بيت و دى هژمارا پوليسىيەن من يىيىن نەھىنى و يىيىن نەھىنى زىدە بيت و دى هژمارا زىرەقانىن من زىدە بيت و ھەروەسا دى هژمارا وان برسى يىيىن ھەمى تىشىن خوه ب چارىكا بھاي و بى بازار د فروشن دى زىدە بيت.. ئۇو هوسا دى بىنى كو دەولەتا من دى ب ھېزىتر كەفيت، ل شوينا لاواز بۇونى. ئەو زەلام ھاتە بەردان ب مەرجەكى كو ب چالاکى كار بىھەت ژبۇ ب جەئىنانا وئى ئارمانجا دۈرۈمنىن مەلیکى بۇ دانانى.

وہ لاتھ کی بی ٹھڈپ

مهليک گلهک يى غېيدى بۇو، گلهك همول ددا كۆرپا خوه ۋەشىرىت. لى چاقىن
وئى نە دەيتلە. چاقىن وى مشتى رژىي و ھشكاتى بۇون. ب دەنگەكى گلهك
ھەولدای كۆيىن سروشتى بىت. گونته وەزىرى خوه: ئەرى تو يى پىشتىراستى كۆ
ھەمى بۇيەرین ل مىركەھى د قۇمن، تو دىگەھىنىيە من؟

و وزیری لى ۋەگەراند: ھەتا لىكەفتىن زىن و مىرَا و عاشقا و دەنگوباسىن بەردانى
و ئەگەرین وان زى ئەز بو تە ۋەلگوھىزم.

مهملیکی گوت: تو تشتین بی بها بو من ڦهلوهیزی و یئن گرنگ و ترسناک ل من ڦهلوشیری.

ووهزيرى لى ۋەگەرانىد: ئەگەر سەميانى من ئەمر كىر با كۆئىز هەتا ھەمە دىزىندا يىقەنلىكىم، بۇ من دلوقاتىنەر ژ حارە نىقسىي من بىي نەھق.

مهمليکي گوت: ئەقىقى سېيدى زىنەكا من گوت كۆمۈرلىكى دەۋازانقاڭى دەۋازانەكا خۇدا ياخاۋىتىيە من و خالك د شەقىبۇھىرىكىن خودا قەدىگىزىن و پىن دىكەن، ئەرى ئەفە راسىتە يان ئى بىرەوه.

ووهزیری گوت: ئەو ھۆزانقانى بى ئۇل نەھۆ يى د زىيندانىتىھە دكەتە گازى و كەس د تاتانا وى ناچىت، ئۇۋۇ ژ زىيندانى دەرناكەفيت ھەتاکو وى ھۆزانا خوھ يَا چېلىل ب ھۆزانەكاكى لى يَا بەسىنارىي، نەڭگوھورىت.

مهلکی، گوت: ئانکو ئەق سوچىتە راستە.

و وزیری سه‌ری خود و همی لاهشی خود چه ماند و گفتی: بله راسته.

مهليکي گوت: پا ته بوجي ئهز پى ئاگەهدار نەلكرم.

وھزيرى لى ۋەگەراند: چونكۇ شىۋازى من يىن كارى ئوه كو ئهز ژ بلى بويەرین مەزىن، چ بويەرین دى بۆ سەميانت خوه نەفەگۈھىزم و ب تىشتنىن بى بەھافە مژولىل نەكم.

مهليکي گوت: هوسا ناچىته سەرى، ئەۋىن د ھاقىنە مە، مالى مە دېتىت، دا دەقى خوه بىگرن، ئەگەر مە نە دايى دى ھەر ھاقىنە مە و دى خرابىتر لى ھىن، ئەۋىن مەلھىن مە ژى لەكەن، وانزى بەرامبەرى وان مەدھان مالى مە دېتىت، ئەگەر مە نەدايى دى ب لىزى مە راودەستن. دى ھۆزانىنىن خوه يىن مەلھىرنى ب ھندەكىن دى يىن لىزى مە گوھورن و د ھەمى حالەتاندا زيان ھەر ب مە لەكەفيت.

مهليکي بىدەنگ بۇو، چوو د ھزرەكا كويردا و پاشى گوتتە وھزيرى خوه: ماسىگر ماسىيما د رووبارى و دەريايىدا د گرن، ما وان چ پىدىشى ب ھۆزانان ھەيە.

وھزيرى لى ۋەگەراند: ماسىگر پويىتە ب چ ناكەن ژ بلى نانى و گوشتى و ژنكا.

مهليکي گوت: ئۇو.. جوتىيار عەرىئى خوه دكىلىن و تۆقچىنىي دكەن و ئاڭ دەن و سەخېرىيلى دكەن، ما وان چ پىدىشى ب ھۆزانان ھەيە.

وھزيرى لى ۋەگەراند: چاھىن وان ھەردەم ب عەورانقەنە، چ تىشت ژ بلى نەھاتنا بارانى وان ئالۋىز ناكەت.

مهليکي گوت: پالە خانىا و تەلاران ئاڭا دكەن و جادىدە و رىكان راست دكەن، ما وان چ پىدىشى ب ھۆزانان ھەيە!

وھزيرى لى ۋەگەراند: ھەمى خەما پالا ئوه كرييما وان زىدە بىيت و رۇڭ ب زويترين دەم ئاڭا بىيت.

مهلیکی گوت: بازرگان.. کرین و فروتنی لکهن، چ ییدقی ب هوزنان ههیه؟

ووزیری لى ۋەگاراند: ئەز بازىرگانان ھەروەكى باليفكا خۇه نىياسىم، مادەم د كېن و د فرۇشنىڭ قازانچى لەكەن، چىزى كېم نىنە.

مهليکي ب پويتەپىئىكىن پرسىياركر: ما دەم كەسى چ پىدىقى ب ھۇزانى نىنه، ما بوجى ياسايمەكەم دەرئانئەخىن كو ھۇزان قەهانىن ياشەدەغە بىت.

وزیر گرنزی و گوته ملیکی: دی سه میانی من دستوری دهه من یاخشم.

مهلکے گوت: باخفه ما کم لدھی ته گرتیه.

ئەگەر بېپىارەكىا هوسا دەرچۈو، چ مفایى خوه نايىت، چونكۇ ھۆزان وەكى
نەساختىيەكىا بى دەرمانە. ئەۋى پىن نەساخت بىت نەشىت ژى ساخ بىت و دەپتەت ھەر
ھۆزانان بىتتىت.

هوزاندان و هکو قله رهشکیه، قله رهشک یین چیبوین دا بهر خواننیرا سهري خوه بهه زین، هوزاندان ره یین چیبوین دا هوزانان بیژن، ئەف بپیاره ب تنى دى ئەوین بى بها ترسینیت و دى پېگریت پى كەن، لى ئەوین دى، چ تشت نەشیت وان ژ نەشیسینا هوزانان ۋەكەت، هەروەسا ژ نەباشى يین ۋى بپیارى ئەون كو دى گۇتكۈتكىن غەرزىدار و پېكىن ل دۆر وەلاتى مە ھىنە ئازارىندن و دى بیژن كو دىشى هۆزانى و ئەدەبى و ھزركرنى و ئازابىيئە، دۇزمىنن مە، دى ۋى بپیارى كەنە دەرفەت كو سمعەتا في مېركەھە، بناۋەھەم، مېركەھاندا كەممكەن.

مهليکي گوت: که واته ئەم دى ناسناما هەۋەلا تىينى ژ ھۆزانقانان وەرگرىن و دى
وار ژ ۋەلاتى، بەرئىخىن.

وهزيرى گوت: ئەم وان ب تىن دەرنائىخىن، دى ھەمى خودان خامەيان دەرئىخىن، نېيسەرىن چىرقۇكى و يىن رۆمانى و يىن شانووى و رەخنەگران ئى دى دەرئىخىن، دېيتىت چاۋىرىيەكا تايىهت بىدىنە دەرىختىتا رەخنەگران، چونكۇ ئەگەر رەخنەگر ئى رەخنەيا ئەدەبى ھاتنە بى بەھركىن، دى رەخنەيا جڭاڭى كەن و پاشى ئەف رەخنەيا جڭاڭى دى بىتە رەخنە يا رامىيارى..

مەلیکى گوت: ھەر كەسەكى خامەيەكى راكەت و پېيغەكى بنقسىت دى دەرئىخىن.

وهزيرى لى ۋەگەراند: ما دى بوجى دەرئىخىن؟ ئەگەر مە دەرئىخىتن دى ئى لايى مەعنەۋىقە فايىدە كەين و ژلايەنى مادىيە چ مفا ناگەھتە مە.

مەلیکى گوت: ئەز نزانم دى چەوا ئى لايەنى مادىيە مفای ئى بىنин و ئەو ب خوه خرابىرىن و چىلىترىن خازۆكىن.

وهزيرى لى ۋەگەراند: ھندەك وەلاتىن ساوىلەك و نەزان ھەنە، حەز ئى قان توخمان لەن و ھەردەم ئاماھىيا خوه ديار لەن كو پىشوازىيا وان بىن، ئەم ئى بەرامبەرى بەيەكى نە بىن كىم دى بۇ وان ھىنرىين.

مەلیکى ب سەرسومايى و بلىخوشىقە گوتى: ھەز ئەم ئەز ئى دايىك بۈويم و ھەتا نەۋ ئەقە مەزنتىرين پىشنىازا پراكتىكىيە ب بەر گوھىن من دەكەفيت. پىشنىازا وھزيرى ب جەھات و وەلات ما بى ئەدېب، لى چ تشت نە ھاتە گوھورىن ئى بلى ھندى كو گىyal بەھارى سىس و بەھتى، ئۇو رەنگى خوھىي كەسک ئى دەستدا.

*

دوزمن

۱. ده سپیک

پولیسی فیتکەک لىدا، تىرۇڭلۇرىنىڭ رۇچا سېيىدى ھەلاتن، جادىدە يىئن بازىرى بىر رۇناھىيەكە زەر مينا سېيىتكەكە پىر رۇھنكر، ل وى دەمى مەرۆڤ ب پەشىمانى و ئەنلىكىرىنى گۈرى، ژ خەو ھشىيار بۇون.

۲. ئاسمانى بەر زە

دۇو چويچىكان دادا سەرتاكى دارەكى ژ وان دارىين ل سەر لىقىا جادىدەكى، ھەر دۇوا ب ھەلاتنا رۇچا سېيىدى نە ستراشد، لى ب شەپەزەھىي و پەپ چرىيىسىت ل ھەۋ دىنلىرىن، ئىكىنچى كۆتە يى دى: دى كىفە فەرىن؟

ئاسمانى مە، فەرۇڭكەيان يى ئاكىرىكىرى. ژ بلى ئاسمانى قەفەسکان، مە چ نەمايمە. ئەم دى پەپىن خۇو بەر زەكەين. ئەم دى ستراندىنى ژېير كەين. ھەر دۇو چويچىكان ماودىرلىكىن فەرۇڭكەيەكە رەش، بلهز ل ئاسمانى د فەپ، ب چرىيىسىت ل ھەۋ دىنلىرىن، بازىرى مينا دەفەكىن دادان تىز لى دەتات. دانى كۈزەك خوارن، ھەر دۇو چويچىك ب مرىيانى كەفتەنە سەر لىقىا جادىدەيا چىمەنتىۋىي.

٣. ئىخسىر

دwoo كاله پير ل سەر لىقًا جادىي ب ھىواشى د چوون و ب خەموكى د پەيپەن.

-ئەف زەمانە، زەمانى دوماھىن يە.

-پەرگالى مە ژ خرابىي بەرەف خرابىرە.

-لەم يىن هاتى داخوازىنامە بەيتە نېسىن.

-داخوازىناما چ؟!

-ئەو داخوازىناما پىدىقىيە بۇ خۇرى مەزن بەيتە بلندكىن.

-ئەم دى چ د وى داخوازىنامىدا نېسىن؟

دى نېسىن، ئەم ئەفەن مە ئىمزاكرى، داخوازى ژ خۇنانى دۇنيايى دىكەين كو لهشكەرەكى چەكدار ب نويتىرين چەك بۇ مە بەنیرىت و بەيتە سەرتۇخىبى وەلاتى و شەپى دۇزمانان بىكت و سەرەدرەبىيا ئىخسىرا دىگەل مە نەكت.

-ئەگەر داخوازا مە ب جە نەھات، ئەم دى چ كەين؟

-ئەم دى داخوازىنامەكا دى بۇ بلندكەين و دى ژى داخوازكەين كو مە ژ ھەر پېنج نېڭىزان عەفو كەت.

-ئەگەر رازى نەبوو.

-نە خىر دى قايىل بىت، ھەروەسا دى مە ژ رۆژىيان ژى عەفو كەت .. خۇرى يى مىھەربان و دلوقانە.

٤. تۆلە

هندەك زاروک ل گورهپانا خوانىنگەھى خرفة بىيون، ب گەرمى يارىيەكا نوى دىكىن.

- ئەز تەرەزانم.
- ئەز عەنتەرم.
- ئەز ملىونىرم.
- ئەز داھىنەرى قومبەلە يا ئەتومىمە.
- ئەز پولىسم.
- ئەز داھىنەرى فرۇكەنام.

ھەمى زاروک ب داھىنەرى فرۇكەن وەرھاتن و ب شەق و پىتن و كۈلمان لى دىان، وى ژى د كرە قىزى و ھەوار كو ئىك وى ژەلپىن وان رىزگاركەت.

٥. زەلام

(سوپاس بۇ خۇرى كو ئەم دايىن زەلام، ل دەمىن تەنكافىي وەكى باين بەزى بۇ پېشدا دىكەينە غار، ئەم قورتال دىيىن و ناكەۋىن. سوپاس بۇ خۇرى كو نە دايىن ژىك، د مالىھ د روونشتى و بومبايتىن دۇرۇمان مە ب سوئىن، ھەروەكى گورە يىين كەفن. سوپاس بۇ خۇرى ئەھى ژەلى وى كەس دى نە).

٦. مهترسی

ژ خیفزانکه کی هاته پرسیارکرن، دئ پاشه رۆژ یا چهوا بیت، بیّی بووبلی گوت: "مهن ز دئ تیچن، زارۆک دئ تیچن، پشیک و بالنده و گول دئ تیچن، خانی و کتیب و ئالا دئ ھینه سوتن، کورسیکین خواندنی و وینه یین یادگاران دئ بەرزه بن، ناپالم دئ گرنژینی و ئەزمانی عەربیی و سومبلان ژ بن ھافیت، خەستەخانه دئ ھرفن، کارگە دئ ھرفن، باخچە دئ ھرفن، ژنک بى عەبا دئ ل سەر جاددەیان پیاسا کەن."

لەمی ئەف غەییه د پەرتوكەکىدا ب درېزى ھاتىيە بەلاقىرن، ھەموو وەلاتپارىزان بەرھەلىتىيا خوه بۇ چارەنۋىسى ژنكى دەپىرى و ناخوازىكىر ب مال و ب گيان قوربانىي بىدەن ژبۇ رىڭرتىنا ئى مەترسیيَا دەيت.

٧. بەھە شت

ئەو زەلامىن دا نېڭىشى كەن، ب چرىيەت ھىېف دىكىنە مەلايىن مزگەفتى، زەلامەكى ب دەنگەكى نزم پرسىيار ژ مەلايى كر: ئەرى مەلا، فەرۇكە ل بەھەشتى ھەنە؟... مەلايى لى فەگەراند: چ فەرۇكە ل بەھەشتى نىن.

بىتەنا زەلامان ھات، ب دلخۇشى گوتىن: سوپاس بۇ خۇنى.

٨. گۆتار

"ب خودى بىيىدىنگىيا مە ل سەر دوزمنى، نە زېھر لاۋازىيى بۇو، لى زېھر كوبارى و مەزناھى و جوانمىرى و باوهرى ب خوه ھەبۈونى بۇو. گۆتن مە نەفتا وە نەفيت، مە گۆت نەفتا مە بىهن، ئەم نەقىيىن حاتەمى تەينە، گۆتن شەرەكى بەربەرلاڭ دىگەل ھەزىيەن نۇوهاٽى بىكەن، مە گۆت ئەم خودانىن ھات و بايتىيە، مە سىپىيىك دانان و مە زىيىدان ئاڭا كىن، وان ۋىيان بازىرەكى داگىرگەن، مە چەندىن بازىر كرنە دەستاندا، داكو بۇ وان ئاشكرا كەين كو ئەم چ پۇيىتە پى نادەين، ئەگەر وان فەرۇكە و بومبا ھەنە، مە سىنجى راست و بنەما يىيىن ئاسمانى ھەنە، چەند جوداھىيەكا مەزىنە دەنافەرا ھەيىيەن و ھەيىيەن واندا، ئەم ب ھېزىترىن، چونكۇ ئەم ب راستىي و روحى د چەكدارىن، نە ب مالدەيىن چوننە و چەوتىيىا كەفتى." "

٩. نىشانا قورتالكەرى

ئەزمانى عەرەبى ب بلندتىرين نىشان ھاتە خەلاتكىن ژېڭ پېشكىدارىيَا وى د ۋەتكەندا شەكتەنەكا لەشكەرى بۇ سەركەفتىنى، ناڻى شەرە كە خۇققەكىشان و ناڻى خۇققەكىشانى كە بەرگرى و ناڻى بەرگرىي كە پەھلەوانى و ناڻى پەھلەوانىي كە سەركەفتىن. ئەم ل سەر دوزىنان ب سەركەفتىن. ھەروەسا دى ل سەر تابورى پېنجى ژى ب سەركەۋىن، ئەو تابورى شىيانىن شەرە يىيىن زمانى عەرەبىي پشت گوھ رەھاقيت.

۱۰. بوجی؟

قوتابی ژ ماموستاین خوه پرسی: جوداهی دنافیهرا مرۆڤە و ئازەلیدا چىيە؟

ماموستاي د بېرسقىندا گۆت: ئازەل نا ئاخفيت، لى مرۆڤ د ئاخفيت.

ماموستا راست بىزىت، ئەم كارمندىن رايق و تىلەفزيون و رۆزئامەگەريي، باشترين پەيىڭەرین، لوا پېر ژ دل سوپاسىيا دانەرى عەرد و عەسمانا دكەين كو ئەزمان دا يە مە، مفا يىّىن ئاخفتى زۆرن، ناهىئەنە ھۇزمارتىن، دەمى مە شەپى دۆزمنى دكىر، پەيىن مە رۆلەكى گىرنگ ھەبۈو، ب مىرانى بەرھنگارىيىا دۆزمان د بۈون، فەرۇكىن وان ئىخستن، دەبابە يىّىن وان سۆتن و لەشكەرى وان تارومار كر، لى بوجى ئەوا بويى بۈو؟!

ھەر چەندە پەيىن مە مينا پەھلەوانان بەرھانى دكىر، لى د سەر ھندى را ژى ھەر ئەم شەكتىن.

۱۱. نەھىلانا ھەزاران

ھىزى سليمان قاسم برسى بۈو، ھەمى ئەو رۆزئامىن پەسنى و باشىيا سىستەمى رەزيمى ژبى نەھىلانا ھەزارىي بەحس د كر خوارن، پىشتى ژ خوارنا رۆزئامان تىر بۈوى، سوپاسىيا خوئى كر و باودەيىھەكا مۆكم ب ئاخفتىن رۆزئامان ئىينا.

۱۲. به‌رنامه‌کی رادیویی

بیژه‌ر: برا نافی ته چیه؟

گنهنج: عبد المنعم الچبی.

بیژه‌ر: ته ژن ئینایه؟

گنهنج: نه خیر ئەز زگورىم.

بیژه‌ر: کارى ته چیه؟

گنهنج: ئەز بېكارم.

بیژه‌ر: بوچى تو شول ناكەي؟ ئەرى توپى زەنكىنى يان ته گىولى كارى نىنە؟

گنهنج: ئەز نەيى زەنكىنم و من گىولى كارى ژى هەيە. ئەفه چەندىن سالن ئەز يى بۇ خود ل كارەكى د گەرييەم.

بیژه‌ر: ئومىدا ته چیه؟

گنهنج: نەق ئەز بىرم.

بیژه‌ر: گوھدارىن خوشتى، بىگومانه كو برايدىرى هىزا عبد المنعم الچبى وەلاتپارىزەكى ب ئەختوبارە، ھەروەكە هوين د بىنن مارادا وى داخوازا مەننەيە. چونكۇ پىشكدارىي د ئاڭاكرنا جفاڭاڭى مەيى پىشىكەفتىدا ناكەت.

۱۳. زاروک

زاروکەکى بچووك ژ دايىكا خوه پرسى: مفایىن ھەرىدۇو چاقان چىيە؟

ناشاقىن دايىكى بۇونە گرى و ب ترس و هايىقە بەرسقا وى دا و گۆتى: چاقين
هاتىنە چىكىن داكو ب ئەقىنى و رېزگرتىن ھىئە كەنە وىنە يىن سەركىشىن وەلاتى.

زاروکى گۆت: ئۇو گوھ؟

ترسا دايىكى پتر لىھات و گۆتى: داكو گوھدارىيما فەرمانىن فەرمى و گوتارىن
رامىيارى بىكەن.

زاروکى گۆت: ئۇو ئەزمان؟

دايىكى گۆت: ئەزمانى چ مفا نىن ژ بلى ھارىكارىيما داعويرانا خوارنى، پشتى ب
دەنەن دەھىتە ۋەجىن و هويرىكىن.

گۈزىنەكى مۇتىار ل سەر لىيھىن زاروکى ھاتە نەخشاندىن، لى دايىك دناف ترسەكى
كۈزەكدا ۋەلەرلى.

۱۴. پەھلەوان

بىزەرا تىلەفزىيونى: سەيدا خالدى كورى وەلىدى، ئەگەر روخسەت بىت، كا چەوا تو
بۇويە پەھلەوانەكى ب ناقۇيدىنگ، بۆ بىنەرا شرۇقە بىكە.

خالدى کورى وهلىدى: ئەز ب هارىكارىيما خوييما تەندرۇسى بۇومە پەھلەوانەكى ب ناۋوەندىكەن. ھەر رۆز سېپىنى دۇووكە فچىكىن خوييما تەندرۇسى نا كەمە دناف پەرىاغەكى ئاقىنىدا و دا ۋەخۇم، خوييما تەندرۇسى ھەروەك ھەمى دىزانىن كۈمەتلىكى چالاك دىكت و روېقىكا پاقۇ دىكت و لەشى ب ھېز دئىختىت و مەزى تىزىتلى دىكت و دەقەزىتەفه.

١٥. ئەقىنى

ھېزىايىن پوليس، تە چەوا بېتىت وەسا لى بگەرە، ژنا من نە چاپخانەيە بەلاڭوکىن رامىيارى يىن روخىنەر چاپ كەت، كەنپىيا وئى نە پىلانەكى ئىستۇمارىيە و نەشىي لىكىدەيەقە، چونكۇ رەخنەيەكى راستەخوييا نىزى سىستەمى رەزىمانە. ب تايىەتى بەرى ئەز حەز ژى بىكمە، من ژى پرسى بۇو كا رەئىيا وئى ل سەر رەزىما دەستەلاتدارا نەق يَا قى وەلاتى چىيە؟ ھەر دەملەست بەرسق دا بۇو، گەلەك حەز ژى دىكت، پاشى من دەرفەت دا بۇو دلى خوھ كۈنى ھاولاتىيا پىيگەھەشتى ب حەبىينىت. ئۇو دەمىن بۇ جارا ئىكى من ماقچىكىرى، ئەم ھەر دۇو ژ خوشىادا قىلەر زىن، ھەروەك ھە د پېڭاۋوکەكى شورەشگىريدا دەست د قوتان.

ھېزىايىن پوليس: ماتىشىتكەن ژ قى دلسوزىيما مە زىيەتلىك ھە يە بۇ وەلاتى؟

۱۶. گونه هباری

ئەز ھەڤوھلاٽىيەكى ھەزارم وەكۆ ھەمى ھەڤوھلاٽىي يېن دى يېن ھەزار. جلکىن من وەكۆ جلکىن وان، ئاشكى من وەك يى وان، ئەز ژى وەكۆ وان د ترسم، لى دەمى دەولەتى شەرەفا كاركىنى د گارگەھەكا خودا دايە من، من بەايى قى دەسکەفتىي نە دزانى، ھەيامەك پىقە چوو، من داخوازىكىر كۆ مۇچەيى من زىيدە بىيت و ھەمى فەرمانىن فەرمى يېن ئابوركىنى و پىدەپەتلىيما مالى ژبۇ شەرى دوزمنان من پشت گوھ ھاقىتن، من نە دزانى كا دى چەند زيان ب وەلاتى كەفيت ئەگەر داخوازا من ب جە بىت، چونكۆ ئەگەر مۇچەيى من زىيدە بىا، دا پارى دەولەتى كىم بىت و ئەگەر پارى دەولەتى كىم بىت، ئەو پارى دەھىتە مەزاختىن ژبۇ كرينا ويىسىكى و جلکىن ژنكا و ترومېيلىن نۇى و بىللايىن بلند ژى دى كىم بىت. ئەفجا ئەگەر ويىسىكى كىم بۇو، ژنك سل بۇون، ترومېيل كەفن بىن و بىللايىن بلند بىنە خانى يېن بچويك، بىگومانە كۆ دلخۆشى يَا بەرپرسان ژ ھەردوو لايەنىن بىرۋىكى و بابەتىقە دەربارەي وەلاتى دى كىتمەر لى هيit. ئۇو ئەگەر دلخۆشىيىا بەرپرسان كىم بىت، دى وورەيا وان دابەزىت و ئىدى گىتۈلى وان يى خۆش نابىت، ئەفجا ھەمى گوتار و بەياننامە و گوتتىن وان ژى دى د سار بىن و دۆزمن ژى ناترسن. ژبەر قى ھەمىي، لەمى من داخوازا زىيدەكىرنا مۇچەيى خوهكىرى، د خزمەتا دوزمنان دا بۇو، ئۇو من پېشكارى يَا د سەركەفتىن وان يَا دەررونىدا كرى. لەوا فەرە ب ناخوشترىن سزا، ئەز بېيمە سزادان.

تىيىنى: ئەف ھشىيارىيىا ژىشىكەكىقە بۇ من پېيدا بۇوى، چ ھەقبەندى دەكەل دەستەسەركىندا من و بىرنا من بۇ بىنگەھەن پوليسان نىيە، چونكۆ ل وىرئى چ پرسىيار ژ من نە ھاتته كرن ژ بلى پېيشىيارىزىن من ژبۇ پېشقەبرنا بەرھەمى.

۱۷. سه‌میانی هه‌می تشتان

پولیسی هه‌ردوو ئەنیشکىن خوه دانانه سەر شویرها رووبارى و ب دەنگەكى زقى
گازى كرى:

- ئەي رووبار.

+ كىيە گازى من دكەت؟

- ئەزم گازى تە دكەم.

+ تو كىي؟

- ئەز پولىسم.

ئاڭا روبيارى لەرزى، لى پوليس پېڭە چوو، ئوو گۇتى: ئەگەر تە بېتىت نە ھىيە
دەرىئىخستن و ھەمى عەمرى خوه ل خەريپىيا نە بۆرىنى، پېدىقىيە ب نېيىسىن مۇر
بىكەي، كو چ جاران تو مايى خوه د سىاسەتى ناكەي.

+ لى ئەف وەلاتە.. وەلاتى منه.

پولىسى ب گەف گۇتى: ما تە دېتىت بەھىيە زىندانكىن؟

رووبارى فەرمانا پولىسى ب جەئىنا و دا زانىن كو رىزگرتىن و تاعەتا سەميانى
ھەمى تشتان بىكەت.

۱۸. ژپیخه‌مهت و هلاته‌کی دلی ریچینگان خوش بکهت

بۇ ھەر كەسى شولە ئى: ئەم گيandارىن مروف.. ئەوين پىستىر ژ پىسىي و ئەوين ل كولانىن تەنگ و تارى دىزىن، داخواز دكەين:

۱. رى بىدەنە مە كۆ رويس ب رېقە بچىن، داكو ئابورىي د پارى جلكانا بکەين و ھەروەسا دا تىرۇزىك و با ل لهشىن مە بىدەن.

۲. ھەمى خەستەخانىن فەرمى ب ھەروھىي ئاشكى مە ژېقە كەن، ئەو ئاشكىن زيانا مە تىكىدەت، بىي ھىچ بەھانەيەكا وەلاتپارىزى.

۳. سەرىن مە ژېقە كەن، نەمازە پشتى ب گرۇف ھاتىيە خوياكرن كۆ چاھىن دىتنى و گوھىن بەھىستنى و ئەزمانى ئاھقىتلى و مەزىي ھزركرنى و مەزىي نەھزركرنى مروقى خائىن دكەن.

۱۹. زنجيرىن مرييان

د بىزىن زەلامەكى ژنكەك د ۋىيا، لى ژنكى شوئى پى نە دك، ب سەرسورمايى ئى پرسىيار كر: تو بوجى شوئى ب من ناكە؟ ل وى دەمى- ھەروھك تو بىزى- كو تە گەلهك ئەز دەقىم؟

ژنكى گۆتى: من تو دەقىي، لى بنەملا وە ژ بابكالكىن كەفن قە مرى يىن خوه نا ھەشىرن، ئەقچا چەوا تە دەقىت دگەل تە د ژۈورەكا مشتى جەندەكە بېزىم.

زەلامى بىئەنەكى ھزرىن خوه كرن و پاشى گۆتى: تو راست بىزى، مرييان گۆرسەنلىرىن ھەين، نە مالىئىن گيandاران. دەسپىكىر، كوركەكا كويىر كولا داكو تەرمىن

بابکالین خوه تىدا ۋەشىرىت، لى، پىژنېن بابکالك و دۇزمىنان ب زنجىران گرىدا و د وى كوركا كوير يا ئەوى كولايدا ۋە شارتىن.

ژنك نه گرىيما، لى شىرىئىلدارى خوه ئىنا دهر و بىيى بىزازارى ما ل ژقانى وى، داكو شهرى بابکالك و دۇزمىنان بكتە.

٢٠. رۆز و ھە يق

ترسنوکى ساخ باشتەرە ژ وىرەكى مرى، دەستىن ب ھىز ماقچى بکە و دىلدا بىزە بشكى، ئەگەر تە داخوازەك ژ سەيىكى ھەبىت بىزى: ئەزبەنى، گوھدارى ئىكىن بە و نە گوھدارى دوماهىي، ئەۋى نەگوھدار چ رەئى نىين و ئەگەر ئاخقىن زىرە، قايىل بۇون گەنجىنەكى بى دوماهىيە، ئەۋى ھەسىد چ جاران ب خوه خوش نابىت، يى راست بە ھەروەكە فەرمان بۇ تە هاتى و گوھدارىيَا سەردار و سەميانان بکە و ھەر كىسى ل سەر رىكى چۈمى يى گەھشتى.

٢١. زارۆك دەھن

رۆزەكى مەلىكى ھندەك زارۆك ل ناڭ زەقىيەكى دىتن، يارى دىكىن و ب دلخۇشى د كەنин، ڑى پرسىياركىر: هوين بوجى لەكەن؟

زارۆكەكى گۆت: ئەز لەكەنم، چونكۇ ئاسمان يى شىنە.

ئىكى دى گۆت: ئەز لەكەنم، چونكۇ دار د كەسكن.

يى سىئى گۆت: ئەز دكەنم، چونكۇ چويچك د فېن.

مەلیکى ھىف د كرە ئاسمانى و چويچكا و دارا، بىتن د بى كەنىنه، بۇ وى خويا بوو، كو كەنىيا زارۆكان ژ بلى ترانەپېتىرنى ب مەلیك و دەستەلاتا وى، چ ئارمانجىن دى پى نىين. زەفيقە قەسرا خوه و بېپيارەك دا، كو خەلكى ميرگەها وى ئىيىدى نەكەن، خەلكىن پېروكال گوھدارىيَا بېپيارى كر و ئىيىدى كەسى نە د كرە كەنى، لى زارۆكان چ پويىتە ب بېپيارا مەلیكى نەكر و هەردەم دكەنىن، چونكۇ دار د كەسک بۇون و ئاسمان يى شىن بۇو، ئۇو چويچك ژى د فېين.

٢٢. بهوتىل

زەلامىن گەرەكى جقىنەك بەست و تىدا بەحسى دىن و دۇنيايى كرن، زەلامەكى رىيەسپى ب گازىنەقە گۆت: دۇرۇمن د شەپىدا شىيانە مە چونكۇ ئەم ژ دىنى خوه يى پاقۇز بويىر كەفت بۇوين، هوين بىزانىن كو ئەو شەكتەن سزا و ئاگەھدارى بۇو، سزايان گونەھىن وە بۇو، ئاگەھدارىيە كو ئايىنە مشتى ئاتاڭ و كارەساتە.

ئىكىن كولانى رابۇوقة و گۆت: ئەم چ بىكىن، رىكى نىشا مە بىدە؟

زەلامەكى ب رىيە گۆتى: ب توبەدارى و پەشيمانى ل دىنى خوه بىزقىرن، داخوازا عەفوئى بىكەن، ئۇو بېپيارى بىدەن كو ئىيىدى د باش بن.

زەلامەكى دى گۆت: لى ئەم نېۋىزدا د كەين و رۇزى يىن خوه د گرىن و چ زەرگەhan ناگەھىنە كەسى، سېيىدە و ئېئشاران خودى يى ل بىرا مە.

ئهۋى ب رىيھ گۆت: ئهۋا هوين د كەن نە بەسە، پىدىقىيە هوين مزگەفتەكى ئافا كەن،
داكۇ پەيىغا خودى ل سەر بلند بىيت.

- لى ئەم ھەزارىن و ئافاكرنا مزگەفتى، پارەكى زۆر پى دەپت.

ئهۋى ب رىيھ ژ كەرب گۆتى: ھەى مال خرابىنى! هوين مزگەفتى ئافا ناكەن ژېر
ھندەك بەھانە يېن چەن و بى بەا. هوين ھەمى مال و پارەيى خوه ل ژيانەكا فەنايى
د مەزىخن، ب رەش بىت ئهۋى ژىنە دونيايى ل سەر رەزامەندىيە خودى دېچىتىرىنىت.

زەلامان ب شەرمىنى سەرىيەن خوه چەماندىن.

خەلکى وى گەرەكى، بۇ ماوەيەكى درېز مانە برسى، لى وان مزگەفتەك ئافا كر،
منارا وى مينا رەمەكا كەربە بۇوى بۇو، ھند بۇو بگەھىتە ئاسманا و فۇركىن
دۇرۇمنان كون بىكتە.

٢٣. توپراڭىن خەلەپ

توپراڭىن خەلەپ ساۋاھى كەن د لاندىكىدا: ھشىيار بى درەوا نەكەى، ھەر تىشتەكىن تو ژ
ھوكىرىن خوه ب زانى بىرە.

ساۋاھى بەرسەف نەدا، توپراڭىن رىزى بىزازار بۇو، ژ كەربە گۆتە زاروکى تو د وىرى نە
ئاخى؟ زاروکى بەردا گرىي، توپراڭىن بىزازار بۇو، گازى رەشەكىن خوه كر، ھەر
دەملەدەست ھاتن.... قامچى و شەۋ و مرن و ستىر د دەستاندا بۇون.

٤٤. وەسیەت

ئەو كاله پىرى ل بەر مرنى، گەلەك ژ كور و نەڤى يىيەن وى، ب خەمگىنى ل دۇرا خىفە بىيون، ب ھەردۇو چاھىن خوه يىيەن وەستىياتى يىف د كرە دېمىن وان يىيەن دامايى و جلکىن وان يىيەن درپىاي. ب دەنگەكى نزىم و پەشىمان و پەر لەرزىن گۆتى: ئەقە ئەز دى مرىم و من چ تىشتى مفادار بۇ ھنگول دويىق خوه نە هيلايە.

د چىا بەردەوامىي ب ئاخفتتا خوه بىدەت، لى ئىشانەكا بىۋار، زىنشكەكىيە بىدەنگ كر، لەشى وى ھەمى د لەرزى، چاھىن خوه دانانە سەرىيەك و د بن لىقايىڭاكاھە، ھىدى گۆتە كور و نەڤى يىيەن خوه: گەلى كور و نەقىيەن من، ژيان يَا سەير و سەمەرەيە، ھەر تىشەكى خراب و كرىت وى بىكەن، چەيلەنلى ل عەرىي بەلاقەن، راستىي نېيىزنى خوه ئەگەر كنفا سىدارى ب ستووپى وەھە بىت، درەوا بىكەن، سالىسىكى و مەلاقىنى بۇ زەنگىن و بەرپرسا بىكەن، تەمەلوقى بۇ مەرۇققى چنە و يىن كەفتى و يىن ۋەلا و يىن قىلاق بىكەن، چونكۇ پاشەرۇقا گەش ب تىنى يَا وانە، ھەر كەسى ژ تۈى ب سەر دەكەيت دەستتا بۇ ب قوتىن، ئۇو ھەر كەسىكى دۇو پىتىگاھان دوا كەفيت جەقىنا بىيىزنى، خوه سەرخۇش كەن، نېيىزا نەكەن، رۆزىيا نەگەن. باشىيى لەگەل كەسى نەكەن، بىنە چەپرەو، بىنە راستەرەو، بىنە رۆزەھەلاتى و بىنە رۆزئاھايى، كەربى ژ كتىيان ھەلگەن. چونكۇ گەرنىزىنا بەرپرسەكى ژ ھزار كتىيان باشتەرە، دۇزمىنن لازى و ھەزارا بن، ب رەزىلى، ل بىن سىيەرائەوين پى چىيوبىي يىيەن ب ھېز بىنۋەن، پەسىن يىيەن بۇ كەسىن نە هېيىزا بىكەن، دەستتا بۇ رەھوينا سا ب قوتىن، دەھولا لى بىدەن دا كەسى گوھ ل بىستريينا بىلەن نەبىت.

ئەو كاله پىرى ل بەر مرنى، ب دىۋارى تنگىزى، گەلەك ھەولدا كۆ ژ ھەمى دلى خوه بىكەتە قىزى و چ تىشتى بېقىت بىيىزىت، لى د وى دەمەيدا مرنەت و بىدەنگىيەكە مشتى كوقان و پەشىمانى، ئەۋى ل بەر مرنى گرت و نە بەردا.

۲۵. دوماهیک

ماموستای گوته قوتابی یین خوه یین زارزک: هروهکو من گوتیبه وه، سال ژ
چوار و هر زان پیک دهیت، ئهو و هرز چنه؟

قوتابییان پیکه گوتن: پاییز.

ماموستای گوت: د پاییزیدا بلهگین دارا زهر د بن و زهفیا د کیلن و عهفر دهین.

پاییز هات، بلهگین دارا زهر بون و وهریان، ئهو تهرمین د شهريدا هاتینه کوشتن
ههمى دا پوشین و چ تهرم د گورپین کولایدا نه هاتینه ۋەشارتن.

قوتابییان پیکه گوتن: رېستان.

ماموستای گوت: ل رېستانى باران د باریت و عهردی ئاف بدەت.

رېستان هات، فەركىن پرتکاندى و فەركانىن مە یین مرى و بىڭۈنەھ مينا توڭى
كەتبۇونە سەر زەقىيان، بارانلى د بارى.

قوتابییان پیکه گوتن: بوهار.

ماموستای گوت: د بوهارىدا رەنگى دونيايى كەسک بىت.

بوهار هات، عهردى كراسەكى كەسکى گولگولى كره بەر خوه، لى بازىرا و دايكان
ھەر كراسىن بەھىئ د بەر بون.

قوتابییان پیکه گوتن: هاڦين.

ماموستای گوت: هاڻين و هرزي دورييني.

هاڻين هات لئي عهري چ سونبليان گهنجي شين نه کرن، بهلكو هندهک فروکه یين نوي
شين کرن و هندهک زلام بو مرنهکا دى د مهشين.

٢٦. دوماهيڪه کا دى

ب لفينهکا مشت ژ کهربئ، زهلامهکي دهقئ خنهجرا خوه ههتا دهستکي د عهري
چكلاند و پاشي گوهئ خوه ب روويئ عهريقه نا، ب سهرسورماييشه گوت: عهري
بي لکته گري .

پاشي جارهکا دى گوهئ خوه پيٺهنا و ب کهيفخوشى گوت: عهري مر.

ئورو دهمي بو جارا سيء گوهئ خوه پيٺهناي ژ بلی دهنگي پوستاليان سهربازان، چ
تشتى دى نه د بهيست.

*

بارکرن بهره ف ده ریایی

(۱)

رۆژهکى ژ رۆژا، من گوته دايكا خوه دى سەفەرى كەم، روندك ژ چاقىن وئى نە بارىن، چ خەمگىنىي ژى دىمىي وئى نەگرت و ژ نەل پرسىيار كر: ئەرى دى زەنگىن زقى؟ ئۇو دەمى ل ئىثارى باپى من زقرييەفه، ب لىننېرىنەكا دىۋار سەحکرە من و پاشى پرسىيار كر: ئەو چىيە تو د خوينى؟

ئىكسەر من گۆتى: هەلەت قورئانا پىرۆزە.

رازىبۈون ل سەر دىمىي وى دىيار بۇو، پاشى گۆت: دى سورەتا توبى بخوينە.

من دەسىپىكىر، بلهز خواند: ئارسىنىن لوبيىن ھىرشن كرە ژۇورى و وەروەرا خوه يَا مەزن راكر، لى خورى: دەستىن خوه بلند كەن.

دايىكا من كەنى، لى باپى من ژكەربىقە ل من كرە قىىزى: كې بە.

من ب گەرمى بەردەوامى نا خواندىندا خوه: دىزىكەر ب ترس پاشقە زقريين و لوبيىنى كەنىيەكا سار و ترانەپىيەكەر بەردا. باپى من كتىب ژ دەستى من كىشا دەر و ھافىتە بەر دەرگەھى. جەن پىلاقا و شەمكىن دارى، ئۇو گۆت: خوئى دى تە ئەشكەنچە دەت. خەمەكا درىنە ئەز گىرمى، من د دلى خوهدا گۆت: دى بلا خوئى من ئەشكەنچە دەت هەتا كو د مرم. ئۇو ل سپىدى، من خوارنا خوه ھەلگرت و ژ مال دەركەقىم، ئەز بلهز دچووم ھەتا ژ بازىرى دوير كەفتىم، گەشتىمە زەقى يىن پان و بەرين، ل

ویری ئەز نەشیام ب رەشم یان خوه ۋەشىرم، دەمى ھندەك ھەسپىن رەش ھاتىن،
ھندەك زەلامىن دىيم ئەسمەر ل سەر پشتا ھەسپا بۇون، عەبایىن وان د رەش بۇون،
ب دەزى يېن زېرى د دورى بۇون، ل دۆر كەمەرا وان شالىن قورمزى يېن حەريرى
بۇون، شىرىن دەف خوار دەستاندا بۇون، ل دۆر من زقرين، ھەر چەندە ترسى
دلى من مشت كر بۇو.. لى من خوه ب مىرانى د ئىنا دەر، من ب دەنگەكى بلند ژى
پرسى: ئەرى دەرييا يا دويىرە؟

زەلامەكى ژ وان ئاخفت و د بىت مىرى وان بىت: هش بە، ژ نەق پاشقە تو بۇويە
كولەيىن مە.

چ نەما بۇو بىكەمە گرى، من گۆتى: من لۇيت ب زەنگىنى بىزقەمەقە بازىرى خوه.

- تو نا زقپىيەقە بازىرى خوه، ئىلا ئەگەر تە بېقىت تو بىرى.

- من نەققىت بىرم .. دا دايىكا من نە كەتە گرى.

- دايىكا تە ناكەتە گرى.

- بابى من كالە مىرە و دى ژ خەمانا مرىيت.

- بابى تە دى ب خەما مرىيت.

وان زەلامان ئەز بىرمه بىبابانەكى، كۈونىن زەر ل سەر د بەلاف بۇون، ئەز ژ
كەسكاتىيا زەقى و دارا ھاتمە دويرىكىن، ئۇو بۇومە كولە: خوارنى د لىتىم، ئامان و
جلكا د شۇم، فنجانىن قەھۋى پىشكىش دكەم، ب رەزىلى خوه د چەمىن.

من ب بهردهوامی کار نکر ژ بلی چند دهمزمنیرهکین کیمین نفستنی، ئەز چوومه
نک میری، من ب دهنگەکى غەيىدېفە گۆتى: ب تىنى دى هەشت دەمىزمنىزان د رۆزىدا
كار كەم، ھەروەكى ياسايى بىرپيار پى ناي.

میرى ئەنیا خوھ كرە گرى و ب دهنگەکى مجد گۆتە من: ئەگەر جارەكا دى تو
جرعەت كەى و باخثى، دى تە ب ساخى كەمە د رەھملى را.

زەلامىن ۋى عەشىرەتى گەلەك زن ھەبۈون ژ بازىرەن دویر رەۋاند بۈون، ئۇو
سەعديا ژى ئىك ژ وانا بۇو، ژنگەكا خوش و مىڭار بۇو، دەمى ب خەم لەكەفيت ب
دەنگەکى مشتى بىرەتتىن خوش و نەمر سترانا بىيىزىت.

من ب دىزىكىيە گوهى خوھ ندا سترانىن وى، ئەز د رەجفيم و من ھەست نکر كو
ھېشتتا ئەز زارۆكم و ژ مەمكى دايىكا خوھ دویر نە كەفتىم، من د كرە گرى و ب
تحلى دنالىم، ھەروەكى خەلەك ھەمى يى ب سەر كۆپىتكەكى كەفتى و ئەز يى ل
دويف خوھ ھىلائىم وەكى زەلامەكى فالنجىي ب تىنى و د كويىرتىن نەحالدا يى كەفتى.

من ب دىۋارى حەز ژ سەعديا يى كر، شەقەكى مينا گورگەكى دەف برسى من ھېرشن
كرە كويىنى وى، ئۇو دەمى ئاڭر د خوينما مندا ۋەرمىيى و پىچەكا خولىي ب تىنى ژى
ماى، من چاڭىن خوھ گرتىن، سىتىرەن ھنداش بازىرەن عەردى وەك كوتىرەن زېشىنى
برسىن. ل وى دەمى من گوھ لى بۇو سەعديا يى ب رجا د گوھى مندا د گۆت: من
بىه سەر دەريايى كانى دەريا؟ دەريا دویرە، ھەيف ژى زەرە و كزە و دىئم درېيا يە. ل
سەر بىبابانىن رەھملى و كوتالى و گوشتى كەرم يَا جىنگىركىيە، ئۇو دەمى زەرزۇرە
زەرىنەقە بىستانى و ھەكى ھىلەنلىن خوھ يېن كەقىن و يەرانكىرى دىتىن، بەردانە گرىي،
كانى دەريا.. زەقىيا شىنا رويس؟

من گۆتە سەعديا يى: ئەز دى تە بەمە چىيائى.

سەرنجراکىشىن چيا... دى ب سەر چيا كەفىن و دى ياريا دگەل عەفرا كەين.

دئى كۆپىتكى بۇ مە ب تىنى بىت و بازىرىئىن جىهانى وەكى كەنizەكىن ترسىيائى دى ل
بەر پىّن مەبن.

- من بىھ سەر دەريايى.

لىيىت دەريا دەشكى بن، ئۇو بىت ئافا سویر بىزار بۇو بىت ژ زىندانكىدا د
كۈركىن مەزندا، ژېھەنلىقى رەقى بن و بۇ عەفرىئىن سېپى ھاتىنە گوھارتىن و بىناڭ
بوشايىي يىيەن شىندا بەلاف بۇو بن.

- من بىھ سەر دەريايى.

دەستىين من كەھشتىنە لەشى تەپى سەعديايىي.. ئەو لەشى بۇويە مولكى كەلەك
زەلامان. ژىشىكەكىيە من ھەست ب نەفيانەكا وىرانكەر كر، ھېرشن د كەرە گىانى من.

د بەريكا مندا كىرتكەكا سار يا ۋەنۇيىساندى ھەبۇو، من ھەلگرت و پىچەكى ل سەر
حەفكا سەعديايىي شداند، ياكى بۇو كوبۇ بىت ترسىيت و خۇھ بىتەنگ بىكتە، لى
چاقىن وى يىيەن مشتى روندك ھېنىڭ دكەن من و قەبى من د خواتىت. من ب وى
كىرتكا دەقلۇيا ژەنكى ۋەكوشت، پاشى ب نىزىكىيە ئەز ژ كۆينى وى دەركەفتەم، من
ھەسپ لىزى و لى سوار بۇوم، دى.. دى ب رەقە، ھەسپى غاردا ھەرودكەن ھورەبايەكى
درېنده، ئەز بۇ دوирى ژ كۆينا و زەلامىن وان يىيەن لىرەق و رەھوينا سەييەن وان
ھەلگرتەم.

دەمى رۇناھى يىيەن بازىرەكى نىزىك ب بەر چاقىن من كەفتىن، كەيفەكما مەزن ئەز
ۋەكىرتەم.. ئەز يىن وەستىيائى بۇوم، ژ ھەسپى ھاتىمە خوار و من خۇھ ل سەر گىايىي
عەرىدى درېزى كر، ل وى دەمى من بىرى ياخىي سەعديايىي كر، من رووپى خۇھ ب ئاخى

فهنا و ئەز گریم. بوجى من سەعدىا كوشت؟ ئەز حەز زى لىكەم و من لۇقىت
بىزقىتەھە ژيانى. ئەز حەز زى لىكەم، ئاخى زى لىكەل من كرە گرى و گۆت: دېمى
تە يى وەستىيە. دېمى من سالن يىن بۇرىن.

ئەز حەز ژ عەفران لىكەم..

لى، ئەز حەز ژ دەريايىنى لىكەم ..

ھېش مى. د دەريايىكا ئاڭ سویرىدا خەندقى...

ئەز بۇ ناكەمە گرى. لەشكە ژ بەرەكى رەق و سپى..

ھېش پىميرەكى دېم جوانە...

من چ بەرسەف نەدان و چۈومە د نېشتىنەكا كويىردا.

ل سېيدى چويچەكى با چويك ئەز ھشىار كرم، ل بۇر من ويچ ويچەك لىكىر و
لگۆت: حەسەن... حەسەن... حەسەن.

من گۆتنى: دەريا ل كىفەيە؟

ب دلوغانى گۆت: ئەز نزانىم، ئەزا بچويكم، پەريىن من ب تىنى ئەزا فەنديمە سەر سى
داران، پرسىيارا دايىكا من بکە.

من پرسىيارا دايىكا وى كىر.. ئەوا ل سەر چقى دارەكى داداي: دەريا ل كىفەيە؟

ئەز چ ژ دەريايىنى نزانىم، چويچىكىن پىر ب تىنى بەحسى دەريايىنى و فەرەنەدە يىن وى
يىن سپى لىكەن.

من ب تامەزروىي پرسىيار كىر: ئۇو چويچىكىن پىر ل كىفەنە؟

ب دهنگهکی پر خەمەھ گۆت: چویچکىن پير يىن مرين.

بلەز ئەز ل هەسپى سوار بۇوم و بەرەف وى بازىرى ئىزىك من ما پى. ل وېرى
من هەسپ ل بازارەكى ژ بازارىن وى فرۇت و من خوارنەك پى كرى و من ب
كولافى خوار، پاشى ئەز چۈرم و دەنگىن خۇشىي د كويراتى يا مندا بلند د بۇون.
زارۇكەكى دىم تفقى سەرنجا من ب نك خوفە راكىشا، ل بەر پاسى يىن راوهستاي
بۇو، دەستى وى ب كراسى دايىكا ويىھ بۇو، ب ئەقىنى بۇ دىگرنىزى، لى دىمىي وى
ھەر يىن مرى بۇو.

بۇ ماوهىيەكى درىز ئەز ل بەرامبەر دكانەكى شت راوهستام، تەختەكى بچويك ل
ۋىرى بۇو، من د بلى خۇودا د گۆت: ئەفە تەختى زارۇكەكىيە. من ب دلوقانى بەرى
خۇد داد تەختى.. لى پەشىمانىيەكا درېنە د خوينا مندا د بارى، ئەز پىن ھەسيام كو
بەرەبەرە دى تىچم، ئەگەر ئەز مالەكى و زىنەكى و زارۇكەكى ب دەست خۇ نەئىخىم،
دەمىن ئىتارى ژ كارى قەدگەرىيەم، گازى من بكت باب.. باب.. بىرا من ل كچكەكى
هات ياخىنە وەكى ژىن يان ھەۋزىن دى ب كىر من هيتن، لى گۆته من: تو ب كىر
ژيانا ژىن و مىرىننى ناهىيى، تبعەتى تە زويكا دهيتە گوھورىن. تو ھەمى دەمەن خۇ
ل مەيخانە و چايخانە و جادىدەيان د بۇرىنى و تو پويتەي ژى نادىيە جلکىن خۇ.

ھينگى من گۆتى: ئەز گەلهك يىن لاوم، سنجا من ژى گەلهك ياخىنە كەنەنەك
ب كىر ژىن و مىرىننى نەھىم، دەمىن ئەز ۋەلا بىم، وەختى خۇ دەنگەفتا د بۇرىنىم.
من گەلهك حەز دىكىر بىزەمى: تو ياخىنە كەنەنەك سەرەقە سەرقەيى، لى ب
تتى ھەربىوو تلىكىن تە يىن مەزن سەرنجا من راكىشىن.

ئەز زقىيمەھە رېقەچوونا خۇد و پاشى ل ھەمبەر پەرتوكخانەكا مەزن راوهستام، من
ھىزرا خۇد د وان كەنەنەن ل پشت جامخانا بەرۇكا پەرتوكخانى كر، ئۇو من د بلى
خۇودا د گۆت: دى ھەمى كەنەنە خوينم.. ۋەریزە مەزىي مەۋچايەتىن ھەمېي دى د

قەرقۇى خودا ھەلگرم. ئەز ل پەرتوكخانى ب ژۇوركەفتم، من ژ خودانى وى يىن
پىرەمېر پىسى: چ مفا د كىيياندا ھېيە؟!

- بۇ خوه مژوول كرنىنە.

- نېستنا دىگەل ژنكەكى مروف پىر پىنچە مژوول دىيت و خۆشترە.

- كتىب راستىيى دىدەنە مروفى.

- ما راستى چىيە؟

- ئەوه تو بىزانى دى چەوا يىلى خوه دەركەي.

- دايىكا من چ كتىب نەخواندىنە و ب شەھرەزايى دىزانىت كا دى چەوا يىلى خوه
دەركەت.

- تو يىن وەختى من بەرزە دىكەي.

- ئەز بى دەريامە.

ئۇ من ئۇ ھىلا، ئەز ژ پەرتوكخانى دەركەفتىم و زېرىمەفه سەر جابىنى، من
گەنجەك دىيت يىن خوه چەماندىيە سەر عەربىي و يىلى تىشتەكى دىگەرىيەت، من ژى
پىسى: تو چ دىكەي؟!

گوت: ئەز كورپەكى بچويكم.

جارەكى دى من ژى پىسىي: تو چ دىكەي؟!

ئەزىز ل پىرتكەكى بەرىيەم، دا بەلەمەكى ل سەر عەربىي پى ب نەخشىنەم و
لى سوپار بىم.. دى من بەرەف دەريايى بەت.

- منژی لگەل خوھ بىه.

- بەلەم ياخۇچىكە، بىتنى تىرا كەسەكى بەچۈيکى وەك من لەكت.

ئەز ل سەر رىيەنچۈونا خوھ يى بەردەوام بىووم، هەتا كەھشىتىمە گورەپانەكا مىشت زەلام و زنان، هەمى پىيڭەل جەيىن خوھ د راودەستى بۇون.. ھەروەكۆ پەيکەر و زەرىيەتىنەن چىكىن. نېمىيەن خوھ يىئىن زەر بەرەف سەلال بلند كەربۇون، بىساوپىلەكىيى دەۋىتىن وان د ۋەتكەرى بۇون، من ژ ئىكى ژ وان پېرسى: هوين بۇچى هوسا د راودەستىنە؟!

- ئەم بىرسىنە و يىلى ھىقىي ئاسمان نانى ب بارىنىت.

چەند پىيڭاڭاھەكىن دى نەچۈوم، من گوھل مەزىقەكى بۇو مينا ھەوارەكا دویر بۇو، پاشى دەنگى مەزىقى دژواراتر لېھات و ژ جەرگى وى قىيىشى يىن شەھەوتىكى دەركەقىن، ل زەلامەكى گەرمى زقىر دەگەريا. ئەز نەشىام زىدەتەر بەرخۇيانى بىكم و خوھ راگىرم. بەز ئەز كەفتەم بىن ئاكاما مەزىقىتە و ئەز ب دويف كەفتەم هەتا كەھشىتىمە ھۆلەكا بەرفەھ، بانى وى رۇناھىيەكا سېبى بۇو، ب دژوارى د بىرسقى، ھېشتىا من تىر سەح نەكىرىن ئاوازەكا سەماكەر ھاتە لېيان و سەرنجا گەلەك ژ زىنک و زەلامان راکىيشا، ئەز ب نك ژنكەكىيە چۈوم، ل سەر كورسىكەكا زىرى يى رۇونشتى بۇو، من گوتى: تو جوانترىن ژنكى ژ نايىكا خوھ بۇويى، ئەي ھەيغا بىبابانەكا بىن ئاڭ.

وى ژنكى گوت: ئەز شاھا ۋى بازىرىيە.

- ئەز ژىزىيە.

- تو زارقەكى بىزازى.

- ئەز زەلامەكى ب تىئىمە.

ژنك كەنى، كەنېيەكا سار.. ب دەنگەدانەكا ۋالا گۆتى: تو بى دەريايى.

سەرى من كەفته سەر سىنگى من، تىينەكا ب گەلەك فارگۇن دەنگى خوه يى درىز
بەردا، ئەو دەنگى مينا سترانەكا بىزاريي. عەرد يى رەقە، باخچە د بى رووبارن،
رۇزى چ سىتىر نىن، كا بنەفسا خەونوکىيا ب دوو مەمكىن رەقى ژ سوھتنا رۇزى؟
بنەفس د ناڭ باخچەياندا شىن نابن. بىهنا گىياتىن چرمىسى بىزارييما ئاخىتىه،
سومبلىن زەقىيا د مەرىنە. دەقى مەرى يى بى كىرە. بەلەمەن رەش د دەماراندا،
چويچىكىن سەر ژىكىرى، دارھنارا دەڤ ئەشكەنجهداي يال ھېقىيىا زەلامەكى خوينا
خوه ب رېزىتە سەر ئاخا وى يا تىېھنى. ئەز حەز ژ تىرينا دەكم و داڭىن پرچا نەرم
سەر دەقى بىرلىخويىنلۇ ب خوينا داران، ژنك و زەلام ھاتن و ژ كەيف ھەف
ھەمبىزىكىن. دارىن رويس بەلگ ب چقىن وانفة شىن دىن.

ئەي شىريين تەزى ل سەر عەردى دىم خەموكى ب ھەلى، ئەز كەفتە سەرچوكا.
نەزبەنى.. ئەزبەنى، خوينا من بىدە كەنیا زارۇكەكى.. دەريايىن بىدە من. من سەرى
خوه بلند كر، من بىت ھۆل نەمايىه و ئەز ب تىن يى مایمە ل سەر جادىدەيەكا درىز.
من هىزا رەملەكا زەر و كەفرىن تەر و ھندەك بەلەمەن پەر سېپى و پاپورىن مەزن
دەك، ژ بۆرى يىن وى كاپىيەكا زۆر دەرىكەفت و من گوھ ل دەنگى پىلەن ل سەرىك
سواربۇوى بۇو..

ژنشكەكىيە ھندەك زەلامىن بى سەر ب نك منقە ھاتن و گازى دەك: ئەقە بىكۈزى
خودىيە.

ئەز راكىشامە د ئاقاھىيەكىيە، بەرىن وى يىن زەر د بوشاشىيەكا بەلەكدا راست قوتاي،
وەكى سەرى رەمەكا مەزن د ھاتە پىش چاھىن من و ھند نەمايىه دى رووپى ئاسمانى

سمیت. دهمنی ئەز بريمە د ژۇورەکا دېقە، ترسا من زىدەتر لىھات. د وى ژۇورىيە
كورسيك ل ھەمى دۇرا د بەلاڭرى بۇون و دوو مىزىن نارى تىقە بۇون. ل پشت
مىزەكى ژ وان ھەرىۋوا.. زەلامەكى درىزى مل پان خوه پەحن كربوو، دىمەكى تفلى
ھەبۇو، ئىكسەر گۆته من: تو كىي؟

ھەمى ھەولا من ئەو بۇو كو دەنگى من نە رەجفىت. من گۆتى: من چ گۈنھە
نەكرينە.

- بىرھوا نەكە.. دانپىدانى بىكە، تە خۇرى يى كوشتى.

من ب دەنگەكى لەرزىقە گۆتى: من كەس نە كوشتىيە.

تۈرۈشىنەرى گۆته من: گوھدە من، من نەقىت دىگەل تە يىن دلرەق بىم، چونكۇ تو
شىڭلى بىرايى من نەدەي، رەبەنى، بىرايى من يىن بچويك، رۆزەكى من شەرى وى كر،
ب تۈرەبۇونقە دەركەفتە سەر جادىي و ترۇمبىلەكى ليىدا، رەبەنى بىرايى من.. دى
باخقە، ئەگەر تو نە ئاخقى دى تە گورىيم. من ب گەرمى گۆتى: ئەز بى گۈنەھەم...
ئەز بى گۈنەھەم.

تۈرۈشىنەرى بۆ چەندىن جاران سەرى خوه ھەزاند، تبلا خوه ل سەر جەن زەنگل
لىدانى شىداند و ئەزى بىندەنگ بۇوم، لى جىهان دهاتە پىش چاقىن من كو يَا درپىايى
و پىرت پىرته. ل وى دەمى من ھەستا جىرى زانى ھەكۈ دەلەكىتىدا.

سى زەلام ھاتنە د ژۇورقە و تۈرۈشىنەرى گۆته وان: ئەقە مىقانى مەيە.. وەكۈ
ھەرجار دى ب خىرەاتنى لېكىين.

ئەو زەلام ل من خورىن: پىلاقىن خوه و گورە يىن خوه ژى بىتىخە.

ئىكىسر من وەكر و ھەريوو پى يىن خوه من كرنە دنافەرا قاييشا تفەنگى و دارى وئى يىن رەقدا، ب شەتكەكا زراف ل پى يىن من راودەستان و دانانى، نۇو زەلامان ژى خوه بسەر لەشى من دانا بۇو، من ھەول دىا قىىشى يىن خوه يىن پر ئىش د گەورى ياخودا ب خەندقىن، من دىنانىن خوه ل سەر لىغا خوه ياخوارى دىشىدەن.

تۈيىزىنەرى لى نىكەرە ھەوار: لى بىدەن.. لى بىدەن، ئەو نا ئىشىت.

لىدان دژوارتر لى دەيت، دكەمە قىىشى، ھەول دىدم خوه ژ دەستان پاۋىم.. لى تۈيىزىنەرى ل من نىكەرە قىىشى: باخخە.. تە خۇدى يى كوشتى، بىزە كى تو پالدai كو خۇدى بکۈزى. شەتكە ئىكى ب منقە شەكتەست و ئىكى دى ئىنا، ئاگر د خوينا مندا گوشتى من دخوت. ئەى خۇدى يى من تو ل كىفەيى؟!

- باخخە .. باخخە .. باخخە

پشتى بىيەنكىلىدان راودەستان، تۈيىزىنەرى فەرمان دا من كو رابىمەق، ئىشارەت كەرە سەتلەكە ئاڭى و گۆتە من: پى يىن خوه بکە تىدا... نەھر ژى دى ب رىيە ھەرە. ئەز ھىدى ب رىيە چۈرمە، ھەمى ھەولا من ئەو بۇو كو پىنگاڭىزىن من د جەگىر بن. من ھەست ب كەرىتىكىنى د كر.. ھەروەكە ھەندەك زەلام دى ل دەف خويشكا من نەن و ئەز ب رەخ وىيە ب وەرىسىن ستوير يى گرىيدايمە. تۈيىزىنەرى ب تورەيىقە ل من كەرە قىىشى: قوتان دگەل تە ياخ ما با بۇو.. كى تو پالدai كو خۇدى بکۈزى؟

ئەز بى گونەھم .. من كەسەك نەكوشتىيە.

تو درەوا دكەى ..

ئەز راست بىيىز ..

کولم و زلله بارینه سهر دیم و زک و سینگی من، ئەز نەشیام چ بیینم ژ بلی
رۇناھىيەكا شىن كو بلهز ل بەرامبەر چاھىن من د برسقى. لېقىن من شەق بۇون و
خوين ژى هاتە خوار، ژ دفنا منزى خوين بارى.. چاھىن من وەرمتن، ئىشانەكا
وەكۈ برويسىيەن كەفتە لەشى من.. ھەزەركۈ ھەموو ھەستىكىن سىنگى من ھەرشىن .

تۈرىزىنەرى كرە قىىشى: بىەن..

وان زەلامان ئەز برمە بىنداھەكى و ژ وىرىئى ژى ئەز دناف لىوانەكا تەنگ و تارى را
برم، گلوبەكا كز يا كارەبى لىوان رۆھن بىر، ل ھەربىوو رەخان دەرگەھىن ئاسنى
بۇون، دەرگەھەك ۋەكەر و ئەز پالدامە د زىندانەكا بچويكە، وايرەك ژېھر بانى د
هاتە خوار و گلوبەك پىقە بۇو، زىندانىيەك ب تىنى تىقە بۇو، ل سەر پشتا خوھ يى
درېز كرى بۇو. دەمى ئەز دىتىم ئىكىسەر رابوقة. لى، بلهز من خوھ ھافىتە سەر
گوينىكەكى تىرى كا و من خوھ ل سەر درېزكىر.

ئەوئى زىندانى گۆت: تو مىقانەكى نۇى يى؟!

ئەز ژېھر ئىشانى د نالىم، ئەوئى زىندانى پرسىyar كرەفە: تو ئە شىكەنچەدای؟ تو نە
ئاخفتى؟ گونەها تە چىيە؟....

- من چ گونە نەكرينە.

- ھەمى ئەوين دەھىنە ۋېرە، ل دەسىپىكىن وەكۈ تە د ئاخفن، پاشى پشتى
ئەشىكەنچەدانەكا كىيم دانپىيدانى دەكەن. ئەشىكەنچەدانەكا كىيم: وەكۈ قوتانا ب دارى ..
ھەلکىشانَا نىنواكا، كارەبىرن، شىكەندا ھەستىكى.....

- ھش بە

- تو میقانی منی، پی نهفیت کو پشتی دهمه کی لئی من هیلی، ئەفه چەندین سالن ئەز زیندانکریمه.. ئۆوووف. من ناپین رۆژ و هەیقان یی ژیبرکرین و لئی پەیقان ژی ژیبر کەم ئەگەر ئەز ب بەردەوامی نە ئاخشم، من ھندەک پرتیئن توتیایی نزی بون. جارەکى ب تنى تويىزاندن لەگل من كرن و پاشى ئەز پېشتكەوە ھافیتم. ل ۋىرە کارى من ئەوه، ئەز ژۇورا پاقز لەكم، جارەکى ئەز ل سەر پى يىن خوه يى روونشتى بوم، من عەرد د مالى، بىيەنا گوشتنەكى براشتى هاتە من.. من نەعەلت ل بابى خوه و دايىكا خوه و باپىرى خوه و داپىرا خوه باراندىن، ئەز گەلهك يى برسى بوم، پشتى ھينگى من زانى كو ئەو گەنج وەك تو تە يى رىكويى بۇو، نە د ئاخفت. ل دوماهىيەن مەجبور كر كول سەر توتیایەكاكا گەرم روينيت، ھەر دوو تلکىن وى يىن رويس هاتنە سوتىن، ئەز حەز ژ گوشتى لەكم، تو حەز ژ گوشتى براشتى لەكى؟!.. د بن لېقائىڭكەفە من گۆتى: خوه كە.

من ب ئەزمانى خوه خوينا لېقىن خوه د ئالىست، ژناف ليوانكى دەنگى رېۋەچۈونا پىلاقەكاكا گران هاتە گوھىن من، پشتى بىيەنەكى، دەنگى بادانا كىلىمەكى د كونا قفلا دەرگەھى را هات و ئەو زىندانى ئىكسەر چوو خوه درېشىك و وەسا دا خوياگرن كو يى د خوهەكاكا كويىدا. دەرگەھ قەبۇو ، سىرېتىنەكاكا دىۋار ژى هات. ب دەنگەكى نىز گۆتن: هلوقە ...

ئەز ب دويف زىرەقانى كەفتم ھەتا گەھشىتىمە ژۇورا تويىزىنەرى، ئىكسەر گۆتە من: ل ۋىرە روينە.

دەستتى خوه درېشىكەكاكا دارى و جارەكاكا لى گۈت: تە ئەز وەستانىندم .. لەپىت تو باخچى.

ئەز بى گونەھم .. من چ گونە نەكرينە ..

- چ کەس د بى گونهه نىن، من مەجبور نەكە كو تە جارەكا دى ئەشكەنجه دەم،
لېمى تە وەكۇ لېمى برايى منه.. رەبەنى برايى من، من نەفيت وى ئەشكەنجه بەدم.
باخفة.. سەرۆكى من گەلهك گرنگىي نەدەتە پرسا تە، ئەگەر ئەز لگەل تە نەگەھەمە چ
ئەنجامان، دى ئارىشە بۆ من پەيدا بن.

- ئەز بى گونهھەم.

- ئەگەر تو دانپىيدانى نەكەى، دى كارى من ژ دەستى من چىت، ئەز يى ب ژنم و
ئەز حەز ژ ئانا خوه دەمم، من زارۆكەكى جوان يىھى، ئەگەر تو بىيىنى دى حەز
ژى كەى، ما تە نەفيت زارۆكى من و ئانا من بىرسى بىن؟

- من نەفيت كەسەك بىرسى بىيت.

- پا دى باخفة. خوه ژ قىنەخوشىي قورتالكە و بىزە كو تە خويى يى كوشتى،
ناقى وى بىزە، ئەۋى تو پالدای كو خويى بکۈزى.

- ئەز بى گونهھەم.

- گوھى خوه بده شىرەتا من، دەڤى تە يى گرتى دى تە وەستىينىت، ھەمى ئەۋىن
دەكەن دەستى مەدا حەز دەكەن رۆلى پەھلەوانان ب گىرەن، لى پاشتى چەند رۆژەكە
د ھەلوھىشىئەن و دانپىيدانى دەكەن، پىر ژ ئەوا مە نەفيت... دى باخفة.

- ئەز بى گونهھەم.

تۈرىشىنەرى ژ كەربىقە تفکەر سەرەردى و گۆتى: تە گوھى خوه نەدا شىرەتا من،
وان ھەرسى زەلامان جارەكا دى هەلدا ژۇور، گەلهك د وەستىيابۇون، حەزا نەستىنى
ژ چاھىن وان دكەھوار، ئىيىكى ژ وان گۆتە من: پاتقۇرى خوه بىخە و خوه ل
سەر زىكى درىيەتكە. من ب توندى بەرەڭانى ژ خوه دكە، لى دەستىن وان ھەرسى

زه لامان ژ من ب هیزتر بون، دهمی سه رو چاقین من ب عهربیقه د نویسیای من
شیا وی سوندھیی بیزی لاستیکی ئه وی ب حمنه فیا ئاقنه بهستی بیینم، من گوه
لی ببوو، تویزینه ری دگوت: تو نا ئاخنی .. ئانه؟!

هه می لهشی من ره جفی، دهمی من هه است پیکری کو ئه و سوندھ کرە دنافه را
ههربوو تلکین منرا، پاشی ئاف د سوندھی را هات و چوو بناش هنافین مندا .

- باخنه...

وان هرسنی زه لامان خوه ب سه ر من دانا بو، دهستین وان ئهز گرت بوم و
ندهيلا ئهز ب لقم، ئیکی ژ وان ب پیترانکیقه لکھنی و ئیکی لی ژی تف دکر. کا
جگاره کی بینه، جگاره کیشان د دهمی کارکرندیا قەدەغەیە.

تویزینه ری پیلاقا خوه ل سه ری مندا ول من کرە قىزى: باخنه.. ئه گەر نه، ئەف
ئافه ب بەردەوامی لی چیتە هنافین تە.. هەتاکو دگەھتە کلوخن تە. من چاقین خوه
گرتن، لەریا يەکا ب ترس ژ من نىزىك د بولو، ب دیناتى پیلائىن خوه بەردانە د
گوھى مندا، ئاخىنەکا كويىر ژ من دەركەفت، لى ل وی دهمی گرانىيەک ب ھوقاتى ل
سه ر زک و سينگى من زىلە د بولو، ژىشكە كىيە دەنگى تویزینه ری ژ دويىر هاتە
گوھى من: نەھ بەسە.. بىن.

ئهز ھلگرتم و برمە د زىندانیقە، ئهز ھاقیتمە سەر گوینىكى كايى و ئېكسەر ئهز د
خەو چووم، دهمی ل سپىدى ھشىيار بومىم، ب دلرەشى من ھېڭىرە دورماندورى
خوه، ئەر زىندانىي پېرىت من نەبىت، من د دلى خوهدا گوت: چ پى نەۋىت.. نەھ بىن
ژوران پاقز دکەت. من هزر لکر ئەر زه لامەكە نامريت و كارى وى پاقزىرنا ۋان
ژورىن بى هەزمار بىت. من كۆپەكَا ئاسنى ب رەخ خوقە بىت و كلورەكَا مەزنا نانى
ئەسمەر، كۆپا ئاسنى يا تىزى چايەكَا رەش بولو، من دەسپىتىكە كلورە دا بەر لەقا و

هر نافبهین نافبهین من فرهکا مهزن ل چایا سار ددا، پاشی ئەز رابووم و ب نك
كونهکا بچويكه چووم، تبلين من شفشيئن تەرى گرتن و من سەحكره پرتهكا
ئاسمانى شينى تاري، رۆژ زى يا گەش و بريقهدار بwoo، من دىلى خوددا گۆت: چ
رۆژكە، وەك دەريايىيە!.. من ب ئاقروويەكا بچويك سەحكره بیوارى، هندەك
پەيقىن نەفاقتىرىايى يىئن مەزن ب بەرچاقيىن من كەفتەن، هندەك ژ وان پەيغان من ب
دەنگەكى ھشك و بلند خواندى: خودى.. هارىكاريا من بکە.

من ھەست پىئىر ئىشانەكا دژوار يا د پى يىئن مندا و ئەز زقريمەقە سەر جەن خوه
ل سەر گوينىكى كايى، من خوه درېڭىرە سەر.. لى لەشى من ھەمى د رەجفى، لەشى
من بونەوەرەكى سەيرى ھەرشاندييە، من گوھ ل قەله بالغەكى بwoo، ژ زيندانما
نىزىك د بwoo، ب ترس من خوه كرە قورمك.. دى دانپىددانىكەم.

دەرگەھ قەبwoo، توېزىنەرى ب دلوڤانى گۆتە من: سېيىدە باش.

گۈزى و پاشى گۆت: ھلوقە.. پىلاقيىن خوه بکە پى خوه و نەترسە.

گەلەك يا ب زەحمەت بwoo كو پى يىئن خودىيىن وەرمى بىكمە د پىلاقيىدا.
توېزىنەرى جگارەك دا من و گۆت: مە ئىككى گرتى، خودانى خوه و گەلەك
كىيارىن پىشىنە.. يا دانپىدداي كۆرى خودى يىن كوشتى!

من جگارەك بەرداين و ئەز پشت چەمياى راوهەستام، ب ساويلكەيى من ھېق د
كىرى. ئىينا توېزىنەرى گۆتەقە: ما تو تى نەگەھشتى كا من چ گۆت؟ نەۋ تو يى
سەربەستى. لېقىن من ب توندى جگارە شداند و دەنكىن كەيفى د ھناقىن مندا بلند
بوون. پاشى من دويكىلا جگارا خوه بەردا و ب دەنگەكى پر خەمگىنى من گۆتە
توېزىنەرى: ئەرى گەلەك هاتە ئەشكەنجهدان؟

تویژینه‌ر که‌نی و ب دلخوه‌شی گوت: ل چیره چ ئەشكەنجه‌دان نینه، ئەقى زبیر نەکە داکو توشى چ ئارىشان نەبى، تو دشىنى نەۋ بچى.. ئەز دى هەتا دەرگەھى لگەل تە هېم داکو زېرەثان رېكى ل دەركەفتنا تە نەگرن. ل بەر دەرگەھى ژ دەرۋە، تویژینه‌ر ب ئەقىنى ھاتە دەستى من و گوت: تو كەلەك وەك برايى منى، رەبەنلى.. يى مرى، ھەرە و جارەكى دى نە زقۇرەت. ئەز ھېدى ھېدى د چۈرم، دەمىن گەھشتىمە سەرى كولانى ل دۆر خوه زقۇرىم، من ئاقاھىي زەر دىت، وەكى ئازىلەكى بىرندە بۇو، من دېڭىن خوه بەزتر لى بىكم، لى پى يىن من گەلەك د ئىشانىم و ئەز مەجبور لىكىم كۆ ھېدى ھېدى ب رېقە بچم.

چ رۆزەكە!!

ھەرایا گەرمىجا جادىدەيان ئەز ھەپپەرانىم، مەكىنەيىن ترومېيلان كارىكەن، خەلک ل سەر چىمەنتويا شوستەيان ب رېقە د چۈرم، رۆزىنامە ب پېشىپا پەرتوكاخانىن بچويكە د ھەلاويستىنە، كچ و كورىن گەنج ل بەر دەرگەھى سىنەماين د راۋەستايىنە، دى ل ئاھەنگا سېيدى ئاماھ بن.. رۆز، ئاسمانى شىن، ژىنگەكى دەكتەن.. زەلامەك ب چرىسەت يى ب رېقە دچىت.. زارۆكەكى زەعىف يى كارتىن بەختى د فروشىت.. من گەلەك شەرم ژخوھ كر دەمىن كچكەكى بچويك سەح لىكە من، جارەكى دى من ھەست پېكىر كۆ لەشى من يى ھەرساندى بونوھەكى سەپەرە. دەمىن ھېدى ھېدى من پېنگاڭ دەھافىتىن، من بىرىپىا دايىكا خوه لىك، دايىكا من د گوتە من: دەمىن مەرۋە د مرىت، دى د سەر پرا سيراتى را ب رېقە چىت. من ھەزرا سيراتى كر، دەزىيەكى پىلايىيە، وەكى موئەكى زرافە، وەكى دەقى شىرى يى تىزە، ل ھەنداش سۆلەكاكا كۆير يى ھەلاويستىيە، مەرۋە باش دى ب ساناھى د سەر را بۇرىت و ئەۋى خراب پاشتى پېنگاڭا ئېكى دى كەفيت. من د لى خودا د گوت: بەرى پېنگاڭا ئېكى.. ئەز دى كەفم. من ھەست پېكىر ئەز مىشەكابەرزەمە يال بانەكى رەق لگەرىيەت كۆ خوه پېقە

ب نویسینیت، ئەو خوینا ب لیقین منقە هشکبووی، من ئالیست و من گۇته خوده:
ئى ل دەریایى گەریم.

ئەز ھەر چۈوم و چۈوم .. ھەتا گەھشتىمە پارچەكە مەزن ژ ۇردى، خانىيەكى ب تىنى
ل نىفەكى يى ئاقاڭرى بۇو، ل بەر دەرازىنكا دەرگەھى كېچكەك يَا راۋەستاي بۇو.
بىرا من ل سەعديايى ئىنافە. من د دلى خوددا گۆت: سەعدييا يَا مەرييە و دېيت ھەمى
ژىنك بىرن. بەرى دەستى خوه بىكەمە وى كېچكى، ئەز كەفتىمە د كوركەكە كەپرى كرمدا
و ئەف كرمە ب گوشتى منقە مان و ب كولافى خوينا من دەمیزت. من ب ھەواركى
گازى كر، ئەو كېچك بلهز ھات و ئەز ژ كوركى كىشامە دەر، بىرىنن من دەرمانكىن
و ب بلوغانى گۆت: تو حەز ژ پىشىكا ناكە؟

ئاھ.. خەم دناڭ ژۇورىن ب تىنى و دەرگەرتىدا شىن دىن، ئۇو بىيت مرن بەھىت ..
بەرى ئاقا دەریايى پىستى من بشۇت.

من ژ كېچكى پرسىياركى: دەريا ل كېچەيە؟.. كېچكاكەھى گۆت: بىيت دەريا ل پشت
دارستانى بىيت و ب دەستى ئىشارەت كرە دارستانەكە كەسک و مەزن.....

دەريا... دەريا... دەريا

ئەز نەشىام خو پەيىھەكى ژى بىيّزم.. من بەرەف دارستانى كرە غار و دەمى
گەھشتىمە ناڭ دارىن وى، دناڭ گىزەقانى دەنگاندا خەندقىم.

كوتەكە سېپى: دەريا جوانە.

داران: دەريا زارۇكە.

گولان: دەريا دويىرە.

گیزه‌فانکه‌کا توند ئەز برم، ھەروهکو بەرەك ژ بلنداھیي دەكەفيت ئەز كەفتىمە سەر عەربىي، ئىكسەر تارىستانەكا بۇش ئەز داوعيرام، زقرييەھە زىنداخا خوه، من خوه چەماند و خامەيەكى رىساسىي پىس ژ سەر عەربىي راکر و ب دەستەكى جىيگر من ل سەر دیوارى نېسى: ئەي خودى.. تو ھارىكارى يَا من نەكە.

ھېزەكە نەديار ئەز كىشامە داڭگەھەكى، دادوھر يى سەرەپچاھ شىك بۇو، خەللىكى وى ب ترس، ب كورسيكىن دارىيە د نويسيايى بۇون، دادوھرى گۆتە من: باخىھە، دانپىيدانى بکە.. راستىي بىزە.

من ھەست پىيڭر كو مرۆقەكى پىلايى يى د هنائين مندا ۋەشارتىيە، ئۇو ئەوی خوه ئامادەكەر كو باخفيت، ب دەنگەكى ھېدى و ل سەر خوه من گۆت: بابى من حەز ژ دايىكا من دكەت، بابى من ھەردهم سەرخۇشە و دەمى ب رىيە دچىت راھەزىيەت، ئەز دېيىم ھەردهم وى حەز لەر بىزىيەت: پشتى مەرنا من گىا شىن نابىت.

ئەز د دلى خوهدا دكەنیم و من ترانە ب دەفنا وى يَا گەلەك سور لەرن، دايىكا من حەز ژ راھەستانا بەر خودىكى لەر، ئۇو دەمى د روونشت حەز لەر كراسى خوه ژ سەر رانىن خوه راکەت، ئەز يى بچويك بۇوم دەمى من گوھ ل دايىكا خوه بۇوى لگۆت: يى نېسىيە.

من گوھ لى بۇو، بابى من لگۆت: ئەز يى وەستىيامە.

ئۇو من گوھ ل دايىكا خوه د بۇو لگۆت: يى نېسىيە.

ئۇ پاشى من گوھ ل دەنگى ھەناسەيا وان يَا گەرم بۇو، ئەز ژى ھەردهم حەز دكەم ب رەخ ژنکەكىيە يى درېزكىرى بىم و بىزەتە من: يى نېسىيە، دى بىزەمى: ئەز وەستىيامە.

لهمى خوه ب منفه ب نويسيينيت بيژته من: يى نفستىيە و پاشى زارۆكەكى بچويك
گوھل هەناسەيا من بىيت و بىئنا وى ژى دىن لەيفكىيە تەنگ بىيت.

دايوهرى گۆت: تو درهوا دكەي .. بابى تە مرۆقەكى باش و ھەزارە، دايىكا تە ژى
رەبەنەكىا وەستىيە، باخخە.. باخخە.. بىيەنگ نەبە. من ب دەنگەكى پېچەك
رەجىفىنە بەردىوامى دا ئاخفتنا خوه و من گۆت: سەلما كچكەكا جوانە، رۆزەكى ب
تەعدا من كرە د مالا مەقە، ئۇو دەمى من گوھل ئاخىنک و نالىنا وى د بۇو، من
ھزر لىك كو ئەز مىرى ھەمى دۇنيا يىتىمە و ئەز زەلامى ب تىنىمە. يى ساخ ل سەر
روبيى عەربى. ب تىنى د رۆزانىن ئىكىدا لىكە گرى، لى پشتى ھينگى ھەكولەشىن
مە قىكى لەكتەن كەيىفا وى دەھات و دەھقى وى يى سور ب توندى ئەز ماجى لىكم.

لەمى شەقەكى ئەز نفستىيم و من گرى نەدای، نە رەقى.. من وەلى كر كول شەقا
ھەقىنى تىباھكَا باش ژ عەرەقى فەخوت، گەلەك سەرخۇش بۇو، ئەز ژى سەرخۇش
بىيۇم، لى دىناتىي ئەز نەگرت بۇوم ھەتاڭو دەستىن من گەھشتىنە مەمكىن وى.
پېچەكى د بچويك بۇون، د تىرى و گەرم بۇون. سەلما لەكىنى و قورنجىكى ل من
دەنەن و خەبەر دىگۈتنە من.. ب دەستىن خۇھىيەن بچويك زللەل من دەنەن و
گلىزانكىن من ۋەلەرن داكو بىكەنم. بۇ من دا خوياكلەرن كو حەز ژ گەنچەكى دكەت
ل كولانكَا وان دىزىت.. پېڭە چوو، ئۇو دىگۆت دەمى ب دىزىكىيە دىگەھشتىنە ئىك، وى
د ھىللا ماجى كەتى و يارىيا ب ھندەك پارچىن لەشى وى بىكەت. لى دەمى گۆتى "لى
شوى پى كەم"، ئەز يى سەرخۇش بۇوم، تورەبۇونەكى ئەز گىرم و من خوه لىيدا و
ب عەربى دادا، پاشى من گوشتى وى قەتكەر و پىرت پىرتەكىر. سەلما گەلەك نەئىشَا
چونكۇ كىرك يى دەھقىتىز بۇو.. ئەها ئەھقە خوينا وىيە ب منفه، ھشك نا بىيت.

دايوهرى ب تورەھىيە گۆت: سەلما نەمرىيە، سەلمائىي يى شوى ب ئىكى دى كرى.. كا
بەحسى وى كچكَا بچويك بکە.

ب دوویلیفه من گوت: کچا ههقدره مه گلهک يا جوان بwoo، لهشى وئى يى ئسمەر و بچويك ئهز د ئارانىم، ئهز ب ترسا مەزنا د چاھىن ويندا سەرخوش د بوم، دەمىن چاھىن خوه گرتىن، چ نەما بwoo خۆشيا من نەمینيت. ئۇو چەند كەيفا من دەت دەمىن ب دەنكەكى هيدى و بىن لىفلىفكاڭه گازى دكر "دابى .. دابى". ئەف كچكە دى مەزن بيت، لى چ جاران وئى رۆزى زېير ناكەت دەمىن ب كەف گوتىيە من: دى بىزىمە دايىكا تە، من ب كەنييە گوتى: مرۆھىن تە .. دى تە ل ھنداش بەلۇعەكى سەر ژىكەن. بىيت ل رۆزەكى نىزىك بىرم لى د ھزرا كچكەكى ئەسمەردا ھەر دى بىن ساخ بىم.

دا بوھرى گوت: باخھە .. باخھە ، بىيەنگ نەبە.

- ژنکەك د كولانكا مەدا دگەل مىرى خوه ب شهر ھات بwoo، ئەو ژەھر ۋەخوار ئەوا مىرى وئى ژبۇ كوشتنا سىسپرکا ئىنای.. ئۇو سىسپرک مانە ساخ.

دا بوھرى گوت: باخھە .. باخھە.

- د كولانكا مەدا پىشىكەك ھەبwoo، پشتى زانى زارۆكىن خوه د خوارن ، پاشى بۇ گلهك شەقان دا مىنیت ول ناف مالان د گەريا نەونوھەكى كويچىيىا دژوار دكر .. گازى زارۆكىن خوه دكر.

دا بوھرى گوت: باخھە .. باخھە.

- رۆژا ئەز نەسانخ بwooيم دايىكا من كرە گرى ..

دا بوھرى ب ھشكى گوتى: تو حەز ژ دايىكا خوه ناكەى؟

- ئەز حەز ژ دايىكا خوه ناكەم .. حەز ژ بابى خوه ناكەم .. حەز ژ خەلكى و خولىنى ژى ناكەم.

دادوهری کەننیهکا دریز بەردا و پاشی ب ساری گۆتى: بىنه دناش ئاگرىدا.

من ب ترس چاقىن خوه ۋەتكىن، دەمى ئەز ل سەر عەربى يى لریز كرى.. رۆزى
گەرمىيا خوه د ھافىتە سەر لەش و دېمى من، رابومەفە، من دارستان ب جەھىلا، لى
دەنگىن وى ل دويىف من دهاتن: دويىرە .. دەرييا دويىرە. من دلى خودا گۆت:
ئەگەر من دەرييا دىت ئەز نامىم و وەكۈ عەردەكى قەلەو دى ھەر مىنم. ل بەرامبەرى
من بازىرەكەن بچوپىك بۇو، بەز چۈومى، ئەز ل كولانىن وى گەريام، ژىشىكەكىشە
من ھەقالەكى خوه يى كەقىن دىت، سەرسور مايىي ئەز گىرمى و من گۆتى:

- چ تىشتى تو گەھاندىيە قىرە؟!

كەنى، ژ من پرسى و گۆت: ما چ تىشتە تو گەھاندىيە قىرە؟!

ئەم پىكەفە چۈوبىن و چۈوبىن د مەيخانەكىشە، پاشى مە عارەقا تىكەلكرى دگەل ئاڤى
ۋەخوار، ھەقالى من ب خەمگىنېكىشە گۆت: چ گىرنىزىن نەماينە د دۇنيايدا. من ب
چىسىت گۆتى: گوھدە من.. ئەفە ياد قەويمىت، ئاڑەل ب سەرىكەقىن. لەشى مەرۆقى
بىن ئاكاما گۇهارتەنەكى نەديارقەيە، پىشى چەندەكى دى، دى بىتە بونەورەكى سەير،
دلى وى جىرە و چاقىن وى تەقىنپىركەن، مەزىي وى دويىشكە و تېلىن وى كرمن،
خۇينا وى كىيم و ئەدەفە و دەقى وى سىسەركەكا مەرييە.. ھەمى پەيىف دى بەرزە بن و
دەنگى ب تىلى ل جىهانى دى قىزى يىن دېننە بن و دى دەنگ ۋەدهن. روندىكان
رووپىن ھەقالى من تەر كر و گۆت:

- ئەز قىزىيا نا راھىلەم..

- ئاڤا دەريايى دى لەشى مە شۇت.. رۆزى دەريايى دى ئاڑەلان ئىتختى .. مەذدارىيَا
مەرۆقى نامىنەت و كا چەوا وى دەقىت دى يى وەسا بىت، زارۆك، ھوزانقان، كەسەكى
پىرۆز، پەھلەوان.

- کا دهريا.. ته دهريا نه ديتبيه؟!

من خاترا خوه ژ ههقالى خوه خواست و ئهز ژ مەيخانى دەركەفتىم، رېكىن بازىرلىكى دەنگ و درېز و ب چەپ و چوپىر بۇون. ژنكەك ژ من نىزىك بۇو، ئۇ ژ من پرسىيار كر: ته پارە ھەنە؟ من لى ۋەگەراند: ئۇ تو بوقى پرسىيار دكەي؟

ب گۈزىنەكى دل بچىتى گۈزىنى و گۆت: ما ئهز نە ياخىن؟ من ب درېزىلى نىرى، چاھىن وى د شىن بۇون، خەرىبىيەكى دىۋار ئهز گىرمىڭىز بۇ دەريايى.. پاشى من گۆتى: بەلى تو ياخىن.

گۆت: ئەگەر ته پارە قىىىن بن، ئهز دى تە بەمە مالا خوه .

ئهز دگەل چۈومە مالا وى، ل وىرى ئى ب باوەرى گۆت: ئهز ياخىن.

- تو وەكى دەريايى يى .. گوشتنى تە رەملا بەر لىقايە.

- پاشى بىنهنەكى دى تە گوھ ل قىىشى يىن پىلا بىت.

من ب توندى كىشا بېر سىنگى خوهە و دەقى من تامكىرە خۇيىيا گوشتنى وى ، ل وى دەمى ئى دەنگى پىلا د دەمارىن مندا لىكە هووار. من گۆتى: دەريا د خۇينا مندایە. پاشى ب درېزىرنى خوه نەرم كرى، گۆت: دەريا د لەشى مندایە.

پىغە نويسيانا من ب لەشى ويقە دىۋارتى لىيەت و ئهزى سەرخۇش، ب كەيفا خوهيا وەرارى دكەت، ئەقە ل دوماهىي ئهز ب دەريايى كەفتىم، كەرەكى گورگان ھشىيار بۇو، بەرەف گوشتنى سېپى ھاتن، خوه د شەھى و خۇناقى فەدا. ژنكى هيىدى د گوھى مندا گۆت: ئاھە بەرە گورگ نەمان، ئۇ دەريا ژمن دویر كەفت، ب شەھەزانى ل دۆر من زۇرى، لى چاھىن ژنكى يىن شىن، دەريا بۇ من ۋەگەراندەھە. من ب دلوقانى ھەمبىز كر و گۆتى: ئهز تە ناھىيم .. دى دگەل تە زىم.

- تو يې زهنجيني؟

- ئەز نه يې زهنجينم.

- ما تە نەقىت ب خۆشى بىرى؟

- من نەقىت ب خۆشى بىرىم.

- تو نەشىي ب خۆشى بىرى، ئەگەر نه يې زهنجين بى.

- هەتا مرنى دى دگەل تە زىيم.

- ما دى هەر د قىن مala ھەرفىتىھە ئىزىن؟ ئەف مالە وەكو گورپىيە.

- دى بىي شەرم بىرزمە تە.. من تو نەقىي.

- ئەقىنى نە نانە...

لەمى من پرچا وى ماچىكىرى، من گۇتى: دى مە مالەكا جوان ھەبىت، باخچەيەك دنافدا.. د باخچى خودا دى دارليمويا چىنин. ئەز حەز ژىيەنا بەلكىن ليمويا لەكم.. تو ژى حەز ژى لەكى؟ دى بنەفشا چىنин، دى گىايىن كەسک شىن بىت. دى مە زارۆكەك ھەبىت، دى گازى تە كەت (دابى .. دابى). ئۇو دەمى ژ تىشتەكى د ترسىت دى خوه ھاشىتە دەمبىزى تەدا، دا بەرھقانىنى ژى بىكى. ژنكى ب بىدەنگى لىكە گرى، لى ب گەرمى ئەز ب ئاخفتنا خودرا د چۈوم: دى كاركەم، دى كارەكى بۇ خوه بىنم .. دى مە مالەكا بچويك ھەبىت .. مالەكا كەھى، كەل و پەلىن جوان، دى مە راديويەك و دەنگەرەك و گەلەك قاون ھەبن، ب شەقى دى گوھى خوه دەينە مەزىقى، دەمى ئەم د پىكە نويسييائى و زارۆكى مەيى نىشتى.. پىكە دى ھەقەر كىيا جىهانا رەش كەين، ئەم ناشكىيەن.. ئەم سەريي خوه نا چەمىنин. ژنكى سەرى خوه

دناف سینگی مندا فهشارت و گوت: دئ دگه ل ته ڙيم. ئوو دهمي من ب دلوڻاني
لهستن خوه لکره پرچا وئي يا رهش و نهرم، من گوتئ: نافئ من حهسهنه.

وئي ڙي ب خوشی گوت: نافئ من ڙي لهيلايه.

(۲)

من حهه ز دکر هه می خه لکن بازيرکی بمن، ڙن ب مايتیکرن سه حدکنه من، ئوو ب
جهه بازی دگرنژن.. زه لام ڙي ب پیترانکی دکهن و پسته پستن دکهن و ب کريتى
تف دکهن، رڙهه کن گنجه کن سه رخوش ریکا من گرت، گوتئ من:

- توبي ميرئ لهيلائي؟ سوپاسي يا من بکه ئهگه ر يا ب حال بيت، نه.. نه.
سوپاسيها هه می نيرين ڦي بازيرکي بکه.

شهه کن ڙ شهه ڦان ده رگه هئ من هاته قوتان، هيستا من ده رگه هه نه فهکري، چوار
زه لاميں سه رخوش هيئش کرنے من. ئه ز ب و هريسه کن ستويير گريadam و برمه د
ڙورو ره، ئه ز نه شيام چاھيئن خوه ب تقين، من ديت لهيلائي به رخوانه کا بي مفا دکر
و پاشي که فته بن لهشين وان، ئوو ئه ز نه شيام چاھيئن خوه بگرم. و هسا هاته پيش
چاھيئن من کو له زه تکا سهير ل سه رديمي لهيلائي هاته نه خشاندن. دهمي چووين و
ده رگه ه ل پشت خوه پيغه داين، نالينا وئي دهاته گوهئ من.

من ب ده نگه کن له رزوکي و ره زيل گوتئ: لهيلا .. لهيلا

ڙ من نيزيك بيو، ئه ز فهکرم، خوه پيغه ک ڙي ڙ ده فئ من ده نه که فت، لهيلائي هه ر
دکره گري هه تا و هستي اي و نفستي. ئوو ل دهمي ئه و نفستي من مال هيلا و ئه ز

وی بازیگرکی ده رکه فتم. بلا بمن همی خه لکن قی بازیگرکی، بلا ژنین وان که رین
 بزنان بن. دی بلا جرد ژ کونین خوه یین ل بن عه ربی ده رکه فن و بلا زاروکین
 وان د لاندکین واندا بخون.. بلا هتا هتایی ئه ف بازیگرکه یی بن زاروک بیت.
 سه میانی وان ئازله ک بیت، ئوو ئها ئه ف شه ف وه کو بانه کن ژ حاجی رهشکا
 دادده ته سه ر عه ربی و ئه ز بن ژنم. من چ مال نین و زاروکن من. ئه وی گله ک ب
 کیف و خربیبی مایمه ل هیقین. من هیلا و وه کو بایه کن توره من کره غار. دی
 سوباهی هیت، ئاخ پیستی زقری عه ربیه، ئاخ دی پویچ بیت. عه رد پیلایه کن ساره،
 گیسن د بیزار و هه رشینه، نه سومبلن، نه دارن، رووبار درهشن. برینین بی ئافن.
 مال گورستان.. میر بی سه ر ب مه زناهی ب ریقه لچن .. ئوو سه رین وان ل سه ر
 سینیکان بؤ مللته پیشکیش لکه ن. دلبه را من. ده فن ته نه نانه، ژنکین پیره زن
 قه هوی قه دخون و به حسی وان زاروکان دکن ئه وین نه هین، ئوو زه لام ل سه ر
 ریکان، دیمی وان پیتیبه، ئوو جه نده کن پاییزی چاقین وان دایه.. وان هه یف یا ل
 سیداری دای. ئوو رووباره ک ژ ستارانا وه کو عه فرہ کن هزار په هین، ژ بازیگران
 دویر لکه قیت. کولی که سکاتیبا عه ربی ناهیلت. دایک زاروکین خوه د خهندقین و
 جه نده کین وان د هاقینه بھر وان سه بین ده ف قه کری یین ئه زمانین له رزوک و دریز
 ژی له هینه خوار. گهنج با بین خوه سه رزیدکن و درویننه سه ر چیمه نتویا
 شوسته یان و خوه سه رخوش لکه ن. میش دچنه د ده فن گهنجاندا و پاشی دگه نه
 ناف سه را ول ویری دی بیته ۋېزىندا وان هتا مرنی.. ئه ف ده می شیقى هات.
 خیزانان لخوش زاروکه کن که لانى خوار - زاروکه ک بوبو ژ زاروکین وئى - پاشى
 ده فین خوه شويشتىن و گوهى خوه دانه ستاره کن. ئاھە له يلا.. دی سوباهى هیت.
 من پیره میزه ک دیت خوه ب داره کیفه گرت بوبو، پشتا وی یا خوار بوبو، پینگا قافین
 وی د هیندى بون، گۇته من :

- ئه ز فروشیاره کن گه رۆكم.

- تو چ د فروشی؟

- ئەز پەيغان نفروشم.. دى كېرى؟

- پارىن من دكىمن.

- بۇ من خۆشە ئەف شەفە بى پارە پەيقىن خوه خەرجىكم.

چەندىن جاران كوخى و پاشى گۆت: رىزى ل كەسى نەگرە، خرابى ناھىتە شەكالنىن، راستى ئارىشەيان بۇ خودانى پەيدا دىكت، چ مەرييان نەۋەشىرە. من ئاخفتنا وي بىرى و گۆتى: ئەز يى ل دەريايى لەگەرىيەم.

گوھ نەدا من، ب ئاخفتنا خودە چوو، ئۇو گۆت: خۆشى وەھمە و كەيف ژى بۇ ماواھىيەكى درېز نا زىيت.

- دەريا ژنكەكا دلوۋانە.

- شەكەستن يا ل هيقيا مرۇقان.

- شەكەستن يا ل هيقيا مرۇقان.

- ھېيڤ دى مەرىت.. سەتىر دى مەرن.. رۆز دى مەرىت.. جىهان دى د رەشتاتىنى وەربىت.

ئەۋى پىرەمېر بىدەنگ بۇو، پاشى دەسپىئىكىر ستران گۆتن، دەنگى وى يىن ستويىر و بلند و پەر خەم بۇو. كولەكا رەش د دلى مندا شىن بۇو، دەنگى وى نانەكا ب روندىكان تەركىرى بۇو، من گۆت: دى گوشتى من رىزىت ئەگەر دەريايى نەبىنم.

پيره مير ژ ستران گوتنى راوه ستا و گوت: هيرشكه ببابانى. من ب بىدنهنگى سەرى خوه چەماند، ئەز ب رەخفة چووم، ئۇ دەمى ئەم گەھشتنىن گوندەكى، بىنى ھىچ ئاخفتەك ئەم ژىكە بوبىن، لى من دلى خودا د گوت: جارەكا لى لى فى پيره ميرى بىنم كوبىمىن د گوشتى ويرا. تارىستان ل گوندى يابلاش بوب، لى كولكەك ھېبۈر رۇناھى ژ پەنجەركا وى د پەشى، ئەز ب نكە چووم و من دەركەھ قوتا، ئەز گەلەك مامە ل ھىقىي... لى چ لەپىن نەھانتە گوھى من، لى ژىشىكە كىكە دەركەھ ۋەبۈر، زەلامەكى دېم كريت ل بەرامبەرى من راوه ستا و بەرىخۇدانەكا سار و تارى ژ چاھىن وى دبارى. ب ھشكى گوتە من:

- تە چ دېت؟

- ئەز مەرقەكى بىيانىمە.

ئۇ دەمى ئەز چوويمە دكولكىيە، وى زەلامى كريت ژ من پرسىيار كر: تو يى برسىي؟! ئىكىسەر من گوتى: نەيى برسىيمە.

- ژ مەيا من ۋەخوھ.

من پەرداغانى شويشەيى پېرى مەي راكر و ژ چاھىن خوه نىزىك كر، مەي ھەروەك خوينەكا راشتىيە بەر رۇناھى يا رۆزى، يا قورمزى بوب. من فەتكا بچويك لىدا و پاشى من گوتى: ئەفه چ جۇرە مەيەكە! زەلام ب زقى كەنى و ترسەكا ۋەشارتى دىگەھىن مندا چاند، پاشى گوتى: من حەز ژ ژىنكەكى دكى.

- من ژى حەز ژ ژىنكەكى دكى.

- ئۇرۇ چ جاران من ھەست پى نەدكىر كو يَا منه.

- ما حەز ژ تە نەدكىر؟

- ب دیناتی حەز زمن دکر.

- چ ژنک بۇو؟!

زەلامىن كريت جارەكا دى كەنى و زاري منقە كر: چ ژنک بۇو! ب تىنى دەمى خۇينا
ۋى بۇويە مەيا من ژنۇي من زانى كو يَا منه. من فەدەكا مەزن ژ مەين ۋەخوار و من
گۇتنى: ئۇرۇوه.. چ جۇرە مەيەكە!

- تو ژ بەفرى يى ..

- ئەز ل باشىرەكى نىشام، جار جارە بەفر ل سەر د بارى و رېك و سەربانىن وى
د داپوشىن، ئۇول وى دەمى خەلکى ھەيەتا خوھ ۋېئىر دكر و وەكۆ زارۆكان رەقتار
دەكرن.

- ئەز حەز ژ زارۆكان ناكەم.

- زارۆكى من پشتى ھېقەكى دى رۇناھىيى بىنیت، پاشى دى ھندەك ھەيەنەن دى
ژى هىن، ئۇو زارۆكى من دى ھەولەدت بىزىت: بابو .. دانى.

- زارۆك وەكۆ سەيىن بچويكىن ل ھەمى جها د مىزىن و بەردەوام دېھون.

- تو ژى زارۆك بۇوى.

- ژن دیناتىي و زارۆكان دىدەنە زەلامى، ئەرى تو دزانى ل دەمەكى نىزىك دى چ
قاھومىت؟ ژنک دى نەزوک بن، مروڻ ژى بەرە بەرە دى كىيم بن ھەتاکو ب
دۇماھى نەمىن.. ئۇول وى دەمى ژ بلى من كەسەك دى نامىنەت.

- تو ژى دى مرى.

- ئەز نامرم.. ب تىنى دىناف بازىرىين ۋالادا گەرييەم.

ئۇو ئاگرەكى درېنده د چاقىن ويدا ھەلبۇو، من خوه يىنەنگىر، ئۇو من باوشىكىن خوه ئىيان، زەلامى كىرىت گۆت: ھلو.. ھەر نوکە باركە.. پىشى ھەيامەكا كىيم دى گەھىيە بازىرىەكى مەزن. من لېقىن خوه مۆچكىن و ژى پرسىyar كر:

- تو دىزانى دەريا ل كىيەيە؟!

- ئەز ب تىنى ب كولكى خوه دەھىقەم، دىيت دەريا ل بازىرىي مەزن بىت.

من قەستا بازىرىي مەزن كر و خەرىبىي دىتنا وى بۇوم، من دىيت كو جادىدەيىن وى د فەھەن، ل ھەردۇو رەخان ئاڭاھى يېن مەزن د بلندىن، دەمىن من سەح بىرى من ھەست ب كىيماتىيەكا سەير لەك. من ژۇورەك د مالەكىيە كرى كر و من ل كارگەھەكا مەزن كار كر، ئامىرىيەن وى ھەندەك بونەوەرىن ھەردەم د دەنگ تۈرە بۇون ل دەسىپىكى، من ھەست ب ئەقىنەيەكا دىوارل ھەمبەرى وان كر، من ب دلوقانى دەست د كرى، د حلى و نەرم و تەزى بۇون، بىهنا ئاسىنى و زەيتى ئەز بەنج لىكىم و د بىرمه بەر لېقا دەريا يەكا نە دىيار. رۆزەكى ژ رۆزەن.. ئامىرىەكى تبلا كارگەرەكى داعويرا، سىنگى من پې بۇو ژ خەمى و دلىپىقە بۇونى، لى كارگەرەيىن دى ژ كەرېقە خوه عىچىزكىن، خۇيانى كارگەھى داخوازا لېبورىنى كر، ھەر د وى رۆزىدا بەرخەك ئىينا ل بەر پېن وى ئامىرى ۋەكۇشت. ئۇو دەمىن خۇينا سور ژ حەفكا بەرخىكى د ھەلاقىت، ئارامىيەك د لەشى مندا بورى و خەرىبىي من بۇ دەريا يەن هشىيار بۇوفە، ژ بلى دەريا يەن.. ئەز حەز ژ چ تىشتىن دى ناكەم.

ل دەمىن ئىثارى، من گولەكا سۆر كرى، گۆتە من: من دايىكا خوه ل زەقىيا ھىلا .

- ئۇو تو بۇويە گولەكا فروتنى؟!

- تو رۆزى خوه زى د فرۆشى !
- ب تىچ مير ل سەر دەريايى نىن و كەسەك نەشىت بىكىت.
- من هندەك ژ دەمژمۇرىن شەقى ل كەل كاركەرهكى كاركەھى بوراندىن، گۆته من:
- خويشكا من مر .. مر.
- ھەمى دەمژمۇران ب ھەرشىنە و ل ناڭ ئاخى، ل ستىران نەگەرىي.
- مر.
- چاھەرىيە دى دەريا هييت .
- دەريا؟!
- دەريا ل دەمژمۇرىن تەناھىيى زارقەكە.. ئۇوه، چەند جوانە ل دەمى تۈرە بىت.
- ئەز نزانم دەريا چىيە؟!
- دەريا نە ئامىرە و نە ئاقاھىيە و نە ترومېئە و نە تبلەكا ژىقەكىيە و نە بەرخكەكە خوينا وى ياسۇر ...
- من بىبە سەر دەريايى.
- كانى دەريا؟ چ پى نەفيت، خويشكا تە يابۇويە فەندەكى سېپى و ل هنداش ئاقا وى ياشين د فريت.
- ئۇو دەمى ئەز د ۋەگەرىامەقە ژۇورا خوه، من زەلامەكى سەرخۇش و راھەژۈك دىت، من رىكا وى گرت و ژى پرسىياركى: كانى دەريا؟ ئەوئى سەرخۇش هند نەما بۇ رووپىن وى ب رووپى منقە ب نويسىيەت، گۆته من: ل دوماهى ياجادى مەيخانەيە.

ههره ويرى. ثووئز چوومه مهيخانى، من ب كولافى عهرق فەخوار و پاشى ئهوا من فەخوارى من بھايىن وى دا و ئهز دەركەفتەمە سەر جادى، چەند پىنگاڭەكە نەچۈرمە، ئەز ب ھەلوەشىيايى كەفتەمە سەر شوستەي. ل وى دەمى، دەريايەكە سەير بۇ من خويما بۇو، پشتا من ب لىيڭا سار يا شوستەيىھە يا نويسيياي بۇو، ل ھنداش دىمەنى منىزى ئاسمانەكى باركىرى ب هەزمارەكە زۆر ياستىران خويما بۇو. من دىت دايىكا من ب توندى دىكەرە گىرى و د گۆت: حەسەن... سەفەرى نەكە.

د کره گری و د گوت: بزړه ګونه نک من . د کره گری و د گوت: کوری من.. کوری
من. یا، من تف د کر و د گوت:

- پیشتبانی مرا من گیا شین نایت.

سەلمايا دىلەردا من، ئەوا شوئى ب ئېكىلى كىرى، د نالى و د گۆت: حەسەن.. مەرقۇنى
من ئەز ب تەعدا يَا دايىمە كەسەكى، ئەز حەز زى ناكەم. عەربابانىن خەمى هاتن.
دارستانىن ئاگرىن دەمارىن مندا شاپەران د سۈزىت. ئەز يى ل بىنى عەردى، رەمەن
شەقىا مژىدار د بلى مندا دىجاندىنە. سەلما دېرىزىت: من تو دەقىي ...

دايکا من دگريت و بابي من دبىزيت: پشتى مرنا من گيا شين نابيت.

ل وی دهمی زیره قانه کی شهقی خوه چه مانده هنداد من و گوت:

- هلوقه .. دی هاریکاری یا تهکم د ریشه چوونیدا، مala ته یا دویره؟

وی زیره قانی نهز گههندمه زورا من و من سوپاسیبا وی نهکر، ل بهرامبری خوییکی راوهستام و من سه حکری، دیمی من یی زهر بوبو، بهریخودانه کا رهش چاقین مندا خویا دکر، ل دهسپیکن من هست پیکر کو نه و نه نه زنم و بهره بهره من هست ب نهفینی یا وی کر. من چاقین خوه ل دورماندزه خوه گیران، من

سیسپرکه ک دیت ب دیواریقه بوو، من گرت و زهندکا خوه ههلا، من هیلا سیسپرک
 ل گوشتی من پاله بیت، رهجفینه کا نژوار و ب ئیش ئهز گرتم، من باوهه کر کو
 ھیشتا یی ساخم و دهريا نهیا دویره. دهريا یه ک ئافا وئی ل دهسپیکا رۆزی یا
 کەسکه و پاشی شین بیت و پیلین وئی گلیزه کن سپیی ھی، بى بیزاری ب کەفرین
 بهرلیقا نکەفیت. ل رۆزین د دویفدا، ئهز نەچوومه کارگەھی، پرانی یا دهمی خوه من
 ل چایخانه کا مەزن ل بەر لیقا جاددهیا سەرەکی د بوراند، چایخانه ک بوو، خەلک ز
 ھەمی تەخان د ھاتنى و ھندەک رۆزین کیم تى نەبن، کەسانىن دەتىنە ئى چایخانى
 ناهىنە گوھورین. ل وېرى من زەلامەک نیاسى، نیمی وی یی ھشك و پرچا وی یا
 گۈاڭز بول، جگارە ژ دەھى دویر نەكەفت، وی حەز ژ كچەکى نکر ئەو نە نیاسى،
 دهمی بەحسى ھۆزانىن خوه نکر، بۇ وی یا خوش بول، بىن ل ھیشىن ھۆزانىن
 خوه کومکەت و د دیوانەکىدا بەلافکەت. جارەکى من گۆتى: ئەگەر جارەکى تو
 گەشتىيە دلبەرا خوه، ما تو ھۆزانىن خوه نا سوژى؟!

ئۇو ھەر ل وئی چایخانى، من زەلامەکى نى ژى نیاسى، بىن لەش مەزن بول، رېھىن
 وئى د رەش بولۇن، نیمی وی وەک بىن شەيتانان بولو، کارى وی ژى ئەو بولو دەست
 د خواندىن، ئەو رابرۇوۇ دەمی نوکە و پاشە رۆزى ژى دزانىت. لى ھەروەکو وئى
 گۆتىيە من کو گەلەک ب زەحەمت نانى خوه بىن رۆزانە پەيدا نکر.

گۆتە من: مرۆغ دەرازىنە.. ب رېکەکى ژ رىکا د ژىن و پويىتە ب ژيانا خوه نادەن.

- ما تە دەقىت چ بکەن؟

- بىنە عاشقىن رۆزى.

- ھەشقى دەريايى باشتەرە.

- ئەز حەز ژ رۆزى لەکەم، چونکو ل دوماھييما ھەيقى دەرگەھى من ناقوتىت و
داخوازا بەهائى رۇناھييما خوه ژ من ناكەت.

د وى چايخانىقە هەزماھەكَا قومارچىيان ھەبۇو، ئىك ژ وان يى حەویس بۇو، دەمىن
قازانج دىك ژ كەيفادا ستران دىگۈن، ژېر ھندى ھەۋالىن وى نافى وى كربۇو
عەندەلىپ. من گۆتى: تو ھەست ب چ دكەي دەمىن تو خسارەت دبى؟

ئەوي گۆت: ئەز ھەست پى لەكەم كو ئەز دەستاھەكَا پىسم.

من گۆتى: ئۇو تو ھەست ب چ دكەي دەمىن فايىدە دبى.

ئەوي گۆت: ئەز ھەست پى لەكەم كو ئەز زەلامەكى لام ب كوبارى د مىزتە د
دەستاھەكَا پىسدا.

ھەروەسا ھندەك گەنجىن ھىشتا قوتابى ژى ل ويىرى بۇون، يىن ژ ھەمي
كەيفخۇشتىر "خودى" بۇو- ب ۋى نافى گازى دىكىنى- ھەر دەم د گۆت: ھەر كەسى
سى جاران ل سەرىيىك خەبەرا بىيىتە من، دى بەمە بەھەشتا خوه و دى تانجەكى
دانمە سەر سەرى و دى سەد ژىنكا دەمىن. وى چايخانى دەريا ژىبىرا من بىر، وە ل
من كەنداش چىانا وىدا ب خەندقىم، لى پىشىتى دەمەكى، ژى بىزاز بۇوم و
خەرىپىيا من بۇ دەريايى مەزنەرلى ھات، ئەز دەرگەقىتم و ل نافى بىستانىن ل دۆر
باشىرى لەگەريام، ل بن چقىن دارھنارەكى روونشتىم، گۆتە من: دوهى ل بن چقىن
من دوو عاشق نىشت بۇون.

- گەنچەك و كچەك.

- گەنچەك حەز ژ را بىرلەپ دەكت و كچەك حەز ژ پاشەرۇزى لەكت.

- ئىكۈدوو ماچىكىن؟

- لیفین کچکی د ره‌جفین و د مانه چاھه‌ری.
- ئەوی گەنج ئەفینیا خوه بۇ خویا کر؟
- كەنچ يى شەپلى و شەرمىن بۇو، ئۆو دەمى گوتىيە كچکى "من تو دېنى" دېمى وى وەكولىفین لىھات.
- ئەز نە ئەفیندارم.
- دى هىدىدە هىدى مرى.
- هەتا دەريايى نەبىنم، ئەز نامرم.
- مادەم بى ئەفینى، دى ھەر مرى، دېندهك دى تە خۆت د بن پىستى تەۋە يى فەشارتىيە.
- من دېقىت جارەكى ب تىنى بەرى مىرنا خوه بىكەمە كەن.
- دارەنار بى دەنگ بۇو، لى گولەكا سېپى يا دېم، دەسىپىكىر لىگەل من ئاخفت و گۆت:
- بىلەل بۇ من دىسترىين.
- بىلەل حەز ژ دەريايى ناكەن.
- بىلەل حەز ژ من دەكەن.
- بىلەل حەز ژ سىرىينا خوه ب تىنى دەكەن.
- ئەز حەز ژ ئاسماننى شىن دەكەم.
- قەلەرەشك حەز ژ ئاسماننى دەكەن.

قەلەرەشكى دى مرن.

رابوومەفه، پىچەكى چۈوم و من بايەك ھەلدىشىا، يى شەدار و خوناڭگىتى بۇو، بىيەنەكا مژبار يى تىيەلكرى بۇو. جوككىا بچۈوك گازى من كر: حەسەن...
حەسەن

ئاڭا تە نە يَا سوپىرە.

ئاڭا من ژ عەفرانە.

خۇهزى تو كەچا دەرىيايى باي.

سيتاكىا من يا رەش و ل بەرامبەر من كەفتى، گۆت: گرى دى يَا بى روندك بىت.
ئاخى گۆت: خۇهزى باران بارى با... .

من گۆت: ئەز عاشق بۇوم و عەرەبانىيەن خەمى ئەز د برمە پەرافىن دویر.

ئاخى گۆت: ھەسپا ل سەر پشتىا من وەكى ھۆرەبايىن تورە غارىدان يا كرى و شىر
ل بەر رۇناھى يا سېيدى يىن برسقىن، من خوين يا ۋەخوارى و گولىن سور يىن
داين.

ئەز كەفتكە سەر عەردى و ھەمى لەشى من خەرييى بەھىستىنا سترانەكا خەمگىنە...
تىيلىن عودەكى لىدەت و بىزىت.

ئاخى گۆت: رۆز، شەف، ھەيى، سىتىر و رۆزى گەرم .. ھەمى حەز ژ من لەكەن و ئەز
حەز ژ بارانى دەكم.

ل وی دهمی باران د ئاخفت، من لیثا خوه ب ئەزمانی د ئالیست، بارانی دگوت: ل
دەورى بەرئ چەکەكا جوان ھەبۇو، لەشى وى حەز ژ گەنچەكى دك، ئۇو دزانى كو
برايى وى ل بەره وى بکۈزىت، لى نەيا بۇوەل بۇو، خوه دگەل دا رەقاندىن و
بەرەف عەرەدەكى دويىر ژ باشىرى بىر.. ئۇو دەمى ساتۇرا لەرزوک ژى نىزىك بۇو،
كچكى حەزەكەكا گريانى و رەزىلىي و لەزەتى د چاقىن برايى خوهدا دىت، ئىكىسەر
نەيىنبا وى ياششارتى زانى و كرە ھەوار " برا.. برا " ئۇووووهە .. من گەنم و
گول و دار و گىيانى كەسك يى دايە مرۆڤقان.

من گۇته ئاخى: ھزاران شەف ل دويىف ئىك بورىن و من دەريا نەدەيت.

ئۇو ل سەر پى خوه زقىيمەقە باشىرى، بەرەف ژۇورا خوهيا نوى چۈوم، ئەوا من ل
شۇينا ژۇورا كەفن كرى كرى، من ژۇورا خوه يائىكىن ھىلا بۇو.. چونكۇ من د وى
ژۇورىقە ھەست ب گەفيلىكتەنەكەنا نەيىار و مژدار دك، من ھزار پىچە ھەبۇون، ژېھر
ھندى خودانىن وى مالى حەز ژ من دكرن، ئەز-ھەروەك دگوت - شەرمىنم و
سنجى من يى باشه، ژنا خودانى مالى ژ من داخواز كر كو ھارىكارى ياكورى وى
بىكم د خواندىندا ويدا، ھەقدەرا من.. خزمەتك من ژ تە ئەقىت. كورى وى د ژىيى
چوارىدە سالىيى دا بۇو، گەلەك لاو بۇو، لى خويشكا وى ژ وى جوانتر بۇو، چەند
سالەكان ژى مەزنتر بۇو. من ھەست پى دك كو ئەو گەنچ ب شىۋەيەكى مژدار بىن
كونترولا منقىيە، ئۇو من دەسىپىكىر پرسىيارا خويشكا وى كر. ل دەسىپىكى
پرسىيارىن من د سروشتى بۇون، لى پاشى كرىت و بى سنج بۇون: تە خويشكا
خوه رويس دىتىيە؟ تە رانىن وى دىتىيە؟ تە دەست كرىي؟ ئەرى د نەرمن؟ مەمكىن
وى د مەزنن؟ تە تىشەكى ژ ۋى پىر دىتىيە؟ ئەوئى گەنچ ب شەلەزانى بەرسقا
پرسىيارىن من ددا. دەمەكى درىز پى نەچۈو، من دىت ئەو يىن خوشىي ژ بەرىخودانى
خويشكا خوه دىبىنىت و ب گەرمى بۇ من بەحسى پەسنىن جوانىن ۋەشارتى يىين
خويشكا خوه دك، رۆزەكى ژ رۆزان.. خويشىك و برا ب تىنى ل مال بۇون، من

خویشک گرت و من ههولدا کو ماقیکەم، نھیلا و بەرەقانى ژ خوه کر، من گۆتى:
 ما تو ژ برايى خوه شەرم لەكى؟ ئەو دى ھيليت و نايىزتە كەسى ژى.. من بەرى
 خوه نايى، يى زەر و پىتى بۇو، كينەكا زيانبەخش د چاھىن ويدا دكەھوار و
 ترسەكا نەديار ئىخستە لەشى من، قى چەندى وە ل من کر كول رۇزا پاشتر خوه
 ب ۋەگۈھىزىمە ژۇورەكا دى يَا نوى.

ل بەرامبەر پەرتوكخانەكا بچويك راوەستام، من رۇزىنامەك كېرى و يَا گەرنگ ل نك
 من ئەو بۇو کو بەرىپەرىن وى گەلهك بن، ئۇو ئەز زقرييەقە ژۇورا خوه يَا نوى، ل
 وىرئى من خوه ل سەر پشتا خوه درىزىكىر، ل سەر پشتى من رۇزىنامە خواند و من
 درپاند و د پەنجەركا د ھەنداف جابىيەدا ھاقيت، پاشى پىچەكى د ژۇورا خوهە
 گەريام و ل پشت جاما پەنجەرى، رۇز چويچەكەكا زەرا حەيىرى بۇو، ھەيلىنىكا خوه
 بەرزە كرببۇو، ئۆوهھ.. كولى د خوينىيەدا شىن بىن، جىهان شىكهەتكە تارىيە، ئاف يَا
 دويىرە.

من ههولدا سترانا بىزىم، لى خەمگىننېكە دىرنە ئەز بىيەنگ كرم.. بەز شەقى دادا،
 باران بارىن، من خوه بەردا سەر جادىهيان، باران ب خوشىيەكا ناياب يَا باركىرى
 بۇو، ئۇو بازىير ژنكەك بۇو ھەرىبوو چاھىن خوه نقاند بۇون، ب لەزەتا وى،
 سترانا بارانى لىگۆت.. ژنكەكە لەشى وى يى پىنگەھشتى رويسە و حەز لەكت ب
 تىنى بىزىت.

من د دلى خوهدا گۆت: خوهزى خوينا من ژەھەرەمار با....

من زەلامەك دىت هيىدى ب رېقە دچوو بىيى گوھدەتە وى بارانا جلىكتىن وى تەر
 لەكىن، ب گەرمى بىنالى، من خوه ژى نىزىك كر و من پەرسىيار كر: تە چىيە؟!
 چاکىتى خوه ئىخست، لەشى وى يى مشت بۇو ژ بىرینىن كۆير و درىز، ھەندەك
 مشكىن قەبارە بچويك، سەرىن وان ژ دەرىن بىرینان دەرىكەقتن. ل بەر بارانى و ب

غار ژی دویر که قتم و گلوبین زهر ب بى سهروبېرى ل هنداش من بېلاقە بۇون. ل
بەر نەرگەھى مالەكى راوهستام، ژنکىن وى مالى دەھمەن پىس بۇون، من د تلى
خودا دىگۆت: "لەپەت خوه ۋەشىئىم" ئەز چۈومە د ژۇورقە، من ژنکەكا ئەسمەر و
بەشۈش ھەلۈزارت. گۆتە من:

- بەلەز جلکىن خوه يېخە. ئەز د جەھى خودا جەمدى مام، گۆتەقە:

- ما تو شەرم دىكەي؟ وەكى كەسەكى ب سنج من كرە كەنى و گۆتى:

- ما كى د ژۇورا تەقە شەرم ناكەت؟

- تو ژ ئاسمانى هاتى؟!

- تە چەوا زانى؟ ئۇ كىن گۆتە تە؟! ئەز يىن ژ ئاسمانى هاتىم. ئەز ب تىنى نەبۈوم،
ھەفالەك دىگەل من بۇو، شەھوەتا مەرقان د دەمارىن مەدا بۇو.

- كا شاپەرىئىن تە؟!

- من شاپەرىئىن خوه يېن بەرزە كرین، بازىران دزىن، دەريا ب تىنى دى شاپەران
دەتە من.

- ئەگەر تە ئەز ماقچىكىرم.. بىيت شاپەرىئىن تە، بۇ تە بىزقەن.

ئۇو دەمىن لىقىن وى خشىايىنە ناش لىقىن من، ئىيىكەر من ھەست ب تامەكا سەير د
دەقى خودا كر، من پىچەكى ژنک ژخوه بويىركەر و ب كويىرى من ھېقىكەر دىمىي وى
يىن نەگەلەك جوان، لى گىرنىزىنەكا د چاھىن وىدا، وەسا دهاتە بەرچاھىن من ھەروەكە
ئاڭگەكى بويىر دەكەتە بەرچاھىن رېقىنگەكى بەرزە ل بىبابانەكا بەرفەھە. ب لقىنەكا
ژخافلەتى و بىزارقە من ئەو دەھمەن پىس كىشا ب بەر سىنگى خودقە و ژ دەرقەي

قى ژورى، باران ب بۇشى دبارى. وەختى ئەز ژ ژورا دەھمن پىسى دەركەفتىم
ژى باران ھەر ب بەردەوامى دبارى، بۇ ماۋەيەكى درېز ئەز مامە د بن بارانىتە و
پاشى من دىلى خودا گۆت:

"بى مفایە.. دەريا دويرە و شاپەر جارەكا دى هاتنە سوتىن". من تىباھكى چاھىن
خوه گرتىن و جىهان ل وى دەمى يا رەجىفي و مىۋىتار بۇو، دلى وئى ب تامەززۇرىيەكى
دژوار لىدىدا. ب ترس چاھەرىيەكى يا هاتنا تىشتەكى نەيىارە، بلهز بەرەف ژورا
خوهقە چۈرمى، من كارەب ھەلەكىر، ب نەرمى من خوه درېزىكىر و مەزىقە ژ رايىيەكى
بارى. مەزىقە بلند بۇو، ئۇو دىگەل بارىنا بارانَا ژ دەرقەي ژورىي تىكەل بۇو،
بلۇورەكى خەمگىن يا دىنالىت، ئۇو جۆقەك.. ئاوازەكى مرى ژ خوشىي لىدىدەت،
بلۇور ھەر دىنالىت و ھەر دىگەل. ئەز ژى چاھ گرتىمە.. ھەولىدەم بىرا خوه ل
رابىدووچى دوير بىنم. ناقى من حەسەنە.. لى ژ كەقىدا من ئەف نافە نەبۇو، ژيانا
من ياسىپى بۇو، دەھەكى رەشىن وېرانكەر ھات با.. ئۇو وەختى ئەو دەمى
رەش ھاتى.. نە نە، ئەز خوه بۇ كومەكى ئاخى ناچەمینم، ئۇو جىهانى سې وەريا و
كەفتە دىناڭ جىهانەكى نويدا. من زارۇكەك بەردا.. من دايىك و بابەك دان، ھەولا
من ئەو بۇو كو وە ل من بىكەن ئەز ژى وەكۈوان بىزىم، لى ئەز ئەو دەمى رەش
بۇوم دىناڭ بونەوەرەكى ژ خوينى و گوشتىدا. مەزىقى كىرب و خەموكىيا خوه
نەما، ئۇو بۇ سەمايەكى كەيىفا سەرخۇش، ب ساولىكەيى كەنیم، من حەز ژ كەنیا خوه
كىر، جارەكا دى كەنیم، رابۇممەقە، من كلۇپا كارەبى ھەلكر، ل بەرامبەرى خوبىكى
راوەستام و من سەحکرە دىيىم خوه، ل دەسپىكى بەرەخودانان سار يا چاھىن من،
ئەز ھنگاافتىم، لى بلهز من ھەست پىنگىر كو يا ژ ناخى من دەركەفتى.. ئەز
بەرەخودانان سار و تارى. دەريا دويرە. ئەز وەستىيامە. دى زەرمەقە بازىرى خوه.

(۳)

ئەها ئەفه بازىرى من يىن خازوك نىشتىيە.. بەرى يېھەكى من زەلامەكى ترسىيائى دىت، گۆته من: هندەك زەلامىن دلرەقىن بىانى بازىرى من يىن داگىركرى، ئۇو ئەز شىرەتكەرم كۈرۈپ كەشم، لى خەربىسىا من بۇ بازىرى ژەھر ترسەكى مەزىنتىر بۇو. ئۇو ئەها ئەفه بازىرى من يىن خازوك و نىشتى، بەهارا زەفى يىن كەسک يا مرىيە، ژەھمى لايانە شويرەھىن بەرا يا دورپىچىكى. ئەز لەرزىم، دەمى من خوھ نىزىكى دەرگەھى بازىرى كرى، هندەك زەلامان رىكا من گرت، دېمىن وان د تارى بۇون. من گۆتنى: من دېلىت بچەم ژۇور.. ئەز كورى قى بازىرىيمە، من سەھەر كر بۇو.

ب پېتىرانكىيە گۆتنە من: ئەفجا تو كورى قى بازىرى يى؟!

ئەز نەبەرام ھەتا چەند رۆزەك ب سەرقە چۈۋىن، دەستىن وان يىن زەفر ئەز يىن كەريمە بونەورەكى وەسا، بىيت دلى وى بچىتە ژىنكەكى و ماچىكەت و ژەشق دەست كەتە لەشى وى، لى دى نەچار بىت كۆ ب پەشىمانىيەكە رەجىفىيە وى بەئايلەت. مال دېنى دەنگ بۇون، جادىدە دىنيق ۋالا بۇون، عەردى وى پىلاقىن هندەك زەلامىن بىانى دەكتەنە سەر، ئۇو دەرگەھى وى مالا ئەز تىئە بۇويم يى نىف ۋەتكىرى بۇو، چۈومە ژۇور.. دايىكا من دىكە گىرى و پاشى دەكتەنلىكى و پاشى تىلىلى ۋەددان. من ژى پرسىyar كر: كا بابى من؟! ب دەنگەكى رەجىفى گۆت: نانەك دىزى.. دەستى وى برى، نانەكاكى دىزى.. دەستى وى يى دى بېرى.. پاشى رۆزەكى زەقىقە مال گوشتەكى پىرتىكاندى يى بى سەر.

دادى .. كا پرچا سپى يا بابى من؟ كا سمىيلا وى يا بۇش؟ كا چاقىن وى يىن
كەھى و بىدەنگ؟ كەنيا وى يا سپىنە.. كا كەرب و كېيغا وى؟ ئەز دى ل دوريانىن
جادىھيان راوهستىم و دى دەستى خوه درىزكەم، دى چەند قرووشان خوازم. دى
سەرى خوه ژ لهشى خوه ۋەكەم و دى دەمە جەندەكى بابى خوه.. بىنۋە دايىكا من.
ئەگەر تو مرى، دى ب گەرمى كەمە گىرى، لى دى كەيغا منىزى ھىت چونكۇ دى تەختى
تەيى فەھ بو من مىينىت. دايىكا من گۆت:

- ئەوين بىانى نانى مە ھەممىن دخۇن.

- بىنۋە.. دايىكا من بىنۋە.

- زەلامىن مە كۆلەنە.

- بىنۋە.

- دوھى سەد زەلام كوشتن.. سەد زەلام، دارستانەكا كەسک بىيانىيان سوت.

- بىنۋە .. دايىكا من.

بۇ ماوهكى درىز مامە بىدەنگ، برسى ئەز ئىشانىم، من ب شەرمىنى و رەزىلى گۆتە
دايىكا خوه: ئەز برسىمە.

گۆت: ئەفە چەندىن رۆزە من تام نەكىرييە خوارنى.

دەركەقىمە سەر جادىھيان، من د دلى خۇدا گۆت: دەقىت بۇ خوه كارەكى بىسىم،
كارگەھ و دكان ھەمى بىعونە مولكى زەلامىن بىيانى. ل بەر دەرى كارگەھەكى
راوهستام و من گۆتى: من دەقىت كار بىكم. خۇيانى كارگەھى كۆ ئىكى بىيانى بۇو

سەحکرە من و گۆت: تو يى زەعىفى. من ھەست پىتىك، ئەز سەيەكم د رەوم ژبۇ
ئالىستنا ھەستىكەكى، من گۆتى: ئەز يى بىيەنۈز:

- ھەرە.. تو يى زەعىفى و بى ئەدەبى، ھەرە و بەرە.

بى ھىقى نەبووم، ب بەردەوامى من رېك د شەقاندىن و ل كارەكى دەرىيام، من
كۆمپانىيەك دىت، فەرمانبەرەك دەقىا، من گۆتە رىفەبەرلى وى: ياشىنىڭ من شىانىن
پىدىقى ھەنە كول كۆمپانىيا وە كار كەم.

ب كىمكىرنە گۆت: چ بىاۋىن كارى ل نك مە نىنن.

دەمىن ئەز ژ ژۇورا وى دەركەفتىم، فەرمانبەرەكى گۆتە من: ئەگەر تە دەقىت كاركەي..
بلا پىلاقا تە يا تەيىسىك بىت و جلگىن تە د پاقىز بن و رىھىن تە دتراضى بىن..
ھەرەم بىگىرنىزە، خۇھ گەلەك ب چەمىنە، ب خوشكەندىنە بىزە: فەرمانا تەيە
ئەزبەنلى. فەرمانا تەيە ئەزبەنلى. من گۆتى: تو ب شىرەتىن خۇھقە ھەرنە جەھنەملى.

جارەكى دى ئەز كەفتە سەر جادىان.. ئاھە ئاھە.. د رۇزىن بورىدا بازىرى من
گولەك بۇ ژ گولىن ئاسىمینا، ب مشەبىي د حەوشىن مالاندا چاندى بۇو، لى پاشتى
پىلاقىن وان زەلامىن بىيانى پى لىيانى، دىمەن خۇھ يىن سېپى يىن ژەستىدەي. زارۆك نا
كەنن.. يارىيا ل كولانى ناكەن.. ب بەران شەرى ئىكۈدوو ناكەن، ھەمى ژنك
دەھمەن پىسىن.. زەلام ب گرانييەكى رەزىلە ب رىفە دېن.. سەرەن وان د چەمياينە،
دىمەن وان يى زەرە و گەلەك ژ وانا ئەزمانى وان يى بېرى بۇو.

ژنکەكى سەحکرە من و ب خۇھشى كەنلى، ب سەرسورمايىقە من لىينىرى، گۆتە من:
تە ئەز نەنیاسىم.. ئەز سەلمامە.

سەلما.. كچكەكا جوان بۇو، لى ئەو ژنكا ل بەرامبەرى من، دىيىمى وى يى زەر و
چرمىسىيە، دەقىقى وى ژى بى دىانە.

من ب ترس گۆتى: سەلما.. چ قەومىيە؟!

- زەلامىن بىانى مىرى من كوشتن، ئۇو پشتى من جوانى يا خوه ژ دەستدai..
وول كرنە من، پاشى گۆتە من: "تە هيىشتا ئەز نېقىم؟!"

من ب كويىرى سەحکرە دىيىمى وى و پاشى ب تىلەش بۇون ژى بورىم بىى كو هىچ
پەيەكى ژى باختم. ئۇو پشتى يىھەنەكى، دەمى من زەلامەكى پىر دىتى و ھەولدىدا كو
نەھىيەت زەلامىن بىانى كچا وى يا بچويك ژى بىستىن، ئەز راودەستىام و ئە
پىرەمېر گەلەك وەكى بابى من بۇو، من خوه بىت ب رەخ وىقە و ب دژوارى من
شهر نىك، چ نەكىشا هەتا تەھنەك كرىنە دىسينگى مەرا و ئەز د تۆفانەكا ئاڭرىدا
خەندقىم. ئۇو چ دىوار ل پشت پشتا من نەبۇون، دەمى ئەز ب ھەلوھشىيلىك كەقىيمە
سەر عەردى رەق، من عەقىرىن ژ كوليا دىتن، ئاسماننى شىن يى داگىركرى و دىيىمى
رۇزا زەر يى نخافتى.

(٤)

ئەرى رۆز ھەر رۆز سپىدى د ھەلىت؟ دايى ئەز بىزارم.. ما پىن تە دئىيشن؟ بەرى
نەشتىنى پىن خوه بکە دىناش ئاڭەكا گەرمدا.. ئەرى ھندەك جاران تو دىكىيە كەنى..
دايى؟ گەلەك بکە كەنى.. ئەز نەشىم بکەنم يان بکەمە گرى چونكۇ كرم و جردا
پشىن من و چاقىن من و گەورى يا من يىن خوارىن، ھندەك جلکىن ھرىي بۇ من
ب ھىنرە.. ئاھە ئاھە، دايى.. گوبىي سارە و رۇزا دەريايىي يا دویرە.

*

ئەوال وى بازىرى نىشتى قەومى

1. ئەوى دين

لەمى مەلىكى بەيىستى كۆ زانايىكى ب ناقۇدەنگ لېيىتىنى حەسەنى كورى ھەيسەمى ل ميرگەها وى دىزىت، ئىكسەر هنارتە دىويف را و كرە چاڭىرى گەرمىكىندا كۆچكە خوه و موچەيەكى ھېقانە يى مەردانە بۇ تەرخانكەر و گۆت: ئەو وەلاتى بەهائى زانايىن خوه نەزانىت، دى مىنیتە د تارىستانا نەزانىيىدا.

دىروكثانان دەملەست ئەف گۆتنە ب زىرى نىسىاند.

رۇزەكى ھىزمارەكە خۇينىدكاران ل دۆر حەسەنى كورى ھەيسەمى خرقە بۇون و ئى داخوازىكەن كۆ بۇ بىيىت كا چ تىشىن ھىزايە مروف گىانى خوه د رىكا ويدا بىكتە قوربان. بىيى ۋەمانى حەسەنى كورى ھەيسەمى گۆتى: چ تىشىن ھىزايى قوربانيكىندا ڑيانى نىنە ڙ بلى زانىتى و راستىتى. لەمى ئەف گۆتنا حەسەنى كورى ھەيسەمى گەھشىتىيە گوھىن مەلىكى، ب تۈرەيقيە گۆت: ئەها هوسا د ئاخفيت ئەوى مە ب مەرىيىنى چاھى خوه دايى، پاشى پرسىyar كر: ئۇ مەلىك ما نە ھىزايى ھندىيە كۆ خەلک خوه بۇ بىكتە قوربان؟

مەلىكى دەكل خوه بېياردا كۆ زەركەھەكى بىگەھىنتە حەسەنى كورى ھەيسەمى، لى وى كەربا خوه دىلى خودا ھىلا و خوه ب سەرقە نەبرەتا دەلىقەك بۇ ھەلکەۋىت. لەمى حەسەنى كورى ھەيسەمى ھەست پېتىرى كۆ كەربەكاد دىلى مەلىكىدا ھەي و ئەف كەربە گەفان ل ژينا وى دىكت، ئىكسەر ل كۆچكە مەلىكى

ئاماده بۇو، گۆتى: ئەزبەنی من مزگىننېكى مەزن يا ھەى! مەلیکى ب دلخۇشىيەكا
 چىكىرى گۆتى: مزگىنلى! ئەز حەزىز مزگىننىدا دىكەم، كا بىتىھ چىيە؟ حەسەنلى كورى
 ھەيسەمى گۆت: من ئالاھەكى ناياب بىن چىكىرى، كو چ يىن وەك وى نەبن. مەلیکى
 ب ترانە پىكىرنەكا شەشارتىقە گۆتى: ئەو ئالاھ چىيە، ئەۋى سەير و سەمەرە و
 بىيانى؟ حەسەنلى كورى ھەيسەمى گۆتى: ب راستى ئالاھەكى سەير و غەرييە، ئەگەر
 تو حىشتىرەكى بىكەيە تىدا دى بىتە فەندەكى مادەنلى و دى ژ بالندەكى باشتىر
 فرىت، ل بەر قى ئالاھى رائىخا باي چ نىنە و ئەگەر رەم و شەمشىرلان بىكەن تىدا دى
 بىنە بومبا و دەبابە، ئۇو ئەگەر..... مەلیکى ئاخفتنا وي بېرى و پرسىيار زىكىر:
 بومبا و دەبابە چنە؟ حەسەنلى كورى ھەيسەمى گۆتى: ئەو هەندەك ئالاھىن دۈزمنان د
 شكىن و قەلاتىن وان وىرلان دىكەن. مەلیکى ب دەنگەكى پىتەرانكىقە گۆتى: ئۇ
 ئالاھى تە د كارىت چ دى بىكەت؟ حەسەنلى كورى ھەيسەمى گۆت: ئەگەر ھەسپەكى
 بىكەن تىدا دى بىتە ترۇمبىل. مەلیکى ژى پرسىيار كر: ترۇمبىل چىيە؟
 حەسەنلى كورى ھەيسەمى گۆتى: عەربانەكا مادەننېيە، ئەو ب خوه ل سەر چوار
 خىمالىن مەتاتى ب رىفە دچىت، بىيى كەسەك ب راكىشىت. ل وى دەمى تىلا خوه
 درىزى د كرە حەسەنلى كورى ھەيسەمى.. مەلیک ب دلخۇشى گىرنىزى و گۆتە جقاتا
 خوه: ئەف بەلەنگازە يى دىن بۇوي، ب بىناتىيەكا بى دەرمان. نافچاڭىن مەلیکى
 بۇونە گرى و ب دەنگەكى ھشك د ئاخفت. حەسەنلى كورى ھەيسەمى ژكارى وى
 ئىخست و فەرماندا كود مالا خودەھ بىت ھەتا دەرىت. فەرمانا مەلیکى ھاتە ب
 جەئىنان و حەسەنلى كورى ھەيسەمى ب درىزاهى يَا كەلەك سالان د مالا خودەھ
 ھاتە زىنداڭىز، دەمى مەلیك مرى، حەسەنلى كورى ھەيسەمى ئازاد بۇوقە و كەلەك
 كەيفا خەلکى پى ھات.. لى دەمى بەھىستىن كو ھىشتا يى بەحسى ئالاھى خوه يى
 سەير و سەمەرە د كەتن، ب پەشىمانى و خەمگىننې سەرەن خوه د ھەزاندىن.

۲. رهقین

ئەو زەلامى ژ كاغەزىن كەفن چىكىرى، خوه تەسلىمى كىلىبىن وى پلنكى ژ دارستانىن تارى هاتى كر و پاشى بانگ كرە پەيغان، ب دەنگەگى خازۇكى گۆتى: نانى بده من.. پەيغان بەرسقا وى دا و گۆتى: نان نىنه.. ژ سىتىرا خواست خوه ۋەشىرن، چاتالىيەكا مشتى كتىب ھەلگرت و ژ مال دەركەفت، گەھشتە بازارى، كتىب ل وېرى فرۇشتىن و ب بەايى وان نان و حەبكىن خەوى و دوو قەرەنفل كريين.. ب دلخۇشى زەفيقە مال، بەرانبەرى خوبىكى راوهستا و ب هويرى ماوھر دكىرى، زەلامەكى خوين پېڭە بىت، خوه بىت كو بەرە بەرە دەنگەكى كەھى بىت كو ژ خوينبەرىن وى دەركەۋىت. د ئاسمانى ژۇورىيە ب دوو شاپەرەن دەرش د فرى.. سەرى خوه ب سەرشكۈرى چەماند و ل وى دەمى ب لىنىرىنەكا پىتaranكى و سەركەفتىقە ھىف دكە نانى و ھەردوو قەرەنفلان، حەبكىن خەوى داعويران.

قەرەنفلەكى گۆتى: تە چ كر؟.. تو بۇويە بکۈز.

زەلامى گۆت: هش بە.. ئەگەر دى تە ھافىمە د تەنەكا گاىشىدا.

قەرەنفلۇ گۆتى: يى ب ئەدەب بە.. ئەز نە قەرەنفلام.

زەلامى ب ئەزمانەكىن حەنەكىيە ژى پرسىyar: تو كى يى؟

قەرەنفلى گۆت: ئەز پوليسەكى نەيىنيمە.

زەلامى گۆت: ئەز لى ژ تە باوھر كەم.. ھەكۇ بىن دېم.

قەرەنفلى گۆت: خوه ب ئەدەب بىيخە.. ئەگەر دى تە گورىم و دى پىستى تە تىرى كا كەم، ھەروھەكۇ باپىرەن من وەسا ل باپىرەن تە كرى.

زهلامی چاقین خوه دانانه سهريک، خهم تی بوری و تهسلیمي حهبكین خهوي بوو،
ئوو دگەل خوه بره بنى كويراتييهكا تاري و ل وىرى هفت مىش چىكىن.

مېشا ئىكىن گۆت: ئەقرو بمرە، مادەم دى هەر سوبابەي مرى.

مېشا دووئى گۆت: روندىكىن تە ب تىنى دى گورپى تەركەن.

مېشا سىي گۆت: وەغەرا تە بۇ ميرگەها ستيّران، پىتىقى ب پاسپورتەكىيە چ جاران
تە نابىت.

مېشاچوارى گۆت: ئەگەر تو ب رەقى، دى ژ گورپەكى رەقىيە ئىكى دى.

مېشا پىنجى گۆت: دى جانگى تە ژ كاغەزىن زەرىتىت.

مېشا شەشى گۆت: كەسەك ل جەنازى تە ناچىت ژ بلى كتىيان.

مېشا حەفتى گۆت: ئەقرقۇ رۆژا مەرنا تەيە.

زهلامى دەستەكى كەرب قەبۇوى بلند كر و داوهشاندە سەر ھەفت مېشان و
ھەمى پىككە ھەرشاندىن، پاشى بۇ ماۋى شەش رۆزان كار دىك كول رۆژا ھەفتى
بىيته مېشا ھەشتى، ب دلخۇشى فېرى و چۈو د ژۇورا خواندىنگەھېيە، دەمى
گوھدارىيىا دەنگىن زارۇكان دىك، ئەوين ب ئەقىنى ھندەك پەيقىن ل سەر تەختە
رەشى نەقىسىاي دخواندىن، ب خۇوشى د لەرزى. دەمىن ژىنسەكىيە دادايە سەر
مېزەكى، زارۇكەكى ب لەقىنەكا بلهز گرت و بىناف تېلىن خوددا پەرچقاند.. نەكەر
قىئىشى ژېر ئىشانى، لى ب ئارامى ئاخىنكەك راھىلا.

۳. دارا هېيقىن سور

هندەك زەلامىن بىيانى ھىرىش كرە زەقىيەكا مشتى دارپىرتەقال، ژنك گوللە بارانكر و زارۆكى وى ژ بەر سىنگى وى يى پىرى شىرى گەرم دويرىكى، پاشى ۋەگۇهاستە ژوررا تويىزىاندىنى- ئەو ژوررا مشتى كومىن ئاسنى. زارۆك گريا، زەلامەك ل پشت مىزەكى يى رۇونشتى بۇو، ھەزماھەكا زۆر ياخەزىن سېلى بەر بۇون، خامەيەك دناف تبلادا بۇو ھەروەك كىرەك دەستاندا، تويىزىنەرى گۆتى: بنقىسى.. ئەف زاروکە ژ پىشەمانىي دكەتە گرى چونكۇ үەربە.

پاشى گۆتە زارۆكى: دى باخقە و ھەول نەدە درەوا بىكەي يان ئىنكارى بىكەي، يا خويايە كو دەمىن تو مەزن دېلى دىزى مە چەكى راكەي و دى مە كۈزى، دا زەقىيا مە ژ مە بىستىنى، ئەو زەقىيا بەرى نەھۆ ياتە.

ل وى دەمىن كومىن ئاسنى قىزاند: مرن بۇ بىكۈزى.

توبىزىنەرى گۆتە زارۆكى: دايگەھى توب مرنى سزا داي.

كومىن ئاسنى دەسىپىكىر كوركەك ل ناف زەقىي كوللا، ئەو زەقىيا مشتى دارپىرتەقال، زارۆك كرە د وى كوركال سەر үەرىدى كەسک كولايدا، ئۇو ئاخ و بەر رادانە سەر.. زارۆكى قىزاند: (دابى... دابى....)

ھەمۇو ئەو خوينا ژ لەشى دايىكا وى دهات گەھشتى.. دەمىن بۇويە بهار، زارۆك بۇ دارپىرتەقال.. ئۇو بەرھەمنى وى هېيقىن سور بۇون.. شەئىن ئەلندىا وان بۇور د سۆتن.

٤. نهٽو..

ئەو زەلامى پىر ل بەرسىكە خانى ل سەر كورسيكەكا دارى يا پىپك كورت روينشتى بۇو، پالا خوه نابۇو نیوارەكى رەنگ سېپى و چاھىن وى د ناقاندى بۇون ژ سەرخۆشىيا تىرۋەتكىن رۆزەكا گەرم، د ئاشوپىدا وە هزر دكر كويى بۇويە مەليلك و سەر بۇ د چەميان و عەرد ژ بەر تۈرەبۇونا وى د رەجىف.. هزرا كتكەكى دكىر د كۆخى و د گۆت: ئەز دى مرم چونكى جىڭارا دىكىشم.. هزرا زارۋەكەكى دكىر د سوت و بەھواركى گازى دكىر (دابى.. دابى)، دايىچ پۇيىتە پىن نەدكىر و ل بەر خۇيىكەكا مەزن يا مژولىلى خوه جوانكىرنى بۇو. زەلامى پىر دەمىن گوھ فەركىندا دەرگەھى بۇوى، چاھىن خوه فەركىن.. بىت ھەفت كورىن وى يىن د ھەينە ژۇور مشار و دار و چەكۈچ يىن ۋىنى، ۋىچىپسياز كر: ئەو چىيە ۋەھوھ، كەسەكىن ژ وان ب پەيغەكىن ژى بەرسىف نەدا، بارى خوه دانا بەرسىكە مال و دەست ب كارى خوه كىن، د بىيەنگ و بوغومى بۇون. كالى پىر ژى پرسىيار كر: ئەو چىيە ھۇون چى لەكەن. پرسىيارا وى ب بىيەنگىكىن كەفت، بىيىدا چۈۋەھ و گۆت: وەسا دىيارە ھوين يى سندوقەكىن چى دكەن، ب پىتىرانكىقە كەنى و گۆتى: ما دى چەل سندوقى كەن.. دى جىكىن خوه يىن كەفن تىيىدا ھەلگەن، كورىن وى بەرسىف نەدا و بلەز كارى خوه دكەن، كالى پىر گۆت: ئەز دىزامن دى چىكەن.. ھون يى سندوقەكىن چى لەكەن دا خوارنى تىيىدا ب ھەلگەن، ما بوجىيە.. مادەم مشك نىين، ئەقە ژ مىزە مشك ناھىينە مالا مە، چونكى دىزانىن چ نىنە بخۇن، ھەر ھەفت كورىن وى د بىيەنگ بۇون، ناف چاھ گرى و د بونمومى بۇون، ل سەر كارى خوه د بەردىۋامبۇون، كالى پىر ب دەنگەكى پىر كەربقەبۇونقە گۆتى: وەى لەعەنت ل سەر وەبن، ئەقە چ رەفتارە؟ بابى ھەوھ يىن لىگەل ھەوھ د ئاخىفيت و ھۇون بەرسقى نادەن.. ل سەر كورا فەرە رىزى ل بابى بىگەن، رەنجا من ژىق پەروەردەكەندا وە ب ئاقىدا چوو!.. كالى پىر زەقىقە سەر چاھ ناقانىدا خوه و د ئاشوپىدا ھندەك زەلامىن سەرخۆش ل سەر شوستەيان

دیتن.. ل بهر مرنی بیون، د نالین و د گوتن: چهند یا نه خوشه ژیانا مه و دوماهی
یا وئی! مه نشیز نهکرن، مه رۆزى نهگرتن، ئەم نەچووینه حەجى، مه زکات نهدايە...
دەنگەکى ستوير و نزم گۆتى: هوين وەکو سا يېن ژیاين و وەکو سا بمن.

بىيىدەنگىيەكى زىشىكەكىيە خوه بەردا سەر بەرسفكا مالى. كالى پىر چاقىن خوه ۋەكىرن
كورىين وي ژ كارى خوه ئەقاش بیوون. ب سەرسورمايىيە گازى كرى: ھەوھە
چىكىر؟ سىندرىك! كى ژ ھەوھە ئەقىت بمرىت؟! كورەكى ژ كورىين وي گۆتى: ئەق
سىندرىك بۇ تىيە.. كالى پىر لى ۋەگەراند: تو چ كورەكى بى ئولى! ھەر دەم وەکو
دىنا د ئاخى، سىندرىك بۇ مريانە و ئەز ھەتا نەھۆز ژى يى ساخىم و يى بەرھەقىم بىمە
مېرى كچكەكاكا پازىدە سالى. ھەفت كورىين وي ھەيدى و ب خەمەقە ژ بابى خوه
نېزىك بیون. بابى ب ترسقە گۆتى: وە چىيە؟ هوون بىن بۈوۈنە ئىچ كەن؟!

دەم كورىين وي راڭرى و كرييە سىندرىكىيە، گەلەك بەرگرى دكى لى دەستىن وان
يېن بەيىز كالى پىر ب بنى سىندرىكىيە نەلڭىر، كرە گرى و روندكا رىيەن وي يېن
سپى و سەروچاقىن وي يېن چرمىسى تەركر.. گۆتى: هوون د بىن.. كورەكى ژ
كورىين وي ب ئارامى و ھەيدى گۆتى: دەم يى هاتى كو تو بمرى.. كالى پىر لى
خوبى و گۆتى: هوون بىزانن هوون چ لەكەن؟ هوون يى بابى خوه د كۆزىن، ما من چ
كرييە ھەتا هوون هو ل من بىكەن؟!

كورى ئىكى گۆتى: تە ئەم فيركرىن چەوا سەرەن خوه ب چەمىنин.

كورى بۈوي گۆتى: تە ئەم فير كرین، ئەو دەستىن زللەھان ل مە دەن ماچى بىكەين.

كورى سىي گۆتى: تە ئەم ژ جلکىن ژنگى ترساندىن.

کورئ چوارئ گوتئ: ئوو لەمى پىقىن ژنکەكى بىيىن، وەكى گورە يىن كەفن لى
لەھىن!

کورئ پىنجى گوتئ: ل رۆزىن ھورەبا، تە ئەم فيرى نىستنى كرین.

کورئ شەشى گوتئ: نە مە راپرىوو يە و نە نۆكەيە و نە پاشەرۆز.

کورئ حەفتى گوتئ: ئوو ئەم نەۋىرىن ل ئاسمانى بنىرىن.

كالى پىر لى ۋەتكەراند: لى ئەز نە مەرىمە..!

کورىن وى چ پويىتە ب گازى يا وى نەكىن و بزمار د پىراخا سندريكى قوتان، ئوو
پاشى ھەر پارچە قوماشەكى ناممال كو ب كىر ئالايىكى سې بەيت، سۆتن و
سندريك بىر گورىستانى.

*

برس

ئەممەد نە مەلیک بۇو.. ژچایخانەكى دچوو ئىّكا دى.. بىيى كەسەكى نىاس بىينىت.
نەچار بۇو قەستا ھەقالى خوه يى نىگاركىش بكمەت، ئەويى كەلهك ھەزار.
نىگاركىشى ب گەرمى ب خېرەاتنا ئەممەدى كر، خۇيان سنج و مەرد و جوانمېرى
بۇو، مريشكەكا قەلەو يَا سوركىرى ل سەر كاغەزەكى سېپى نەخشاند و گۈتكە
ئەممەدى، ب تىنى من ئەف خوارنە يَا ھەمى.

ئەممەد ژ دل كەنى و مريشك خوار، لى وى حەز نكىر كەناف زەيتەكى تىكەھەل ب
سويرىن ھويرى گۈيدا با، دەقى خوه ب پشتا دەستى خوه پاقۇز كر و دىگۆت:
سوپاس بۆ خودى.

ب گەرمى سوپاسى يَا ھەقالى خوه يى نىگاركىش كر، تابابەكى بىيىدەنگ ما و پاشى
ب گەرنىزىنەكە فىلىبازقە گۆت: خۇزى ئەز سەرخۇش بىام.

- نەۋ!

- بوجى نەۋ؟

- ئەز لىڭى مەيىن مە.

- ب تىنى ژەمەكابچویك.

- ھىقىيا نەكە، ھەر مەرقۇقەكى پىيىدىقىيە دوزىمنەك ھەبىت، ئۇو دوزىمنى من ژى مەيە.

- مهیئ ج زهره ر تیدا نینه.

- ج مفا د هیقیادا نینه، ئەز ھلولیستى خوه نا گوھورم.

ئەحمدەد ژەفالى خوه يى قىلس تورە بۇو، ب تورەيىفە ژەرسەما وى دەركەفت و
ل بن ھەتافا تەباخى مينا كالەپىرەكى ھزار سالى ل سەر جادىدەيان د مەشى، ب
دەنگەكى بلند د گۆت: ئاخ دايىكى.

ھېشتا گەلهك ب رىفە نەچۈرى راھىزيا و ھند بۇو بىكەفيت، ب تەعدا چاھىن خوه
نقانىن، رۆز بەرىفە بۇو.. تارىستانى دادا، ل وى دەمى ھندەك دەستىن نەنياس
ھارىكارى يا وى كرن ھەتا ل عەربەبانەكى سوار كرین.

بەھىست ھندەك كەس يى پىستە پىستى لەكەن، سەميانى مە، ئەحمدەدى مەلىك يى
نەساخە.

عەربەبانە ب رىيکەفت، ئەحمدەدى نە گوھ ل دەنگى خىخالىن وى بۇو نە ژى گوھ ل
دەنگى پىن ھەسپا بۇو، پىشتى ماودىيەكى عەربەبانە راودەستىا، ئەحمدەدى ھەست ب
ھىزەك ژىشكەكىيە كر، رابۇوقە و ژە عەربەبانى ھاتە خوار، گەلهك خەلكى خوه بۇ
لچەماند، د تەلارەكە مەزىندا ب ژۈور كەفت، ل دورماندۇرى وى.. ھەمى خزمەتكار و
پاسەوان بۇون.

- ئەز بىرسىمە.

ئەحمدەل سەر جەھەكى خۆش روونشت، خزمەتكاران بەز سىئىنەكى مەزن ئىنا، دانا
بەر و گۆتنى: ئەۋە باشتىرين خوارنا لىنانگەھىن مەلىكىنە.

ئەحمدەدى پەرده ژە سەر سىئىنە راكر، بچويكەكى ساخ ئەو ھەلنگەفت.. تەزىنك ب
سەر لەشى ويدا ھاتە خوار، نېيا ب رەقىت، لى دەستىن وى ب سارى گەھشتىنە

کېرکى و چەنکالى، ب كىركى ھندەك ژ گوشتى ملى ژىقەكر، زارۆك ب دىۋارى
دىنالى و دىنانىن مەلิกى ئەو پارچا گوشتى تەرى خۇينەلو ھوير ھوير دىكى.

ژنكەكا جىك رەش هات، ب دەنگەكى كىزگرييوكى گازىكى: تە كورى من خوار.
ئەممەدى ب سارى لى ۋەگىراند: دى تە ئىكى دى بىت.

- مارى چەوا بىي زەلام من زارۆك بن؟

- زەلام گەلەكن .

ژنك كەفته سەر چوڭا و ژى داخواز كر: زەلامەكى بده من.

ئەممەدى ئىشارت كرە زەلامىن ل دورماندۇرى خوه و گۆتى: بۇ خوه بەلبىزىرە،
تە كىز ژ ۋان زەلامان دېتىت.

ژنكى ب ھويرى ھىف دىكە زەلامان پاشى گۆت: ئەۋى من دېتىت.. من ھەلبىزارت.

- كىيە؟

- توپى!

ئەممەد دىشيا فەرمانا بېرینا سەرى وى بىدەت، لى ل وى دەمى گەلەك يى دلخۇش
بۇو، رابۇوقە و دەستى وى گرت و بىرە د ژۇورەكىنە، ھەر ل دەمى دەركەھ گرتى
ژنكى ب ھەردوو دەستىن خوه قىراكا وى بلەز گرت و كەننېيەكا فييلباز بەردا. ئۇو
پاشى بۇو مارەكى رەش و خوه ل دۇر حەفكا وى ئالاند، خوه ل سەر حەفكا وى
شىداند، ئەممەدى ھەوار كر، نايىكا وى د ھەوارى هات و ب تامەززۇيى ھەمبىزىكىر و
گۆتى: ها دەرمانى خوه ۋەخۇ.

سەرئ خوھ ب خەرييەكاكەفنا هەلچووی كرە د سىنگى وى را، ئىشانا وى پىچ پىچە نە لاما، چاقىن خوھ ۋەكىن، خوھ ل سەر كورسيكا سەرتراشەكى بىت، گەلهك خەلک لى خرۇھ بۇونىھ و سەروچاقىن وى د تەر بۇون، ئىكسەر زانى كاچ يى قەومى، سەرتراش زەلامەكى پىچ سې بۇو، ب ھەقالىنى بۆز ئەحمدەلى دىگرنىزى و دىگۆتى: ھەكۈ تو ل سەر جادى ب رىيە دچووی، دلپورىنى تو گىرت بۇوي.

ئەحمدەد رابۇو ژىيە، سەرتراشى ژى پرسىياركى: تو دشىيى ب رىيە بچى؟

ئەحمدەدى سەرئ خوھ ھەزانىد و دكانا سەرتراشى ب جە هيلا، جارەكاكا ب تىنچ پىاسە ل سەر جادى دىكىن، ب رىيە پىيرەمېرەكى رىيکا وى گىرت و ژى پرسىيار كى: تو مالا دختور بەشيرى بارووی ۋى لەكەقى.

ئەحمدەدى گۆتى: نە، پىيرەمېرى ب گازنەيىقە گۆتى: پا چەوا تو عيادا وى ۋى ناكەقى؟ مانى دختورەكى گەلهك ب ناقۇدەنگە. ئەحمدە دىگرنىزى و ب گرانى ددا رى، بادا كولانكەكى، گەلهك ئاقاھى ل بەر ھەر دۇو لايىن وى درىز بۇون.

چوو د دكانا بەقالەكىيە و گۆتى: تو ب مالا دختور ئەحمدەدى نىزامى دىكەقى؟

- من چ جاران ئەف نافە نە بەيىستىيە؟

- دختورى زارۆكانە، ئەز چوومە نكىل عيادى، من نەديت، سىستەرى گۆت بۆ من يىن ل مال، مالا وان ژى ل ۋى جادى يە، ئەز ھىقى دىكەم، كورى من يىن بچووڭ يىن نە ساخە و رەوشَا وى نەباشه.

- ئەز چ دختوران ب ۋى نافى نانىياسم.

ئەممەدى ب مخابنیقە سەرى خود ھەزاند و ب دىمەكى خەموکى مەشىافە.. خدامەك
دېت ژ ئاڤاهىيەكى دەرىكەفت، راوهستاند و گۆتى: ئەرى تو مالا دختور ئەممەدى
نىزامى ۋى لەكەفى؟

خدامى گۆت: ئەممەدى نىزامى... ئەممەدى نىزامى؟!

- بەلى.. ناھى وى ئەممەدى نىزامىيە، دختورەكى زىرەكە، ژنكا من نەخۇشە و
گەلەك يَا پېىدىقى وىيە.

خدامى دەستى خود درىزكەر ئاڤاهىيەكى رەنگ زەر و گۆتى: ئەو د وىرا ھەفە
دېشىت، لى ئەز نزانم د كىز قاتىدايە.

ئەممەدى گۆتى مەمنۇن و بەرەف ئاڤاهىيەن زەر چوو، ب ژوور كەفت و زەنگلا
دەرگەھى قاتى ئىكى لىدا، ئىكسەر دەرگەھ قەبۇو، سەرى پىرەنەكى دەركەفت.
ئەممەدى گۆتى: ئەقە مالا دختور ئەممەدى نىزامىيە؟

- نەخىر.. ئەول قاتى بۇوي نېشىت.

ئەممەد ل دەرەجىكىن قاتى بۇوي ب سەركەفت و زەنگلا دەرگەھى لىدا، بىتەنەكى
چاھەرى ما، پاشى زەلامەكى سەرگۈزىۋ دەر ۋەكىر، ئەممەد ژى پرسى:

- ئەقەيە مالا؟

ئۇي زەلامى ئاخفتنا وى بىرى و گۆتى: ل قاتى سىيى نېشىت.

ئەممەدى ب سەرسورمايىقە گۆتى: كى ل قاتى سىيى نېشىت؟

- ما تە مالا دختورى نەقىت؟ ئەول قاتى سىيى نېشىت.

ئەممەد ل قاتى سىيى ب سەركەفت بىيى سەرسورمايى وى بەردەت، تبلا خوه دانە سەر كاپكى زەنگلى، چ دەنگ نە بەيىستان، كەواتە.. زەنگل يازكاركەفتى، ب لەستى دارى دەرگەھى قوتا، د ژۇورقە دەنگى ژنكەكى د هات و دىگۆت: ھەي عفريت دى ھەرە دەرگەھى قەتكە.

كچكەكا باچويكا سىيس دەرگەھە كەر و ب سەرسورمايى هييڭ لىكە ئەممەد؟
ئەممەدى گۇتنى: كا ئەممەد؟

- ئەممەد؟!

- دختور ئەممەد.

- دختور ئەممەد؟!

- بەلى.. دختور ئەممەدى نىزامى.

- دختور ئەممەدى نىزامى ل قاتى ئىككى لىزىت.

- سوپاس خانم، بىبورە من رەحھەتىيا تە تىكدا، مىرى تە ل مالە؟

- مىرى من؟!

- ما تە شۇي نە كرييە؟

كچكى ب ترس هييڭ كرى و دەرگەھ گرت، بلهز ئەممەد ژ دەرەجىكا ھاتە خوار و ب
غار چوو سەر جادى، ھزر لىكە پوليس دى ھىن و دى وى گرن و دى سەرى وى ب
پۆستالىن خوه يىن گران قوتىن و ھەرشىنىن.

لەمىن گەھشىتىيە دژۇورا خوھە، گەلەك ب رەھەتى بىئەنا خوھ ھەلکىشا، ل بەرامبەر خوبىكى راۋەستىيا، گەنچەكى نىم زەر و پىتى دىيت، گۆتى: ئەفە تۈمى.. دختور ئەممە؟ ئەز گەلەك ل تە گەريام، ئەز نەخۆشم، من فەحسكە.

دختورى گۆتى: تو نەساخى؟! باشە.. ئەز دى ۋىشى شىرەتى ل تە كەم، كوشتى و سىقَا بخو.

- ما خوارنا سىقَا بق من باشە.

- ئۇو دېقىت رەنگى سىقى زەرەكى ب سەر سورىيە بىت.

- ئۇو ھەرىك.

- ئىيىك ب تىنى بەسى.

- ئۇو ترى.

- نە يى خرابە، هندى تە دېقىت بخۇ.

سەرە خو چەماند ول ژۇورا خوھ گەريما كۆ تىشىتىكى بىيىنت بەھىتە خوارن، نىف نانا ھشك دىيت، ل بن كتىيەن سەر مىزى ياخشاراتى بۇو، ب ئاھى تەركر و ھىدى ھىدى خوار.. ئۇو خوھ ل سەر تەختى درېز كر. ھەر ئىكسەر دغاى چوو، ژنگەكا جوان د خەودا دىيت، ب دلوۋانى و ب گەرمى ھەمبىزىكىر، كوشتى وى نانەكا سېپى ياخشى كەرم بۇو.

*

بوهارهک دناف خولییدا

ل سهر دهمني بهري، بازيركهکي بچويك هببو، دناف نيفهکا زهفي و باغين كهسكدا هات ببو ئاڭاڭرن، رووبارهكى بوش نناڭدا ببو، ھەمى خەلكى ۋى بازيرى ھەر ئىكى پارچەكا كاغەزا ستويير د بەرىكىدما ببو، ئۇو ھەر كاغەزەكى ناڭەك ل سەرەت ببو نېيىسىن. خەلكى ۋى بازيرى تىكەله بۇون ژەزارا و زەنگىنا، ئۇين زەنگىن د سوحبەت خۆش و باش بۇون، دەرىپوشىن سېپى و پىلاقىن برىقەدار هببورن، دزانىن كا چەوا ب نەرمى باخقۇن و سەمايىن بىكەن و ب جوانى خوه ب چەمینن و دەستىن خانمان ماق بىكەن، زارۇكىن وان گەلەك ب نەرمى گازى دايىكىن خوه دىكەن: "ئۇو.. دا."

لى ھەزارىن ۋى بازيرى د دەمىن كەيفىدا ب دەنگ بلندى و زقىرى دىكەن، گەلەك تف دىكەن و وان باودەريا ھەى كورقۇزەكى لى بىنە مىۋانىن بەھەشتى، ب دەنگەكى ھشك و لىئەن مچاندى گازى دايىكىن خوه دىكەن: "دايىكى..."

ھەزارا و زەنگىنا ھەردووان گەلەك رىيىز ل مرى يىن خوه دىگرتىن، دەمى جەنازەك د بورىت، خەلک رادۇھىستىت، خەم و ترس ژەقاڭىن وان د پەشىت، ھندهك ژى خوه بارەببۇ دىكەن و سىندرىكا جەنازە بۇ ماۋەھىكى نەيى كورت ھەلدەرن، دەمى پارىي ئىكى دەھاڭىنە د دەقى خوهدا ب ترس دېيىزنى: "بناخى خۇرى يى مەزن و دلوغان" ئۇو پشتى ژە خوارى ئەقاش د بن، د بن لىيەلەقكاشە د بېيىزنى: "سوپاس ژې خۇرى .. ئەۋى سەميانى ھەمى عالەمى."

لهمى ژنکه ک د بازىريدا گونه هبارىيەكى دكەت.. لئى ب كىركەكا دەف تىز سەرى
وئى ژ ناھ ملا فەكەن. پالا ھەشت سەعەتان كار دكەر. ئەفيندار ب دزىكىفە ل ھولىن
سینەماين دگەھشتىنە ئىك، ل وىرى ب گەرمى دەست د چۈونە دناھ ئىكدا. نوشدار
رېلى سەر شىرەتىن خوه يىن پېر ھېيەت د بەردەوام بۇون: "خوارنى باش بجويىن.
زوى بنقۇن.. خوه ژ جىكارەكىشانى و مەى ۋەخوارنى دوير يىخىن". پېرەمېر رېلى ب
خەمگىنى سەرىن خوه د ھېزىن و بىن لېقىيەتكافە بىيىش: "بى سنجاتى يَا بەلاق
بۇوى.. ژنک پانتورى دكەتە پى خوه و كور رىزى ل بابى ناگىرىت.. ئەقەنە
نېشانىن دوماهىكا بۇنيايىنە".

ل سپىيەتھىيان، لەمى خەلکى ھەقالىن خوه د دىتن د گوتىنى: "سپىيە باش..."

سەرەرای وئى چەندى كو ئەف بازىرە يى بچويك بۇو، لىن ھەر رۇز ل دەمەكى
دىياركىرى رۇز لى د ھەلات و ل دەمەكى دىياركىرى رېلى ئاڭا بۇو، ھەروەسا شەقەكا
مشتى ستىرىن برىيقەدار ھەبۇو، ھەر دەمىن ھەيقا سېپى كەش بىبا ستىر دا كز بن.

كەسەك ل قى بازىرى ھەبۇو، ناھەك لى بۇو، نىتمى وى قەرقۇدەكى سەرى بۇو،
چەرمەكى پىتى و ھشك ب ھەستىكىن وىقە نويسىيا بۇو. گەلهك بلى وى د چۈوپىن
كۆ گۆلەك بىت، يان چويچەك بىت، يان ژى عەفرەك بىت حەز ژ وەغەرى دكەت.
ھەرچەندە دزانى كو نابىتە گول و نابىتە چويچەك و نابىتە عەفرەكى حەز ژ
وەغەرى دكەت، د سەر قى ھەميى را ژى، ھەر خەموكى نەشىيائى، لى.. ژ زيانا خوه
يا ب تىن د خانىيەكى ۋالاھ بىزار بۇو، د دەمەكىدا ژ دەمىن خوه يىن بەلەك بېپىار
دا كو ژنکەكى بىكەپت. ژنکەكى كۆ سەبرا وى بىنېت و ب دەنگى خوه وئى ژەنگا
ب رۇزىن وىقە نويسىايى نە ھېلىت. وى زەلامى قەست كرە سوپىكا كەنیزەكان..
ژنکەكا چاف مەزن ژىگەت كۆ خەمەكا تىكەھل ب سحربەندىيەكى پېر مەزارى د
چاقاندا دىنالى، بەھايى وئى دا و د دلى خوهدا د گۆت: بەلكى بشىت وئى ژىزىيى

گریوکیئ د خوینا مندا بکوژیت. دهمى ب ریفه، وی زهلامى ب چ پەیقان ژى دگەل
ژنکى نه ئاختت، لى دهمى گەھشتنىنە مال، ژى پرسیار كر: نافى تە چىيە؟

ژنکى ب دەنگەكى نزم و نەرم و لەرزوکىفە گۆتى: نافى من نەدایه.

ل وی دهمى زهلام ب رەخ ژنکىفە يى روونشتى بۇو. ھەردوو دەستىن خوه يىن
زقرو لەرزوک دانا بۇونە سەر چوکىن خوه، خوينەكا كويىقى درېپا ناف دەمارىن
دەستىن وى. ل وی دهمى حەز دكىر كۆئەو ژنک ل سەر پەراڭكى رەھمىن يى رويس
با، ل ھەمبەرى دەريايەكاكى شىن با و مەمكىن وى ب ئافا گەرم و سوپىرا دەريايى تەر
بىيان. ب دەنگەكى مشت دۈوللى گۆتى: تو ژ كىز وەلاتى يى؟

- من چ وەلات نىن.

ب كويىرى سەح دكىر و پاشى گۆتى: تو يَا جوانى.

دەقى وى ئازىلەكى بچويك و نەنياسى بۇو، رەنگى دەقى وى قورمزى بۇو، وەسا
دەاتە پىش چاھىن وى زهلامى كو دەقەكى ئىكانەيە، تېلىن وى گرۇ بۇون و
برويسىيەكاكى دىۋار كەفته ناف تېلىن وى، گۆتى: نافى تە ژى يى جوانە.

ژنکى ب گىرنىزىنە لى ھەگەراند: نافى من يى دروست شەھرەزادە.

زهلامى ب سەرسورمايىقە گۆتى: تو شەھرەزادى.

ژنکى گۆت: ئەز شەھرەزادم، مرنى ئەز نەبرم.. شەھرەيار مر.

زهلامى گۆت: شەھرەيار نەمرىيە.. هيئى يى ساخە.

ژنکى گۆت: ئۇو.. سەميانى من.

- شهه‌هزاد.. میرگه‌ها من هه‌رفت.
- + ئەم ژيکفه قەتىان.
- ئەم ل سەر ۋى عەردى مەزىن بەرزە بويىن.
- + ئەز ل ھەمى جەا ل تە گەريام.
- بىسىن وە ل من كر كو بىكەمە گرى.
- + ئەز ل ژۇورەكا دەرگرتى ھاتىمە زىندانلىرىن.
- ئەز بۇومە خازۆك.
- + ئەز ل رىيّكا دچووم و ب عەبايەكى رەش ياخىپچاى بۇوم.
- من ب نىتۇكان عەردى كولاي.
- + ئەز وەكى ژىنكەكا ب تىنى ل ھندەك بازىران ياخىپچاى بۇون.
- خەلکى يىن تف كىرىيە من.
- + ھندەك زەلامان ئەز ياخىپچاى كەلەك د زەنگىن بۇون.
- ئەز كەسەكى ھەزارم.. ئەى خودى.. تە بوقچى ئەز ھېيلام؟
- + ئاخ.. مە چەند نەخۇشى خوارن.
- ئاخ.. مە چەند نەخۇشى خوارن.

ب توندي چوونه هه مبيزا هه ف، گلهک گريان و گلهک ناليين.. زلامى ب دنهگهكى
كرگريوكى يى مينا پسته پستى د گوتى: من تو لقىي.. من تو لقىي، ب هه ريوو
چاھين خوه يىن مشتى روندك هيٺ دكرى، شەھوتهكى د هنافين ويدا دكره گازى
و مينا كىلا گەھشته گوشتى وى كوشيا ژى قورتال بىيت، لەشى ئەوا مى ب
شەوق هه مبيزكىر، دەمى هه ريوو دەف پىكەن نويسيايىن گازىيەك ژ جابىي گەھشته
گوهىن وى: هىرشا دوزمنانه.. بکۈژن.. بکۈژن.. بۆ شەپى.. دەنگى دەھولەكا پر
چرىسىت و كەربەبۈويي بلند بwoo، نەشيا پويىتە پى نەكەت، لەشى مى ب لەفينەكاكا
مجد ژ خوه دوير ئىخست. ژنكى ب هيٺى گازى دكرى: من نەھيلە.. شەپى نەكە.
ل دەف من ب.

زهلامی گوتی: هش یه، کولانین بازییری.. دایکا من.. گازی من لکهن.

شیری خوه یئ ب دیواریفه هلگرت و هور بوو جادی کو زه لامان ل هنگوري يا
ئیثاری ههٽ د کوشتن.

ئەو زەلام چوو ناڭ دلى شەرى و ھەر سىنگەكى ل بەرامبەرى خۇھ دىتبا. شىرەك دابۇھشاندى، گەلەك كەيىفا وى دهات دەمى ب ھىزەك پەر ھۆقىتى، دەقى شىرى تىز و درېز د گوشتى نەرمدا د چوو خوار. دەمى شهر تەقاش بۇوى، ئەو زەلام راوهستا و لەشى وى ھەمى ژ خويىنى و خوهى تەر بىبۇ، لەمەن دىتى كۆ ئەو زەلامى ب تىنى يە مایە ساخ، ترسەكا مەزىن كەفته دلى، ئۇو زەلامىن دى، جەندەكىن وان ب چىمەنتۈيا جايدىقە وەكۈ كومىن گوشتى پەرتاندى بۇون. خوه ب سەر عەربى خوينەلۇ دادا و ل وى دەمى ئاڭرى خانى و كوشتى يېن بازىيرى دخوارن.. وى زەلامى گرى و نالىنەكا دىخوار يك.

لەمی ئاگر نىزىكى وي بۇوي، گريا خوه راوهستاند و بەرهەف ژ دەرقەمى بازىرىنى رەقى، زەقلىيەن يان و فەھە بۇون، ژ وىرىي ھېڭ لەكە وى بازىرىي بۇويي گومتەكى

مهن يي ئاگرى گەش و سور دناف دلى شەقا رەشدا. كەفته سەر گىايى عەرىي و چوو د خۇوهكا كويىدا. هشيار نېبوو ھەتا رۆزى رۆزهكا نوى ھەلاتى. ل ھەر چوار رويا بىيدهنگى بۇو، بازىر ژى گومتەلەكى مەن يى رەش بۇو.. كايى ژى بلند بۇو، وى زەلامى گوھل گريانەكا كز بۇو، ھەر ل دۆر خۇه د زقى ھەتا چاشىن وي كەفتىنە سەر كچكەكا كەنچ ول سەر گىايى رازاندى. خۇه ژى نىزىك كر و ژى پرسىyar كر: تو بۇچى دىگرى؟

- بازىر ھاتە سۆتن.. ھەمى مرن.

+ ئانکو كەسەك نەما.

ئەۋى كچكى بەرسف نەدا.. لى يى بەردەوام بۇول سەر نالىينا خۇه، جارەكا نى ژى پرسىyar كر: تو بۇچى دىگرى؟

لېمى خۇه دناف دەستىن خۇه دا ۋەشارت و گۆتى: ئەز يى بىسىمە.

زەلامى ئەو كچك ب جە هيلا و چوول خوارنەكى بگەرىتىت، كىيفا وي ھات دەمىن دارسىيەكە بەروار دىتى و تاكىن وي ب سىقىن گەھشىتىق قىريا بۇون. ھنەك ژى كىن و بۇ كچكى بىن، دەمىن وي ب كولافكىيانى دخوارن، وي ب دلوقانى ھېش دىگرى.. جارەكا نى بىرى يى ھندى كر كو گولەك با، چويچكەك با، يان ژى عەفرەك با حەزز وەغەرى دىكت. د دلىن خۇهدا د گۆت: ئەرى ناڭىنى كچكى شەھەززادە؟

كچكى ب ھچكى خۇه، لېمى خۇه پاقۇز كر و ب سوپاپاسىيەكە كويىرە سەح دىگرە زەلامى. لېمىن وي يى كەھى بۇو، بىرا وي و بچويكاتى يى وي يى بورى ھات. ب خەمگىنېقە گۆت: ئەفجا ژ بلى مە كەسەكى نى يى ساخ نە مايە؟

کچک هەر یا بىددنگ بۇو، لى پىچەكى لېقىن وى ژ سەرىك رابۇن و زەلامى گولەكا سور بىت، ئەو گول.. زەلامى كر و ب دوودلى بۇ وى كچكى پىشىشىكىر، كچكى ژى ب گۈزىئىنەكا شەرمىنە ژى وەرگەرت، خۆشى هشىار كر و وە لى كر كو دەھمارىن وى زەلامىدا جوانترىن ستارانا بىزىت.

زه‌لامی هاریکاری یا کچکی کر کو راییته‌فه، پاشی هیئتی هیئتی به‌رهف بازیری رهش و مریقه چوون، ژنشکه‌کیفه گوه ل ویچ ویچا چویچکه‌کی بون، راوه‌ستان.. چاقین وان ب دریزی ل هه‌ش دنیرین. زه‌لامی وهسا هزرکر کو یین گوه ل دهنگی قه‌ره‌بالله‌کا هندهک بحویکان بیت کو تکه‌له‌یه دگه‌ل نالینه‌کا دویر.

زهلاام و چک ب ریکا خوه د چوون و دهستین وان ب ئەقینى و خۆشتىفيياتى
دناشقىك را بیون.

ل بهرامی وان زی رفز یا گهش و برقیدار بود.

*

شہینا ہے سپنی سپنی

ژوورا وی زه لامن و هستیای یا بی چرا بwoo، بیدنهنگ، رهش، کارتونه کا بچووک بwoo ژ بهرین شهدار. پشتی دهمه کی دریز و کومه کا دهمژمیرین چهورانندی ل سهر جاده دیین خه ندقاندی دناف رو ناهی یا به لاقبووی ژ سه را قا بکانین ل سهر هه ردوو لایان رازاندی و ژ ریکلامین کاره بایی بیین همه رهندگ، بیی تامه زرویی ۋەنگە رییمەھە ژوورا خوه. هینگى شەف سترانه کا زق و گەرم و دریز بwoo، ب دلسوزى د تاریستانا شکەفتیں ویدا خۆشیا بوهارى و ھۇفاتیيا پلنگە کی برسى همیز لکرن. ئەز چەكچە كويله کی پیرى كوره و شاپەر شکەستى بووم. من خۆشى و نان ژ خوهرا نه دىيت. من نه بزانى خۆشى و نانى من ل كىفەيە. هەر جەھە کى من قەست نکرى هەر اىن ئەز د ھەلنگانلىم. ھەر اىن جانە و ھەر ئەن خىشخۇك ل بۇرماننۇرى من ول سەر شۆستەيان، گەلەك د ترسانىم. من ژ من دوور دكەت، ژ خالە کا رەش يا دناف ناخى مندا، يا تەزى و خەمگىن مينا ستىرە کا مرى. ئەز چ نىنم ژېلى جانە و ھەر کى بەرزە بوبویي دناف بازىرە کى كەقىن و مەزىندا. ئەز نه دۆن جوانم. نه من تۈرمىئىل ھەيە و نه خانىيە کى بلندى ل جادىدەيە کا ھەزار لى نەشىن. ئەندا من شەملەكاجىزەن مەتكەن مەتكەن. ئەز نه پەھلەوانە کى كۆلمانى يان زورابنارىيەمە. خواندەۋانىن رۇۋىنامە و كۆفاران رەسمى من نانىياسن. ھەر رۇۋەشت دەمژمیران كار دكەم. د وەستىيەم. ب له زاتىيە کا سەير خوارنى دادعويم. ب گەرمى پىشكەدارىي دىكىنگە شە بىين ستهوردا دكەم. ب پارە بىين كىم قومارى دكەم. ب ساولىكە يى دكەنم و ب دويىف كچكا دكەم. خەبەردا دېيىتمە خۇرى. ھەقلىنيا قەجبەيان دكەم و ب خەمگىنلىي چىرۇكَا خوه يا دوماهى يايلى خەمگىن دېيىتمە. گوھدارى يايلىمۇنىيەن

سییلوقس دکەم، کتیبەکى لخوینم و ل سەر ریکیتن لهولەبى د چەورم، ب کولافى جۆریئن نەباشىئن مەبى فې لکەم، شەف.. بىتى ۋان كرياران خەموكىيەكا كارەساتىيە.

ئۇو من ھەست ب خەرىسىيەكا لىزوار كر كو بچەمە دارستانا خاڤبۇونى و گىزبۇونى و راھزىيانى. پى يىن من، ئەز برمە مەيخانەكى كو پىكىتىن ويسكىيەكا نەباش ب بەھايەكى ئەرزان پىشكىش دکەن. خۆدانى وى من دنیاسىيت. ئەز ئەو سەرخۇشى بىدەنگ و خەمسار، قەدحوم. ھەمى تشت د نەزان و بى بەھانە. ب لەپەنەكا بىزازا دەستى.. پىكى ويسكىي ب فەركى من ھافىتە دناف ھنافىن خوها. پاشى ب پشتا دەستى.. من دەقى خوه پاقۇڭكىر. من دەسىپېتىر ماوەر كرە بورماندۇرلى خوه و نىرەينىن من ل سەر كەسەكى سىما بىزازار اوھەستان، ل سەر مىزەكا نىزىكى من روونشت بۇو. بىن بىنە فەركا بچووك ل پىكى خوه ددا و بۇ ماۋەھەكى كورت رادوھەستا و پاشى ژىشكەكىيە، دا بەر دەتە كەننى، كەننەكە خەمگىن.. خەمگىتىر ژ گرىي، دەمى چاھىن من ب چاھىن وى بىن داكەفتى كەفتىن، من ھەست ب ترسەكا ۋەشارىتىكىر. بۇ من دىگۈنىڭى، ئەز دى رابىمەفە و دى دىگەل ئاخقىم.

من گۆت: ئەز پالەكى ھەزارم.. نا گۈنۈم.

گۆت: ب رۆزى ئەز كۆتالفارقۇشم و ب شەقى دەريافانەكى موغامەرەچىمە.

من گۆت: ئەز حەز ژ دەريايى دکەم. يا مەزن و مشت نەيىنە.

گۆت: پاش نىقا شەقى.. دەمى ئەز سەرئ خوه تەسلىمى باليفكى دکەم، پاپۇرا من دەدەتە رى. ئاخ خ خ.. د قى جىهانىدا چ تشت ژ دەريايى و سەھەرلى و لىكەرىيانى جوانتر نىنە. شىراعىن پاپۇرى د ھەزىن و تو يى شت راوھەستانى، سەربىلند، بایى شەدار يارىيا ب پىرچا تە دەكت، دەنگى پىلا و بىھنا خوى لچىتە دناف كۈوراتىيا تەدا. دى ب دلخۇشىيەكا كويىتى كەننى، ھەمى خەم تە بىن ل پشت خوه ھەيلەين. د

لدهمەکى نىزىكدا.. دى پى يىن تە كەفەن سەر بەندەرەكى تە نەدىتى و دى هندەك كەسىن بىانى بىنى. دى ل مەيخانەكى رۇونى و ھىدى ھىدى دى مەيا دلەتكەر ۋەخۆئى. دى گوھداريا مەزىقەيەكا سەير كەى و دى ژ نۇو بى. دى زارۆكىنیا تە يَا ژ تە ستاندى ل تە ۋەھرىت. بىيت ژى تو دىگەل كېچكەكا چاڭ مەزن سەمايمى بىكەى، كو د كويىراتىبىا چاپىن وىدا شەھوەتكا بىن د شەيت. ئاخ خ خ.. تىشىن نەدىتى و نۇو چەند دخۇش و جوان.

من گۆت: سەھەر.. من دىرسىننەت. ئەز ب دىناتى حەز ژ بازىرى خوھ دىكەم جارەكى ژ جاران چ نەما بۇو بىكەم گرى، چۈنكۈ بىنەنا گولاقەكا بىانى ژ جادىدەكى نەھات، باران ب مەرىيىنى دەكەتقە سەر ئافاھى و چىمەنتقۇ و دارىئىن وى.

گۆت: ئەوين ساويلكە ب تىنى حەز ژ بىيەنگى و تەنابۇونى دىكەن.

من گۆت: هندەك جاران ئەز خەونان ب ژنى و زارۆكان و مالەكىقە دىيىنم ، ھېقىيا من ئەوه تەق خەونە ب جە بەھىت.

گۆت: تو يى دىنى. بەرە بەرە دى بىيە كرمەكى بىزار و نەشىي ژ قەھەسقا ئاسىنىن ب رەھى. ب تىنى دەريا كەيىفا من دىيىننەت، ئەق شەقە دى دىگەل من ھىي؟ جارەكە دى من پىك دا سەر دەھى خوھ، گەورى يى من ئەو ئافا دلەتكەر وەرگرت و من تىرانە ب ئاشۇپا خوھ كرن، ئەز كەننەم، ئەو زەلامى سىما بىزار ھىشتى ل پشت مىزا خوھ يى رۇونشىتى بۇو، ۋەدھوار و رادۇھىستا و دىكە كەنى، ئەو كەننە خەمۆككىيا خەمگىتىر ژ گرىي، ئەز ژى ھىشتى ب كورسيكا خۇھقە يى نويسىيايى بۇوم، بىنەكە ب تىنى ژى ژى دۇور نەكەفتىبۇوم. مەيخانە دى دەرگەھىن خوھ گرىت، فەرە ئەز ژى باركەم. دەمژىمۇرا زەپەتتى خى مينا كىرەكە نەرم نىزىك دبۇو، ھىدى ھىدى د گوشتى لەشى من دچۇوو. نەخۇشتىرىن دەمژىمۇرىن نەساخ نىزىك دبۇون، ئۇو جادىي ژى پىشوازى يى زەلامى خوھ يى راھەزۆك دىك. ئەي ئەھى سەرخۇش. گوھدە وى فيتكا درىيىز و

خوش، ئەوا ب نازکى دلهزىت و ژ دەقى وى گەنجى ل پىشىا تە ب پىنگاھىن
 جىڭر و باركىرى ب خوينگەرمىيەكا سەير د مەشىت. دىيت مەرقەتكى لەخۇش بۇو
 بىت. بەرى چەند سالەكَا تو ژى وەكى وى بۇوى. تە دەزگەركە بەبۇو، بازىرەك و
 خۇشى و لەزەت يىېن تە بۇون. لېقىن وى يىېن ئەرخەوانى، ژبۇ بىبابانىن تە يىېن
 بىرسى دەركەھى كەنجىنە يىېن ھىشىاركىرنا ئاگرى نفستى د خوينا تەدا قەدىگەن. يىېن
 تە بۇون مەمكىن وى. ئەو بەفرا گەرمى يا تىرۇزكىن ھافىنى پېتە، يىېن تە بۇون..
 چاقىن وى ب ھەمى رازىن نەپەنیقە، يا تە بۇو پرچا وى يا رەش، ئەو ھەۋەرى
 خەموكىي ب دامامىيەكا سېھى دادلەقىا سەر ملان. تە دەزگەركە بەبۇو، بازىرەك و
 خۇشى و لەزەت. ژ تە هاتە ستاندىن. نوكە ژى تو سەرخۇشى جادىدەيەكا قالايمى.
 تەقەنەكا ل سەرييک كومبۇويى، ھەۋەرەكى بى بارانى، يى ب تىن وەكى سەھىكى
 بازارىن رويت. ھەروهسا وەكى سەھىكى بازارىن رويت ژى د ژى. سېپىدى د دەمەكى
 دىياركىridا دى ھىشىار بى، ب خاۋوخرچى دى لېقىن خو چىنى و دى باوشك ھىنە
 تە. دى چاقىن خو شۇي و دى پرچا خو شەكەي و دى جلگىن خو كەيە بەر
 خو، دەمەن تو د سەر جادىدەيەكا سەرخۇش ب تىرۇزكىن رۆزەكە نويدا د مەشى،
 دى نۇلا پېرەمېرەكى چۈوبىي تەتكىي، پاشى كارگەھ دى تە دناف ھنافىن خو يىېن
 دلەقدا ۋەشىرىت.. وەستىيان وەستىيان.

ھەولىدەم كۆ بىيەنا لەش سۇتنا وى كاركەرى ژېرەكەم، ئەوي ئاسىنەكى حەلىاي ب
 ئاگرى ژ دەستان ۋەرسىتى و كەفتىيە سەر؟ ئەو بىيەن جىهانە. ئەى سەرخۇش تو
 بوجى د ژى؟ بوجى نا مرى؟ دا چ كەم، ئەگەر من بازىرەن زىرپى ھەبانە؟ يان ئەگەر
 ژنکەكى حەز ژ من كربا، دا چ كەم؟ يا ژ منقە دا سەحكەمە تەيىسىنا پىلاقا خو يى
 نوى و ب بىزازى دابىزىم:

- ئووف... ھەمى تشت د نەزان و بى بەمانه.

لئ مرم. پینگاشهک بهرهف پیشنه و دئ رهشم. ژ و هستیانا کارگههی و قیزیا و
دیمین هشك، ئوین خوشیا کههی و د چافین مندا ۋەشارتى د لىز. دئ مرم
پینگاھین من ل سەر شۆستەيان دكەنە غار، دكەنە غار.. دكەنە غار، بوشایي يا
زۇورى دئ من داپوشىت. دئ مرم. من دەسىپىكىر.. من حەبکىن هوير و حلى
داعuirان و ئەز دگرنزىم، گرنزىنەكا تۆلەتكەرنى. ئەو ب تىنى د كاريت من ژ
بىچارەبىي رزگاركەت.. دئ من مريينىت، بىي جلكا ژېر خوه بكم، من خوه ل سەر
تەختى درېزكەر و جىهان ب قىتىيەن خوه يىن كرىتىقە ژ من دويىر دكەفت، خالا رەشا
دناف و زىانا مندا ۋەشارتى، دېجانامە يىن خۆ د بىراندىن. ب بەردەوامى گەشە دكـ..
ھـتا كـو بـوـوـيـهـ تـەـقـنـىـرـكـەـكـ، نـەـشـيـام~ خـوـه~ لـ بـهـر~ رـاـگـرـم~ و~ كـەـفـتـمـه~ دـنـاف~ لـهـپـىـن~ وـى~
يـىـن~ نـىـسـەـكـادـا~ خـوـه~ دـ من~ ئـالـانـد~ و~ نـەـھـىـلـا~ باـقـمـ.~

دەمى دەرگەھ ۋەبووی پىچەكى كەيفا من هات و ب دلخۇشى گرنزىم. ھەسپى من يى
سپى زقىرى. خوه نىزىكىر و ب رەخ منقە راۋەستا، ئەز دشىام بىيەنا پىستى وى
ھـلـكـىـشـمـ، ئـەـوـ بـىـيـەـنـا~ بـارـكـرـى~ بـىـيـەـنـا~ ئـاخـى~.. ئـەـوـ ئـاخـا~ دـ گـەـرـيـانـا~ خـوـه~ يـا~ دـرـېـزـىـلـا~ لـ
سەر د مەشى. دەمى من شەينا وى لىبەيىت، ئەز د رەجھىم، ئەو شەينا ئەز داخواز
لەكىمە نك خوه، ئوو ئەز نە دشىام ب جەبىن، د وى دەمیدا من ھەست ب مژدارىيەكـا
سەير دكـ، ھـرـوـھـكـو~ ئـەـز~ جـەـنـدـكـەـكـى~ ب~ سـەـر~ ئـاـفـا~ روـوبـارـەـكـى~ تـەـنـا~ كـەـفـتـىـم~ ئـاـھـەـ...~
چـەـند~ لـلىـ من~ د~ چـوـوـيـى~ ھـەـسـپـى~ من~ يـى~ سـپـى~ و~ رـەـشـى~ بـزـقـرـىـتـقـەـ و~ لـى~ سـوـار~ بـىـم~ و~
ھـەـفـسـارـى~ وـى~ بـەـرـدـەـم~، دـاكـو~ من~ ل~ بـىـاـبـانـىـن~ بـى~ ئـاسـقـ بـگـىـرـىـيـتـ.

جارەكـا دـى~ ژـى~ شـەـيـنا~ وـى~ بـلـنـد~ بـوـو~.. ئـاخ~ دـى~ ب~ تـىـنـى~ وـەـغـەـرـى~ كـەـتـ ئـەـگـەـر~ ئـەـز~ دـگـەـل~
نـەـچـم~.~ دـى~ ب~ تـىـنـى~ چـىـت~.~ مـن~ گـوـھ~ لـى~ بـوـو~ دـەـرـگـەـھ~ هـاتـه~ پـىـقـەـدان~ و~ دـەـنـگـى~ سـمـىـن~
ھـەـسـپـى~ ب~ تـۆـرـەـبـونـقـە~ روـوـيـى~ عـەـرـىـ دـ قـوـتا~ و~ شـەـيـنـەـكـا~ خـەـمـگـىـن~ بـەـرـە~ كـىـم~ د~
بـوـو~ و~ دـويـى~ دـكـەـفت~.

من گوته خوه: جاره‌کا دی ژی دی خوه لیگرم. دی زفیرت. دی ژ تنبیاتی و
ئاواره‌بۇونى بىزار بىت.

دەنگى ژنكەكى هاتە گوھىن من: خەمگىن نەبە. لەشى من يى گەرم دى جىهانى
ھەمىي ژ بىرا تە بەت.

ب ترسەكى ۋەشارتى و ب سەرسومايمىقە من گوته: تو كى يى؟

كەنى و گوته: ئەز ھەڤالا زارۆكىنيا تە مە. بىرا تە دەھىت؟ دەمى ب كەيف تە خوه ب
منقە دىشاند و ب شەرمىنى تە ئەز ماقچى لىكىم.

من گوته: من د سەردا نەبە. تو قەجبەيەكاكا پېرى.

بۇ ماودىيەكى، ب مەندەھۆشى ل من دىنېرى، پاش بەردا گرىيى، گرىيەكاكا دلىسۇز، ئەز
تىكچۈرم و دلىسۇزىيەكاكا دىۋار ئەز گرتىم.

من ب شەلەزانى گوتى: ل من بىھخشە.. من تو لەقىي.

گوته: كا بىزە ۋە.

من گوته: من تو لەقىي... من تو لەقىي.

گوته: دەمى تو ۋەن ئاخفتى د بىزى، ما تو ھەست پىن ناكەيى كو كەسەكىن جوان و
ھەزى يىن دەدا بىت؟

من گوته: چ دناف مندا نىنە ژ بلى تەقنىپيرك و گۇرپىن ۋالا.

ژ كەربەلە گوته: ئەز حەز ژ گۇرمان ناكەم، كورپىن من ژ تەقە بن. كەربىن من ژ
ھەمى جىهانى ۋەلبن.

من چاھين خوه دانانه سهريک و من ههست ب وھستيانه کا سهير لکر. د دھمکي
کورت و بلهزا نئف جيھانه بچووک د بورو.. هتاکو ببوويه بھرەکي مهزن و ز
ھزا يهکي فالا يى بى عەرد پەشى، ئەز ب تنى ل ھەمبەرى كەسەکى كريت مام و ب
نک منقە د هات. شيرەك د دەستاندا بورو، لەشقى وى د تەيسى. گۆت: دى تە كۈزم
ئەف شيرە يى كەفنة و ھەر شەف قوربانىيەك ھەيء.

من گۆت: وەكى بازىرى منه.

گۆت: دى تە كۈزم. رۆزھكى ژ رۆزان قوربانى نامىن، ژ بلى من كەسەکى دى
نامىنيت. ل وى دھمى ئەز دى بمه قوربانى شيرى، داكو ئەف شيرە ھەر كوبار و
ھەۋى بىمېيت. دى تە كۈزم. دھمى ئەف شيرى رەق دناف گوشتى تە يى نەرمدا
دېچىتە خوارى، دى ههست ب تاما لەزەتكا نۇو كەي. خوه نىزىكى من كر و
گۈزىنەك ل سەر دەھى بورو، ھەر چەندە ئەقىنى و ھەقالىنى، ژ گۈزىنەنا وى بىارى،
لى ئەز ژى تىرسىام. لەشى من پاشقە زقىرى و دناف ليھىشتەكا لەرزىن و ئىشانىن
لەربۇوى ژ ترسەكا بى پەردىپوشدا د رەجەفي، ئەز زەقىيمەفە زاروکىننى و من ل
كولانىن تەنگخواردا لىكە غار. زارۆك ب دلخۇشى دكەنەت و ھەمى تىستان ب
تامەزروى يَا دايىكى ھەمييەن لەكت. ئاخ.. خوهى ئەز مەزن نە بىام. ئەز شەكەستم
بەرى بۇونى. شيرى جەللادەكى بۇ من ما.. كولكىن دوهى يَا خوه من سۇتن.
سوپەھى يَا خوه من فرۇت. ئاهە.. دايىكا من، بەخچەيى ئاسىمینان د دلى مندا نەرن.
دى پىر بىم. ئاهە.. ئەي سىتىرا من يَا ۋەمرىيائى ل سەر روخاما رەھنەن ئەنگەكى.
ئاهە.. دى كەنگى مرن پىر بىت! رووبارىن قورمزى ب بىيىنگى ل سەر زەقىيەن من
يىن رويس د نالن. بلوورا شەقىن زەقىن ب نازكىيەكاكا سەير د بىستىت.
سەماكەرەكا سېپى دناف مژەكاشىندا لىگەقىزى. بىلەكى بىرىندار ل سەر تايى
دارلىمۇيىكى د بىسترى، بىيەنا وى تورەكاكەسک ماجى دكەر. ھەسپىن وھستىيائى ل
سەر چىمەنتۇيەكاكا تەيىسۇك نەقسىتىنە. ئەلند وەكى سېدارىيە. ژنك سىقا دخۇن و ب

رویسی ل سهر نفینین ئارمیشی د پازین. زهلامین ژ قورمکین جگارا. هافین تبلین خوه يېن رهق د خوینا من يا رهجفینا دچینيت ول هنداش بازىرین ويرانكى دكەته غار. ليقىن ته.. ئوي تلەرا من يا هەزار، مەيخانەكا داماپى يە، زهلامين ژ بەندھەرين دوور شەگەرياي لى قەدحەوين. فيتىيا ترىيئەكى د جادىھەكاكا ب قەرەبالغا يا سى ئىقەللى تىدا ژ ھەف پرسىيار دكەن: ئەش شەقە ئى چەوا شىقى خوين؟ من تف كەرە سەر وى برسا عەقەرلەن قەرەنلا ب كەن ل سىدارى داي. ئەزى دوو مەمكىن تەزى خۆم، نىنوكىن من يېن زەر ئى ژ سىنگى كچكەكا مرى كىشىنە دەر. خۇنى يى بازىرى من نانە. تلەرا من جوانە وەكۈ نانى، مەلولوھە وەكۈ گۈيا زەلامى. گەش بىھ ئەي دىمى وى يى داماي، ئەي سېيىدە يا وەستىيائى. فيتىيا ترىيئى. ب خاترا وە... ب خاترا وە. رەنگى ھشك دېيىھەكاكا گەرم و ب شاپەر. دۇنيا دەركەھەين خوه بۇ بوھارى قەدكەت. ئاسمان كەسکە.. ئاخ يا كەسکە. چىا د كەسکەن. عەفر د كەسکەن. دەريا كەسکەن. خەم كەسکە. ئەز بىن كەسکەم.. بەلەكم.. رەشم.. ھەمى تشت رەشم.. ب تامەزرويى بىرىن سارىيىزا خوه يا زەر د پەيپەن ئىرەت. دەته خوياكرن كۆيەكە ماچىن مەرييان، زەنگلا دەمژمیرى لىدەدت. دەته خوياكرن كۆيەتىيا نىقا شەھىيە. مالا زارۆكان خولىيە. ئەي پايدىز من بىھ ناڭ دارستانىن بىئەزى و روئىتكان. ليقىن زەبەللاھى، پى يېن رويسىن ب مىشان قەيدكىرينه. ئوو دناڭ چاھىن تلەرا خوهدا، ئەو چاھىن دناڭ رەملا بىبابانىدا، من ترۇمېتلىن باركى ب مەرييان دېتن.. بى قەرەبالغ د بۇرىن. شەمالكىن پەنجەران قەمرىيە. ئەي دايىكا من ل ھېقىيا زەقىينا من نەبە. ئەز نەشىم بىرەشم. دەركەھ گرتىيە. ئەي چەكچەكۈلەيى بازىرى، بازىرى من، لەشى من بۇ سوھەتنا خەنچەرا تەيە. دېيت ئەز شىيا بىم ھزرى درەۋىننەدا بىكم.

د وى دەمەيدا.. من گوھ ل شەھينا ھەسپى خوه يى سپى بۇو، بەلەز زەقىيە. من باودر نە دكە، دى ھەقالى وى يى ھەتا ھەتايى بىم. زەلامەكى پىر، روبيى وى يى چەرمىسى بۇو.. مينا تويفكائىن دارەكاكا پىر، گازى دكە: "خەلک د باشنى.. خەلک د باشنى."

من پر حەز دکر وەکو بىنەکى بىكەنم، لى بىبابانىن كەسک، ئەۋىن بى ئاسقۇ، ب تامەزرويى گارى من دکر، گازى وى زەلامى وەستىيايى و ھەسپى وى دکر.

ل جەھەكى ژ ۋى دۇنيايى ھەيىف دەركەفت و رۆناھى يَا وى شىنەكى سار بۇو، مەزىقەكا رىيتما وى زقىر بلند بۇو. كومەكا مەزن ژ بوقىن فافونى قىزى يېن كويىقى و نە رىكۈپىك بەردىان، ھولىدان بگەھنە بلەنلىرىن كۆپى. لى بىدەنگىي شەكاند و ژ بلى كەمانەكا بچويك و نەرم چ دى نەما، ب تىنى و ب لەرزوکى د نالى، ھىنگى، ئەو زەلامى وەستىياي ب دىزىكىيە ژ بازىرى دوير دكەفت و ل سەر پشتا ھەسپى خوھ يې سپى يې سوار بۇو.

*

ئەوین ژ شىھەفتى دەركەفتىن

• يى ئىكى

مەھواركىرە خۇرى و مە روندك باراندىن.. مە هيقى ژئى كرن كو ئەوين نە زقىن
بۇ مە ب زقريينيت، دەركەھى مالا مە نە يى ۋەكلىي بۇو، ئۇو مە نە دزانى ئەو
پىرەكالى بىيانى چەوا هات بۇو ژوور.

مە ل دۇر كەلەخى دايىكا خوه يا ل سەر تەختى مرى د كرە گرى، د رىكاكا روندىكىن
خودرا مە ب ترس و نەرازىيۇن و سەرسورمايىشە ھېش دكەھ وى زەلامىن پىرەمېر.
ز مە پرسىياركىر كا مە چىيە؟ مە گۆتىن: دايىكا مە يا مرى و ئەم سىيىھ ھىلائىن، مە
بىت كو وى گومان د ئاخفتىنا مەدا ھەيى، مە سويندخوار كو مرىيە، نوشداران
بىريارا مرتا وى دايىه، ب پىترانكىيە ب ئاخفتىن مە د گىرنىشى، دەستى خوه ل ملى
دaiyaka مەدا، چاقىن خوه ۋەكلىن، باوشك هاتنى و ژ سەر تەختى رابۇۋە، ژ مە
گەنجىر لىيەت، گەلەك كەيفا مە هات، مينا كەيفا وى كەسى ژ مرنى دزقرييت، لى
پاشتى دەمەكى كورت مە ژى پرسىياركىر كا لىچ بۇ مە لىيىت، ب مە كەنى و گۆت:
چ تىشتى خوارنى ل مال نىنە. مە ب شەرمىنى ھېشىكەھ وى پىرەمېرى، دەستى خوه
دانما سەر زىكى خوه و گۆت كو ھەر ژ دەمىن ھەبۈونا وى چ نە خوارىيە، دلى مە پى
سۇت و دلى مە ب مە ژى د سۇت، مە ھەست پىيىكەر كو ئەم سىيىنە.. ھەرچەندە،
دaiyaka مە ھېيىز يَا ساخ بۇو. ئەوا مە ھەست پىتكەر نە وھەم بۇو.

• رۆژا نوو

بیستان یى كەسک و مشتى دار و ئاڭ بۇو، ژىشىكەكىيە دەنگى زەلامەكى ژ جەھەكى دهات، ب لىېف مۇچكانى دىكە گازى: "مەممەد.." من نە بەرسف دا و نە پويتە پىئىكەر، چونكۇ ناڭى من ئەممەدە، ئەز ماھە روونشتى ل سەر گىيائى كەسک و من پالا خوھ دابۇو قورمى دارەكى. ژىشىكەكىيە زەلامەكى كەلخ مەزن ل بەرامبەرى من راودەستا، يى بوغومى و جلک پىس، ب تىڭىزىنە ژ من پرسىياركىر: ما تو يى كەپى؟

من چ كىيماسى د گوھىن خودىدا نەبوون، من گۇتى: سوپاس بۇ خودى گوھىن من د ساخ و سەلەيمەن.

گۇت: مادەم تە گوھ لى دېيت، تو بوجى بەرسقى من نادەي؟ دەنگى من كەفت ھندى ئەز يى گازى تە لەكم.

من گۇتى: ناڭى من ئەممەدە، نە مەممەدە.

گۇت: ما چ فەرقە، مەممەد و ئەممەد و عەبدۇلەھەمى ناڭىن.

من گۇتى: تە بوجى نەيىت ئەز دەھوارا تە بەيىم و ئەز تە نانىياسى.

گۇت: تو من نانىياسى؟!... نەھۆ وە ل تە هات كو من نەنىياسى.

من گۇتى: سوپاس بۇ خودى، بىرداڭا من يَا بەيىزە و ئەگەر ئەز كەسەكى بىيىنم، ب ھەمى ژيانا خوھ ژىير ناكەم، بىرا من ناھىيەت كو رۆزەكى من تو دىيت بى.

پاشتى كەربا وى زىيەتلىكەتى گۇتەفە: ئۇ تو بىيىزى كو چ جاران تە ئەز نە دىتىمە، دەمەن د گۇتن، ھندەك جاران خوين دېيتە ئاڭ و برا خوھ ل براي ناكەته خودان، من قەد باوھر نە دىكەر.

من گوتى: ما تو برايى منى؟

گوت: بىيت تو دين بىي، هلهبەت ئەز برايى تەمە، بەرى بىيەنەكى مە پىكەت دار دكىشان، تە شول ھىلا، دا پىچەكى بىيەنا خوه ۋەدەي، چونكۇ پەرسىقى ل تە.

من گوتى: ھېقكە من.. نە ئەز برايى تەمە و نە چ پەرسىقى ل منه.

زەلامى ئىشارەتكەرە مالەك ئاخى يَا نە گەلەك دویر و گوتە من: بىزىمە دايىكا مە كو بەھىت شەھدىيى بەدت؟

من گوتى: بىيت برايى تە وەكىو من بىيت، ناھى من ئەحمدە و ئەز ماموستايى خوانىنگەھىمە، ئەز يىن ھاتىمە ناھى ئى بىستانى سەيرانى، دايىكا من يَا مرى و من چ برا نىن، ئەز ب تىنى د ژۇورەكاب كرييە دېشيم، بەرى چوار ھېيىف و سى رۆژان من يَا كرى كرى. ب دوو چاھىن مىشتى كەربوکىن ماوەر دكە من و ۋەز من پرسىيار كر: تە ئەف جلکە ژىيە ئىيانيئە؟ تە ژ كىيىز ھەزارى دزىنە؟ وەكىو ھەر جار تو گوھدارى يَا شىرەتان ناكەي و تە ئەف رەقتارا دزىن نەھىلا.

من گوتى: ئەف جلکىن منن، من ۋەز معاشى خوه يىن كرىن، من د ھەمى ژيانا خوهدا رزى نەكرينە.

ئەو زەلام ب پىترانكىيە كەنى و گوتە من: تە دېتىت من ب خوه بىدەيە نىاسىن؟ ئەز تە دنياسىم، ھەروەكىو ئەز پانيا دەستى خوه دنياسىم. پاشى ب ئەنى گرىيىفە گوت: ھلو ھلو كار بىكە، من ئەو وەخت نىنە ب ترانا و بەيىستنا گوتىن بىناقە پويچىكم.

وى زەلامى ئەز ۋەز ملىقە راكىشام و ئەز بلند كرم، نەچار بۇوم رابىمە سەر پىا و دگەل بچم، ئۇوا هوسا بىر من برايىك و دايىكەك و مالەك و كارەكى نوى چىيون، ئىيىنى ئەز نە د چۈومە خوانىنگەھى ژبۇ فىركرنا قوتابى يىن خوه، ئەز ۋەز وان و كتىيىن

خوه يېن ل سهريک کومبووی د ژوورا منه، يې خهرب بورويم، لى رۆژهکى من رۆژنامەكا ھافيتى دىت، بۇ من خويا بۇو كۆئىز خواندىنى ژى نزانم.

• پيشە

ئەۋى پوليس ب رويساتى ل سەر تەختى، ب بەر ژنا خوهقە يې درېزىكى بۇو. ھېش نىكەرە ژنا خوه، ھەروەكىو چ جاران نە دىتى، گەلەك جوان و ئىيھاتى بۇو، دەمىن ب رويساتى دىكەنى، دەمىن د لەرزى و رەنگى پىستى وئى يې سېپى دەاتە گوھارتىن و خوه د زەلامى وەرىكىر و تىر بۇو.. جوانى يَا وئى زىدەتلى دەات و ھېشتا جوانلىق دەات.

ب تېلىن لەرزووك دەست كە گوشتى وئى يې تەپ و گۇتنى: ئەفۇرۇ تە چ ژ ھەقدەران بەھىستىيە؟

دەستى وى راڭر و دانا سەر مەمكى خوه و گۇتنى: ھەقدەرىن مە سەلما و مەيادە لىتكە قېتۇون.

دەمىن لەھى وى نىزىكى مەمكى وئى بۇو، گۇتنى: بۇ من بەحسى وان بىكە ئەۋىن د ھافىزىنە حکومەتى، يان ژى ئەۋىن چۈوينە د پارتەكا دىدا.

وئى گۇت: راوهستە تو من لېشىنى.

وئى گۇت: بابەتى نە گوھورە.

وئى ب بەھىن كورتىكىفە گۇت: من بەھىست.....

وئى گۇت: تە چ بەھىستىيە؟

وئى گۆت: مىرى ھەقدەرامە...

وئى گۆت: كىز مىرى و كىز ھەقدەرى؟

وئى گۆت: ھەقدەرا مە.. دايىكا مەممەدى...

وئى گۆت: ئۇو مىرى وئى بابى مەممەدى. ئەز دىنياسىم، چ لى ھاتىيە؟

وئى گۆت: دەسىپىكىرييە، نېڭىشدا دكەت.

وئى گۆت: سوباهى ھەرە سەرا دايىكا مەممەدى بىدە.

وئى گۆت: دى سەرا دەم.

وئى گۆت: ب شارەزايدى ژى بزانە. كا بوجى مىرى وئى نېڭىشدا دكەت، ژبۇ
موسەمانەتىيە يان ژى چۈوييە دناف رىزىن پارتەكىيە، ل وئى دەمى د رەجىفى و
دەستىن وئى ب تلکىن ويقە شىدياين و نە ھىلائى بلقىت، د گۇتنى: ئەمرى تەيە..
ئەمرى تەيە.

دەنگى وئى كز بۇو، ئىدى چ تشت نە بېسىت.

• گلىش

ئاڭاھىيەكى چوار تەباق ب سەر خەلکى تىققە ھەرفت، ھەمى تىچۇون، ھەشمara وان
لەگەشتە سىھ كەسان، كەسەك ژى قورتال نېبوو، ژبلى زارۆكەكى.. ژىن وئى سالەك
و بىسىت رۇڭ بۇون، چ لى نەھات بۇو، ژبلى ھندەك سەلخىن و ھەرشىننەن نەيىن
دۇوار. ئەرى زارۆك دژۇورا خوھ ياخىنەتەنەن كۈنگەرەكى رۇڭنامەۋانىي گىرىدا

و تىدا گۆت: خەلکى قى ئاقاھىن ھەرفتى گەھشتىنە سزاىي خوه يى عادل، چونكۇ ھەمى سىخور و بەرھنگار بۇون.

رۆژنامەقانەكى گەنج زى پرسى: ئۇ دايىكا تە، بابى تە و برايى تە؟...

زارۆكى گۆت: بابى من سىخورى باشورى ئەفرىكايى بۇو، دايىكا منىزى خوه فرۇتىيا حكمەتا سۆمالىيَا بۇو، برايى من يى مەزن لەوچە و كريت و ئىقەللى بۇو، ھەردهم نىزى حكمەتى د ئاخىت، خالھتا منىزى گەلەك يا پىس بۇو، زى بىنۋە پلاينىن نەيىنى دىگىران ژېۋىب جەئىنانا مەرەمەكاكا نە رەوا يا من چ زى نە نازانى، ئەقا لى قەومى پشکەكابچۇوك بۇو ژ وي سزاىي ھەزى وان، ھەميا پىكەل دەف من بەحسى مەرەمىن خوه يىن پىس و نەرەوا دىكىن، يا ژوانقە ئەز ھېشتا بچۇوكم و چ نازان.

رۆژنامەقانەكى دى گۆتە زارۆكى: مە يا زانى كۆ قونتەرچىن ئە و ئاقاھى ئاقاکرى بەرپرسە ژ ھەرفتى، چونكول دەمى ئاقا دىك ئاسن و چىمەنتۇ يَا وى نەيا تەقاف بۇو، نەق زى يى گرتىيە و يى تۈرۈۋاندىنى دىگەل دىكەن ھەتاڭو ب دروستى بەرپرسىيار دىبىت و حۆكم دىكەن، دا بىيىتە عىيرەت بۇ ھەمى داۋىۋىزىن وەكۇ خوه.

ئەۋى زارۆك گۆت: دېئىت نەق بېيىتە بەردان، ئەوا لىن قەومى تىشىتەكى سەيرى دۇنيا يى يە، ل شوينا سوپاسىيَا وى بکەن و بېيىتە خەلاتكىن، زىندان دىكەن و ل ھىقىيا سزادانا وينه.

پاشى قى كونگرى رۆژنامەقانىي، پىرانى يى رۆژنامان دەسىپىكىن، باشى و پەسنداريا قونتەرچىن زىندانكى دىكەن و نەق زى بۇ ئەگەر ئەردا نا وى و داخوازا لېيورىنىن زى هاتە كەن و ژلايى نوشدارىيە ل سەر حىتىبا دەولەتى هاتە چارەسەركەن و پاشى كەن وەزىرى ئاقداڭىرنى و فەرمانىيىن رەھايى كەن د دەستاندا.

ئىكەمین بېيارا وى ئەو بۇو، ئىدىي ئاسنى و چىمەنتۆرى بكار نه ئىن، چونكول
 وەلاتى ناهىتە چىكىن و ب پارى بىانى ژ دەرۋە دەتىنە كرينى، داخوازكر كەنلەك
 بىزقىرنەتە دارا و تەقنى كەن خانى يىن خوه پى ئاقاڭەن. ۋى بېيارى گەلەك پشتەقانى
 و پەسندارى بۇ هاتە كىن و هاتە گۆتن كەن مەرقۇش ژ ئاخى چىپووچى و دى
 ۋەتەنەتە ئاخى.. يان بۇ كۈوركەكى دېئىشنى گۆر.. يان ژى ل بن گلىشىنى
 ئاقاھىيەكى ھەرفقى. نۇوهمىن بېيارا وى ئەو بۇو، ئەو زارۇك كەن شىرەتكارى
 خوه، لى زارۇكى ئەف بېيارە ب رېزى رەتكەر و گۆت كەن ھېشىتا بىن بچووکە و
 دېقىت ھەمى شىيانىن خوه تەرخانكەت ژېۋى فېرىبۇنا زانست و زانىنى د خوانىنگەھىن
 مىريقە، لى راگەھاند كول دەمى مەزن بىبىتە حەز دەكتە بىبىتە وەزىرى ئابۇرىي داكو
 جلاكا نەھىليت، ئەو جلاكىن گەلەك مالى بى ئەگەر خەرج دەكتەن و پرسىyar كەن: ما
 ئادەمى باپىرى مە جلاكەك ژ ۋان جلاكىن ئەم دەكتەن بەر خوه، د كەنە بەر خوه؟ ما
 ئەم ژ وى چىتىرىن؟ ما نە خوه رويسكەن جوانلىرىن شىوارى ب جەئىنانا
 وەكەھەقىيە.

دەنگىن پشتەقانىنى ل دۇرماندۇرىن وى بلند بۇون، لى گەلەك ژ ھەزاران ترانە ب
 ئاخفتىنەن وى كەن، چونكۇ ئەو تىشى ئەو پىشىنياز دەكتە و حەز دەكتە ب جەپپىنەت،
 پىندىشى ناكەت، ئەو خەلکىن د رويس.. د زۆرن و ھەر رۆز ھەزمارا وان زىدەتلى
 لەيت.

• يى سىيّ

ب شەف ل جادىدەيەكاكا ۋالا گەھشىتە ئىك... .

زەلام يىن بىریز و بىم ھشك بۇو، ھەروەكى چ جاران نە كرييە كەنلى، ژىنگ يە
 كەيفخۇش و لەش تىرى بۇو، ھېشىتا ھندەك جوانى و سەرنجىرا كېشى يال نك

مای. ژنکی ریکا زهلامی گرت و ب بسته‌یی گوتی (ههروهکو ئەفه چەندین ساله وى دنیاسیت): ئەگەر تو لگەل من بھیٽی يان ئەز لگەل تە بھیٽ، دى دەمەکى خوش لگەل من بۇرینى كو هەمى عەمرى خود ژبیر نەكەي .

ئۇو ژنکى گوتی: ئەف شەفە بھايىن من نە وەكىو ھەر جارن، فرسەتكە و دووبارە نابىت، ئەرزانە.

دیسا ژنکى گوتی: ب جىرىپىنه و پەشيمان نابى، د ھەمى ژيانا خودا من حىلە ل كەسەكى نە كرييە.

تابابەكى بازار ل سەر بھاي كرن و پاشى ب بىيىدەنگى پىكەفه چۈون ھەتا گەھشتىنە ئاقاھىيەكى مەزن، ژنکى تبلا خوه درىزىكى و ب دەنگەكى پىتىرانكىفه گوتى: ئەز د ژۇورەكىفه، ل قىرە دىزىم.

ئۇو كەنى و گۆت: ژۇورەكا مەزىنە تىيرا تەختەكى دكەت، لى ژبۇ بەريكانىيىا ھەسپان ب كىئر ناهىت.. ياخىنە تە نەقىت پىشكدارىي د بەريكانىيىا ھەسپاندا بکەي، بەلكو تە نېتىت ل تىشەكى سوار بى نە ھەسپ بىت.

دەمى چۈويىنە د ژۇورقە، ژنکى گۆتە زهلامى: نافى تە چىيە؟

زهلامى ب سەرسورمايىقە لى ۋەگەراند: ما من پرسىيارا نافى تە كرييە، ھەتاڭو تو پرسىيارا نافى من بکەي؟

ئۇو دەمى خوه ل سەر تەختى درىزىكىرین، ژنکى گۆتە زهلامى: من ھەمبىزىكە، من سارە.

زهلامى گۆت: ئەگەر من تو ھەمبىزىكىرى، دى ھەستىكىن تە شكىنم

ژنکی لى قەگەراند: ئەز حەز ژ زەلامىن ب ھېز لەكم.

زەلامى گۆتى: دەستكە من، ئەز نە وەكى تەمە، ئەز ئاسنم.

ژنکى لى قەگەراند: ئەف تىشته كەيفا من دئىنېت و ئەز پى عىجز نابىم، ھەزىيە ب تىلىيە پىشوازى يا قى گۆتنى بکەم، لى من تىلىلى نە قەدان داكو ھەقدەر ھشىار نەبن، نەكۈ خۇھ نە رازىكەن و گەفىن گازىكىرنا پوليسان ل مە بکەن.

ژنکى گۆتە زەلامى: گوھدە من.. ب راستى من ھەمىيەن جىرباندىن، بچووك و مەزىن.. يىن بەھىز و يىن بېھىز.. يىن زەعىف و يىن قەلەو، لى چ جاران من ئاسن نە جەربانىيە.

زەلامى گۆت: چ تىشى ل تە بەھىت تو رى بەرپرسى، چونكۇ من تو ياخىنەدار كرى.

ژنکى گۆت: دى لەزكە وەختى مە ب ئاخفتى و ترالانافە پويج نەكە.

ژنکى ئاخىنكەك راھىلا و پاشى ئاخىنكى ل دويف ئاخىنكى راھىلان، قىزىيەك ژى دەركەفت.. قىزىيا گوشتەكى بۇو سىنگەكى پىلايى ب چەككۈچەكى گرمان تى دەراتە قوتان، لى چ ھەول نەددان زەلامى ژخوه دوирى يېنىختىت، دەستىن وى پېقە مانە شىدיאي. ئۇول سېپىدى دەمىن ژنک ژ خەو ھشىار بۇوى، زەلام ب رەخ خۇھە نەدىت و پشتى هىنگى ژى نەدىت. پشتى نەھ ھەيقان، ژنکى كورەك بۇو، گەلەك وەكى بابى خۇھ بۇو، نە دەپيا ژ سىنگى دايىكا خۇھ ياشت شىر شىرى ۋەخوت، ھەروەسا چ خوارنا بۇ پېشىكىش لەر نە دخوار، دايىكى ژى نە دەپيا زارۇكى نىشا چ نۇشداران بەدت، داكو چ ھەرا يىن نە پېتىقى بۇ پەيدا نەبن، دەمىن دەيت كۆ زارۇكىن وى د سەر نەخوارنى را.. يىن ساخە و ب بەردەۋامى وەرارى دەكت، سەرسورمايىن دىگرت.

رۆژهکی.. وئى زىنگى ژ كچكەكا هەفەدرا خوه خواست كۆ چاھى وئى ل زارۆكى بىت
ھەتا كۆ بىزقىرىت، دەمى قەگەريايەفە زۇورا خوه، بىت كۆ دەست و دەھى زاروکى
دھوخىنلۇنە و بە بەرىخۇودانان تىھىنى و بىرسىيەكى ھېڭ دىكى. ئەو كچكەكا هەفەدرا
خوه رى ل وېرى نەبىت.

ژنکی پالا خوه دا بیواری و تیکه له یه کی ژترسی و کهیفی د گیانیدا د مهشی. ل
وی دهمی زاروکی وی یئ دهف فهکری ب نکھه دچوو. ههول نهدا برهفتیت یان ههوار
کهت. زاروکی وی هیشتتا یئ بررسیه.

۰ د ہائینہ کا مژداردا

هাচین یا گهرم و شهدار و دارگران بود. هدара که سی زیب و ندهات، هم ژ بازیری رهقین و چووینه گوندکی مشتی دار و کانیین نائی، دپرانی یا جاراندا خلهکی نه دوله‌مند دهیتی، هف گوند د که قته د دانگا چیایه کیدا، هر یهم به فر ل کوپین وی نگرنزیت. ل ویری ژووره کا به فرهه کو تیرا چوار ته ختا بکت، مه کریکر، هم چوار که قته هفقال بوبین، خلهکی گرهکه کی بوبین و مه همیا همان کار دکر، هز عه بولامه هر سی هفقالتن من ژی ناحی و سه میر و ته لال بون.

ل رۆژا ئېكىن، ئەم ل ھەمى كولانىن گوندى كەريايىن، ل چايخانىن وى رۇونشىتىن و
مە خوارن ل خوارنگەھىن وى خوار و مە كەلهك ژ زەلام و ژنك و زارۋىكىن قى
گوندى نىاسىين، هەتا پشتى نىف شەف ئەم د ماينه ھشىyar و مە ھند كرە كەنى كو
ل سالھاكا تەمام ئەم ھند نەكەنى بىووين، ئۇو دەمى ئەم زقىيەفە ژۇورا خود.. ئەم
پىكھاتىن كورۇزا مە، جوانلىرىن رۆژ بىوو. ل رۆژا دۇوى، بەرزەبۇونا تەلالى ھەۋالى
مە، ئەم سەتماندىن، ل ھەمى جها ئەم لىكەريايىن و مە نە بىت، ژېھر وى ئەم كەلهك
ئالۇز و دلتهنگ بىووين، نەمازە بىرىنە يا گشتىسا ۋەكۇھاستىنىڭ ژ گوندى بۇ باشىرى

ب تنی پاسه‌که سپیندی ده‌ریکه‌قیت و ل ئیقاری فەدگەریتەفە، دلخۆشى يا مە، بەرە بەرە كىمتر لى نهات و بەرزەبۇونا سەير يا تەلالى بابەتىنەمى سوجەتىن مە بۇو، هەتاڭو ئەم ب شەھەۋانى د نېشتىن.

ل رۆزى سىيەن و ل دەمىنى يېقىرو سەميرى ھەۋالى مە بەرزە بۇو، ئەم لىڭەرىيان، مە كەسەك ل گۈندى نەھىلا مە پرسىيار ژى نەكىرى، هەتاڭو وەل مە هاتى پرسىيارا مريشكىن گۈندى ژى بىكەين، لى مە چ بەرسقىن دلخۆشكەر نە بېسىتن و مە چ ژى نەزانى.

ل رۆزى چوارى، ل دەمىنى ئىقشارى عەبدلا ژى بەرزە بۇو ناجى لىڭەرىيا و بىنگەھى پوليسان پىن ھەساند، وان گۆتى كو وان چ پىزازىن ل سەر قى ناڭى نىنن و ھەرودسا ل جەم وان نەيى زىندانكىرييە ژى.

ھەمى ھەولدانىن ناجى چ پىغە نەهات، ھەرودسا ئەز ژى ل عەبدلاى گەرىام ھەرودەكى ئەم ل يى دى ژى لىڭەرىيان و مە ژى چ ژى نەزانى، ئەقا لى قەومى.. بۇ من يا سەير بۇو، مەرقەكى كەھى و ئاشتىخوازە، نەچ مال ھەيە كو لى دىزىكەرا بچىتى و نە چ دوزمن ھەنە كو پلانىن رەفاندىندا وى، يان كوشتنا وى بىدان، بۇ چەننەن رۆزى ئەز خەمۇكى بۇوم و پاشى ئەوا قەومى ل نك من بۇ تىشتەكى سرۇشتى.

• مخازا عەرەبى

سەرحانى عاسى، ل شوينا گورە يىين وى يىين درىيائى و پېشەرم و كون كون، د ۋىا دەستەكى گورىن نۇرى بىكىرىت. ل ئىكەمین دكانا ل سەر جادىدە يا د رىئاكا ويدا ب ژۇور دەكەقىت، دكانەكا مەزىن بۇو، مخازە بۇو، لى سەرحانى عاسى بەھتى، دەمى دىتى كو ئەو تىشتىن د مخازاھە د قى مخازىقە نىنن، نە جىك، نە پىلاڭ، نە

کلهوپه‌لین مالی، نه گولاشف، نه تیله‌فزیون، نه کلهوپه‌لین لینانگه‌هی، چ تشتین ژ فان جوران تیغه نینز، حهیری و ب ساویلکه‌یی هیف لکره دورماننوری خوه و شت بی راوه‌ستای بwoo، فهرمانبه‌رهکی مخازی ئەف حهیرینا وی دیت، بی بەژن کورت و قله‌و بwoo، ب دیمه‌کی سه‌رخچراکیشی هه‌ردم ب گرنژین، بلەز ژ سه‌رحانی عاسی نیزیک بwoo، هه‌روهکو هه‌فالهکی وی بین کەفن دکەل ئاخفت: ئەفه تشتەکی سروشتییه، پېدۇنى ناكەت ل چاقىن خوه ب گومان بکەقى، هەر كەسى بۇ جارا ئىككى ل مخازا مە ب ژوور دکەقىت.. وەکى تە لى دھىت، مخازا مە نە وەکو مخازىن بىيە، يَا تايىەتمەندە ب فرۇشتىنا وان تشتىن ل چ مخازىن دى نە ھېنە فرۇشتىن، ئەفه ساخله‌تكا مخازا مەيە، ئۆو ب ۋى ساخله‌تى ناۋوينىڭى مخازا مە ب باشى يَا بەلاف بwooى و بکەپان باوهرى يَا پى ئىنای، كەسەكى چ رۆژان گازىنە نەكىيە كو مە حىلە يَا لېكىرى، مە هەمى تشتىن ھېين، هەمى تشت زى يىن د فروتنىنە، ئەگەر تە بھايى داخوازكىرى ھېيت، بھايىن مەزى د بەر ئاقلن و نە د گرانن، هه‌روهسا تو د كارى د ماوى دوو سالاندا ب قىست قىسته بدهى.

سه‌رحانى عاسى گۆتى: ما ھوين چ د فرۇشن؟

فهرمانبه‌رى گۆت: مە هەمى تشت ھەنە، پىسمىر.. دوتىمير.. مير.. وەلات.. دەريا.. زەلام.. زارۇك.. رووبار.. ئۆو هه‌روهسا مە سەروكىن كومارا و وەزارەت و وەزىر و ئەندامىن پەرلەمانا زى ھەنە. مە دەستەكەكا ناياب يَا ژنكا ھېيە كو ب كىر ھەمى كىۋلا دھىن.. يىن پىچ زەر و چاڭ شىن، يىن ئەسمەر، يىن قەلەو، يىن زەعىف. ئۆو مە ھندەك ژنكىن تايىەت ھەنە بۇ گەنجىن خوينگەرم.. ئەو ژنكن يىن ھندى بەھنى ھېشتا بقىت. ئۆو مە ژنکىن دووگىيانىن ل ھەيغا نەھى ھەنە. ئېك دچىنیت و د وەستىت و تو بى زەحەمەت لى بەرھەمى خۆى. ھەلبەت ھەر ژنکەكى بھايى خوه بىن جودا ھېيە ل گورەي جوانىي و سەربۆرى و رەوشەنبىرىي و باوهىناما وى، ئەقا

نهزاننا نهخويندهوار بهائي وئى گلهك كىمتره ژ بهائي دهرچويهكى زانكويى، ئوو گوهدارى يا ژنكى بۆ زەلامى رۆلەكى گرنگ يى هى د دەسىنىشانكرنا بهايدا.

فەرمانبەرى ئىشارەت كرە زەلامەكى دىيم ھشك و گۆت: سەحکە ۋى زەلامى، ئەو دابوھرى فروتنىيە.. ھەر مللەتكى وى بقىت ھندى يى نە گوهدار بىت د شىت د ماوى چەند ھېۋەكادا بىكتە كومەكا بەرخك و كىقروشكا.

سەحکە ۋى پىميرى، ئەگەر تە كرى و بىاڭ بۆ دخوش بۇون، دشىت ھەر نەھ يىقا پىميرەكى نوى بىدەتە تە. ما تو نايىنى كۆ ئەقە بازارەكى نايابە؟ دى پىميرەكى ب تىنى كېرى و پشتى چەند سالەكاكا دى تە كومەكا پىمير و دوتىمیرا ھەبن، دى فروشى و دى ھند قازانچكەي كۆ تو باوھرنەكەي.

سەحکى سەحکى.. ۋى مەلىكى ب ترس، تە دېقىت بىرى؟ چەندى ب ترسە: ھەبىت ژى دبارىت، ئەگەر ل سەر كورسيكا عەرشى ب روينىت و رېقىنگ بەيىن، دى سامانەكى مەزن كوم كەي.

فەرمانبەرى ئىشارەتكەرە نەخشەيەكى مەزن ب دیوارىيە و گۆتى: ئەف وەلاتە ب عەرد و مروف ۋە ژبۇ فروتنىيە، بهايى وى يى ھەزى بىدە و دى بىيە خۇيانى ۋى وەلاتى، كەسەك بىيى تە ھەناسە ژى نادەت.

فەرمانبەرى ئىشارەتكەرە وىنەيەكى رەنگاوارەنگى دەريايىكى و گۆت: ئەف دەريايى ژى ژبۇ فروتنىيە، ھەمى ماسىيەن وئى بۆ تەنە. چ پاپۇر جرعەت ناكەن ل سەر بىۋرن ئەگەر كەرىيىا تە نەدەن. ياخويايى كۆ كەرىيىا ۋى دەريايىن كارەكى باشە بۆ بازىگانان، چونكۇ مفا و قازانچ يى مسوگەرە.

فهرمانبهري ئىشارەتكىرە زەلامەكى قەلەو، گۆت: ئەقە پسىمەركە، ئەز تە شىرىھەت ناکەم كوب كېرى، ژ خوارنى تىر نابىت و ئەگەر باشتىرين و گراتلىرىن خوارن بۇ نە ئىنى رازى نابىت.. بەهائى وى گەلەكە و داھاتى وى چ نىنە.

فهرمانبهر پى هەسيا كوب كېرى ئىشارەتكىرە و ژئى داخوازكىر كوب نكە بچىت، گۆتە سەرخانى عاسى: بىبورە، دەقىقەكى.. ئەف بکەرە مەعمىلەكى مەيى كەفتە، مiliونىرە و يارىيا ب پارا لەكتە.

فهرمانبهر بلهز چوو نك بکرى، دەگەل ئاخفت و پاشى ب دلخۆشى زقىيە نك سەرخانى عاسى و گۆتى: فرسەتكىرە بۇ تە ھەلکەفت، ھەمى جاران ھەلناكەفتىت، ھەر ژ دىتنا ئىكى ئاقلى ۋى مiliونىرە ژ تە بېرى و دەقىت تە بکېيت، ئەگەر تو رازى بىي ئەم ل سەر بەهائى تە دى پىك هىين.

سەرخانى گۆت: ئورو دى چەند سالان ئەز مولكى وى بىم؟

فهرمانبهري لى ۋەگەراند: ئەف بابەتە دانوستاندىن ل سەر دەيىتە كىرن و دەقىت پىك بېين، بەرى بازارى فرۇتنى ب دوماھى دەيت، ئەز ھزر دەكم كوب وى دەقىت تە بو دەھ سالان بکېيت. نەھر ژىي تە چەندە؟ سىيە سالان يان كىتمەرە. ھزركە كا دى چ قەۋمىت.

پىشى ئەھ سالان.. دەمىن ژىي تە دېيىتە چەل سال، دى زقىيەفە وەكۇ خوه زىدەبارى سامانەكى مەزن كوب دى پى خانەنشىن بى و دى ب خۆشى و ئارامى پى ژى. رى بىدە من ئەز مايى خود د كاروبارىن تە يىن تايىھەتكە بەكم، تو چ كار لەكە؟

- فەرمانبەرم ل فەرمانگەھەكا فەرمىيا حکومەتى.

- ئانکو تو د ھېقىدا سىيھ رۇزان كار لىكەي و ھەر رۇز ب كىيمى تو ھەشت سەھەتان كار لىكەي، بەرپرسىن تە زى نەدرازىنە ژ تە، گازىندا ژ تە لىكەن و سزاپىن ئاگەھداركىرنى و پاشقەبرىنى و مۇچە بىرىنى ئاراستەتى تە لىكەن. ئۇرۇ ژ بلنداھىنى سەح لىكەن تە ھەروەك تو ژ مىشەكى كىيم بەهاتر، ل دوماهى يا ھەيقىن زى، لى مۇچەپەكى كىيم دەنە تە كۆ تىرا تىرىبۈونا تە ئاكەت.

- ئەز دەرىچۈيى زانكويى مە و ئەز دخوانىدا خوھ دا يى سەركەفتى بوم.

- ته ئەز سۆتەم. ئەز ھندەك دەرچوویىن زانکوئىي نىناسىم، ل ھاقينى گوندۇرا
دەفرقۇشىن و ل زېستاتىنى ژى شىلما دەفروشىن.

- بیژه من ته ڙن ئینا یه؟

نه خیر، ئەز زگورىم.

— تو حہز ڙ کھسکی دکھی؟

نہ خڑ -

- ئاقلى خوه بكار بىنه، تو نايىنى كوشيانا تە بىه رەندى ناكەفىت تو پىارىزى، لى ئەگەر تو رازى بىي خوه بفرۇشى، دى تەنا بى و دى ژەھمى بەرسىيارىيا قورتالىبى، خوارن و نىشتتا تە.. دى يابەهروه بىت، چىل سەر تە نىنە ژېلى بەھىئانانَا وى كارى ژ تە دەختە داخواز كرن.

ما دی چ ڙ من داخواز کهت؟

- نه عهدتى مخازا مهيه، پرسیارا بکري بکهت کا لى چل وى تشتى کري کهت.
لى بکري ته.. ژته ناخوازيت کو ب پيا هلاسک بىيە سەر ھەيفى، ب تنى ھندەك
داخوازىنە کو تو بشىي ب جەپىنى.

- ئۇ ئەگەر كريارا فرقتى ب جەهات، قازانجى مخازا وە چىيە؟

- مە رېزەيدىكا سەرىي ھەيە ژەر تشتەكى ئەم بفرۇشىن.

ئۇ زەلامى زەنگىن حەز ژ كېينا سەرھانى عاسى كرى، دەمى ژ مخازى دەرىكەفت.
ئۇ تشتى وى كرى و پارى وى ب ئېڭجار داي، سەرشۇر و پشت چەمياى ب
دويىف ۋە بۇو.. پىنگالاڭىن وى د راھەژۈك بۇون بىيى کو پىنگى يىين خوه ژ گورىن
نوى بکرپىت.

• دوماهىك

ل چايخانى ھەقالىن من ل ھىفيا منن...

دلبەرا من ل بەرانبەرى سىنەمايەكى ل ھىفيا منه...

دار ل سەر جادىھيان ل ھىفيا منن...

ل مala من، پشىكا من يا برسى و كتىيەن من يىين ھىز من نه خواندىن ل ھىفيا
منن.. لى ئۇ فەرمانەكى ل من دكەت کو نايىت ب جەنەئىنم، ئەز گوھى خوه د
دەمى و ب دويىf لەقەم، ب دلهىنى لگرنىزىت و بىزىتە من: ئەها.. ئەفە ل دوماهىي تو
بۇويە مولكى من.

ئەز ب ھەواركى ل دۆر خوه دىزقىم، ژنکەكا پرج رەش دىيىن، ب خوھشى لەكەنەت و
ياريا ب خەزالەكا بچووك دكەت، ئەز ب ئارامى ئاخىنكا راھىلەم، لى.. ژنشكەكىيە

هندەک زەلامىن جلک رەش دەرىكەھەن و ژنگى دوورپىچ دەکەن. ئۇو كەنيا وى د خەنقىين و ژ پرچا وى يارەش وەريسەكى درېز چىنگەن و خەزالى پى سىدارە دىدەن، چاۋىن خوه د نقىيەم سەرى من ب وى بەرى لەكەفىت ئەۋى دەرى كۈوركە من گىرتى، نىمىي من ژ روندىكىن من تەرى دېيت، ب ھىقى و رجاۋە بىيىرمى:

- ب كىيمى، بەيلە خاترا خوه ژ ئەۋىن ل ھىقىا من بخوازم.

ب دەنگەكى ھشك بىيىرته من: درەوا نەكە، كەسەك ل ھىقىا تە نىنە.. خۆ ئەگەر تو هزار سالان ژى بىزى، كەسەك نامىنىتە ل ھىقىا تە. ئەز ھەولدىم كۆ خوه ژ ئاخفتنا وى نە رازىكەم، لى ئەز ژ شەرمادا بىيىدەنگ دەمینم، ئۇو دېچىت و من ب تىنى د ھىلىتە د بىنى كۈوركىيدا. ئەز رووپى خوه ب كەنلى سېپىي نەرمەنە دىنم و د مىنمه ل ھىقىا كرمما، ئۇو رەزىليليا من يارەشىم سەبرى ل سەر بىكىشىم ئەۋە، ھەكىر كرم حەز ژ خوارنا لەشى من نەكەن.

*

پلنگ ل روژا دهه

دارستان ژ وی پلنگ د قەفەسکىدا، دوور كەفتىبو، لى پلنگ نە دشيا زېير بكت. پر
ژ كەربەھ بەرىخوه ددا وان زەلامىن ل دۆر قەفەسکا وى دزقرين و بى ترس ھېش
لكرنى. ئىكى ژ وان ب دەنگەكى ھىدى و فەرماندار د گۇتى: ئەگەر ھنگوب
دروستى بېتتى فېرى كارى من بىن-كارى راهىتىنى- فەرە هوين زېير نەكەن كو
زكى من، ئارمانجا ئىكىيە (ھەۋىتى ھزركرنا وە)، دى بىن ئەۋ كارە د ھەمان
دەمدا يى ب زەحەمەتە و يى ب ساناهىيە ژى، ھېڭكەنە ۋى پلنگى، پلنگەكى ھۆڤ و
دۇزمنكارە، گەلەك شانازىي ب ئازادى و ھىز و ھۆفاتىيَا خوھ بېت، لى دى ھىتە
گوھورىن، مينا زارۆكەكى بچووك دى كەھى و دلھەبىن و گوھدار بىت، دويىچوونا
ھەۋەندى ياخىنلىرى خوارن ھەيى و ئەۋى بى خوارن بکەن و فيئر بىن.

وان زەلامىن دەلدا، خوياکىن كو دى قوتابى بىن گوھدار و ب ئەختوبار بن بۇ ۋى
كارى راهىتىنى، راهىنەر ب دلخۇشى گرنىزى و ب ترانەفە گۇتە پلنگى: رەوشان
مېغانى مەيى ھىزا چەوانە؟

پلنگى گۇت: خوارنى بۇ من بىنە.. دەمى خوارنا من ياخاتى.

راھىنەر ب سەرسورمايىقە لى ۋەگەر اندازى: ئەرى ما تو دى فەرمانا ل من كەي؟ تو
گرتىيى منى، تو چەند پلنگەكى ساويلكەيى! فەرە تو بىزانى كول ۋېرە، من ب تىنى
مافى فەرماندانى يى ھەيى.

پلنگى گۇت: كەسەك نەشىت فەرمانان ل پلنگا بكت.

راهینه‌ری لى ڦهگه‌راند: لى تو نه پلنگ، دهمن تو ل دارستانى تو پلنگ بُووي، نهه پشتى تو چوویه د ڦهفه‌سکندا تو يى بُوويه کوله و ب تنى دى گوهداريا فه‌مانان کي، هر تشتى من بقىت دى که‌ي.

پلنگي ب تنگرينه گوت: ئهز نابمه کوله‌يى چ كه‌سان.

راهينه‌ری لى ڦهگه‌راند: تو نه چاري گوهداريا من بکه‌ي، چونکو ئهزم يى من خوارن ڦي.

پلنگي گوت: من خوارنا ته ڙي نهقيت.

راهينه‌ری لى ڦهگه‌راند: که‌وا ته.. برسى يىه وهکي ته بقىت، ئهز ته نه چار ناكه‌م، کاره‌کن ته نهقيت، ئهنجام بدھي.

پاشى ل قوتا بىيان زقري و گوتى: دى بىين دى چهوا هيئه گوهورين، سه‌رى بلند زكى خوداني تير ناكه‌ت.

پلنگ برسى بُوو، ب خه‌مگيني بي‌ريبيا روزانىن بُوري لکر، دهمن لگهل باي د بهزى و پر ب ئازاي و بى زنجير ل قوربانى يىن خوه لگه‌ريا.

ل روزا بُوو، راهينه و قوتا بىي خوه ل دُور ڦهفه‌سکا پلنگي زقرين و راهينه‌ری گوتى: تو نه يى برسى؟ بىگومانه کو تو يى برسى، برسه‌كا دژوار و پر ئيش، بىزه ئهز برسيمه، دى هنده‌ک گوشتى دهمه ته.. پلنگ بى دهنگ ما، لى راهينه‌ری گوتى: خوه خشيم نهکه و هر تشتى بىزمه ته بکه، دانپيدانى ب برسا خوه بده و نهه دى تير بى.

پلنگي گوت: برسيمه.

راهینه‌رکه‌نى و گۆته قوتاپى يىن خوه: ئها نەھۆ كەفته د خەفکەكىدا.. ژى قورتال نابىت.

فرماندا هندەك گوشتى بىدنه پلنكى.

ل رۆژا سىي، راهينه‌رى گۆته پلنكى: ئەگەر ئەھرۇق تە خوارن بېتىت، ھەر تىشتى بىزىمە تە، دېغا بىكەي.

پلنكى گۆتى: گوھداريا تە ناكەم.

راهينه‌رى لى ۋەگەراند: بلهز بېيارى نەدە، داخوازا من گەلەك يا ب ساناهىيە، نەھۆ تو يى دەھەسکا خوه نا رازايى، دەمى بىزىمە تە، ھلوغە، ئىكسەر دى رابىيەھە.

پلنكى دلى خوه دا گۆت: ب راستى داخوازەكا بى بەيە و بېھرەندى ناكەفيت، خوه مەدرىك بىكم و خوه بېھىلە برسى. ئەفجا راهينه‌رى ب دەنگەكى بلند و تىز و فەرماندارى گۆتى: ھلوغە.. دەملەدەست پلنك رابووغە و راهينه‌رى ب كەيفخوشى گۆتى: دەستخوھش. دلى پلنكى ژى خوهش بۇو، ل وى دەمى راهينه‌رى دىگۆتە قوتاپى يىن خوه، پىشى چەند روزەكى دى بىتە پلنكەكى كاغەزى، پلنكى خوارن ب كولافى دخوار.

ل رۆژا چوارى، پلنكى گۆته راهينه‌رى: ئەز برسىمە، بىزە من ھلۈغە دا رابم. راهينه‌ر ل قوتاپى يىن خوه زېرى و گۆتى: ئها نوكە يى دەست پى دكەت حەز ژ فەرمانىن من بکەت. پاشى ل پلنكى زېرى و گۆتى: تو ئيرۇكە چ ناخۇي ئەگەر چاقلىكىنا نەونەوا پشىكى نەكەي.

پلنكى كەربا خوه دلى خوهدا ۋەشارت و د دلدا گۆت: ئەز ب خوه دى خوهشىي ژ ئى داخوازى بىنم، ما بۇ ناكەم، دەسىپىكەر مينا پشىكا نۇوى، لى ئەنیا راهينه‌رى بۇ

گری و ب هشکی گوتی: ئووو.. چافلیکرنا ته نهيا سەركەفتىيە، ما تو هزر لىكەي
نررېن.. نەونەوه؟ پلنگى ھولداۋە، لى ھەر ب دلى راهىنەرى نەبوو، ب عىجزى
گوتی: هش بە.. هش بە.. تو نەيى سەركەفتى، لى ئىرۇ تە ھيلم، راهىنەنى بکە و
سوبابەي نى تە جەربىيەن، ئەگەر تو ب سەركەفتى نى خۆى، ئەگەر نە.. ناخۆى.

راھىنەر ھىدى ھىدى ژ قەفسىكى دوييركەفت و قوتابى يىن وى ب پستە پست و
كەنيقە ب دوييقە بۇون، پلنگى ب دلکولى گازى دارستانى كر، لى دارستان گەلهك يا
دويير بۇو.

ل روژا پىنجى راھىنەرى گوتی: ئەگەر تو ب دروستى مينا پشىكان نەوى، نى
پارچەكا مەزن ژ گوشتى جان دەمە تە.

پلنگى دەست ب نەونەوى كر.. راھىنەرى دەست بۇ قوتان، ب دلخۇشى گوتی:
قەنجه.. نەونەوا تە، مينا پشىكانه ل شواتى. پارچەكا مەزن يا گوشتى ھافىتە بەر.

ل روژا شەشى، دەمى راھىنەر نىزىكى قەفسىكى پلنگى بۇوى، ئىكىسر پلنگ مينا
پشىكا د نەوى، لى ھەر ئەنیا راھىنەرى لى ۋەنە بۇو، پلنگى گوتی: ئەزى مينا پشىكا
د نەوم.

راھىنەرى گوتی: مينا كەرى ب زىرە؟!

پلنگى ب خەمگىنى و پې بىزازى گوتی: ئەز ئەو پلنگ يى ھەمى ئازەللىن دارستانى
ژى دترسن.. چافلیکرنا زېپىنا كەرى بىكم؟! من مرن پى خوھىشىرە ژ زېپىنى.
راھىنەر يىنى ئاھقىن ژى دوييركەفت.

روژا حفتى راھىنەر ھاتە جەم پلنگى و گوتى: تە نەۋىت بخۇرى؟ پلنگى گوت: من
نەۋىت.

راهینه‌ری لی ڦهگه‌راند: ئه و گوشتی تو دخوی بهای خودیی ههی.. و هکو که‌ری
بزره و دی خوارنی دهمه ته.

پلنگی گلهک ههولدان بیریبا دارستانی بکهت لی نه‌شیا، ب چاف نفاندی دهست ب
زپینی کر، راهینه‌ری گوتی: هه‌رچه‌نده زپینا ته نه یا سه‌رکه‌فتیه، لی چونکو دلی
من بیں بتھه، دی هندک گوشتی دهمه ته.

ل روڙا ههشتی، راهینه‌ری گوتی: ئه ز دی ده‌سپیکا گوتاره‌کی خوینم، هه ر دهمی
ٿئاف دیم دهستا بقوته.

پلنگی گوتی: دی دهستان قوتم.

راهینه‌ری دهست ب خواندنا گوتارا خوه کر و تیدا گوت: جه‌ماوهری هیڙا...
هه‌روهکو د گلهک بیره‌هوری یېن دی یېن بوریدا، مه هه‌لویستی خوه ل هه‌مبه
چاره‌نفیسی دُری ناشکرا کری، ئه ڻ هه‌لویستی مه بیں دیار و نه‌گوهه، هندی
هیڙین دوزمنکار پلانان دڑی مه بگیرن، ناهیته گوهه‌رین.. ب بیرو باوهه‌ران دی
بسه‌رکه‌فین.

پلنگی گوتی: ئه ز چ تینه‌گه‌هشتتم

راهینه‌ری لی ڦهگه‌راند: ل سه‌ر ته ئه وه هه ر تشتی ئه ز بیڙم، تو ٿه‌بیلکه‌ی و دهستا
بو بقوتی.

پلنگی گوت: ل من بیووره، ئه ز نه خویندہ‌وارم، ئاخفتنا ته گلهک جوان و هه‌ژیه
چهوا ته بقیت دی وهسا بو ته دهستا قوتم، ئوو پلنگی بو ماوہ‌یه‌کی خوش بی
راوه‌ستان دهست قوتان.

راهینه‌ری گوتی: ئەز حەز ژ سالیسک و منافقان ناکەم، ئەفرۆکە دى تە سزادەم و چ خوارنى نادەمە تە.

ل رۆژا نەھى، راهینه‌ری هندەك گیا بۇ پلنگى ئىينا و گوتی: بخوا!

پلنگى ب سەرسور مايىقە گوتى: ئەفە چىيە؟ ئەز گوشتى دخوم.

راهینه‌ری گوت: ژ نەھى پاشقە ژ بلى گیاي، تو چ تشتى دى ناخوى.

دەمى برسا پلنگى دزوار بۇوي، ھولدا گیاي بخوت، لى تاما نەخوشَا گیاي پلنگ ۋەجىنقا نەھى دوييركەفت، پىشى ماوھىيەكى جارەكا دى لى زقرييە و هندەك ژى خوار، بەرە بەرە پلنگ شىا دكەل تاما نەخوش يى گیاي رابھىت.

ل رۆژا دەھى راهینه‌ر و قوتابى يىن وى و پلنگ و قەفەس ھەمى نەمان و بەرزە بۇون، چونكۇ پلنگ بىبۇ جەماوەر و قەفەس بىبۇ بازىر.

*

هاشین

لهشى وى يى گرم و جوان بwoo، لەمى ب رەخفة روونشىتىيە سەر كورسيكى،
ھولىدا دەستىن وى ژ خوه دوير بىخىت، لى زەندىن وى بلهز بون، ب ھىز ل دۆر
كەمەرا وى ئالاند و گرت. لهشى وى يى تىرى بwoo، نەرمىيا گوشتى وى رەجفىنەكا
ب لەزەت بەردىا ناڭ دەمارىن وى. چاھىن كچكى دلگىر بون، نەشىا خوه راگرىت.
ھوارەكا بەرزمەت بويى چاقاندا بwoo. مۇزىلانكىن خوه دانانە سەرىك، ئۇو گوت:
بەلا خۇ ژمن ۋەكە، ماجد... ھېقىيا ژ تە دەكم.

بىمى وى يى نىزىكى بىمى وى بwoo، لېقىن خوه نىزىكىرن و ب نازكى دانانە سەر
لىقىن وى، ئەقا ھە بەس بwoo كۆھەست ب نەرمى و نازكىيَا لېقى بکەت. د وى
دەمیدا ھەستەكا سەير ئەو پالدىا، كۆ بکەفتە سەر چوكا و سەرى خوه يى بىهن
ھەلمايى بکەتە بناڭ ھەمبىزا ويدا.

- بەلا خۇ ژمن ۋەكە، ماجد... ھېقىيا ژ تە دەكم، من دېقىت بچم.

ما دى چەوا ھېلىت بچىت؟ گەلەك ھېقى ژى كى بون ھەتا سەرەدانا وى كرى، نەق
ژى ئەو ھەردوو ب تىن يى د ژۇورەكا دەرگىتىقە، ما دى چەوا ھېلىت بچىت؟ ب
دەنگەكى لەرزوکى و ھەنديقە گۆتى: من تو دېقى... عەتاب.

ب نازوکى گۆتى: تو درەوا دەكى.. تە ئەز نەقىم.

ئه نهشیت ب دروستى ههستا خول برامبهرى وى ديار كەت، ئه رى حەز ژى دكەت
يان ب تىنىلىنى وى لچىته لەشى وى؟ ب چابرسىياتى لېتىن وى ماچىكىن و ب
پرسىياركەرى گۆتى: ما دى بوجى هوسا تە ماچىكەم، ئەگەر حەز ژ تە نەكەم؟

نهشىيا بەرسقا پرسىيارا وى بدهت، هەرچەندە بەرسق دزانى ژى، ژ چاقىن وى يَا
ديار بۇو، ژ بەريخوانا وى يَا سەير و شەبەقى كۆ ترسەكا مەزن د ئىخستە دىليدا.
تىشتەكى ۋەشارتى د لەشى وىدا هشىيار بۇو، ترسەكا مەزن ژ ناخى وى دەھەزاند.
گەلەك حەز دكەر چاقىن خوه دانتە سەرىيک و پاشى ۋەتكەت، خوه ل سەر جادىدەيەكَا^پ مەرۆڤ بىينىت يان د ژۇوا خۇفە بىت، دەم بۇ دەمى دايىكا وى گازىكەتى..
ئاخىنەك ژى دەركەفت، نەشىيا نەدەرئىخىت، ل وى دەمى دەستى زىرى ماجدى ل
سەر لەشى وى بۇو، ئەو ژى ب لەزەتى و نەرمىي يَا سەرخۇش بۇو. عەتافى گۆت:
ماجد.. بەلا خۇ ژ من ۋەتكە. بىت ئىك مە بىينىت.

- ئەم ب تىنى د قى شۇورى ۋەنە.

- پەنجەرە يَا ۋەتكە.

ژنكەك ل بالكۇنا ئاثاھىي بەرامبەر يَا راودەستاي بۇو، كەنى و گۆتە ژنكەكاكى دى يَا
نېزىك: تە بىت چ چىيۇو؟ ماجدى كورى جىرانى مە، كچكەك كرە د ژۇورقە.
كەسوکارىيەن وى نە ل مالن. سەرەرای قى كەرما دژوار، ئەقە وى پەنجەر ژى گرت.
دېن بالكۆنېقە دەنگى فيركا پولىسى هات، دەنگى سىرىتىنا فەرمەلا ترومبىلەكى هات،
ژنسىكەكىيە راوستا، ژېر پەنجەرەكى دېمى ژنكەكاكا پرسىياركەر ل ھەمبەرى پولىسى
دەركەفت. پولىسى ماوەر كرە دېمى گەش و جوان، بىنگىيەك بۇرى، بەرى
بىئىتى: تو يَا بلهزى د مەشا خۇودا. ژنكى ب دەنگەكى نازك و نەرم، كۆ
دلسوزىيەكاكا ۋەشارتى ل دەف وى ئازراند، گۆتى: ئەز دانپىددەم كۆ من گونەها
كىرى. گرنزىينەكاكا سەير د چاقىن وىدا برسقى، ئەۋى پولىس ئىشارەت بۇ بەرهەف

پیشنه دا، ترومیلی خوه ژئ لوپرکر، ب بهریخودانا خوه ب دویقەه بwoo هەتاکو
 بەرزە بwooی. نیمی جوان و دەنگ و گرنژین.. ئەفە ھەمی لوھى ب شەقى گۆت
 بوون. دگەل ژنا خوه ب شەپ چوو بwoo. دەمی رازايە سەرنقىيان. خوه پىنۋە
 نۇوساند و ئەو نەللىقى. چ مەلعىنە! ئەو دىزانتى دى چەوا تۆلا خوه ژىقەكەت.. دى
 لەشەكى سار و نەلەف دەتى. ئەگەر ب پارا رازى نەكەت. رۆز گەرمى ياخوه لى
 دبارىنیت و جادىد ياخالا. خەربىسىكە ب ھېز گرت. كونەقىل مال بىت ول
 ژوورا خۆ ياخەدار و ب رەخ ژنا خۆقە يى درىزىڭرى بىت. رۆز ياخەزارە، خوه ب
 نويىسەكى ب ھەمى لەشى ويدا نەھىتە خوارى، چاقىن وي مانە ب كچەكىقە ژ دەقى
 ئاقاھىيەكى دەركەفت، بەرەف وي دەكاندارى نىزىكە چوو. ئۆرى دەكاندار سەرە خۆ
 ژ سەر دەفقەرەكە حىساباتان راڭر، ب دەستى خوها ئەنبا خوه قەمالى، بەرى خودە
 وي خداما ب ژووركەفتى ول بەرامبەرى وي راودەستاي. هند ياخىزىك بwoo، ئەگەر
 خوه چەماندبا دا نېمىن وي ب مەمكىن وي كەفيت. هند ياخىزىك بwoo، ئەگەر
 دەكت كەرەزى بترسىت. گەلەك جاران ب فى ھەستا خوه دەكرە كەنى، گەلەك جاران
 ژى ھەولدى بەرسقا لۇين و نېرىن ئېن بەردەوام بىدەت، لى ئەو ھەستە هند ياخىزىك
 ب ھېز بwoo، ژ لەقىنى دئىخىست. وي نەدزانى كا بوجى نافى وي دەھاتە بىرى دەمى
 دىدانىن خۆل سەر سىيغەكە پىگەھەشتى دىشاندىن.

خدامى لى كەرە گازى: تە چىيە وەكى مەرييان يى ھشك؟ تو يى نەساختى؟ هلو ئەوا
 من دېقىت بىدە من.

بۇ دەمەكى لى دىنېرى و پاشى دەستەكى لەرزوڭ و بىن بىرسى درىز كەرە مەمكىن
 تىرى، خدام نەللىقى. لى ب گرنژىنەكە فەرە بۇ گرنژى، گۆتى: ما تو ياخەزى؟

- يىن ل ھېقىيا من.

- تو يى ل ئېفارى ھىي؟

کەنییەکا نەرم بۆ کر و سەرئ خۆ بۆ ھەزاند، تبلىن خوه درىزىكىن و قورنجىيەکەكا بھىز ل لىقىدا يى خوارى دا. رۆز ئاگرەكى دىينە، بايى شەدار مرييە، جارىدە يى نىف قالايە. عەتافى سەرى خوه دانا سەر سىنگى ماجدى و گۆت:

- ئەگەر بابى من پى بىزانىت، دى من كۈزىت.

- ما تو يى پەشىمانى.

- ئەز نە يى پەشىمانم.. ماجد دى كەنگى من مارەكەي؟

- خوشتىقىا من.. ل ۋان نىزىيكان دى تە مارەكەم.

ماجد بىندەنگ ما، عەتاف رابۇوقة و گۆت: دى چم.. ئەز گىرو بۇوم. ماجدى كەهاندە بەردىرگەھى، ژ نەدل ھېيىزىكىر. ماچىكىر. يى كەيفخۇش و دىم كەش بۇو، ژ دل ماچىكىرى بەرى دەرگەھى ل دويىخ خوه بىگرىت. بەز زقىرىقە ژۇورا خوه، خوه ھافىتە سەر كورسىكەكى و ھەست پىكىر كۆھمى لەزى يىن وى ب ژيانىقە گرىيىدەن، ۋىنىشىكەكىيە يىن لەھىنە قەتاندىن و ب تىنى يىن مای بىيانى ژ ھەمى تىشتىن دەوروبەران. پرسىيارا عەتافى د تاخى ويدا ۋەزى: دى كەنگى من مارەكەي؟ كەربىن من ژ قى پرسىيارى ۋەزىن، وى خوه تەسلىمى من كر و نەۋ ژى تاخوازا بەھايى ۋى تەسلىمبۇونى دىكتە: مارەكەن.

ھەر تىشتەكى د بازىرىي مندا بەھايەكى دىياركىرى ھەيە. كەسەك چ تىستان بى بەرامبەر نادەت. ھەمى.. ژ جورەكى دى يى ھەزى بازىگانن. ل ھەمى جەن د بەلاقىن، خوه لپشت پەردى يىن جويا ۋەشىئىن. من چەند ئەف جۇرى مەرقۇان نەۋىت، ب دىياناتى حەز ژى ناكەم و كەربىن من ژىيە دىن، نەۋ ژى بۆ من خويا بۇو كو عەتاف ژى ئىكە ژ وانا. ژ من پرسىيار كر: دى كەنگى من مارەكەي؟

من بلهز و ب ساویلکه‌یی گوتی: ل ڦان نیزیکان.

چاره چیه! مهژی من نه فیت هزری بکهت. یئ بورویه بهره‌کی رهق. ماجدی ههست
ب دلته‌نگی کر، ڙ سه رکورسیکا خوه رابووڻه، قاپویتی خوه کره بهرخوه و ڙ مال
دھرکهفت و چوو سه ر جادی.

جادده.. ئارامگه‌ها ویبا مهزن بwoo. هیڈی هیدی د مهشیا و چ پویته ب رۆڙا گهرم و
دین نه دکر.

عهتافی گوت: نئ کنهنگی من ماره‌که؟

من بلهز و ب ساویلکه‌یی گوتی: ل ڦان نیزیکان.

بهري نهڻ من خهون ب عهتافیله ددیتن کو بیته ڙنا من، لئ نهڻ ههمى تشت هاتنه
گوھورین. خوهزی وئي ڙ نهفیني خوه ته سليمي من کربا، لئ پرسیارا کریت، ئهوا ب
دژواری داخوازا بهای دکهت: "ماره‌کرن" ههمى تشت ههلوه‌شاندن.

ماجد راوه‌ستیا، پالا خوه دا بیواری باخچه‌یی ئا فاهیه‌کی. چاره چیه؟ ئهري
ماره‌که؟ بھایي وئي بدھمی؟

ژبلی ټه رفبوونی چ دی د ناخن مندا نینه. ئه ز وئي ماره ناکه. بلا سوباهی ب
ئابرورو چجون و ئاريشه‌يانثه بهیت. ماجدی تف د دھن خوڏا کومکر و هافیته سه ر
عه‌ردی، ب گرانی بهرده‌وامي ب مهشا خوه دا، ل همبوري وئي ڙي چيمه‌نتق ب دیمی
خوه‌یی ئه سمه ر و دستیا یی.. ل بن تیرڙو چکین رۆڙا گهرم د نالی.

*

سیداره دانا مرنی

هارونی رهشید نوو کور هبوبون، ئىكى د گۆتنى ئەمین، يى لى د گۆتنى مەئمۇن،
كا چەوا حەز ژ كورى خوه يى چوار سالى.. مەئمۇننى دىكىر، هەروەسا حەز ژ
خەلكى خوه ژى دىكىر.

لەمى مەئمۇننى د گۆتى: باب...

دلوغانىيەكى هارونى رهشید دىگرت.. وەلى دىكىر كو نە نشىا پەيقەكى ژى باخفيت.

رۆزەكى ژ رۆزان هارونى رهشید ل باخچى تەلارا خوه يى روونشتى بۇو، ب
دلخۇشى سەح دىكە مەئمۇننى هەكى يارى دىكىر، ژ جەھەكى بۇ ئىكى لى د كەرە غار،
خوه د ھەلاقىت، كەنى يىن دلخۇش بەردىان، لى ژىشىكىيە دىت كورى وى
روونشتە سەر عەرىدى، ب لەينەكا بلەز و ژىشىكەفە پاشقە چوو، هەروەكى دەستەكى نە
ھېتە دىتىن ئەو ب ھىز يى پالدى و يى نەچاركىرى كو بى لەين بىكەفتە سەر پشتا
خوه.

هارونى رهشيد ب كەيف چاقىرىييا كورى خوه دىكىر.. ئەوي كەفتىيە سەر عەرىدى و
نەلەپ بۇوى، دەمىن نەلەپىنا وى درىز بۇوى، گازىكىرى، چ بەرسەت نېھىستان، ب
گۈزىنېنە رابووقة، نەپەنگەل كورى خوه وى يارىيا نۇى بىكەت، ژى نىزىك بۇو،
داچەميا هنداش، دىت يى چاف نقانى و پىتىيە. پىچەكى شەپىزە بۇو، لى بلەز ل
خوه زقىرى و ھزركر كو عەدەتى مەئمۇننىيە، هەر دەم حەز دىكەت يارى يىن نۇى ب
ئاپرىيەت، دەستى خوه درىزىكىرى و ھەۋاند، دىت مەئمۇن وەكى كراسەكى بى لەشە،
گەلەك ب ترس كەرە ھەوار، دختور داخوازكىن.. دختور هاتن، بۇ ماوەيەكى كورت

مهئمۇون فەحسىرن، پاشى ب ئەنى گىرىيى ژى لويىرىكەفتىن، د بۇنمۇمى و سەرچەمیاي، كەسەكى جىرعەت نەكىر سەحکەتە هارونى رەشىد.

هارونى رەشىد گەلەك ما و د جەندەكى مەئمۇونى د فوکرى و ھېق دكى، مەئمۇون ل سەر عەربى يى رازايى بۇو، پاشى ب پىنگاڭاڭىن ھىدى چۈ د تەلارا خودقە، ل سەر كورسيكا خۇه روونشت، ئۆمى پىيگۇتى پىيگۆت، يى گىرياي كرە گرى و گەلەك ژ خەلکى سەرەخوشيا وى كىن، لى هارونى رەشىد ما ۋە ئىم ھشك، ئەنى گرى، نە پەيغەك گۆت، نە روندەك باراند، هەتاڭو لەشى بچووك بن ئاخىرى، ھىنگى ئاخفت و گۆتە وەزىرى خۇه جەعفەرى بەرمەكى:

- كا سەركىرى لەشكەرى من؟

سەركىرىدىن لەشكەرى گۆت: ئەفەمە ئەز سەميانى من. بۇ ماوهەيەكى درىيەز ماوهە كرى، ھەروەكى بۇ جارا ئىككىيە بىينىت، پاشى ژى پرسىيار كر:

- تو كى يى و كارى تە چىيە؟

- ئەز سەركىرى لەشكەرى سەميانى خۇه مە و شىرى ئى بىرەرم.

- ئەركى تە چىيە؟

- وەلاتى ژ دۇزمانان بىپارىزىم.

- وەلاتى بىپارىزى يان ژى ئە و مەرۋەقىن د وەلاتىدا دىزىن؟

سەركىرى لەشكەرى پې ب باوهەرى گۆت: وەلاتى و مەرۋەقان ھەرىووا.

بىي ھىچ ھەلچوونەك هارونى رەشىد بىگرىت، پرسىيار كر و گۆتى:

- بوچى تە مەئمۇونى كورى من نە بىپاراست؟

ترسەكا نەپەن خوه ب سەر سەركىرى لەشكەرى دادا و بىيەنگىيەك بۆرى ھەروەك
چەندىن سالان، پاشى ھارونى رەشيد ب دەنگەكى تىنگزىنېڭ كۆتى:

- دىيت تو خائىن بى و حەزىن دۇزمانان ب جەبىنى.

سەر سەركىرى لەشكەرى نەشىدا باخفيتلى نەشىدا، ب تىنگ هەندەك پستە پستا كەس تىن
نەگەھىت ژ دەھى دەركەفت، ھارونى رەشيد كۆتى:

- ما نە بېرژەوەندا دۇزماناندایە كۆ كورى من بىرىت، ئەو كورى دابىتە
شۇونگۈرتىي من ل پاشەرۆزى؟!

جەعفترى بەرمەكى كۆتى: خىر د كورى تە يىن ئەمین دايە، خودى زىيىن وى
درېزىشىكتە. ھارونى رەشيد ژ كەربقە لىخورى:

- ئەز بەحسى ئەمین ناكەم، ئەز يى بەحسى مەئمۇونى مرى دەكەم.

ب هەندەك بەرىخودانىن تىنگزى هېش دىكە سەر سەركىرى لەشكەرى خوه و كۆتى:

- ئەز تە ل سىندارى نادەم و هەتا ھەتايىنى زى تە زىندا ناكەم، لى دى سزايدىكى
مەزنەر دەمە بەر تە، چونكۇ ئەز تىنگزى تە دىزامن.. ژ نەھۇ پاشە تۈرۈز كەۋەتلىك
خوه كەفتى.

ھارونى رەشيد چاھى خوه ل دۇرمانلىقى خوه گىرا و هېش دىكە و دىزىر و
زىرەقان و لەشكەر و ياوەر و ھوزانقان و دويىھلانكىن خوه، زەلامەكى راوهستايى
دىت، ھاي ژ عەمرى دۇنيا يى نە بۇو گازىكى:

- ئەبو نەواس، كا نىزىكى من بىه.

ئەبو نەواسى راھەزۈك ژە ھارونى رەشىد نىزىك بۇو، ھارونى رەشىد ژى پرسىyar
كىر: ئەرى وەكى ھەر جار دىسا تو يى سەرخۇشى؟

ئەبو نەواسى گۆتى: نە.. نە، پەرسىقەكى لىۋار يى ل من، ژېھر ئەگەرى سەرمایەكە
زەيىرييە، ئەڭ پەرسىقەيە وە ل من دكەت كۆنەشىم ب رىيە بچم.

جەعەھەرى بەرمەكى ب سەرسورمايىفە گۆتى: سەرمایەكە زەيىرى ل چلى ھافىنى؟!

ھارونى رەشىد گۆتە ئەبو نەواسى: ئەرى بەرى نەھۆز بلى ۋەھاندىنا ھۆزانان تە
كارەكى دى كىرىيە؟

ئەبو نەواسى لى فەگەراند: يا فەر بۇو كىتىپ مىزۇويى د پې بن ژ شەھنازىكىرنى ب
وان شەپىن لەشكەر تىيدا ب سەركەفتىن دەولەت سەرەت سەركەردايەتىيا من.. لى
دېرۋەكثانى ژ قەستى نافى من نەئىنايە، چونكۇ من يَا ھافىتىي.

ھارونى رەشىد گۆت: ئەرى جلکىن سەركەردايەتىيا لەشكەرى دى ژ تە ھىن يان ژى
دى تە ب ۋان جلكان ھېيەتەك ھەبىت كۆ ھېۋايى سەركەرى لەشكەرى من بىت.
ھارونى رەشىد ئىشارەت كرە سەركەرى لەشكەرى خوه و گۆتى: جلکىن خوه يېنخە.

سەركەرى لەشكەرى يى پاشپىشىكى بۇو، لى ھارونى رەشىد ب كەرب لېخورى.
ئېكسەر سەركەرى لەشكەرى جلکىن خوه بلهز ئېخىستان، ب تىنى بىنجلەك ھىلانە ل
بەر خوه. ھارونى رەشىد گۆتە ئەبو نەواسى: ۋان جلكا بىكە بەر خوه.

ب دەنگەكى پې گازىندەفە لى فەگەراند: پېلىقىيە ئەز ژەھرە و ژناندا بىمە سەركەرى
لەشكەرى.

ھارونى رەشىد گۆتى: مەخسەدا تە چىيە؟!

ئەبو نەواسى ئىشارەتکرە بىنجلەكىن سەركىرى لەشكەرى يى بەرى و گۆت:

- ما يَا بەرھۇزە كۆ ئەز جلکىن سەركىرى لەشكەرى ل سەر بىنجلەكىن
ھوزانۋانەكى بىكەمە بەرخو، من شولە زى نىنە ئەگەر سىمایى من نىيىن ھەزى بىت.

هارونى رەشيد فەرماندا سەركىرى لەشكەرى يى بەرى كۆ بىنجلەكىن خوھىزى بىخىت.
دەنگى وى يى هشىك و مجد بېس بۇو كۆ سەركىرى لەشكەرى دەملەست فەرمانا
وى بى جە بىنیت و پاشى چىلاق و سەرسۇر راوهەستىت.

هارونى رەشيد گۆتى: دى ھەرە مالا خوھ و زى دەرنەكەقى ھەتا تە ل سەر
داربەستى دەرىئىخن.

ئەبو نەواسى جلکىن سەركىرى لەشكەرى كىرنە بەرخو و ب بەزنا خوھ يَا زراف
بەرامبەرى هارونى رەشيد راوهەستا و ب شەھنازى زى پرسى: رەئىيا سەميانى من
چىيە؟

هارونى رەشيد ب كويىرى و ب هويرى لى نىرى، زەلامەكىن نوى يى پېھىيەت
دىت.. سەرى خوھ ھەزاند و گۆتى:

- من تو كىرييە سەركىرى لەشكەرى خوھ.

جەعفرى بەرمەكىي وەزىز گۆتى: سەميانى من.. سىما و شىۋاپ ب تىنى بېس نىنە
زېبو سەركەفتى د شەر و پىككادانادا.

هارونى رەشيد گۆتى: ئەقا تو دىيىزلى راستە، لەوا.. ھېڭىرە ئەبو نەواسى و گۆتى:

- ئەبو نەواس.. ئەز دى ھەفت رۆزىان مولەتى دەمە تە، دا تو پلانەكىي دانى..
لەشكەرى من بىكەيە ب ھېزىتىن لەشكەر د جىهانىدا كۆ چ جاران نەشكىت.

ئەبو نەواسى لى ۋەگەراند: من چ مولەت نەقىن، ئەو پلانا تو ژى دىيىتى ياخازرە كۆپىشىشى سەميانى خوه بىكم و رەزامەندىيا وى وەرگرم:

جەعەفرى بەرمەكى ب پىتەنگىيە گۇنىشى، لى ھارونى رەشيد گۆتە ئەبو نەواسى:
پلانا تە چىيە؟

ئەبو نەواسى لى ۋەگەراند: ئەز دزانم، دىيت ئەف پىشىنيازە بۇ جارا ئىككى ياسەير
دىيت، لى ئەگەر ئەم ب ھويرى لى ۋەگەرلىن دى مفایىن وى ئاشكرا بن.

جەعەفرى بەرمەكى ب پىتەنگىيە گۆتى: يېڭىمانە كۆمۈن دى زى هند گەلەكەن
ناھىيە ھەزماتن.

ئەبو نەواسى گۆت: يا خويايىه كۆمۈن سەماکەر دىناف لەشكەريدا دى
دلىخۇشىي پەيداكت و دى وورەيا سەربازان بلندىر لىتكەت، ئەگەر وورەيا سەربازان
يا بلند بىت دى ب مىرانى شەپىكەن، ھەروەسا د ھەر شەپەكىدا تىمىن كچكىن
سەماکەر دى جەن قاندىندا دوزمنى بىت. سەميانى من ھزرىكە د شەپەكى ز
شەپەرلەندا.. لەشكەرى دوزمنى يى خوه ئامادە دىكەت كۆمۈن دى جەن قاندىندا دوزمنى
لەشكەرى دەھولۇ شەپەرى بەيىتە قوتان، ئەگەر ل دەسىپىكى و ل بەراھىيىا ھەميا تىمىن
كچكىن سەماکەر ب سەماقە پىش بىكەقىن.. د وى دەمەيدا دى ج روى دەت؟ ج پى
نەقىت كۆمۈن دى جەن قاندىندا دوزمنى بەيىتە قوتان، نزانى كا دى ج
وان دى ب كچكىن سەماکەرلەنگەزار و چاقىن خوه ناكەن، نزانى كا دى ج
كەن، لەشكەرى مەزى دى قى شەپلىنى ب دەرفەت بىنىت و دى ھېر شەكە ئېڭىكتى و
بلاز بەردەتە سەر لەشكەرى تەنگەزار و ۋەگەرلىقەتىايىي دوزمنى، ئۇ دى
سەرگەفتەكە ب ساناهى و سەددەرسەد ب دەسەنە ئىينىن.

ھارونى رەشيد گۆتى: ب راستى پىشىنيازا تە ياسەيرە.

ئەبو نەواسى ب گەرمى لى ۋەگەراند: ھەرودسا من گەلەك پېشىنیازىن دى ژى ھەنە.

هارونى رەشيد گۆتى: دى بۇ مە بەحس ژى بکە.

ئەبو نەواسى گۆت: دى تىمەكى مريشكان چىكەين.

جەعفەرى بەرمەكى گۆتى: ئۇو تە ژ مريشكان ژى ئىقىت شەرى دناش رىزىن
لەشكەريدا بکەن.

ئەبو نەواسى لى ۋەگەراند: نە.. نە، كارى مريشكان دى ب جەئىناتا ئەركى خۇھ يى
بەرى بىت، ئەو ئەركى دەگەل راھاتىن، ئەو ژى ھىك كرنە.

هارونى رەشيد گۆتى: ئۇو لەشكەر دى چ مفای ژ ھىكان بىنىت؟ بىت مەرەما تە پى
ئەو بىت كۈ دى ئەگەل خوارنى بكار ھىنن داكو لەشى سەربازان ب ھىز بىھقىت؟

ئەبو نەواسى گۆت: نەخىر، دى وەكى چەكى شەرى بكار ھىنن، ئەزبەنى ھزر بکە
سەربازەك ژ لەشكەرى دوزمنى ھىكەكا ب روبيى وى كەفتى، دى چ كەت؟ بىنگومانە
كۈ دى ب غار چىت ما روويى خۇھ بشۇت، ب ۋى چەندى دى سەربازەك ژ
لەشكەرى دوزمنى كىم بىت، ئەفچا ئەگەر ھەزمارەكا زۆر يا ھىكى ب ھافچىنە
سەربازىن دوزمنى، ئەنجام ئاشكرايە، ئەف چەكە دى دوزمنى ۋەجەتنىت و دى
ئىكەنلىكى رىزىن وى تىكچىت، نەمازە ئەگەر خۇھ بۇ بەرنگارىيَا ۋى چەكى
بەرھەف نە كر بىت.

هارونى رەشيد گۆتى: تە هىندەك پېشىنیازىن دى ژى ماينە؟

ئەبو نەواسى لى ۋەگەراند: گەنگەرلەن پېشىنیازا من ئەوه كۈ مەيىيە دناش لەشكەريدا
بكار بىنەم، ل شوينىا ھندى بىتكار د گورپىن خۇھدا بن و چ مفای نەگەھىننە وەلاتى،
ئەگەر دناش لەشكەريدا بن دى تىمەكى شەركەرى كەس نەبىنىت پىك ھىنن، رۆلى

وان د شەپاندا گەلەك گرنگە.. چونکو دۆزمن دى شەپى ھەفرىكەكى كەت نە بىبىنەت و نە دەرىتىن، چونکو ئەو ب خوه مەرينى، ۋى تىمى پېلىقى ب گەلەك پارا ژى نىنە كۆز گەنجىنەن سەميانى من دەركەفن، چونکو نە دخۇن و نە جىلا بەكتەن بەرخوه، لى ھندەك جاران نى ھندەك خەلاتىن بچويك دەنى، ئەز ب خوه نى ب كارى بەلاقىرنا ۋان خەلاتان رابم.

هارونى رەشيد گۆتى: ل سەر تە فەرە ژ نەۋەقە پىشىيازىن خوه ب جەبىنى، ئەوا من دېئىت ئەوە كۆ لەشكەرى من بكارىت جىهانى ھەمىي داكىركەت.

ئەبو نەواسى لى ۋەگەراند: ئۇو سەميانى من دى بىتە مىرى ھەمى جىهانى.

هارونى رەشيد يېنهكى ب خەم ھزرىن خوه كرن و پاشى گۆتى: ئۇو ئەو مەندا كورى من برى؟ ما دى بى سزا مىنەت، كى دى كورى من زەرىيەتە ژيانى؟

ئەبو نەواسى گۆتى: ھەر ئىكى ئەركى خوه ھەيي.. ئەركى من وەك سەركىرى لەشكەرى سەميانى خوه، ئەوە كۆ ل ھەمى جەنان دويىچۇونا مەننى بىكم، ھەتا دىگرم و دىگەھتە سزا يىن خوه.

هارونى رەشيد گۆتى: ئەز دى شەش رۆزان مولەتى دەمە تە، داكو مەننى ل ھەمبەرى من ئامادە كەي و ئەز سزا يەكى ژ ھەزى وى ب دەمى.

ئەبو نەواسى ب دەنگەكى خەموكىقە گۆتى: سەميانى من بلا ئەمرى بىدەتە سەربىرى خوه كۆ سەرى من ژىقەكەت.

- بوجى؟

چونکو ئەز نەشىم داخوازىيا تە ب جەبىن ئەگەر ب شەش رۆز و دۇو دەمزمىرمان نەبىت.

- ئەز مولەتى درېز لەكم و بۇ تە دكەمە شەش رۆز و سى لەمژىر.

ئەبو نەواسى پر ب خوھى گازىكىر: من چ جاران خۇون ژى ب قىيەتلىقىنە دىيتىن، تە دەمژىرەك زىدەيىپىدىقىيا من زىدەكىر، ب قىيەتلىقىنە.. تە دا خوياكىرن كۆب راستى تو بەھايى ئەركىن مەزن و ب زەممەت دىزانى.

هارونى رەشيد گۆتى: ئۇو كى لىرى كورى من زەرىنەتەقە زيانى.

ئەبو نەواسى تبلا خوه درېزكەرە جەعفەرى بەرمەكى و گۆت: ئەف ئەركە ئەركىن و يىيە، هەر دەم ترانە ب من لىكىن و ئەز گۈنە بەبار لىكىم كۆ ئەز ژەختىنە، دەكۈزمەن بەر زەن دەم، نەھ ئەن دەم هات كۆ ئەختوبارىيَا خوه بۇ سەميانى مە ب كار و كىريار خوياكەت نە بەس ب ئاخفتىنە.

هارونى رەشيد گۆتە جەعفەرى بەرمەكى: ما تە ئاخفتىنا وى نە بەھىست، تو بوجى بەرسقى نادە؟

جەعفەرى بەرمەكى گۆت: ئەزىزىنى ئەوا تە بەھىستى، ب تىن ئاخفتىنا هوزانغانە كى فاسق و لىتىوك و سەرداچوو يىيە.

هارونى رەشيد ب دلتهنگى ئاخفتىنا وى بىرى و گۆتى: ما تە ژىيرىكىر، من ئەو يىي كەرىيە سەركەرى لەشكەرىيەن خوه، يان ژى تە فەرمانا من نە بەھىستىيە؟ ئەوا هاتىيە گۆتن نە ئاخفتىنا لىتىوكىيە، لى ئاخفتىنا سەركەرى لەشكەرىيەن منه.

جەعفەرى بەرمەكى لى ئەتكەراند: ئۇو چ ژ من دېتىت؟

هارونى رەشيد گۆتى: تو يىن ھەولىدەي ئەوا ژ تە داخوازكىرى پشتگوھ پاقىيى، لى ئەف پويىتە پى نەكىنە، تە ژ ئەركىن تە عەفو ناكەت، ئەو ژى زەرىاندا كورى منه بۇ زيانى.

جەعفرى بەرمەكى ب ترس و ھىچىرنەقە گۆتى: ئەزبەنى ما تە بەھىستىيە كەسەك
مرى و پاشى زەقىيەقە ژيانى.

هارونى رەشيد ب دلتهنگى گۆتى: وەسا ديارە تە لۇقىت ئەزمونەكى ب من بىكى دا
بزانى كا من چ بەھىستىيە و چ نە بەھىستىيە، ما تە ژىرىكىر ئەز كىمە؟

ئەز نە خويندكارى خواندىڭەھىمە، من لۇقىت كورى من بىزقىرىتەقە ژيانى.

- ئەقە كارەكە چ كەس نەشىن پى رايىن.

ئەبو نەواسى گۆت: سەميانى من دى رۆخسەتى دەتە من كو باخقۇم؟

- باخقۇم ئەگەر ئاخفتنا تە.. كورى من ساخكەتەقە و ب ۋەگەرىنەقە ژيانى.

ئەبو نەواسى گۆت: مادەم جەعفرى بەرمەكى دان پى دەت كو يى لەوازە د قۇى
ئەركىدا، ئەقە تىشتەكى سروشىتىيە، چونكۇ يى ساخە، لى ئەگەر مر، ھينگى دى شىيت
كورى تە بىيىت و ھەروھسا دى شىيت بزانىت كا دى ب چ رېك وى ساخكەت و
زەقىرىنەقە ژيانى.

هارونى رەشيد گۆتى: ئەوا تو بىزىرى راستە، لى ژېۋە دەمانكىدا سەركەفتىدا ۋى
ئەركى، فەرە باشتىرين زەلامىن خوه بۇ ب ھەلبىزىرىن.

بىيەنەكى ھزرىن خوه كىن، پاشى گۆتە وەزىرىن خوه، بىيگومانە كو هوين باشتىرين
زەلامىن منن، دى شاندەكى پېيك ھينز و دى چەنە بىدارا كورى من.. داكو بزانى كا
دى چەوا ساخكەن و ب چ رېك دى شىن زەقىرىنەقە ژيانى. لى، جەعفرى بەرمەكى
لەگەل وە ناهىت، چونكۇ وى بىاركىر كو نە يى دىلسوزە بۇ من، دىيىت تىشتەكى بىكت
كارى ھەوە تىيەك بىدت، ئەو وەكى ھەوە نامىرىت، لى دى مىيىت داكو چاھدىرىيىا
ھەسپىن من بىكت. وەزىران ب سەرسورمايى و پېرى ترسقە ھېق دىكىنە ھەف، لى ۋى

ههـف بـهـرـيـخـوـدـانـى دـوـم نـهـكـر دـهـمـى هـارـونـى رـهـشـيد فـهـرـمـان دـاـيـه سـهـرـبـرـى خـوهـ،
سـهـرـيـن وـاـن بـفـرـيـنـه سـهـرـعـهـدـى وـپـاـشـى لـجـهـعـفـرـى بـهـرـمـهـكـى زـقـرـى وـگـوتـى: هـهـرـهـ
وـکـارـى خـوهـ يـى نـوـى وـهـرـگـرـهـ، هـهـسـپـيـنـ منـ فـيـرـكـهـ کـوـ کـورـى يـيـنـ خـوهـ نـهـ هـهـثـيـنـ
داـکـوـزـ هـهـسـپـيـنـ دـى دـجـوـدـاـ بـنـ.

جـهـعـفـرـى بـهـرـمـهـكـى سـهـرـى خـوهـ چـهـمـانـدـ، گـوـهـدـارـى وـپـيـگـيرـيـيـا خـوهـ دـهـرـبـرـى وـبـ غـارـ
چـوـوـزـ دـهـرـقـهـ.

وـيـ شـهـقـ هـارـونـى رـهـشـيد چـوـوـ دـخـوهـكـا كـويـرـدا.. دـخـوـدـا دـيـيـتـ كـورـى وـيـ يـى
بـچـوـوـكـ يـىـ دـنـاـفـ دـهـشـتـهـكـا خـهـمـلـانـدـى بـ گـيـاـيـنـ كـهـسـكـداـ، يـىـ دـكـهـتـهـ كـهـنـىـ و~ بـ
يـارـيـقـهـ دـكـهـتـهـ غـارـ، دـيـتـ وـهـزـيـرـيـنـ وـيـ بـىـ سـهـرـ نـيـزـيـكـ دـبـنـ، كـورـى وـيـ دـهـلـگـرـنـ و~
هـيـنـىـ هـيـنـىـ دـبـنـ، بـ دـهـنـگـهـكـىـ فـهـرـمـانـدـهـيـ لـىـ كـرـهـ هـهـوـارـ: زـوـىـ دـبـنـ.. ئـهـزـ كـهـلـكـ يـىـ
ژـ كـورـى خـوهـ خـهـرـيـبـ بـوـوـيـمـ، يـىـ ژـ كـهـنـيـاـ وـيـ دـهـنـگـىـ وـيـ خـهـرـيـبـ بـوـوـيـمـ، ئـهـزـ
خـهـرـيـيـ لـهـسـتـيـنـ وـيـ يـيـنـ بـچـوـوـكـ، دـهـمـىـ لـكـرـنـهـ روـوـيـيـ مـنـ وـيـارـىـ بـ رـيـهـيـنـ مـنـ
لـكـرـنـ، لـىـ وـهـزـيـرـانـ چـ پـوـيـتـهـ بـ هـهـوـارـيـنـ وـيـ يـيـنـ فـهـرـمـانـدـهـيـ نـهـكـرـنـ، لـ سـهـرـ
رـيـقـهـچـوـوـنـا خـوهـ يـاـ هـيـنـىـ دـ بـهـرـدـهـوـامـ بـوـوـنـ، هـارـونـىـ رـهـشـيدـ گـلـهـكـ تـنـگـرـشـىـ و~
ئـيـكـسـهـرـ ژـ خـوهـ هـشـيـارـ بـوـوـ، خـوهـ دـيـتـ يـىـ لـ سـهـرـ تـمـخـتـىـ خـوهـ.. هـنـارتـهـ دـوـيـقـ
ئـبـوـ نـهـواـسـىـ رـاـ، خـوـوـنـاـ خـوهـ هـهـمـىـ بـوـ ۋـەـگـىـرـاـ.

ئـبـوـ نـهـواـسـىـ گـوتـ: ئـوـيـنـ بـىـ قـيـمـهـتـ خـيـانـهـتـ لـ سـهـمـيـانـىـ خـوهـ كـرـنـ، ئـزـبـهـنـىـ
باـشـتـرـهـ توـ خـوهـ لـ هـيـقـيـاـ زـقـرـىـ وـاـنـ نـهـگـرـىـ.

هـارـونـىـ رـهـشـيدـ بـ دـوـوـدـلـيـقـهـ گـوتـ: پـاـ چـ بـكـمـ؟

ئەبو نەواسى لى ۋە گەراند: دەمى مرن ل بەرانبەرى سەمیانى من ئامادە بىت و لەكۈزىت، پى نەۋىت لى ھەست ب بىيەن فەھىيەكى كەت.. چونكۇ لى تولا خوھ ژ بکۈزى كورى خوھ ۋە كەت.

- ئەز كەلەك يىن ل ھېقىا وى وەختى.

- بلا سەمیانى من يى ئىمن بىت كۆهاتنا وى وەختى نە يا دویرە. دويىچۇونىنىز من ل سەر مرنى، سەركەفتىنى ل دويىش سەركەفتىنى ب دەستقە ئىينىن، د ئان چەند رۆزىن بېتىدا لى جەنلىقىسى كەشم و لى وولكى و سەرسۈر ئىنە خزمەتا ھەوھ.

هارونى رەشيد ب گەفە گۆتى: ئەو مولەتا من دايە تە زېير نەكەي، ئەگەر مولەت تەۋافىش بۇو لى پەشىمان بى، چارەنۋىسى تە زى يى بىارە.

گىرنىزىنەكا پې ب باودىرى ل سەر لېقىن ئەبو نەواسى هاتە نەخشانىن و دەركەفت، رۆزى پاشتر ب دلخۇشى زەقلىرى و سەربازىن وى زەلامەكى جىك سېپىاى و پېخواس ل دويىش خوھ دراكىشىا.. خوينى ز سەروچاقىن وى د ھەلاقىت.

- ئەزبەنى.. ئەفە يە ھەفرىكى تە.

- ئەفە كىيە؟

- ئەفە ئەو مرنە ئەوا كورى تە كوشتى.

هارونى رەشيد گۆتە وى زەلامى: توبيى مرن؟

زەلامى ب دەنگەكى كىزگىريو كىيە گۆتى: ئەز كەسەكى ھەزارم.

ئەبو نەواسى ب گەف ئاخفتنا وى بېرى و گۆتى: راستىي بۇ سەمیانى مە بىزە، ئەگەر لى تە زەقلىنىڭ ژۇورا توپىزىنى.

زهلامى ب ترس لى ۋەگەراند: نه.. نه.

- بىزە كو تو مرنى.

هارونى رەشىد ژى گۆتى: ئەم.. تو درهوا بىكەي.

زهلامى ب دەنگەكى نزم گۆتى: ئەزم.. مرن.

- تە بوجى كورى من كوشت؟ ئۇو بوجى تە دلوقانى ب زارۇكىنپا وى نە بىر؟

زهلام شەپلى و چ بەرسق نەدان، ئەبو نەواسى گۆتى: كا تە ل دەمى تۈرۈشىنى چ
لگۆتە مە، ئەرى بىزە سەميانى مە ژى.

- ما من چ گوتىي؟

- تە دگۆت كو تو ھەفالىندى دۇرۇمىن سەميانى منى و تە مەئمۇون كوشت ژبۇ ب
جەئىانا حەز و پىلانا وان.

زهلامى گۆت: ھەما ب دروستى من ئەفە يَا كرى.

ئەبو نەواسى ب بەرىخوانەكا سەركەفتىيانەقە ھېڭىكە هارونى رەشىد و گۆتى:

- ئەزبەنى تە ب گوهىن خوھ دانپىданا وى بەھىست؟

هارونى رەشىد ب ھندەك بەرىخوانىن ھويىر و كوير ھىيف د كرە زهلامى، لى ئەبو
نەواسى گۆتى:

- سەميانى من خوھ ل چ دىگرىت؟

- ئەز يى ھزرىن خوھ دىكم كا كىز مرن لى وى پتر ئىشىنیت.

- ب ساخی بسوژه.

هارونی رهشید فرماندا کو وی زدلامی ب ساخی ب سوژن، ئەف بپیاره ئىكىسەر ب جە هات و ئەو مرن بۆ خوهلى.

پشتى ھيامەكى، هارونى رهشید ب خەمەقە گۆتە ئەبو نەواسى: ھىشتا ئەز يى مجلەم كورى من بزقريتەفە ژيانى.

ئەبو نەواسى گوتى: من كچەك ھەيە، ل سەر رووين عەردى كەسەك ژ وى ئاقلتىر نىنە، لى ياخوه بىنكىرى، ئەگەر تو ژى پرسىيار كەي بىيت مەرەما تە ب جەبىنىت.

هارونى رهشید فرماندا کو بلهز وى كچكى بۆ بىين، كچا ئەبو نەواسى ئىنا ديوانا هارونى رهشید و هارىكارى ژى داخوازكر.

بىنهنەكى هىزا خوه كر، پاشى گوتى: كورى تە وەكوبەرى نا زقريتەفە ژيانى لى بىيت ب شىوازەكى لى يى جودا بىتن، گەلەك جورىن تۆفال سەر تربا وى بچىنە، دەمىشىن لىبن ئەو كورى تە يە زقرييەفە ژيانى.

هارونى رهشيد گوھى خوه دا شىرەتا وى، ل سەر گوپى دارپىرتەقالەكا بەلگ كەسەك شىن بۇو، خەما هارونى رهشيد كېمىتر لىھات، پەرانى يَا دەمىن خوه ل نىزىكى وى دارى د بۇراندىن، دەمىنى با د هات و بەلكىن دارى د هەزاندىن وى ب تىنى گوھ ل دەنگەكى دبۇو دگۆت: باب.. باب..

رۇزەكى هارونى رهشيد بھىست كو مرن ھەر رۇز خەلکەكى ژ ھەفۋەلاتى يېن وى لکۈزىت، حەيىرى، لى ئەبو نەواسى گوتى: مە مەن باپپىر ب تىنى يَا كوشتى.. مە نەقى و كورىن وى نەكوشىتىنە، ئەو ژى گەلەكن.

- ئەز فەرمانى دىدەمە تە كو تو كەتكى ژ وان نە ھىلى.

- ل هرچوار قول اچین عهربى د بهلافن، لى پىزانيين من ل سهر وان د هوير و
دروستن، وان ئاشكرا لکن و ئەو جەين خوه لى فەشىرن دەسىشان لکن.

- تە خوه ل هيقيا چ گرتىيە؟

- ل كىفە بن، كتەكى ژ وان ناهىام.

لەشكەرىن وى ب رى كەقتن و كچكىن سەماكەر ل پىشىي بۇون، هندەك تىمەن
لەشكەرى ب ھىئاك د چەكدار بۇون، ئۇو هندەك تىمەن مەرييان ژى دىگەلدا بۇون،
ھەمى گۆيا زەمەن داگىركر ل دويىش مەنى و نەفى يېن مەنى لەگەريان، ئۇو ل
گورەي فەرمانىن ئەبو نەواسى ھېرىشىن قوتلىپى د بىرە سەر، لى ئەف فەرمانا
قوتلىپى راوهستا چونكۇ ژىشىكە كىفە ئەبو نەواس مە. ھارونى رەشيد ژى ما بى
شىرەتكار، جارەكا دى د خەما وەربۇو، لى پىچەكىن كەيفا وى ھات دەمەن زانى كو
جەعفترى بەرمەكى يى شىاي ھەسپىن وى وەسا فيركەت كو كورى يېن خوه نە
ھەزىين.

پشتى چەند سالەكا ھارونى رەشيد مە، دارا پىرتەقالى تا و بەلگىن خوه وەراندىن و
مەئۇون ژى دەركەفت و چۈو د تەلارىفە و ل سەر كورسيكا حوكىمى روونشت،
كەيفا خەلكى ھات، كەيفا ھەسپان ژى ھات و زېرىنەفە سەر عەدەتى خوه يى بەرى و
ب بەردەوامى كورى يېن خوه د ھەزاندى.

*

ژ نه لیفی بۇ يائى

۱. شەقاق سولتانى و ھەقالى وى

سولتانى فەرماندا كۆ شەق بەيىتە نك، شەقاب رەشاتىي خەملاندى و مشتى سىتىرىن ترسىياعەت، باوشكا سولتانى هات، باوشكا ھەمى مللەتى وى ژى هات و نېستن.

سولتانى گۆته سەرەك زىرەۋانىن خوھ ئەگەر ئەز نېستم، من ھشىار نەكەھى خۆ ئەگەر ھەمى مەلىكىتىن جىهانى ل سەرتىلەفونى بن.

سەرەك زىرەۋانان بۇ خوياکر كۆ دى ل دوييف فەرمانان كاركەت و ناهىليت چ بۇيەر يان چ كەس سولتانى ھشىار كەن، لى سولتانى ب تۆرپەيىقە لى كرە ھەوار: لى ئەگەر شەپەكى جىهانى چىبۇو، دېئىت من ھشىاركەي داكو بلەز راودەستىن و ئەۋىن بۇوينە ئەگەرى شەرى سزا دەم.

وئى شەقى چ شەپەن جىهانى چى نەبۇون و ھەتا سېيىدى سولتان ما نېستى.. سېيىدى سولتانى بانگكەرە سەرەك وەزىرىن خوھ و گۆتى: تو بىزانى كۆ شەقىدى بەرى نېستنى، من ھزر د رەوشى مللەتى خوھدا بىرى؟

سەرەك وەزىرانى ب سەرسورمايىقە بەرسف دا: وەى لەعنەت ل سەر دىرۋەكقان و ئەدیبان بن.

سولتانى ب حىيەتىقە پرسىياركىر: تو بوجى لەعنەتا لى د بارىنى؟

سەرەك وەزيرانى گۆت: چونكۇ كەمتكەرخەمىي د تۆماركىرنا باشى يىن سولتانى سەمياندا دكەن، سەميانى مەھەتا د دەمى بەينىقەدانا خودا زى هزرا رەوشىا مەلھەتى خوھ دكەت.. چ حاكم ژ حاكمىن ل سەر گۆيا زەمینى ۋى كارى ناكەن.

سولتانى گۆت: من گەلهك ھزرا خوھ كر و من وەسا بىت كو كابىنا تەيا وەزارەتى ياكەن بۇوى و يا پىىدىقى ب نويكىرنى بۇوى.

سەرەك وەزيران گۆت: ب راستى پىىدىقى نويكىرنىي، ھەر مالەكا نەھىتە نويكىرن و نۇزەنكىرن دى ھەرفىت و بىتە كاڭل.

سولتانى گۆت: ئەزى دېيىم پەپانى يا وەزيرىن تە كالە پېرن.

سەرەك وەزيران گۆت: ئەقە راستە، ھەمى وەختى وان يى تەرخانكىرييە ژبۇ كېپىنا گورىن ھەزى و فەرە، ئۇو ھەروھسا د مژوپىلەن ب كېپىنا كفنا و نېيسىنە وەسىھەتىن خوھە، ۋىزىن و راستەكىرنا وەسىھەتان و مانا وان ل ھېقىا وئى رۇۋىز دىاركىرى یا چ كەس نەشىت ژى بىرەقىت، ھەمى وەختى وان دېھتن.

سولتانى گۆت: ژېھر قى ئەگەرى من بېپىاردا كو كابىنا تەيا وەزارى بەيىتە گوھورىن و ھندەك وەزيرىن گەنچ جەھى وان بىگىن داكو راسپارىنە ۋى ئەركى مېزۇويى بىكەمە دىدەستى تە دا.. ل سەر بەرسەدانا ھى پرسىيارى د راۋەستىت، ئەگەر رۇزەكىن تو چۈوييە مال و تە ژنا خوھ بىت يى ب رەخ كەسەكى بىيانىقە و ل سەر نېينىكىن تە يى رازايىيە، دى چ كە؟

سەرەك وەزيران گۆت: دى نېم و كەمە ھەوار، كا.. موعۇتە حىم لى ئەز چ كريياران ناكەم بەرى رەئىا سەميانى خوھ يى سولتان وەرىگەرم.

سولتان کهنى و گوته سرهك و هزيرين خوه: هتا نهٽ تو هر يى مای ئهو زلامى ژيرمهند و بليمهت و جوانمير كو هر بمينى سرهك و هزيرين من، دهست پى بکه، و هزيرين خوه يىن نوى ب هلبزيره، لى يا فره تو گرنگى بدهيه و هزاره تىن شەپى و رهوشەنېرى و ئابۇرىي، چونكۇ ئەف و هزاره تە د گرنگ و هەستدار و ترسناكن، هەقبەندىيەكا سرهكى يا ب پاشەرقۇزا وەلاتى و هەنۆكەيى يا ھاولاتيانقە هەمى.

سەرەك و هزيران ب دەنگەكى رەزىل و مشتى كەيف پەيمان دايى كو ئىكىسر فەرمانا وى ب هەمى هويراتى يىن خوهقە، لى ب جە هيئت.

۲. هەلۈزۈرتىنەن وەزىرىن نوى ژلايى سەرەك وەزىرانقە

سەرەك و هزيران ل نېيسىنگەها خوه پېشوازىيا ھندهك گەنجىن پېشە جوداجودا و ژ تەخىن جقاڭى يىن ئاست جوبا نكر، يىن رېزد بۇو كو كەتكە ب تىنى بىيىنت، يىن بەراهىي ھاتىيە پېشوازىكىن، گەنجەكى دختور بۇو.

سەرەك و هزيران: ئەرى بەرى نهٽ تە پشکدارى د شەپاندا كرييە.

دختور: شەپىن من ناهىيە ھزمارتن، رۆزانه د ژۇورىن عەمەلىياتىن خەستەخاينىقە كومەكا شەپان دكەم، ئەز ب ناقۇدەنگىرتم ژ هەر كەسى كىرپەلگىرتى، ئەگەر ئەز دهست ژ كارى خوه بەردىم دى گوركۈلەر ژ برسانا مرن.

سەرەك و هزيران: ئۇ رهوشەنېرىيە تەميا لەشكەرى چىيە؟

دختور: من پىر ژ سەد خۇنىشاندانىن لەشكەرى دىتىنە و هەروەسا من سى جاران فلمى شەرى (ئارمانجا مە بۇرمائىيە) يىن دىتى.

سەرەك وەزىران: ئۇو تە چ شارەزاىي د بىاڻى لەشكەريدا ھەيە؟

دختور: جارەكى ل بەر دەرگەھى تىاترۇيەكى، ئەز لىگەل سى كەسان ب شهر ھاتم و ئەز ب تەنا خوه، شىام بشكىنەم و من نەچاركىن كۆ پىلاقىن خوه بىخن و ژ وەلاتى ب رەڤن و بچەنە ژەرۋە.

سەرەك وەزىران: ئەگەر تو وەزىرى بەرگىرى بى و وەلات ژ لايمى لەشكەرەكى بىيانىقە ل بن گەفا داگىركرنى بىت، دى تو چ كە؟

دختور: دى بەيانەكا حەماسى دەرئىخىم و دى ب دژوارى ھاقىمە دوزمنى و دى داخوازى ژ خەلكى كەم كۆ چەكى هەلگرن، پاشى دى چەمە خوارنگەھى و دى ژ دل خوارنى خوم، ناكو بىدەمە خوياكرن كۆ وورە يابىلندە.

سەرەك وەزىران: ئەرى ب ھزرا تە ئەركى لەشكەرى چىيە؟

دختور: ئەركى لەشكەرى ئۇوە شەرى دوزمنىن سەميانى مەيى سولتان بکەت و ئەركى خەلكى ژى ئۇوە بەرگىرى ژ وەلاتى بکەن.

سەرەك وەزىران: تو يى ژ دايىكا خوه بۇوى كۆ بىيىه وەزىرى بەرگىرى.. نە دختوري خەلكى دەرمان دكەت.

پاشى سەرەك وەزىران پىشوازىيا رەوشەنېيرەكى كر كۆ تازە يى ژخواندىنگەھىن نەھىلانا نەزانىنى دەرچووى و پېشانازىي ب خوه دېت كۆ يى پىيگىرە.

سەرەك وەزىران: خواندىنا تە چىيە؟

رەوشەنېير: من ل چ خواندىنگەھان نەخواندىيە، ئەز مىنا مەكسىم گورگىيمە، لى پىچەكى ژ وي جودا مە، ئەو دەرچوئى خواندىنگەھا زيانىيە و ئەز دەرچووين

زانینگه‌ها ژیانیمه، مهکسیم گورگی رومانه‌ک ل بن نافی "دایک" یا نفیسای و ئەز ژى دى رۆمانه‌کى ل بن نافی "باب" نفیسم.

سەرەك وەزیران: ئەقىن ھەۋوکى شى بىكە: كوركى پشىك قوتا.

رەوشەنپىر: "كۈرك" تەفافىكەرە و "پشىك" ئازىلەكى كەھىيە و "قوتا" ئامرازى ھەقبەندىتىپ.

سەرەك وەزیران: تە چ پىزانىن دەربارە شەكسپىرى ھەنە؟

رەوشەنپىر: شەكسپىر خۇدانى پەيمانا رەش يا بەلفورىيە.

سەرەك وەزیران: ئەف وەلاتە چەند ل وەزىرەكى رەوشەنپىريي بگەرىيەت كەسى ز تە باشتىر نابىنىت.

پاشى سەرەك وەزیران پېشوازىيَا بازىرگانەكى كر.

سەرەك وەزیران: كى بەرپرسە؟ ئەگەر ھاوللاتىيان گازنە كرن و كرنە ھەوار كو د بىرسىنە.

بازىرگان: يىن بەرپرس دەزگەھىن راگەھاندىنە، ئەوين نەشىايىن ھاوللاتى قايىلەكەن كو ھزركەت يىن تىرە.

سەرەك وەزیران: رەئىيا تە ب بىرسى چىيە؟

بازىرگان: بىرسىيۇون د بىكاكا وەلاتىدا ئارمانجەكابىنە كەس ناگەھتى، ئەو وەلاتى بىرسى تىدا د زۆر بن، مروقىن بلىمەت دى ژى دەركەقىن.

سەرەك وەزیران: ئەگەر فىقى ل بازارى نەما، دى چ كەي؟

بازرگان ئىكسەر دى وىئەن يېئن رەنگاورەنگ يېئن فىقى چاپكەم و دى ب ھەروەل سەر خەلکى بەلاف كەم، داكو ئاشۇپ و شىيانىن وان يېئن داهىنانى چالاكتىرى لى بەھىن.

سه‌رهک وزیران: ب هزارا من پیدی‌نایکت زیده‌تر پرسیاران ژ ته بکم، يا خویایه کو که سه‌رهک ژ ته باشتير نینه. بیته و هزیری باز رگانی.

پاشی سهرهک و هزیران پیشوازیبا زهلامهکی هزار و ساولیکه کر، کو گلهک جاران ب گللاتینی یه هاتیبه گونههمار کرن.

سەرەک وەزیران: ناڤىٰ تە چىيە؟

ههڙار: نه ل برا منه.

سہرہک وزیران: تو چ کار دکھی؟

ھےزار: ئەز چ کاران ناکەم.

سهرهک و هزیران: رهئا ته ب هەقىنگىبا ستراتىرى حىيە؟

ههڙار: من چ رهئي نين.

سەرەك وەزیران: ئەگەر تو ب رىئاكا خوھ بچى و تو خو نىشاندانەكى بىيىنى، دى چ كەم؟

ههڙار: ئهڙ نزاڻم.

سەرەکى وەزىران، ب دلتهنگى ھىف دكى و فەرمانا گرتنا وى دا، چونكۇ وەسا
ھزر نكى ئەگەر سولتان پى بزانىت، بى ل شوينا وى كەتە سەرەکى وەزىران،
ژېرکو ئەۋى داخواز ل سەر ئەوه يى نەزانىت و تى نەگەھىت و ھزر نەكەت.

سەرەکى وەزىران پىشوازىيَا كەلەكتىن دى كى، يىن ھەلبىزارتى ھەلبىزارت و يىن نەفياي
دەرىخست و كابىنا وەزارەتا نوى ژ هندەك گەنجىن ب ھىز دامەزراند.

ئەف كابىنە جەن رەزامەندىيَا سولتانى بۇو، غاردانا وەلاتى، دەولەتسەرى ۋى كابىنە
پاشقە زەرى، چونكۇ شيانا گەنجان بۆ غاريانى يى جودايدە ژ شيانا پىرەمەران.

*

ڙنه کا ب تٺي

عهزيزا چڪهڪا جوانه، ڙـ ڪتكين رهش نترسيت، دهمى ل بهرامبهـر شـيخ سـهـعيـدي روونـشتـى گـهـلـكـ يـا ئـالـوـزـ بـوـوـ، هـهـرـدـوـوـ چـاـقـيـنـ وـيـ بـوـوـ پـرـتـيـنـ رـهـشـاتـيـهـهـ كـاـ كـويـقـيـ بـوـوـ، عـهـزيـزاـ دـوـورـپـيـچـكـرـ بـوـوـ.. هـهـولـلـدـاـ خـوهـ ڙـ وـيـ تـرـسـاـ بـهـرـهـهـ زـيـدهـ بـيـتـ رـزـگـارـهـ كـهـتـ، لـئـيـهـنـاـ بـخـوـورـيـ، ئـهـواـ ڙـ تـرـارـهـهـ كـيـ فـافـونـيـ بـلـنـدـ بـبـوـوـ، دـفـنـاـ وـيـ دـ سـوـتـ وـ هـيـيـدـيـ لـهـشـيـ وـيـ بـيـهـوشـ لـكـرـ.

شـيخـ سـهـعيـدـ بـيـرـثـيـتـ: ڦـيـجاـ.. تـهـ لـفـيـتـ مـيـرـيـ تـهـ لـ تـهـ بـ زـقـرـيـتـ؟

عـهـزيـزاـيـيـ بـ دـوـوـلـيـ گـوـتـ: مـنـ لـفـيـتـ بـوـ مـنـ بـزـقـرـيـتـهـهـهـ. لـ وـيـ دـهـمـىـ شـيخـ سـهـعيـدـ دـگـرـنـشـىـ عـهـزيـزاـيـيـ بـ خـمـوـكـيـفـهـ گـوـتـ: مـرـوـقـيـنـ وـيـ لـفـيـنـ ڙـنهـهـ كـاـ دـيـ بـوـ بـيـنـ.

شـيخـ سـهـعيـدـيـ هـنـدـهـكـ بـخـوـورـ دـ هـاـفـتـهـ دـ تـرـارـيـداـ وـ گـوـتـ: مـيـرـيـ تـهـ.. دـئـ بـوـ تـهـ زـقـرـيـتـ وـ چـ ڙـنـيـنـ دـيـ نـاـئـيـنـيـتـ.

لـهـنـگـيـ وـيـ يـيـ هـيـيـدـيـ وـ پـرـ هـهـيـهـتـ بـوـوـ، عـهـزيـزاـ يـيـ ئـارـامـ وـ ئـيـمـنـ بـبـوـوـ، ئـاخـينـهـهـهـ درـيـشـ وـ مشـتـ ڙـ ئـارـامـيـيـ رـاهـيـلاـ، دـيـمـيـ شـيـخـيـ گـهـشـ بـوـوـ، گـوـتـيـ: لـئـ كـارـيـ منـ پـيـدـقـيـ بـ پـارـهـهـكـيـ زـقـرـ هـيـيـهـ.

عـهـزيـزاـ بـوـغـومـيـ وـ هـيـيـدـيـ بـازـنـكـهـهـكـيـ زـيـرىـ دـ زـهـنـدـاـ خـوهـداـ وـ گـوـتـ: هـنـدـيـ تـهـ بـثـيـتـ ئـهـزـ دـئـ دـهـمـهـ تـهـ.

شیخ ب که نیمه کا کورت و دژوار که نی و پاشی گوت: دی پیچه کی خسارہت بی، لئے
دی زثیرنا میری خوہ قازانچکی.. تو حمزہ ری نکھی؟ عہزیزایی ب دلتهنگی
غولغولہ ک کر: نہز حمزہ ری ناکهم.

- ھوئن ب شہر چوویںہ؟

- ئەز دگەل مەرۋىھەن وى يَا ب شەر چۈويم.

- تو ہے ست ب دل تھنگی لکھی؟

- هندهک جاران، ئەز ودسا ھەست پى لەھەم کو بەرەھى گران يى ل سەر سینگى من:

- ل دھمی نفستنی تو خهونتن نہ خوشن دینے؟

- ب شهقی، ئەز ھەر دەم ژ ترسادا ھشىار دىم.

بۇ چەندىن جاران شىخ سەعىدى سەرى خوه ھزاند و گوتى: ھېيت نەبىت مەرۋەقىن مىرى تە.. سەرەكال تە كىرى.

عهیزا ترسا و ههوار کر: حاره حبه؟

- بهتالکرنا سحرا وان پیدافی ب هندهک بخوری ههیه. بهایی وی دهه لیرهنه.
عه زیزا پیچه کی تیکچوو.. پاشی دهستی خوه گههاندہ بهرسینگین خوه و دهه لیره
رژی تئنانه دهر و دانه شیخ سه عدی و گفتی: نهقه ههیمی ههیمی منه.

شیخ سه عید را بوقه، په دین تاری ب سه پهنجه رین ل هنداش کولانکا ته نگ
کیشان و پاشی هاته فه و ل به رامبه ری وی تراری فافونی روونشت، ئوی هنده ک
ل سه خولیه کا نه رم و سی کش لکرن، دهست یېکر بخور دهاشتته بناشدا

و دگوت: براييَن من ييَن ئهجهنه حهز ژ روناهيَن ناکهن، حهز ژ تاريَن دكهن، چونكو ماليَن وان ل بن عربينه.

رۇز ژى ژ دەرقەي ژورى ژنكەكا گوشت سېپى بwoo، ئۇ تىروژكىن رۇزى رۇناھى ياخوه يا زەرل كولانكا د برسقاند و دكەل ھەرایا خەلكى تىكەل د بwoo، بتنى ژوررا شىخ سەعىدى ياتارى و بىدەنگ بwoo.

- براييَن من ييَن ئهجهنه، دى بەختى تە يى باش بىت ئەگەر حهز ژ تە بكەن، ئەو حهز ژ ژنكىن جوان دكەن. عەبايىخوه يىنە. عەزىزايى عەبايىخوه يى رەش ئىخست، لەشى وئى يى تەرل پىش چاقىن شىخ سەعىدى د كراسەكى تەنگا بwoo، شىخى دەست پىكىر كتىبەكا پەر زەر ب دەنگەكى هيىدى و نە ئاشكرايى دخواند، پاشى گۆتى: خوه نىزىك كە.. خوه ل قىرە درىزكە.. عەزىزايى خوه ل بەترارى بخوررى درىز كر، شىخ سەعىدى دەستى خوه دانا سەر ئەنبا وئى و ھەر ئەو پەيقىن سەير دخواندىن، ژنشكەكىفە گۆتە عەزىزايى: چاقىن خوه ب نقىنە، دى براييَن من ييَن ئهجهنه هىَن.

عەزىزايى چاقىن خوه دانانە سەرييک، دەنگى شىخى ب ھشكى و فەرماندەيى بلند بwoo: ھەمى تشتا ژېير بکە.

دەستى شىخى ب سەر لىيمى وئى يى نەرمدا دەيتە خوار.. بىرا وئى و بابى وئى هات. دەستى شىخى زقەرە و بىئەنەكا سەير ژى دەيت، دەستەكى مەزىنە، دەيت يى پر چرمسيين بىت، دەنگى وئى يى سەيرە و بەرە بەرە د وئى ژوررا بىدەنگا دیوارىن ئاخىفە بلند بىت. دەستى شىخى دگەھتە حەفكا عەزىزايى، بىرا عەزىزايى و دەستى مىرى وئى هات. دەستى وئى يى تەر و نەرمە مينا دەستى ژنكى. وەكۇ دەستى نقيسەرى ھەكول دكانا بابى خوه كار دكەت. چ جاران ھەول نە دايە ب نەرمى

یاریا ب حفکا وی بکهت، هر دم ب هندهک تبلین بررسی گوشتنی رهنهی وی دکثاشت.

شیخی هردوو دهستین خوه دانانه سه راهشی، دهستین وی ب دلوقانی مهمکن وی
بین پیگه هشتی د پرخین و ژوردا ل همه می لهشی وی د گیرین و پاشی بزفرنه فه
مه مکا و بی دلوقانی و ب هیز د شدین، عه زیزایی ناخینک راهیلان، گله ک ب
زده مهت چافین خوه فه کرن.. بیت کاییه کا سفک ل همه می بوشایی یا ژوری یا
به اقبووی. شیخ سه عیدی دهستین خوه ژ عه زیزایی دویرکرن، به رده وام بول سه
خواندنی و بخور دهاقتیه سه راهیین گهش.. ئه وین د وی تراری فافونیدا، پاشی
گوتی: نئی براپین من بین نه جنه هین.. نئی هین.

تەزىنەكە کا دژوار ب سەر لەشى عەزىزىيەن دا چوو خوار، چاقىن خوھ نقاندىن.. گوھ
ل دەنگى شىخ سەعىدى بۇو، ھەر وەكى ژ دوماهى يَا دۇنيايى لەھىت، د گۆت:
بىرىايىن من يېئن ئەجنبە حەز ژ ژىنكىن جوان دىكەن، تو يَا جوانى و دى حەز ژ تە
كەن، دەمى دىگەن.. فەرە تە رويس بىيىن، داكو ھەمى سەحرا ژ تە دويرىيەن.
عەزىزىيەن ب تىرس پىستە پىستەك دىكەن: نە.. نە.

لی ته نتشین.

بیرا عه زیزایی ل زه لامه کی هات، جاره کی ل جاندی دیت بwoo، و هکو ئازله کی
بریندار هووار نکر و پاشی که فته سهر عه ردی و کهفا سپی ب سهر دهشی که ت،
و هکو ئیکی ل يه خندقىنى، دهست و بیئن خود د لفاندى.

.4. .4. .4. -

- دى هىن..

بىهنا بخورى تىرتر و زىدەتلىيات، عەزىزايى ب دەنگەكى بلند ھەناسە دىك،
ژىشىكەكىفە شىخ سەعىدى كرە قىزى: وەرن.. وەرن ئەي ئەوين پىرۆز.. وەرن.

عەزىزايى گوھل دەنگى كەنىيەكاكا هيىدى و ژ كەيف بۇو، ئۇو ھندەك پەيقىن كەس
تى نەگەھىت ھانتە گوها، ھەست پىكىر كو ژوور يا مىشت بۇوى ژ ھەزىمەرەكاكا زۇر ژ
گىاندارىين كورتە بالا، ھەرچەندە بۇ گەلەك جاران ھەولىدا، لى نەشىا چاۋىن خوھ
ۋەكەت، ھەناسەكاكا گەرم د لېمىن وى وەر بۇو، دەقەكى لېشا وى ياخوارى گەزت و ب
برسىياتى دەڭلاشت.

رائىخا ل بن پشتا وى ياخوارى گەرم د بۇو، بخورى ژى كوم د بۇو، ئۇو دەراتە
گوھارتىن بۇ مرۆڤەكى دناف دەستىن خودا ھەمبىز دىك و ب ماچىن خوھ بەنج
دەرى، ئاگەرەكى بىرسى دخوينا وى دا ھەلبۇو، ل وى دەمىن دەقى لېشا وى ھەيلالى و بۇ
پەرتىن دى يىن لەشى وى ھاتە ۋەگوھاستن. عەزىزا ياخوارى گەرم د بۇو، نە د لەقى.
ترسا وى بەرە كەنەن سې دېتن و ئاسمانىكى شىنى تارى و دەشتىن زەر و رۆزەكاكا ژ
ھەندەك سەتىرىن سې دېتن و ئاسمانىكى شىنى تارى و دەشتىن زەر و رۆزەكاكا ژ
ئاگەرەكى سور دېتن. ئۇو عەزىزايى گوھل وشىتنا رووبارەكى دويير بىيت.. رووبار،
يى دوييرە. ھەر يى دويير نابىيت. ب خۇشى دەنىت. خەم زارۆكەكە غار دىدەت و ژى
دويير دەقەيت، نەھز زارۆكەكاكا مەزنە، كورى ھەقدەرى وان ماچىكىر و ھەمبىز كر.

نە.. نە.. ئەقە شەرمە. ئۇو دەمىن ل بەر دەرگەھى ياخوارەستىي و شاگىرى نانكەر
كولورەكاكا نانى داداپى، دەستى خوھ دەرىز دىك و قورنجىكەك ل سەرىي مەمكى وى
يى بچوپىك دىدا، ئىيشا، عىجىز بۇو، گونەھەك كر، كا دەستى وى؟ ئەها ئەقە دەستى
وبييە جارەكاكا دى دېيتە خوانى لەشى وى. ئۇول شەقا بويکىنېي ژى قىتىزىيەك
راھىللا بۇو، لى نەھز نا كەته قىزى.

دایکا خوه دبیت کهفیکه کا ب خوین یا قى و مرؤقین وئى ب گرنگى يى سەح دىكەنە كەفيكى، دايىكا وئى ب دىيمەكى مشتى كەيف گازى دىكەت: كچا من ژەھمى كچاكا پاقۇترە، بلا دۇزمن ژە كەربابا بىرەن.

ئۇو عەزىزا نزېرىتەفە زەھى يىن زەر.. زەھى يىن بى ئاڭ. عەقىل بلنداهىيا.. رۆز ئاڭرەكە ژە عەزىزايى نىزىك دبیت. عەزىزا يا وەستىيا يە و يا دىئىشىت.. كەرمىيەكە دىۋار ب خۆشى وئى دسوژىت. رۆز ئاڭرەكە نىزىك دبیت و لچىتە دناڭ خوينىدا، عەزىزا ھەول نادەت ب رەقىت، لى لەزەتا وئى زىدەتەر لى دەيتەت دىگەھەتە كۈپىتىكى، ل وى دەمى باران بارى، لەشى وئى ھەمى لەرزى.

پشتى بىھەنەكى شىخ سەعىدى خوه ژە لەشى رويسى عەزىزايى دويير ئىخست، چوو نك ھەريوو پەنجەرا و پەردە ۋەدان، ئىكسەر تىرۇرۇشكىن رۆزى ھاتنە د ژۇورقە، گوشتنى سپىي عەزىزايى ب رەونەقا تىرۇشكان گەش بۇو.

عەزىزايى خوه ۋەكىشا، ھىدى و ب ھشىيارى چاھىن خوه ۋەكىن، ژەخافەتىقە ھەمبەرى رۇناھى يَا رۆزى بۇو، ب ترس رابووقە، شىخ سەعىد گۇتى: نە ترسە برايىن من يىن ئەجنه يَا باركىرى.

ب زەحمەت عەزىزايى خوه چەماند، يَا وەستىيائى بۇو، يَا شەرمىكى بۇو، پارچا ئىكىن ژە جلکىن خوه ھەلگرت و حەز لىكى كەن بۇ ماوەيەكى درېز ل سەر پشتا خوه ب نەلھى يَا درېز كرى و چاڭ ناقاندى با.

شىخ سەعىدى دەھىن خوه ب پىشتا دەستى خوه پاقۇز كر، جارەكە دى گۇتى: نە ترسە.. يىن چوين.

روندىك ژە چاقان بارىيىن، لى.. د وى دەمەيدا دەنگى فروشىيارەكى گەرۆك ل كولانى بلند بۇو، د ھاتە گوها ھەرودكۇ گریا زەلامەكى بىزاز و نەمرىيەت.

پشتى چەند دەقىقەكا عەزىزا ب تىنى دوى كولانا تەنگ و درېئەر و ب چەپ و چویردا
لچوو، دەمى سەرى خوه بلند كرى و ب گرنگى سەحکرييە سەلال چ فېنده يىن
رىيواز نەيتىن، ب تىنى ئاسماڭەكى شين و ۋالا بۇو.

* *

ئەوین رىڭر

ئەز رىڭر بۇوم

ئەوی رىڭر، زەلامەکى بەژن بلند، ئەنى گرى و دېم ھشك بۇو، دەمىن لىگىنىزىت.. بەرىخودانەكا مجد، مىنا دەقى شىرەكى كۆزىشقاھە ل بەر تىرۇزكىن رۇزى لىرسقىت، ژ چاقىن وى خويا بىت.. دەمىن ھورەبای پاپۇرا وى پىرتakanدى، نە مە.. پىلا بەرەف پەرافەكى ھەلگرت، رۇزى ھەلات و داۋىن پرچا خوھ ياخىن بەرداھە سەر.. يىن نەلەف و درىيىزكى بۇو، لى رەملا گەرم و تەر دېمىن وى ھەمىيىز كىربۇو.. زانى كۆھتا مرنى وەكۆ قەلەرەشكەكا پىر ياخىن بى پاپۇر.. بى ياوەر و بى دېلەر لى مىنیت. ئەوی رىڭر عاشقى ژنکەكى بۇو، ناقى وى رەند بۇو، ياخىن سې بۇو.. بخوهشى لىگىنىزى.. پرچا وى ياخىن بەرەش ژى، وە لى دەرىزىت و چاھەرىيى بەھىستانا گازىيَا شەرقانەكى رويس بىت، كۆل چايخانەكى چ جە ب دەست نەكەن و رەمەك و لەشەكى تارى ھەبىت. رەند ب شەقەن مە.. ئەوی رىڭر خوھ چەماند و بخۆشى دەقى وى يى سار ماچىكىر، ل وى دەمىن گۈھ ل دەنگى ھورەبايەكى كەرېقەبۇوى بۇو، ئەوی ب دروستى باوەر دەرىزىت نەقى رەند ياد بىنە دەريايىدا، يان ژى بىت نەقى جەندەكەكى ب سەر ئاقى كەفتى بىت، لى ياخىن بۇو، دەست ژى بەرنەدا و ب شىۋەھەكى نەبىيار دەگەل ھاتە پەرافەن ئاقى..

د رۇزانىن بۇرىيدا.. ئەوی رىڭر دەريا شەقاند بۇون، پاپۇر شەلاند بۇون، ل بەرامبەرى ئاگران دەكەنى، ژنک بى ھەتك دەكىن، شىرىي وى يى خوينەلۇ بۇو، پەپ ب

تهماحی و بیی پویتەپیکرن پى ل زىرى دنا و بازىرېن سەير دىيتىن، بىی دلخۇشى لەكەنى، ب درىئاھىيا شەقى سەرخۇش بىبوو، ھندەك شەقان دەمى ب تىلى سەر رۇويىن پاپۇرا خوه دراودستا و گوھدارىيَا ئازاواھ يىا ياوەرىن خوه يىن سەرخۇش دىكىر، وەكى خوبىيەكى بچوپىك بىبوو... ماوھر دىكە ئاسمانى مشتى سىتىر ول سىتىرەكە هېىڭىش نەبۈسى دىكەرىيَا.

رەندىل نىزىكى وي بىبوو، دەستى وي ب پرچا ويىفە بىبوو، گۆتى: نە گرى.

ئەۋىرى رېڭىر رابۇوفە و ژ دەريايىي و ژ پەرافى دوپىر كەفت، خوه ھلدا ناڭ جايدەيىن بازىرېي، د وي دەمەيدا، جايدە ژ مەرقان د مشت بۇون، كەسەك بۇ نەگىرنىزى، چ ژنكا ژى نە سەحرىرى، رۆز ژى چوپىكەكە سې بىبوو، رەندى ژى يىا مت بىبوو، گۆتى: خوبىيەشت دەمژىمیران كار دىكەن.

رەندى يى بىدەنگ بىبوو، ل وي دەمى باي يارى ب داۋىن پرچا وي يى رەش دىكەن، رەندى ب دلتەنگى هېيش دىكە خوبىكەكە مەزن. رېڭىرى ھەست پېيکر كە مەرقەكى نەساخ يى خوه ل پشت پىستى وي فەشارتى و يىن دىنالىت. ژىشىكەكىفە رەندى گۆت: ترىن بۆرى..

مەزىقەيا خەمى ب دىزارى لېدىدا، داكو لېھىشتەكە خولىي ب سەر جىهانىدا بىت و ھەمى رۆنالىييان ب ۋەمرىينىت. ئاخ.. ئەمى خۆشىيەن عەردى بۆرى، ئۇو خەنچەرا شەقى دەسپېيکر د دلى رۆزىدا د چوو خوار، تارى مينا بەفرەكە رەش كەفت و گلۇپىن زەر ل سەر جايدەيان رۆھنبۇون. ئەۋىرى رېڭىر دەستكەر قورمچىنا دىمى خوه و پرچا خوه يى پىرى لى بۇويە مىھقان.. ئۇو گۆتە رەندى: ترىنەكە دى ژى لى بۆرىت.

ئۇو ستىر ب سارى ل ئاسمانان گەش ببۇن، ھۆتىلەك ل بەندەرى ھېبوو، ئەۋىزىتىرىگەر پارىز خوھەزىمەرن و قەستا ھۆتىلى كىر.. يى پىدىقى بۇو كۆ دەمەكى بىرىز بىنىتىت. تەختەك د ژۇورەكا تەنگە دا قى، دیوارىن وى ب رەنگى زەرەكى پىتى د بوياغىركى بۇون.

ئەۋىزىتىرىگەر نىشت، رەند ب خۇشى دەكەنى، دىلەرا من لەشى تە رووبارەكى سېپى يى مەيىتىه و د دەقى تەدا ھاقينەك يَا نىشتى و چاقين من.. دىيمى من.. تېلىن من.. دەرياياقان و پاپۇرىن وان يىن پىرتىكىن و خەونان ب دەربەدەريا دىناڭ دەشتىن تارىدا بىين. چەند حەز دەكم پىرچا تە يا رەشا بىرىز و گۈزەقىز بىىنم، زارۇكەكە د خۇينا مندا دەكەنىت، ئەقىن ھە زى.. ياوەرىن من، يى ژىنلى دەريايى ب سەر دەكەقەن و جەندەكى شەكتىيى مەرنى يى قى، ئەقا ھە زى پاپۇرا منه يا جەرگى دەريايى دېرىت و رەندى دىلەرا من يَا دەكەنىت.. ئۇو عەقەر يى ژ ئاسمانى دویر دەكەقەن.. ئەمى رووپىن شىنى ئاسمانى، ئەمى هوگىرى من يى سوچىبەت خۇش.. وەرە وەرە.

ل سېپىدى.. ئەۋىزىتىرىگەر ھىشىار بۇو، ل ھۆلا ھۆتىلى روونشت و ھەندەك كەس ل دۇرماندۇرى وى بۇن، ھەمى د بىيانى بۇن، ژ گۈند و بازىرەكىن دویرەت بۇن، د دلى خۇدەدا دىگۆت: بوجى ھاتىنە ئېرىدە؟ ئەۋىزىتىرىت و ئەوا گەنج ژى دى شوئى كەت، دى زارۇك بن، گەلەك جاران دى دەكەل مالخوى خوھ لىك كەۋىتىت.. زارۇك دى مەزن بىت و دى پەيىغا خودى و بازىرەن نىاسىت، خەم و خۇشى دى وى ھەمبىز كەن، ب تىن دى ل خۇشىن كەرىيەت و نا بىينىت. ئەۋىزىتىرىت و كەسەك دېرىتىن، دى ل ئىفارىياب خوھ ۋەدەركەت و دى بىرەتلىنىن خوھ ۋەگىرىت، كەسەك نابىرەتى: هو.. دىلەرا من، ل شەقىن زەقىستانان دى لەرزىت و كەسەك سەبرا وى ئائىنىت، ژېلى كەتكەكا بىرسى. ئەو گەنجى پۇيەتە دەدەتە جلک و پىرچ و پىنلەقا خوھ، ئەۋىزىتى: وەكى گازىيەكا حىنچە، لى بەرە بەرە دى ھەلوھشىتت.

هۆتىل: جەھەكى گەلهك تەنگە، دلى قى جىهانا مەزىدا يا چاندىيە، گىزەۋانكا سەرەپچاڭىن سەير ھەقلىو تىقە بىىن، دەينىن كۆ تىقە بىنۇن و لى سېپىنى قەھوى ۋەخۇن و بچن.

رەندى گۆت: ئاسمان يىن ۋالايە...

ئەوي رىيگەر د پەنجەرىرا ھېش دىكە ئاسمانى، چ چويچك يان چ عەقىر نەدىتىن. فەجانەكا قەھوى ۋەخوار، ھىدى ھىدى جىگارەك كىشا و پەرداغەكى ئاقا سار ۋەخوار و پاشى ژ ھۆتىلى دەركەفت. ھىدى ب رىيغە ىچوو، چاڭىن وى دىنىش ناقانى بۇون، رەندى ژنکەكا جوانە و حەز ژ مەزىقى لەكت. مەزىقە يَا دویرى يَا دەنگى رەندى يى ب تىننې.. بى پېيە، دەنگى وى مەزىقە يەكە دناف دەماراندا دېچىتە خوار و خوينى دىكتە كولاقەكا رەش. ئەوي رىيگەر كچكەكا بچويك بىت، ژىي وى ژ نەھ سالىي نابۇرىت، ل نىزىكى بەردىرگەھى مالەكىن يَا راودەستاي بۇو، پالا خوه دا بۇو دىوارەكى سېپى، كراسەكى شىن يى كورت ل بەر بۇو، ژ بن كراسى وى دوو پىيىن ژ رەنگى عەقىرەن ھافىنى دىيار دىكىن، رىيگرى ب دلىپىسى ھېش دىكى، ئەوي كچكە بچويك دەھەمنا كراسى خوه پىچەكى ژ سەر رانى خوه بلند كر و بەرىخۇيانا دەھەمن پىسەكا پىر ژ چاڭىن وى لېپەشى. ترسەكا كويىشى دەھەين رىيگرىدا پەيدا كر،

زارۇكى.. شەرم بىكە، حەز ژ گىيات و گولا و دارا و عەقرا و كوترييەن سېپى بىكە، دەمى باران بىاريت.. بلا كەلهك كەيفا تە بەيت. بىكە كەنى.. ھەمى جىهان مولكى تەيە.. ل سەر جادىد يىن ب قەرەبالغ راودەستە و چاڭىن خوه بىگە و كۆھى خوه بىدە وان سترانىن ژ گەورى يَا بازىرى دەرىكەقىن: دەنگى زەلاما و ژنكا و زارۇكاكا و تۈرمىيەلا و پايىسكلە.. ترس مى، چىرۇكىن داپىرا تە پەيىن شەقەكا بىيىزارت.. بىبە ستىرەك يان چىكەكا ئاقى، يان ژى بىبە يارىيەكە ساولىكە، كۆ زارۇك ب سەرنجرا كېشى ھېش دىكەنى، دەمى چاڭىن خوه لى دىقىنى.. وە لى بىكە كۆ ھەوارىيەن حەيرانى و

سەرسور مایی ب راهیلن.. ئۇو ل ھاقینى، ل سەر بانەکى بلند ب رازى، سىتىر دى
ھېنە خوار و لىقىن وان دى ب دىمە تەۋە نويسييەن و پاشى دۇو سىتىر دى چاقىن
تەدا نەن، چەند د جوانن.. ئەو چاقىن سىتىر د كويراتىيا واندا نەن.

ئەۋى رىڭر پىن خوه سەككىرن، گەلەك يى برسى بۇو، چ پارە ژى ۋى نەبۈون، نان
ل پشت شوپىشا يى سېپى بۇو، ئۆيىشى يىن ترى د سۆر بۇون.. دناف سندوقىن
داريدا ل سەرىك بۇون، سېڭ ژى د سۆر و زەر بۇون د سەلکاوا، ئۇو ھندەك
ھېشىرەن كەسک ژى ل وىرە بۇون. ئەۋى رىڭر ب زەممەت تفا خوه د داعويرا، نە
دشىا دەستى خوه درىزكەتى و ئەو خوارنا وى دەپىا بۇ خوه ھەلگىرىت، وى نە چ
پارە ھەنە و نە چ شىر قىنە، پوليس ژى مشتى رىك و بازاران بۇون، ب چاقىن
ھشك و هشىيار چاڭدىرىبيا خەلکى دىك، وەرەھرەن مەزن ژ قايىشىن د دۆر كەمەرا
وان ئالاندى دىالەقاندى بۇون.

ئەۋى رىڭر بۇ ماوەيەكى درىش.. بەرامبەرى خوبىكەكا ل كۈژىن لكانەكى راوهەستا و
د خوبىكىرا زەلامەكى دىم بەھتى دىت، د چاقىن ويدا تەۋە ھەزارىن جىهانى
دنالىن، رىڭرى وەسا ھزر كر كو ئەۋە بۇ جارا ئىككىيە قى زەلامى دىيىنت، پاشى بۇ
ماوەيەكى كورت وەسا ھزر كر كو بەرى نەز ژى يىن دىتى، ب نارەكى رەققە يىن
گىرىدىاي بۇو، بىمارىن گرنج گرنج دەست و پى يىن وى د چاندى بۇون.

ئەۋى رىڭر ب سەرەكى چەماندى و ب رەزىلى ددا رى، پاشى ژىنىشىكەكىيە زەلامەكى
جلك پاقۇر و رىكۈپىك، ب توندى ۋىكەفت و ب دلپەقى كۆتى: ھىيى ى.. ما تو يىن
كۈرۈھى؟....

ئەۋى رىڭر بەرسقا وى نەدا، ل وى دەمى، پاپۇرا وى.. گەمیقانىن وى و رەند د بنى
دەريايىتدا بۇون. وى زەلامى ب رىكۈپىك، دەستى خوه بلند كر و زلەھەكا ب ھىز

لیدا و ژ کهرب پاشقهبر، هر دهملدهست خوینی ژ دفنا ریگری ههلاقحت، ب
تامه زروویی ههوار کر: رهندی.. رهندی.

ل وی دهمی، رهند ژنکه کا بهتی بwoo، گوهن خوه ددا مهزیقه یه کا دویر، جاره کا نی
ریگری ب ترس ههوارکر:
رهندی.. رهندی.

رهند ل سهر میزه کا سپی و د ژوره کا سپیقه یا دریزکری بwoo، ئه وی ریگر لی
وی گله ک د چوویین جگاره کی ب کیشیت، چ جگاره د بهریکین خوه دا نهیتن،
خوه چه ماند و ب تبیین ل هرزوکیقه، قورمکه کی جگاری ژ سهر عهربی راکر و گله ک
ب تامه زروویی کرە دناف لیقین خوه دا، قەمبەلین کایی بەردان و ب خوهشى
ئاخینکەک راهیتلا، لى پشتى دەمەکىن كورت و ژنشکە کیقه هەست ب بیھیزىن کر،
ھەقسەنگىيا خوه ژ دەستدا و ئىدى نەشىيا خوه ل سهر پى يىن خوه بگرىت، كەقتە
سەر عهربى و خەلک ل نور خرۇھ بۇون، پرسىيار نىرن: ئەرى يى سەرخۇشە!
مرىيە؟!

ترومبىتلا سپىيما د ههوارهاتنى، بلز جادىدە دېرىن و ھۆرىتىنا وى ههوارىن دىۋار ژى
دەرىكەفتىن، ئەڭ ھۆپىنە وەكى دەنگى ترىنە کا ل سەر باركىنى د ھاتە گوهن
ریگری.

لیبوک

ئەی ژنکا رەش.. ھش بە، سترانا تە يا بريندار گولەك ھەرشاند، ئەو گولا بريسقەدارا شويشهى د دلى ميريدا د ۋىيا. لەشكەران و خولامان و كەنيزەكان و ياوەران پستە پستەك دكر: ميري سەميانى مە.. يى خەمگىنە.

ئەۋى لىبوک ل سەر كورسيكەكا نارى دناف باغنى تەلارىدا يى رۇونشتى بۇو، سەح لىكىرە وى خولىيا ژ ئاسمانى ببارى. ئۇو دەمىن ل ھەمبەرى ميري ئامادە بۇوى، كەفته سەر چوكىن خوه و سەرئ خوه چەماند، بىنەنگى چاھەرىي ئاخفتنا ميري ما. پشتى دەمەكى مير ئاخفت:

- كەنپىا من بىنە يان دى سەرئ تە بېرم.

ل وى دەمى، لىبوک يى بوغومى بۇو، ھەمى پېيقىن وى د رابردوویەكى دویردا بۇون، گۆت :

- ل دەوري بەرى رېڭىرەك ھەبۇو، دگەل ياوەر و پاپۇر و تلبەرا خوه دىشىا.

مير بوغومى.. لى لىبوک ھەر يى بەردەواام بۇو گۆت:

- ئاخ.. سەميانى من، ئەوا بۇرى ھەمى چوو، ئەوى رېڭىر ژى بىو لىبوک.

ميرى گۆت: ئەز ژ تە بىزار بۇوم.. سەرئ تە دى ھىتە بريين.

لەشكەران و خولامان و كەنيزەكان پستە پستەك دكر: سەرئ لىبوکى دى ھىتە بريين.

لیبوکی هزرا پاپورا خوه یا په سپی دکر، دهمی دهريا شهق نکرن و یاوهريين وي
شيرين خوه بلند نکرن و لکنهين، ئوو رهنا بلهرا وي ل بهر تيرقىزكىن رۇزى
پرچا خوه یا رهش شەھ دکر، پاشى وەسا هزر کو شيرەك يى د داوهشىتە سەر
حەفكا وي و سەرى و پلىت دکەتە دناش ئيوانا بريقهداردا، ل وي دەمى.. لىبوکى
مینا ژنكەكا پير دکرە گرى، روندىكىن وي سەرەچاۋىن وي يىن چرمىسى تەر دکرن،
میر ما حەيىرى و سەرسورمايىي گرت، پاشى دەسپىئىكىر كرە كەنى و گۆت: زۇر
باشه تو ئەكتەرەكى زىرەكى!

لەشكەران و خولامان و كەنيزەكان و یاوهران، پستە پستەك كر: سەرى لىبوکى
ناھىيە بېرىن.

لىبوک زقىيە باغى تەلارى، ل وىرى خويشكا مىرى دىيت يا سەح دکەتە سىتىرىن
ئاسمانى، ژنكەكا جوان ببۇ، پرچا وي يا رهش ب خەمسارىقە ل سەر ھەربۇو ملىئىن
وى بەلاقە ببۇ، دوتىميرى ژى پرسىياركىر و گۆتى: برايى من.. كرە كەنى؟

لىبوکى گۆت: مىرى سەميانتى من كرە كەنى.

دوتىميرى گۆت: روندىكىن د چاقاندا ژ بىمى ب كەنى جوانترە.

لىبوکى گۆت: يا نەخۇش ئەوه، دل ب دوو چاقىن ھشك بکەتە گرى.

دوتىميرى گۆت: ئەز ژ تەلارى نە دەركەفتىمە.. ھىشتا ئەز جىهانى نانىياسم.

هندەك پىلىئىن دزوار ژ ھەستىن گەرم ب سەر لەشى لىبوکيدا هاتنە خوار، ئىكىسەر
ھەمى جەيلەنە خوه یا رەقى ۋەگەراند و ب گەرمى بەرسقىدا: ژ دەرقەمى تەلارى
خەلک بىسى دىن، ئوو هندەك جاران بلىئىن خوه ژ ناڭ سىنگى خوه دەكىشە دەرى
و د فرۇشىن.. ئوو ب وي پارەمى نانى پى نکرن.

دوتمیری گوت: ئووو... ئوووو

لېيوكى گوت: ئو دەمى باران نەبارىت.. گريانەكا تەحل دەن.

دوتمیری گوت: ما خۇشىي نازان؟!

لېيوكى گوت: ب تىنى ل دەمى دوو لهشىن ئەقىندار لگەنە ئىك يان دەمى چەند
ھەۋالەك خرۇھە بىن و بەحسى نەخۇشىي و مرنى و كارى رۆژانە دەن، يان ژى
دەمى خەلک دىقىت و خەونا دىيىت.. ھينگى ب تىنى خۇشى دىزىت.

دوتمیرى ب دلخۇشى گوت: دا ب رەقىن و ل دۆر جىهانى ب زەرىن.

لېيوكى گوت: جىهان يا مەزىنە و ئەم دى مرىن بەرى جىهانى ھەمىي بنىاسىن.

دوتمیرى ب مجدى گوت: دا ب رەقىن.

لېيوكى وەسا ھزركر كۈي گوه ل ھەرايا بازىرىن مىشتى مروقق بىت و گوتى:
نەز ب تىنى لى رەقىن.

دوتمیرى ب خەمگىنيقە گوت: زىرەقانىن تەلارى دى تە كۈزن.

لېيوك شىا ژ تەلارى قورتال بىت بىيى كۈي ھېچ زىرەقانەك ژى، وى بىيىت، ئوو ب
دىتنا ستيرا و بىدەنگىيا شەقىن و رۇناھىيىن بازىران سەرخۇش بۇو، ب رىقە وى
ھەست پىيىك كۈي پاپۇر و ياوەر و دلبەرا خۇھەمىي يىيەن ۋەگەراندىن، لى ۋى
ھەستى دوم نەكىر.. پىشتى ماودىيەكى كورت كەيىفا وى ۋەمرىيا و جارەكە دى زانى كۈ
ھەتا مرنى دى ب تىنى، مينا قەلەرەشكەكا پىير مىنەت، ب خەمۆكىقە راوهەستىيا و پالا
خۇھە دا قورمىن دارەكى، بىرا وى ل دەستەكى بچۈوك هات دەھەمنا كراسەكى شىن
ژ سەر دوو رانىن سې بلند نىكىر، ژىشقاۋە ترسەكە دىزوار گرت، پى حەسيا كۈ

دېیت پشتى بېتەنەکا دى بىتە رەفەکا كولى يېن برسى و ھەمى كەسکاتى يا جىهانى نەھىلىت.

كەفتنا ئەۋى خرابكار

پشتى چەند دەقىقەكا دى چ قەومىت؟ ئەم يى د جىهانەكى مژداردا دىشىن. دېيت د ھەمان دەمەكى كورتدا بىكەينە كەنى و بىكەينە گرى و بىرىن ژى. ھەيف ل ھنداش مە يا راودەستايە، نا رەقىت، دېمى وى يى بەھتىيە و يال ھىقىي ئەو خۇينا درېزىت بېينىت، دى چ قەومىت؟ بازىرلىكى مە يى كەھى و بچويكە، خەلکى وى بى پرسىيار د ژىن، كەفت بۇو د دەستى زەلامەكى خرابكاردا و ئەڤى ھەنئىيە.. ب وھرىسىن زەر يى گرىدىايە. پشتى بىز ماوهەيەكى درېزىل دويف بەزىن، پېنج زەلامان ئەو دەستە سەرگەر. ئەم چاھەرىنە.. رۇناھى يا ھەيقى دلهزىت و چاھەرىيە، ھەرى جادىي ژى چاھەرىيە، دى چ قەومىت؟ پېنج زەلامان، كەرب و كىنە گۈلىن خوه دىناف دلىن واندا چاند و پىلايى شمشىرىيەن كەفن د چاھىن واندا بىرسقىت، مە گوھ ل دەنگى كەرېقەبۇونا وان دېيت.

"مالا من سۆت.. ژنا من نە كوشت.. ل پشت خوه ھىلار.. داكو بىتنا لەشى وى يى كريتىكى من ئەشكەنچە دەت."

"ھەزارم.. ئەز ھەزارم، ب تىنى من سەيەكى كەھى يى ھەى.. نە د رەھویت و نە چ لەقان ل كەسەكى دەت و حەز ژ خەلکى ھەمىي دەكت.. بوجى ب بەرەكى سەرى وى شكاند؟"

"بابن من پیره‌میزه و حهز ژ دار زهیتوونان نکهت.. ئو ب تایه‌کى دار زهیتوونانیفه
هاته سینداره‌دان.. بابن من حهز ژ دار زهیتوونان نکر."

"زارۆكى من بچووکه و هېشتا فيرى ئاخفتى نه بوبويه.. يى جوان بوبو.. لى چەند
يا كريت و دلته‌زىن بوبو.. دەمىن من دىتى يى سەر ژىكىرييە."

"كتىيەن من سۇتن.. ئها ئەفه ئەز بىن كتىب مينا جەندەكەكىيمە ل سەر روبويى ئاقا
رووبارەكى نىف راوهستاي."

دئى چ قەومىت؟ خودى يوو.. خودى يوو.. دئى چ قەومىت؟

پىنج زەلامان، ئىكى ژ وان ئەو وەريسى ل دۆز زەلامى خرابكار ئالاندى قەتكىر..
دئى چ قەومىت؟

ئەو زەلامى خرابكار بى چەك دناف وان ھەر پىنج زەلاماندا راوهستا، تېلىن وان ژ
كەربقە دەستكىن خەنچەرىن دەۋ دەرىز د شىدىن، باركە.. ئەى رۇناھى يَا ھەيقى،
مە نەفيت بىيىن، لى چاھىن مە ھېش دەكەنى، پى يىن مە ژى نەفيت ب رەفن..
خرابكارى تو.. ئەى ھەيف تو يَا خرابكارى.

زەلامەكى گۆت: ل تلى نەدەن.

خەنچەران ھىرشكەر، پىكقە ل وى زەلامى خرابكار دا، پاشى پاشقە زەقىن و بلەز ژ
گوشتى هاتنه ۋەكىشان، زەلامى خرابكار ژېر ئىشانى كرە قىزى و خوينى ژ پىنج
كونا ھەلاقىت. خەنچەران ھەوا و گوشت دراند، زەلامى خرابكار د راھشىيت و
ناكەفيت، ئەى ئەو گورگىن دكۈرىيىا مەدا.. شەرم بىهن، ژ كەيەن خوينىدا نە
لويرىن.. مىن دئى هيكت.

دوماهی یا همه‌ی چیروکان

گلپا جادی یا زده، ئورو ھەیف ژی یا ل ھنداش جادی، پشتى بىنەر ۋەرەقىن و كەس ژى نەمای، لەشى ئەوئى خرابكار يىن بىراندىيە و ب تىنى ل سەر چىمەنتۈرى يىن رازايە. رەند ژنکەكا گەلهەك دلوغان بۇو، ب خەم و تامەززەرۇوييەھات، خوھ چەماند و لېقىن خوھ ب دەقى زەلامى خوينەلۆقە نويساندىن.. ھەست ب گەرمىيە لەشى وى نەكىر، ھەولدا چاقىن خوھ ۋەكەت.. لى بەفر كەتبۇو سەر و سېر و سەقەم لىگەھىن ويدا چوو بۇو خوار، ب زەحەمت شىا خوھ ب بىنكەفشيىن رەندىيە بىرىت.

پىكىفە چوون و دناف بوشايىيەكا سېي و بىيىدەنگدا بەرزە بۇون. ل وى دەمى، چ زەنگلىن خەمگىن نەھاتنە لىدان، ئەۋى رېكىر و لېپوك و بىكۈز ھەلۋەشىيا و ژېلى جەندەكەكى سار چ ژى نەما، سەيەك ژى نىزىك بۇو، بۇ چەندىن جاران ل دۆر زەقى و پاشى دەسىپىكىر خوينا سۆر دئالىست.

*

بازارهک

ژیئ کورپهی د زکی دایکینا گەھشته نەھ ھەیقىي، دەمى بۇونى و دەركەفتىيىھ ژزكى دايىكى بۇ ناھ قى جىهانى كۆ بىتە خودان ناھ و گەپەك و بازىر و وەلات و خزم و ھەۋال، لى كورپهی چ ھەولدىنەن دەركەفتىي ژ زکى دايىكى نەكىن، دايىكى ب زمانەكى پىتىرانكى و تىڭىزنىفە گۆتى: ما دى ھەتا كەنگى مىننې د زکى مندا، خۇ نە توول ھېقىي يى زىكى مندا بىبىيە زەلامەكى خودان سمىيەل؟ پىدەقىيە دلى تە ب منقە ھەبىت، ئەز ھند يا گران بۇويم نەشىم ب رېقە بچ، كورپهی گۆتى: ئەز حەز ناكەم بىكەمە د نەديارىيىدا ئەز ژ زکى تە دەرناكەشم ئەگەر نەزانم ئەو چ جىهان ل ھېقىي من، ئەوا كۆ دى بىمە ئىك ژ ئەندامىن وى. دايىكى پىچەكى ھزرىن خوه كىن و پاشى گۆتە كورپهين خود: تە درەوەك دەقىت تە د سەردا بىبەت و دلى تە خۆشكەت يان ژى تە دەقىت بۇ تە راستىي يېڭىم و ژيانا تە نەخۆش كەت؟ كورپهى لى فەگەراند: من ب تىنى راستى دەقىت، نەمازە راستى قورتالكەرە و درە ويرانكەرە.

دايىكى گۆتى: گوھدە من.

كورپهى لى فەگەراند: ھەر تىشتى تە بەقىت يېڭىز، گوھىن من ژبۇ گوھدارىيەن دەھەكتىن.

دايىكى گۆت: ئەو جىهاندا دى تىدا ژى، جىهانەكا گىل و پەق و دىشكەن.. بى لۇۋانە و دلى ب كەسىفە نىنە.

كورپهى گۆتى: ھەر ھېزدارەكى ھېزەكا ژ وى ب ھېزتر ياد سەردا و چ بکۈز ژ بکۈزەكى دى قورتال نابىن.

دايىكى گۆت: دى گولان چىنى، لى ژ بلى سترييا چ ناچنى.

کورپه‌ی لی ڦهگه‌راند: ئهز ڙ بلی ستريا چ ناچینم .. داکو گولا بچنم

دايکڻ گوت: خهباري.. يا ب ساناھيء و دلخوشى يا ب زه‌ممه‌ته.

کورپه‌ی گوتى: ئهز نه خهبار بدم، نه ڦى للخوش بدم.

دايکڻ گوتى: لئى خهونان بىنى و لئى ته هىقى ههبن و لئى ئهفينى كهـى، لئى ڙ بلـى
داكـهـفتـنـى و مـرـنـا خـهـونـ وـ هـيـقـيـا چـ لـيـ نـاـبـيـنـىـ.

کورپه‌ی لی ڦهگه‌راند: دـىـ لـىـ خـوـهـ كـهـمـهـ پـيـخـوارـناـ پـشـيـكـيـنـ بـرـسـىـ.. يـاـنـ ڙـىـ دـىـ
ـ كـهـمـهـ كـهـفـرـهـكـىـ سـارـ.

دايکڻ گوتى: ئهـگـهـرـ توـ باـخـقـىـ دـىـ پـهـشـيـمانـ بـىـ، ئـهـگـهـرـ نـهـأـخـقـىـ ڙـىـ دـىـ هـهـرـ
ـ پـهـشـيـمانـ بـىـ.

کورپه‌ی گوت: ئـهـزـ دـزاـنـمـ دـىـ كـهـنـگـ بـيـدـهـنـگـ مـيـنـ، خـهـلـكـىـ دـىـ پـيـشـهـمانـ بـيـتـ.

دايکڻ گوتى: دـارـاـ بـهـرـدارـ بـ نـهـمـانـ يـاـ مـهـڪـومـهـ، چـونـكـوـ بـهـرـىـ وـيـ يـيـ خـوـشـهـ.

کورپه‌ی لـيـ ڦـهـگـهـرانـدـ: ئـهـزـ نـابـمـهـ دـارـ، لـىـ دـىـ بـمـهـ بـقـرـ.

دايکڻ گوتى: ئـاـفـاـ روـوبـارـانـ يـاـ شـرـينـ وـ خـوـشـهـ، هـهـتاـكـوـ دـگـهـتـهـ دـهـرـيـاـيـيـنـ سـوـيرـ، لـ
ـ وـيـرـيـ روـوبـارـ كـيـمـاتـيـنـهـ وـ دـهـرـيـاـ پـتـرـيـنـ.

کورپه‌ی گوتى: دـهـرـيـاـيـهـكـاـ مـهـزـنـ يـاـ سـوـيرـ باـشـتـرهـ ڙـ روـوبـارـهـكـىـ بـچـوـوـكـ وـ يـيـ ئـافـ
ـ شـرـينـ.

دايکڻ گوتى: زـانـينـ لـ زـارـوـكـيـنـيـ، نـهـخـشـيـ لـ بـهـرـىـ دـاـيـهـ.

کورپه‌ی لـيـ ڦـهـگـهـرانـدـ: زـانـينـ چـ مـفاـنـيـهـ، نـهـ لـ زـارـوـكـيـنـيـ وـ نـهـ دـ مـهـزـنـيـيـداـ.

دایکى گۆتى: ئەركى ژيرمەندان دەسىنىشانكىن و چاڭكىن كىيماسى يىئن خوھە..
بەرى يىئن خەلکى دى.

كورپەيلى ۋە گەرەندى: كىيماسى يىئن من باشىنە و نۇئىت خەلک پەسەن كەت، باشى يىئن
خەلکى ژى كىيماسى يىئن كەرىتىن.

دایكى گۆتى: دى هەندەك جاران پېىدىقى ب كەربەبۈونى بى، كەربەبۈون ژى ژ
ساخەتىن گىل و ئەممەقاۋانە.

كورپەيلى ۋە گەرەندى: ئەگەر كەرىيىن من ۋە بىن و ئەممەق بىم، باشتىرە كو خوارنا
ھەمى دەقان بىم.

دایكى گۆتى: ئەۋى لىخ خوھ ژ دەست بىدەت، زەنگىنى چ مفای نادەتى.

كورپەيلى ۋە گەرەندى: چ پويىتە ب قى ئاخفتىن ناھىيە كەن، ئەز گازىندى ژ گۆتۈمىي
قى گۆتنى دەكم كو يىگومانە مەرقەكى ھەزار و ژ بىرسا مرى و دەست كورت بۇويە،
ب چاقىن زل يى سەح كرييە برىيىن كول.

دایكى گۆتى: دى هەندەك مەرقۇان بىنى، باشىي ۋە دەشىيەن و خرابىي دەرىئىخن.

كورپەيلى گۆتى: ئەگەر سەھى خوار و تىر بۇو، دى رەوينا وى دىۋارتر لىھىت.

دایكى گۆتى: بىيت تو ھەقالىن خوھ ئىك ل دويىق يى دى ژ دەست بىدەي و چ خەم
ب سەر ژ دەستدانان ھەقالان ناكەۋىت.

كورپەيلى ۋە گەرەندى: ھەقال ل رۆزىن بەرفرەھىي ھەقالان و ل رۆزىن تەفگاشىنى ژى
دۇزمۇن.

دایکی گوتی: مرؤقین بی بهخت د زورن و کهسی بی بهخت و هک مارییه، ژ بلی
ژهری چ فی نینه.

کورپهی گوت: ئەز نابمه ئەو دختری ژهری ۋەذخوت، چونکو دەرمانىن ھەين.

دایکی گوتی: ھشیار بە سەركەفتنا نەباشىي ھەردەم داکەفتنه.

کورپهی لى ۋەگەراند: ھندى ئاڭ ياكەرم بىت، ئەگەر ب ئاڭرىدا كەن لى ۋەمرىيەت.

دایکی گوتی: چ مفا د وئى گووهرىيدا نىنە ئەوا ژ بنى دەريايىا خوھ نەدەركەتى

کورپهی لى ۋەگەراند: ئەو كەسى بقىت گووهەر ھەبن، بقىت بھاى نەدەتە دەريايىي.

دایکی گوتی: خۆشى يَا مەرقۇي ئەوه كو رزقى وى دناش وەلاتىن ويدا بىت.

کورپهی گوتی: خۆشىيا مەرقۇي ئەوه كو رزقى وى بىن وەستىيان بىت.

دایکی لى كرە قىزى و ب كىنەن گوتی: ئەگەر تە ئەڭ ھەزىز ھەنە، مانا تە بۇ چىيە د
زكى مندا.

کورپهی لى ۋەگەراند: ئەز يىن ل ھىيىئى تو بابى من، ئەۋىي ھەزار، بەردىي و شوى ب
ئىكى زەنگىن و پايەدار و پىر ھىز بکەي.

ژنكى ب ھەواركى و پىر ژ كەربە خوھ گەھاندە نىزىكتىرين خەستەخانە.

*

گونه‌هبار

پولیسەکى قەلەو ل گۆرستانەكى ب ژۇوركەفت و چەند پىنگاھەكا ب دۈوپەلى ناڭ
گۆرپەن سېيدا مەشى، پاشى بۇ ماۋەيەكى كىم ب حەيرانى راوهستا و ب دەنگەكى
لىڭ چاندى گازىكىر: عەمەرى خەيىام... .

كەسى بەرسف نەدا، كەفيكەكا سېي يَا پىس ژ بەريكا خوه دەرىخست، بلغەمى خوه
كىرى، پاشى پىچا و زقراندەقە د بەريكا خودا، ب دەنگەكى سەبر نەمای گازىكىر:
عەمەرى خەيىام.. عەمەرى خەيىام، تو يى داخۇزكىرى بۇ دادگەھەكىنى.

كەسى بەرسف نەدا، پولىسى گۆرستان ھىلا و زقريفە مەخفەرا خوه، ل وىرىئى
راپورتەك نفىسى، تىدما دووپاتىكىر كۆ عەمەرى خەيىام رەتكىر ل دادگەھە ئامادە
بىت، ئەف راپورتە بۇ بەرپىرىن خوه بلند كر، سەروچاڭىن ھەميا ب سەرسورمايى
تىكچۈون و فەرمانىن خوه دان، ئىكىسەر ھەزىمارەكا پولىسان ب قەزمە و مەرىيەلە
بەرەش گۆرستانى چۈون و گۆرپەن عەمەرى خەيىام ھەلكولا و خاف و خرچەكى
پىتى و گوشت ھەلياي ژ بن ئاخى دەرىخست، ھەلگرت و بىر دادگەھەن، ل
بەرامبەرى قازى.

قازى ب دەنگەكى پېھىيەت و ئەقىنى ژى پرسى: عەمەرى خەيىام.. تو يى
گونه‌هبارى ب نقىسىنا وان ھۆزانىن بەحسى مەن دەنگەوازىيىا ۋەخوارنا
مەيى دىكىرى.. لى چونكۇ وەلاتى مە ل بەرە سەربەخۇيىا ئابۇرى ب جەبىنەت،
ياساىيىن وى ناھىئلن شتومەكىن بىيانى بەينە دناش وەلاتىدا و چونكۇ وەلاتى مە چ

کارگه‌هین چیکرنا مهین نین، زبهر هندی هۆزانین ته بانگه‌وازییه ژبۆ هاولورده‌کرنا
شتومه‌کین بیانی، ئەقە ژی کارهکە یاسا بىّی دووبلى سزای ندەتى، ئەرى تو دان ب
گونه‌هبارىيَا خوه دكەي؟

بوچى بەرسقى نادەي؟ باخفة. بىدەنگى نەباشە، دى باشە.. بىدەنگىيَا تە ئانکو تو
گونه‌هبارىيَا خوه رەت دكەي. نەق ئەم دى ھەولدهين بزانين كا تو گونه‌هبارى يان
بىڭۈنەھى.. دادوھرى ئارمانجا مەيە يائىكىيە.. ئەۋى ھۆزانان دىئىسيت فەرە
خواندن و نېيىسىنى بزانىت، ئەرى تو دزانى بخوينى و بىنۋىسى؟ تو رەت دكەي؟!
كەواتە گازى بىدەۋانان بکەن.

بىدەۋانى ئىكى (خودانى پەرتوكخانىيە): گونه‌هبارى گەلەك كتىب ژ پەرتوكخانا من
دكپىن.

قازى: چ جۇرە كتىب دكپىن.

بىدەۋانى ئىكى: كتىبىن ھەمچور دكپىن، لى وى كتىبىن بەحسى ئەقىنېي دكەن
دچىتراندىن.

قازى: ها.. ها.. كەواتە حەز ژ كتىبىن گوھنيلىي دكى؟! رەحمەت ل سنج و رەھوشتىن
باش بن.. بىزە من: چ جاران كتىبىن رامىيارى نە دكپىن؟

بىدەۋانى ئىكى: كتىبىن رامىيارى؟ ئەز سويند دخۆم كو چ جاران دەستى من
نەكەفتىيە سەر كتىبىن رامىيارى. بىيت ژ پەرتوكخانەكا دى كرپى بن.

قازى: ئانکو كتىب دكپىن.

بىدەۋانى ئىكى: ئۇو، ھەروەسا خامە و كاغەزىن سېپى ژى دكپىن.

قازی: خوئی مهزنە! شاشى داکەفت و راستى ب سەركەفت. ئەگەر گونەھبارى خواندىن و نېيىسىن نەزانىييان مالى خوه ل كېپينا كتىيان و كاغەزان و خامەيان خەرج نەدەكىر.

دېدەقانى دۇوى (پىرەزىنەكە): ھەمى ئەوا ئەز دىزانم، گونەھبارى ب تىنى حەز ژ پەيقاتن دىكىر.. ژنکەكى حەز ژ وى دىكىر، گۆت بۇو من كۆ وى يَا گوتىيى ئەو پەتر حەز ژ پەيقاتن دىكەت ژ جوانترىن ژنكا ل سەر رووپىي عەردى.

قازى: حەز ژ پەيقاتن دىكەت؟! چ جۆرە ۋارىپىون و نەشازىيە! كەسى باش.. ب تىنى حەز ژ دايىكا خوه و حكمەتى دىكەت.

دېدەقانى سىي (رۆژنامەقانە): من ھۆزانىيىن گونەھبارى خواندىن، وەسا خويا بۇو كۆ چ پەسنىيىن باشىيىا حكمەتى تىيدا نىين.

قازى: ئەقە ژى گروقەكى ۋەبرە كۆ گونەھبار حەز ژ مللەتى ناكەت.

دېدەقانى چوارى (زەلامەكى رىيەرىيىزە): ئەز سوينىد دخوم... ب ۋان ھەر دۇو گوھىن كۆ پېشتى مرنا من دى كرم خۇن، من بېيىست بۇو، گونەھبارى دىكۆت مەي خەما لەرەقىنەت.

قازى: ئەف ئاخفتتە بى يَا ترسناتك بىت ئەگەر بۇ دادگەھىن خويا بۇو كۆ خەلک يى خەمگىنە.

دېدەقانى پىنجى (بەرپىرسى مەخەھەرەكا پولىسanh): مىشە راپورت ل سەر بىزاقىن وىرانكەرىيىن وى كەسى د گۆتنى (خەم) بى راپورت بۇ مە د ھاتن، لى ھەتا نەۋ ئەم نەشىيانە دەستەسەركەين و ۋەكولىين و لىگەرييان يَا بەردەۋامە.

دېدەقانى شەشى (زىندانىيەك): خەمى ئەز پالىام كۆ داخوازا ژيانەكا ئازاد بىكەم.

دیده‌فانی حه‌قتنی (زیندانییهک): خه‌می ئهز نه‌چار کرم خه‌بئرا بیزمه حكمتى.

دیده‌فانی هه‌شتى (زیندانییهک): خه‌می ئهز هاندام کو پشکدارىي د خۆپیشاندانه‌كىيىدا بىكم.

دیده‌فانی نه‌هئى (زیندانییهک): خه‌می وە ل من کر کو هه‌ولدم ز زیندانى ب رەقنم.

دیده‌فانی ده‌هئى (زیندانییهک): خه‌می ب تتنى يا وە ل من کرى کو ئهز حهز ز پوليسان نەكەم.

قازى: گۆتنىيىن دیده‌فانان خويما كر كو ھۆزانىيىن عەمەرى خەيیام بائىگەوازىيەكى سوروسورە بۇ مەي و ھاوارىدەكىرنا شتومەكىن بىيانى، ھەروەسا ب جەئىنانا پىلانەكى بەرگومانە ژېق ئازاۋەھىيى و ھەروەسا گۆتنىيىن دیده‌فانان وەسا خويياكىر كو عەمەرى خەيیام ھەقكارىيىا دەڭل خه‌مى كرى، ھەروەكى بۇ دادگەھى ھاتىيە ئاشكرا كرن ژى.. خەم سىخورەكە، تابۇرى پىنجىيە، دوزمىنىن مە بكار دەھىن زېق تىكىدانان تەناھىيى و بەلاقىكىن بى سەروبەريي.

قازى بىتهنەكى بىندەنگ بۇو، ب مورتاخى و كەيف بىتها خوه ھەلکىشا و پاشى دۈمدا ئاخفتتا خوه، عەمەرى خەيیام حۆكم كر كو نابىيت ئىدى ب چ تەرزا ھۆزانان بنقىسىت. پوليسان عەمەرى خەيیام ھەلگرت و بىرە گورپستانى و زقراندەھە بىناش گۆرپىدا و تىرى سەر ئاخكرن.. پىشتى ھەمى خامە و كاغزىيىن وى پويىچىكرين،لى خەم ھەر ماقة ئازاد و بىزاقىن خوه يىن ويرانكەر دىكىن.

*

زەلەمەك ژ دىيمەشقى

١. خۆشى يىن بچووڭ

ئەۋى گارسۇن يىن زەعىف بۇو، ب ساويلكەسى دەنگى خوه بەرىدا و د گۆت: چايەك. ب گراني ژ مىزى من بۇور بۇو، پاشى ۋەگەر ياقە و كويەكا چايى ۋېبۈو، ھىدى ھىدى من نەست ب ۋەخوارنى كر و من بەختوەرىيەكا مەزن ژى دىيت. ئەز حەز ۋى چايخانا قەدەر و بەها ئەرزان دەكم، ل ۋىرە بۇ من خۆشە چاڭىن خوه پىچەكى دانمە سەرىيەك و گوھدارى يا قەرەبالغا ل دۆرماندۇرى خوه بەكم: دەنگى زارى ئەوا ل سەر روويەكى رەق بۇھرگەرىيەت.. ب قىزى، سترانەكا ژ رايىوپى بلند دىيت، كەنى.. ھندەك ئاخفتىن تەراوبەرا دەھىنە گوھى من: هش بە.. تو كەنگى د سیاسەتنى دەگەھى؟ "خۇزى ئەم شىبابىين بى نان بىزىن."

ھەمى ژىنك قەحبەنە..

گوھدارى يا ۋى ھەمىي دەكم و د ھەمان دەمدا ژى ھزرا ژيانا خوه دەكم كو خەونەكا مەزن و خۆشە، ئەز گەنجەكى ئەمەق و بى مفامە. من د گەلەك كاراندا كاركىيە. چ كار ب دلى من نەبۈون. ژېر ھندى، ھەر دەم بەرىكىن من ۋالانە، ئەز شەرمەزارى ۋى رەوشى خوه نىن، چونكۇ وەسا ھزز دەكم كو بەرىكىن ژ پارەي ۋالا پىشكەكن ژ گىانى ۋى رۆزگارا تىيدا دېيم.

من چ بهلا نین، من بیخوه تهسلیمی تهناهییه کا مینا ساویلکه بیی کری. رۆژئی سى
جاران زکی خوه ب تانى بابى خوه پېر لکەم، پارىن پىندۇ ژبۇ جگارا و روونشتتا
ل چایخانى و بەریخوبانا فلمەکى، ژ دايىكا خوه لگقىشىم. گەلهك جاران من پرسىيار
دكى: ما دەم چ هيٺى نەبن بوجى بزىم، ھەبۈونا من ئىزى ئەگەر چ مفا تىدا نەبىت،
بوجى بزىم.. ما بوجى خوه ناكۈزم؟

ئەف پرسىيارە من عەجياند، وەل من كىو دناف خەون و ھەپارەيىن هشك و
دژوار و خەمگىندا ب خەندقىم، لى گەلهك دخۇش بۈون. رەفتارا من هاتە گوھارتىن،
بۇ ئەگەرى وى چەندى كۆ دايىك و برايىن من دنافبەرا خوددا پستەپستەكى بکەن و
ژ من پرسىيار كەن: تە چىيە؟

من ب بىددەنگى سەرى خۆ دەزاند. چ نىنه، چ نىنه. لى دىلى خوددا پى لەكەنیم..
بىگومانە كۆ مىرنا من دى بۆيەرەكى دلتەزىنى ژىشقاھە بىت بۇ وان، دايىكا من دى
بەردەتە گرىي و قىزىيا راھىلىت، ئۇو دى ب خوه دادەت، باب و برايىن منىزى دى
پەشىمان بن كۆ بەرى نەھۆ پويىتە ب من نەدەرن. ل دەف كەسوکارىن من.. ئەز
تىشتنەكى پىكەنۇك و سەبرىن بۈوم، ئەھچا گومان تىدا نىنه كۆ ب مىرنا من دى
خەمگىن بن، ھەر كەسەكى من بىناسىت دى نەچار بىت كۆ خوه خەمگىن بىار
بکەت، ئەگەر نە، ئەزمانىن تىزىن خەلکى ژىفە نابن.

دەمى ئەز ل سەر جاندىيان د مەشىم، ل بەرامبەرى جامىن دكانان را دەستام، داكو
ب گەرنىگى هيٺكەمە خەيلا خوه و پرسىيارەكەم: ما ژ رەفتارا من دىيارە كۆ من ل بەرە
خوه بکۈزم؟

من گەلهك حەز دكى، ب دەنگەكى بلند ل خەلکى بکەمە ھەوار و بىزىمى: ئەز دى
مەرم.. ھۇون دزانن راما نا وى چىيە؟

بۇ ماوى هەفتىيەكى، من جىڭارە هيلىان. ب وان پارىن من ئابۇر تىدا كرى، من موسەكا دەف سار و سېپى كېرى. دى هوسا مرم. ب يەك لىدان. فەرە يَا ب ھىز و ھۆڤانە بىت، ئىكىسەر ل دلى بىدەم، ل وى دەمى.. ھەمى تشت دى تەۋاڭ بن، ئەف پىتارانكىيە دى ب خەمگىنى تەۋاڭ بىت. لى من ئەف دوماھىيە ژېر بوها را بەيت كېرۇ كر، ئەز حەز ژ زەقستانى دەكم و من دەقىت خۆشىي ژ دلەكەريبا وى بىيىن، پاشى بلا ئەو دوماھى يَا مشتى گىريان بەيت.

زىيانا من خەونەكا مەزن و خۆشە، لى ھندەك جاران ھەتا رايدەيى ئىشانى يَا نەخۆشە، ئەگەرى ۋىن چەندى ژى بىت بەرىخودانەكا شەرقەكار و راماندارا زەلامەكى يان ژنکەكى بىت، يان دەمى ئەز بۇو عاشقان بىيىن، ب ئەقينىيەكا جوان دەستىن وان تىكدانە، يان ژى دەمى من گوھ ل كەننەكە كەھى يَا كۈيراتى يَا زارۆكەكى بىيگۈنە دېيت. زىيانا ئەوين دى خۆيىكە، ئەز زىيانا خۆ يَا بى رامان و سەتەور و بى خوشىيەكا ب راستى تىدا بىيىن، ھەقال ژ بەحسى پاشەرۇز و موغامەرە بىيىن ناياب و مشت خوبايى بىزاز نابن، ل داوابىن ژى بىيىن: ئاھە... ئەم زۇي پېر بۇوين.

ئەز چ جاران بەحسى پاشەرۇز چەن خۆ ناكەم، چونكۇ ئەز بىزەن وەكى ئەقەرۇيا منه، ئەوا ئەز نەھۇ تىدا دېيم، چ تشت ژى ناھىئە گوھورىن، چ جاران ژى بەحسى چىرۇكَا ئەقىنا خۆ ناكەم. ئەز ئەقىندا رەم و دلبەرا من پەيكەرەكى ژ شەمايى يان كىچىن چىكىرىيە- ئەز ب دروستى نىزانم ژ كىيىن مادىدى ھاتىيە چىكىرن- لى كچكەكا رېنده، ب شەرمىنى ل بەرامبەرى دكانا فەرۇشتىن جلىكىن ژنكا رايدەستىت، ئۇو ئەف دەربىرىنە تىكەلەيە ژ كەھىيۈون و خەمۆكىيەكا كۈير. من نافەكى زەنگ مەزىقەيى زىرا ھەلبىزارت: سۆزى.

هه جاره کا ئەز ژېر ديتنا وى دچووم، دنابهرا مەدا دانوستاندنه کا بىيدهنگ روی ددا، ئەفرق من گوتى: سۆزى.. ئەز خەمگىنم.

- د ژيانيدا.. چ تشت هيئزايى خەمگىنلىنى نىين.

- سۆزى.. من تو لەقىي.

- ئەفيينى.. ئەحمدەقييەکا مەزىنە.

- سۆزى.. ئەفيينىيا مە، ژ ياخەللىكى دى جۆبایه.

- تو گەنجەكى باشى.

- سۆزى .. تو بونەورەکا نايابى.

ب دەنگەكى بلند من گوت: سۆزى.. من تو لەقىي، من تو لەقىي.

ئىكىسر لەمبەرى خۇيانى دكانى راوهستانم، ئەۋى ب سەرسوورمايى و ب چىسىت سەح دىكىرە من، من گەلهك شەرمىكىر، لى من خۇھ راڭرت و وەسا دا خوياكىرن كۈچ پويىتە پى ناكەم. ئەز چوومە چايخانى و من خەبەر لىگۇتن، فەر بۇ ب كىيمى، ئەز ب قەرفىنەكا زىدەقە سەحكەمە خۇدانى دكانى. لى بۇچى نەھ ئەز بىر ل ۋان بىرەتتانا - ئەۋىن لەتكەنگىيەکا رەش بۇ من پەيدا دەكەن - دەكەمەقە. ئەز ل ۋىن چايخانا ۋەدر يىن رۇونشىتىمە، فەرە چ ھەزان ئەكمەم، ژىلى خۆشىيەن خۇھ يىن بچووک.

من جىگارەك بەردايى و ب لىيەن خۇھقە هەلاويىست و من ھىللا ھىدى ھىدى ب سۆزىت. داكو دەست پى بکەم كۆ خۆشىي ژ خۆشىي يىن خۇھ يىن بچووک- ئەۋىن من ب خۇھ بۇ خۇھ چىكىرين- بىيىنم. ل پاشت مىزاب رەخ منفە، زەلامەكى

پير يئ رونشتييە. ما بوجى ئهز وەسا هزر ناكەم كو ئەو مليۆنیرە، خوه دناف جلکىن دېيادا فەشارتى. من خوه كوخاند. ب مايتىكىن ھېنىڭ لىكە من. پشتى دەمەكى كورت دى مىزا خوه ھېلىت و ب كەيفەكا بى توخىب دى ب نك منقە هيست.

دى بىزىتە من: ئۆول دوماهىيى، من تو دىتى.. روخسەت ھەيە ب رونونم. دى بىزىمى: كەرەمكە.

- سوپاس.. تو نزانى ب دىتنا تە چەند يئ كەيفخۇشم. ل ھەمى جەنل تە دگەريام، د قى دۇنيايدى ئەز زەلامەكى ب تىئىمە، من چوار ملىقىن لىرىھ يېن سۆرى ھەنە، من دېقىت نىفەكا مالى خوه بىدەمە تە، ل نك من يا ئاشكارايە كو توبيي ئەو گەنجى ئەز لى دگەريام، ئەو گەنجى ماقولى و ژىرمەند و وىرەك و جوامىر و خۆشىمرۇق.

دى ئاخفتنا وي بېم و دى بىزىمى: كەلەك سوپاس.. مەرىننەيا تە شەرمەزار كرم.

دى خوه گۈلەكم و دى بىزىمى: بىبورە.. مەحسەدا تە تىنەگەھەم.

- من دېقىت نىفەكا مالى خوه بىدەمە تە.. بۇو مليۆنن.

- نە.. نە، ئەز گەنجەكم، ب دىناتى كەربىن من ژ پارا ۋەپسىن.

- ئۇوهھە.. ئەف رەتكىرنا تە، من دېيشىنەيت.. ھېشقى ژ تە دەكەم قەبىل بىكە.

- باشە.. مادەم تو دكارىيى ل من دكەي، ب مليۆنەكى ب تىنى رازىيمە.. مليۆنەك تىيرا من دكەت.

ئەز ب دلخۇشى گىنىزىم و من ژ خوه پرسىyar كر: دى چ ل قى مليۆننى كەم؟

ل ده‌سپیکی نئ ته‌که‌کی جگارین له‌کی سترايك کرم. ئئه ئەفه زەلامى پير يى ژ پشت مىزما خوه رادىيته‌فه، قورمكى جگارا خوه دخوليدانكىدا پتاشاند. ئەو دەمىن ئەز ل هيچىي. يى نىزىك دىيت، يى دهىت، يى ب نك مىزما منقە دهىت، لى ئەو مەلعون بەرەف دەرگەھى چايخانىش چوو، خەونا من پۇوچىك، خۆشىا من يا بچووک. دى قوتىم. دى خەبەرا بىزىمىن. دى كۈرمى. ئەفهار جارەكى دى من دىتەفه، دى بىزىمىن كى باپىن وى جىرەكى رېزىدارە. ئەز ئىهانەكىم.. ئىهانەيەكا نەھىيە ئىپپەن كەن. ما دا چ لىيەت ئەگەر پويچەكى دى خوه گىرۇ كربا، هەتاڭو من ئاشۇپ و خەيالىن خوه تەۋافىڭ لەرن.. ئۇو نەو دى چەكەم؟

من قاپۇوتى خوه، كرە بەر خوه و جگارەكى دى بەردايى، پاشى ئەز ژ چايخانى دەرگەقىم. جابىدە يا تەر بۇو، ئاسمان زى ب عەورىن رەش يى تىرى بۇو، بايەكىن تەزى ب ھۆفاتى دەت، من پىستۇويي قاپۇوتى خوه بلند كر و ئەز ل جەھەكى مشتى مرۆڤ، ل هيچىيا پاسى راوه‌ستام، من وەسا دا خوياكنىن كۈز چاھەر ئىكەندا پاسى يى بىزىار بۇويم، پاس گىرۇ بۇو. من ژقانەكى گەلەك گىرنىك ھەيە. پرسا من، پرسا مان و نەماننىيە.

ژنەكى مەش بلهز، بەر منرا بۆرى، كەرب و كىنەكى د چاھىن وېدا و ژ ھەمى دىيەنلىنى وئى گازى دىكىر، سەرنجا من ب نك خۆفە راکىشا. خوينىنگەرمىيەكى ژىشقاھە ئەز گىرمىم و من دلى خودا گۆت: چ لى قەومىيە؟ ئىيکى ئىهانە كرييە؟ نە.. نە، ئەفه هەزە نە ب دلى منن. ئەرى فەرمانبەرە و ژ كارى ھاتىيە دەرىخستن؟ نە.. نە، ئەفه ژى كرىيماھەكى چەوتە. كەواتە ئىيکى يى گۆتىي كۆمۈرى وئى - ئەۋى ھەتا رادىدەيىن عىيادەتى حەز ژى دىكت - يى دگەل ژنەكى دى و ل جەھەكى دىياركىرى يى خيانەتى لى دىكت.

ئىكىسر وەرەدرا د كەنتۈرىدا ھاتە بىرا من، وى ژنكا گەنج ب تۇرەيىشە ھەلگرت و
كەنچانتەيا دەستىيدا، دەركەفتە ژ دەرقە دا تۆلا خوھ فەتكەت. دى دەركەھى پالدەت
و مىرى وى.. ب مەندەھۆشى دى سەحکەتى، وەرەدرا د دەستىيدا و يَا ئاراستە
كىرييە مىرى. تېلىن نە لەرزۆك و جىڭر دى ل سەر جەلەبکى شىدىنىت.

ئاخ خ خ... چ كارەساتەكە! دى.. دا بىگەھەمە ۋى ژنى، بەرى ژبەر چاھىن من ھندا
بىيت. چ جۇرە كارەساتەكە!

۲. شەف ل بازىرى

د شىيانىن مندا نىنە خوھ گىلاكەم، ل وى پرسىيارا ب رجا و مەلۇولىقە د چاھىن دايىكا
مندا د ھاتەكىن: تە چ كار نەيتىن؟

ھەر دەمىن ئەز ژ جادىي ۋەلگەريامەفە، دايىكا من دىگەل ۋى پرسىيارى راھاتبوو، دەمىن
ئەز بىيەنگ مايم، گۆتەفە: خۇيانى خانى ئەقىرۇق ھاتبوو كرييما خوھ. يال سەرېيك
كوم بىيت. مرۇفەكى قەنجه، لى ئەفە ژمۇرە ل ھىقىن و ئىدى سەبر نەمايم.

من گوتى: چ بىكم؟ تو دىزانى كو ھەمى وەختى من ب لىيگەريانا كارىيە دېچىت.
پاشى من پىلاقا خوھ ئىخسەت و چۈرمە د ژوورقە، من خوھ ھافىتە سەر مەحفېرى
سور و من پالا خوھ دا وى بالىفىكا ب كايى حەشاندى. دايىكا من پرسىيار كر و
گۇت: تە ئەقىت تىشتەكى خوارنى بۇ تە بىنەم؟

بىيى كو باختم، من سەرى خوھ ھەزاند و د ناخى مندا مەلۇولىيەكە پىس وەرار كر،
بىيەنەكى دايىكا من بەرزە بۇو، پاشى زقىيە و دوو نان و سىنىكەكە فاسوليا دانانە
بەر من، پاشى عەبايى خوھ يى رەش كرە بەر خوھ، من ژى پرسى: دى كىفە چى؟

- خویشکا ته يا نه خوشه...

دەمەك ژ بىدەنگىيى بۆرى، من نان و فاسوليا د حەشاندە د دەقى خوددا. د دەمى
چۈونىيىدا دايىكا من گۆت: دەرگەھى لىيانگەھى نەھىللىيە ۋەتكىرى؟

ئەو ژ پېشىكا مە دىرسىت، ئەوا خوه ل قولاجەكا ئۇرى متىرى. من گازىكىرى:
پس. پس.

ب خافى سەحکرە من، دەمى چاقىن وى ب سىننىكى و دەقى من يى لەۋوك كەفتىن،
بەز رابۇۋە و خوه نىزىكى من كر، منىزى پىرتەكا مەزىن ژ نانى كرە دناف ئافاكا
فاسولىيىدا و ھافىتە بەر. بخۇ.. پېشىكا من. ھەر دەم دايىكا من ل تە دىكتە قىتى:
ئەبلەھى.. دىگەل مە بىرسى نەبە. ھەرە مالىئەن زەنگىيان. ئاخ خ، ژبۇ دايىكا من يى
دلسوژ.. من درەو لىتكەر دەمى من گۆتىيى كۆيى ل كارەكى دىگەرىيەم. ئەقرو من چ نە
كەرىيە ژېلى بەر زەبۇونا ل سەر شۇستەيىن بازىرى. پى يىن من، ئەز كەھاندە
جادىدەيەكا ماقويل، ل وىرئى.. ل ھەمبەر ئاقاھى يىن وى يىن بلند، من ھەست پىتكەر
كۆ خالكە رەشم ب بانەكى سېپى پىسکريغە. دناف باخچەيى ئاقاھىيەكى، من
سەھىكى جوان دىت و زارۇكەكى ھېڭىز جواتىر يارى پى دىرن. ئەز راودىستان و من
سەح دىكىرى، پاشى ژ زارۇكى پېرسىم. نافى سەھىي تە چىيە؟

ب ساولىكەيى گىرنىزى و گۆت: جونى.

- سەھىي تە چ دخوت.

- گوشتى كەلاندى.. ھەر رۆز كىلىويەكا گوشتى دخوت.

پېشىكا من.. ل وى دەمى، من حەز لىك بىزىمى: مەرۇقىن تە چ بىيىن؟ كىنفى بىخنه
ستويىن من و گوشتى بىدەنە من.

ئەگەر وى زارۆكى بىگونە پرسىيار كربا: تو د شىيى وەكى وى ب پەھۋى؟ ئىكىسەر دا بىئىمەن: دەمى گوشت دچىتە د زىكى مندا. وەكى وى ب تىنى نا پەھوم، لى دا ز سەيىن ھەمى جىهانى باشتىر پەھوم.

كچكەكى گازى زارۆكى كر، من ژ قەلەوى و دىيمىن وى يىن پەف زانى كو خدامە، دەمىن ب بەرىخوانەكا دۇزمىنكارى سەحکىرييە من، ئەز گەلەك پى ئىشام. پى يىن من ب نە زانى د لقىن و چاقىن من ب ئاڭاھى يىن رىند و جوانغە بۇون، ل وى دەمى، من د دلى خودا گۆت: خۇزى ئەز ژى د ئاڭاھىيەكى هوساقة ژىيا بام.

ئى خەونا خوش! تۈرمىتىل بەر دەرگەھى راوهستايە، ل نىزىكى وى شوفىرەكى ھېزىايد، دىۋورقە كەلپىلەن ھەزىنە و خولام و خادام دەپىن و دېن، ئەزبەنى تو چ ئەمر دكەي. ئەزبەنى ئەزبەنى. خوارن كەلەكە. پارە كەلەكەن و ژنكىن تەپ و جوان.

ئى خەونا خوش! لى ئەقە نە خەونا منه، ئەوا من ژ ژيانى دېيت. مالەكا بچوکە دىگەل كچكەكى ھېشتىا من نە دىتى بژىم، لى ھەر رۆزەك ھېيت، كچكەكى دى بىن و ژ دل دى حەز ژىكەم، من دېيت چ رۆژان بىرسى نەبم، ھەروھسا ئەگەر ئەز نەخۇش كەفتەم، من دېيت من هەند پارە ھەبن تىرا كىرىيا دختورى و بەھاين دەرمانان بکەن. بخۇ.. پشىكا من بخۇ. زكى تەيى مەزىنە و دايىكا من يا حەقه ژتە تۈرە بېيت.

زىيانا مە هەند نەخۇشە، تەحەمولى ناكەين. ئەقە چەند ھېيىف بۇرین و ئەز ھېز بىيکارام، بابى من يى رەبەن، هەندى خوھ ب وەستىنىت، نەشىت ب تىنى ھەمى خەرجى يىن مالى دايىنکەت، فەرە هارىكارى يَا وى بکەم. گەلەك جاران ھەز دكەم رىكلامەكا ب ۋى ئاوايى د رۆژنامەگەرىيىدا بەلاقكەم:

"گەنجهك ژبۇ فرۇتنى، ژبىي وى بىست و پىنج سالن، ھەمى كاران دكەت و بەھاين وى ب تىنى دايىنكرنا خوارنا رۆزىيە."

ب ڦي رٽکي دئي ڙ به پرسپارين قورتال بم، لئي ڙ بهر بئي پاره هيبي ئهز نهشيمام ڦي هزري ئهنجامدهم. رۆزنامه.. رٽکلامان ب ههروهي بي به لاف ناکهن. ئائي.. پشيکا من، پيدفيهه ب هر ئاويي ههبيت کارهکي بييـنـمـ، کارهـکـ بيـتـ مـهـزـناـهـيـ ياـ منـ بـريـنـدارـ نـهـكـهـتـ. ماـ دـئـيـ چـ ڙـ مـرـڙـقـيـ مـيـنـيـتـ ئـهـگـهـرـ مـهـزـناـهـيـ ياـ وـيـ ڙـ هـاـتـهـ سـتـانـدـنـ، ماـ دـئـيـ چـ مـيـنـيـتـ، ڙـبـلـيـ کـوـمـهـکـاـ گـوـشـتـيـ پـزـيـ؟ـ پـشـيـکـاـ منـ..ـ ماـ ئـهـفـهـ ياـ درـوـسـتـهـ؟ـ

داـيـابـيـنـ منـ وـ گـهـلـهـکـ ڙـ خـلـکـيـ -ـ ئـهـويـنـ ئـهـزـ دـنـيـاـسـيمـ -ـ نـهـ دـگـهـلـ هـزـراـ منـ،ـ بـ ئـهـبـلـهـهـيـ شـيرـهـتـانـ لـ منـ دـکـهـنـ وـ دـيـيـشـنـ:ـ ئـهـگـهـرـ تـهـفـيـاـ دـلـخـوشـ بـرـثـيـ،ـ خـوـهـ بـچـهـمـيـنـهـ،ـ سـهـرـيـ بلـنـدـ هـلـگـرـيـ خـوـهـ بـيـزارـ دـکـهـتـ.

نهـ ڙـيـ..ـ پـشـيـکـاـ منـ،ـ ڙـبـلـيـ ڦـيـ پـارـچـيـ چـ نـانـيـ دـيـ نـهـماـيـهـ،ـ دـئـيـ بـ نـيـقـيـ كـهـيـنـ.ـ پـارـيهـکـيـ بـچـوـوـکـ بـوـ تـهـ،ـ بـگـرـهـ.ـ پـارـيـيـ مـهـزـنـ ڙـيـ بـوـ منـ.ـ نـهـچـهـ،ـ پـشـيـکـاـ منـ،ـ وـهـرـهـ.ـ منـ پـشـيـکـ هـلـگـرـتـ وـ دـيـمـيـ وـيـ نـيـزـيـکـيـ چـاـفـيـنـ خـوـهـ كـرـ.

پـشـيـکـاـ منـ يـاـ خـوـشـتـقـيـ.ـ ڙـيـانـاـ منـ نـهـخـوـشـهـ وـ هـهـرـ چـرـيـسـكـهـکـاـ خـوـشـيـاـ دـلـيـ منـداـ بـقـرـىـ هـهـزـارـيـ دـخـهـنـقـيـنـيـتـ.ـ لـئـيـ بـئـ نـوـمـيـدـ نـابـمـ.ـ دـئـيـ هـيـقـيـنـ دـنـافـ خـوـيـناـ خـوـهـداـ چـيـنـمـ،ـ بـ تـامـهـزـرـوـيـيـ دـئـيـ لـ هـيـقـيـاـ تـيرـقـڙـكـيـنـ خـوـشـيـيـ بمـ،ـ ئـهـويـنـ كـوـ دـئـيـ هـهـلـيـنـ،ـ ئـوـوـ دـئـيـ خـوـشـيـهـکـاـ رـاستـ وـ بـهـرـلـهـوـامـ ئـيـخـنـهـ هـهـمـيـ دـلـانـ لـ وـيـ دـهـمـيـ ڙـيـ،ـ چـ هـهـسـتـيـنـ دـاـگـرـتـيـ يـيـنـ رـهـشـ دـلـيـ منـداـ نـاـپـهـونـ،ـ ئـوـوـ دـهـمـيـ مـيـنـاـ زـارـوـکـهـکـيـ دـلـخـوشـ لـ سـهـرـ جـاـبـدـهـ يـيـنـ مـرـڙـقـانـ هـمـبـيـزـ دـکـهـنـ،ـ دـکـهـهـ غـارـ،ـ يـيـ سـهـرـسـورـمـايـيـ نـابـمـ،ـ منـ بـ هـهـمـيـ دـهـنـگـنـ خـوـهـ كـرـهـ گـازـيـ:ـ ئـهـيـ مـرـڙـقـيـنـ لـ سـهـرـ گـوـيـاـ زـهـمـيـنـ،ـ منـ هـوـونـ لـقـيـنـ،ـ هـوـونـ دـبـاشـ بـنـ يـاـنـ ڙـيـ خـرـابـ.

هـهـولـ نـهـدـهـ ڙـ دـهـسـتـيـ منـ ڦـهـرـهـسـيـيـ،ـ پـشـيـکـاـ منـ هـهـولـ نـهـدـهـ.ـ توـ هـهـقـلاـ منـيـ.ـ ڙـنـشـكـهـکـيـهـ وـ بـ لـفـيـنـهـکـاـ هـوـقـانـهـ پـشـيـکـيـ سـهـرـيـ خـوـهـ باـاـ وـ لـهـقـهـکـاـ بـ ئـيـشـانـ لـ دـهـسـتـيـ منـداـ،ـ ئـهـزـ نـهـچـارـ كـرمـ كـوـ وـيـ بـهـرـلـهـمـ،ـ يـيـ مـهـنـدـهـهـوـشـ وـ كـهـرـبـهـ بـوـوـيـ.ـ بـهـرـيـ

برههقيت، من خوه ليندا و من ب دوژمنکاري نقوتا.. ههتاکو وهلى هاتى نهونهوهكا
دژوار بکەت. تو بوجى لگەل من يا هوسيايى، پشىكا من؟ بوجى؟

من هيلا ژ دەستى من دەركەھقيت. من خوه بىت يى لىكەفەم سەر عەردى و يى رۇوپىي
خوه ب مەھفيرى سورى زقۇقە نىم و يى لىكەم گرى، گريانەكا تەحل.

٣. باوشك

دەنگەكى زقۇر و بلند، يى فروشىيارەكى گەرۆك ژ كولانى هاتە من و ئەز ژ خوه
ھشىيار كرم، من حەز دىكىر ژنانڭ نېقىنان رابىھەف و سەرى خوه ژ پەنجەرى بىنەمە دەر
و بارانەكا خەبەرانلى بىارىيەم. لى ترسا من ژ پى زانىينا بابى من، نەھىلا ۋى حەزا
خوه ب جەھىنم. بىكۈمانە كۆنۇپ يى ل بەرسىكى ول پشت نارگىلا خوه يى
روونشىتىيە، يى ل ھىقىنى ھشىيار بىم و بەھىتە نك من، دەستى خوه ب نك منقە درىز
كەت: كا بىنە.

دەمى بىرا من ل خەرجىرنا پارىيەن شەقا بۇرى هاتى، دلتهنگىي گىرم، ئۇوف..
خۆزى، دەمى ب خەمۆكى ل ھنگۈرپىا ئىقانى د مەشىم، من ئەو قەحبە نە بىت با،
زېلى بىسەت لىرەيان چ دى د بەرىكىن مندا نە بۇون. ب تىنى ئەف پارە ژ مۇوچەيى
من يى ھەيقانە ما بۇو، ئەۋى من ل سەر جىكارەفروشى و دىكاندارى و باربەرى و
جلك دوروارى بەلاقىرىن.

من سۆز با بۇو بابى خوه كو د دەمى وەرگەرتنا مۇوچەيى ھەيقانەدا چل لىرەيان
بىدەمى، ئەو دەمى شىرەتىيەن درىزىيەن بابى من د هاتنە بىرا من كۆئىگەر بىسەت
لىرەيان ل شوينا چلان بىدەمى، لىلى من ژ ترسا سزازادانا وى د رەجفى.

لهمى من ئەز ژنگ دىتى، ئەز شەپرزمۇم، من گەلەك ھەولدا كۈچ پويىتەي پى
نەكەم، لى ب نك منەھەت و ب گەرمى سلاپىكىر، پاشى ب دلخۆشى پرسىيار كىر: تو
ل كىفە يى ۋەشارتى بۇرى؟ خۇ نە تە ژن ئىنایە؟ ئەقە دەمەكى درېزە من تو
نەلىتى.

چ نەما بۇو بىزىمى: ما دىچ ل ئىككى مفلس كەي؟

لەستى خۇھە ل من دا و گۆت: دىگەل من وھرە.. دىچ مالا خۇھە يَا نۇو نىشا تە دەم،
ل ۋى دوماھىيى من يَا كرى كرى.. يَا نىزىكى.

ب شەھەزانى تېلىن من چۈونە سەر پارا، ب ئىمەنى، من دلى خۇھەدا دىگۆت: دىچ دىگەل
چم.. ب تىنى دا مالى بىيىم.

لەمى خۇھە ل سەر تەختى درېز كرى، تېلىن من ب دژوارى ل سەر پارا شەدیان.
حەزەكە ب ھېز د من وھر بۇو كۆ بىھر سىنگى خۇھە ھەمېزىكەم. پىشت راست بۇوم
كۆ ئەو پارھەيىن د بىنى بەريكا مندا.. نەھۆ يى ل بن گەفيىن مەترىسىيا بەرزە بۇونى.
من ھەولدا حەزا خۇھە بخەندىقىن، من چاھىن خۇھە ژ سەر ژنکى لادان و من سەح
لەكە وئى ئۇدا تەسلىمى رۇناھىيىكە كز بۇرى. كەلۋەل د ساكار و سروشتىنە، لى ب
ئاوايەكى سەرنجەراكىش ھاتىنە رېكخىستان، من دلى خۇھەدا پرسىيار دىكىر: بوجى
ئەق ژنە، شۇو ناكەت و ب تەناھى نازىيت؟

دەنگى وئى يى پرسىيار كەر ھاتە گوھىن من: مالا من يَا ب دلى تەيە؟

ئاخىنەك راھىللا و پاشى گۆت: ئەز گەلەك يَا وەستىيامە.

چاھین من مانه پیفه، لیقین وئی د فەکری بۇون، چاھین وئی د وەستىيائى بۇون و
گەشاتىيەكا بىرسى تىدا بۇو، خوه درىزكىرنا وئى يا تەنال سەر لېقا تەختى، مەمكىن
وئى يىن تىرى ب ئىغرايەكا كۆزەك ئاشكرا بىيون.

من ھىدى گۆتىن: مالا تە يا جوانە.. كەلەك يا ب دلى منه.

رابوومەفه و باوشك د هاتنه من، دەمىن پىنگاھىن من نىزىكى تەختى بۇون، من
گۆتىن: ئەز ژى وەكوتە.. يىن وەستىيائىمە.

ئاخ خ خ.. چ ژنەكا جوان و مەشرەبخۇشە، ئۇو ھەكى بىهنا پرچا وئى ھاتىيە من،
دلىنېيەكا ژنىشكافە بەر بۇو من، ھند نەما بۇو ژىپەرما من بىھەت كۆ ئەز يىن دىگەل
قەحبەيەكى و يا ژمنە تورىنەكا بچووكا بىئگۈنەھە ھەمبىز دەكەم.

ئاخ خ خ.. چ ژنەكا خۆشە. من دا خوياكرن كۆ حەز دەكەم بچم، لى وئى نەھىلا و
گۆت: ھەتاڭو قەھوئى نە قەھوئى.. تو ناچى.

دەمىن ھىدى قەھوھە فەدخار، بۇ من بەحسى ئاستەنگىن ژيانا خوه دىكىر، من لى د
نېپىرى و د دلى خوهدا دىگۆت: ئەف ژنە يا باشه، ھەزى مالەكى و مىرەكى جوامىرە.

دلوغانىيەكا دژوار ئەز گىرم، ل دەمىن خاتىخواستنى، ل بەر دەرگەھى، ئۇو بىسەت
لىرىھ من كرنە دەدستاندا. ئەز نە يى پەشىمانم ژ فى كريارا خوه، لى ل فى سېيدى.
دې چەوا ل ھەمبەرى بابى خوه راۋەستىيەم؟ ئاخ خ خ.. ژيانا من چەند يَا نەخۆشە.
ئەز ژ تەنگاھىيان بىزار بۇوم.

رۆزەكى ژ رۆزان، دې دلى خوه يى ساويلكە فەكۈزم، ئۇو دلى حەز ژ فى بازىرى
قەلس دەكت، سەرەپاي وئى چەندى كۆ ژيانا تلى د فى بازىرىيدا ب تىنى گريانەكا
درىزىھ، لى دې ھەر فەكۈزم. دې ل سەر عەرىي مەزن بەر زە بىم. دېيت بىسى بىم و

تهنگاھييا بىينم، بىيت ژى بىمه خازۆك، لى دى يى دلخوش بىم، چونكۇ دى دىم و بازىرەن نۇو بىينم. د دەمى لىگەريانا خوددا، دوير نىنه، ب سەر بازىرى خوه ھەلبىم، ئەو بازىرى ھەر دەم خۇنان ب ھېبۈونا ويقە بىينم، بازىرەك ژ جۆرەكى سەير و نۇو، بازىرەك كۆرس و خەمۆكى و بىزارى خەندقاند بىت، نە بىرۆك ھەيە و رۆزىن وى بىناف د بۇرن، ئاسمان و ھەيىف و بوهار و شەف و پايىز و زەستان و رۆز و ھاقين... ھەمى د ئازادىن و ب چ دەمىز دىياركىرى و رەنگىن جىڭر و نەگۇرقة نە لىگەيداينە. ھەمى خەلكى بازىرى د رۆزىدا چەند دەمژمۇران كار دىكەن و دەمى مایى ژى ب خابۇونى و باوشكا و لەزەتا ب خۇشى يىين نەبىيارقە بىبورىين.

دەمى لىگەھەمە ۋى بازىرى، سەرپەرشتىئىن وى دى بىتىزنى من: ئەى بىيانى.. ھەتاکو تو ل بازىرى مە بەھىيە قەبىلكرن، فەرە تو د بەرسەدانا پرسىيارىن مەدا ب سەركەۋى. ئەف دانوستاندىنە بناقبەرا مەدا نەقەومىت:

- ناقى تە چىيە؟

- ئەز بىتاقەم.

- كەنگى ژ دايىكبۇوى؟

- ھېشتا نە بۇويمە.

- تو حەز ژ كاركىنى دىكەى؟

- نە.. ئەز حەز ژ ھەمى تىشتان دىكەم، ژىلى كاركىنى.

- ئەو چ تىشته جانەوەران دىگەھىنتە پەھيا مەرۆڤان؟

- نە چالاڭى.

- باشترين رهفتار چييه؟

- نه چالاکي.

- ته چ ئارهزۇو ھېيە؟

- باوشىدان.

ب گەرمى دى هىنە دەستى من و دى بىئىن: وەرە د بازىرى مەقە.. تو كەسەكى نمۇونەبى يى. ژبۇ رۆزى خوه ب تىنى كار بىكە، چەوا تە بقىت وەسا بىزى، خوه تەسلىمى پالىنەرەين خوه بىكە و ب خوينگەرمى، ھەمى ئەحەمەقى يىن ھەبى بىكە. ل وىرى ئى دى ژنەكى بىنم سپىاتى يى وى زەقىيەكا بەفرىيە يان رووپىن ھەقەكى دلخۇشە، شەقا دارستانىن كچىن زنجىيەكە رەشاتىيا خوه و گولافا خوه ژ پرچا وى وەرگەرىت، د ئاسمانى چاۋىن وى يىن كەسكدا ھۆفاتىيا كويقىيا ژنە و پاقزىيا زارۋىكىننە ئەبەدى ھەمېيىز دېن. ب شرينىيەكە مەزن دى بىئىشىيە من:

- فەرە تو شەپى بىكەي.

- دى شەپى كى كەم؟

- فەرە كار بىكەي.

- دى چ كاركەم؟

- فەرە ل ھەسپەكى سوار بى.

- من چ شمشىر نىن.

- فەرە بىلەك بى.

- دهنگی من يى هىدى و زقره.

- بىه ئەلھۇ.

- بى شاپار.. يى ژايىك بۇويم.

- پەيغەمكە لەرزوڭ بە.. د سترانەكائە ئەقىنىيە.

- كەربەبۇونەكازىندانكىريمە.

- دەمى بەفر بىارىت.. دى مرى.

ل وى دەمى ژى ب خەمۆكى لېيىم؛ دەمى بەفر بىارىت.. دى مرم.

ب يىدەنگى دى حەز ژ ئى ژنى كەم.. ھەتاکو نەرم. نەدەمى ب تىنیياتىيا خوددا، دى ل ھندەك پەيغەن سەير و نۇو يىن ب رىتمەكازقىر يىم و ب دەنگەكى سەرخۇش دى بۇ خوه سترىنم. جىهان بىي پەيىق و ستران گەلەك ياخىز و نە خۇشە. ئاھەھە.. ل وى بازىرى، ئىيان چەند ياخۇشە، دى رۇزەك ھىتت.. دى باركەم و بازىرى خوهىيى مىشتى جەندەكىن لەقۇك، دى ل پاشت خوه ھىلەم. دى خوه ژ خەمەكە ھەردەم ب نويف منە رىزگاركەم.

پاشتى بىئەنەكاكى دى، دى ل ھەمبەر راۋەستىم، پى يىن بابى من دارى دەرەجىكىن دىگەنە ژۇورا من دقوتن. بىگومانە دى ھىت و دى پارا ژ من خوازىت. چارە چىيە؟ بلهز من خوه ئىخستە د نىقىستەكاكا كويىدا. دەرگەھ قەبۇو. كوخكا بابى من ياخىز و كورت گەھشتە ئۆدى، پاشتى ھينگى، دەمەكى يىدەنگىي د ئۆدى وەربۇو، ئەز ژى ژەن لەقىم، من گوھ لىيۇو، پىنگاڭاپىن وى بەرەف جلىكىن من د مەشيان. دى یىگەرييەت، دى ب دىيتتا بەرىكىن قىلا سەتمىت. چ پى نەچۇو، دەستى بابى من ئەز دەرەنەنەم و دەنگى وى ب قىزى بىلدۇ بۇو: كا پارە؟

من چاھین خوه ۋەكىن و خوه مەندەھۆشکر.. جارەكا لى ب تورەيىفە پرسىياركى:
كَا پارە؟

دئى چ كەم؟ پىنۇقىيە خوه ژ شىرىت و كەربلا بۇونا وى رىزگاركەم. ژېلى درەۋى چ
چارەيىن لى نىن، بابى من يىن دلساف و باشە.

من گوت: باب.. بلهز تۆرە نەبە. خوه بىگەرە تاكو بۇ تە بىيىش.. كا چ ل پارا
هاتىيە. دوھى من سەرەدانا ھەقالەكى خوه يىن كەقىن كر و من دىت كو يىن نەخۇشە.
پاشى من زانى، ئەقە ماۋەيەكى درىيىزە يىن بىيىكار، ئەو ب تىنى بەرپىرسى خىزانەكى
بۆشە، بىيى دووپلى من بەرىكىن خوه ۋالاكرنە بەر، ھەرچەندە نەقىيا ھەلگرىت و پارە
رەت كرن، لى من دكارىيەكى زۆر لىكىر و من ھېقى ژىكىن كو ھەلگرىت، ئۇ پاشى
ھەلگرتەن.

دېرىخۇدانەكابلهزىدا من زانى كو ئەز د درەوكىرنا خوهدا بىسەركەفت، تۆرە بۇونا
وى نەما.. لى ل شوينا وى، حەيرىنەكى پۆسىدە بەربۇوبىي.

بىيەنەكى ب دووپلى ما راودەستاي و پاشى ژ ئۆدى دەركەفت، بىيى ھېق ئاخىنەكى
بىيىشىت.. دەرگەھ ب دىزارى ل دويىف خوه پېقەدا.

من ئاخىنەكى رەحھەت راھىتلا و چاھين خوه دانانە سەرىيىك، زەرىيمەقە خەونا خوه،
كۆ بەرەف باشىرەكى باركەم، بىرس و خەمۆكى و بىزازى يَا خوه يَا خەندقانى.

٤. فان و خەمۆگى

جادىدەيا فوئادى ئىكى ب دلخۇشى دىن رۇناھى يا تىرۇڭكىن بوھارىيە بۇو، خەلک ب مشەبى ل سەر شوستەيىن وى بەلاقە بۇون، ئاسمان ب فەھى و دلەتكەرى ل هنداش من يى شىن بۇو، نالىينا تېرىنى و دەنگى مەكىنەيىن ترۇمىيەلەن دناف دەنگەكى ب تىنيدا تىكەل دىن و وەل من دەكەن كۆھەست ب ھاقىيۇونەكا ئەبلەھانە بىكم. پىنگاڭا من لەقىنەكا كەقىنەل سەر لېقىن شوستەيىن بچووكىن چوارگۇشەيى دۇوبارە دىيت، من قەمبەلەيىن كايىي ژ جىڭارا خوه بەرىدان و من ھەزارى و پيراتىيا كويراتىيا خوه ل سەر دىيمى خۇيەن دامايى ھەلگرت بۇون.

ل بەرامبەرى دىكانا باپى خىرى راۋەستام، داكو وەكىو ھەرجار دەگەل باخقىم.. فرقۇشىيارى رۆزىنامە و عەرەقى و جىڭارا، من سلاڭىرە باپى خىرى و بلەز ژى پرسىم: ئەرى ما بازارا عەرەقى ھاتىيە كۈھارتىن؟

ب گۈنزىنەكا درېز بۇ من گىرنىزى و گۆت: نەخىر.. يى ئىمەن بە.

ل سەر رىيەچۈونا خوه يى بەردەوام بۇوم و ب دلخۇشى من قەستكە باربەرى خوه.. چەند پىنگاڭاھەكا يى دویر بۇو. چ راستى ژبۇ وان گوتگۇتكان نىنە، ئەوين دېيىش كۆ بەھايى عەرەقى يى گران بۇوى، فەرە بەھايىن عەرەقى و ژنكا و نانى ھەر دەم دئەرزان بن، چونكۇ ئەف تىشتەنە راماھەكا خوش دىدەنە ژيانى.

چارىغا باربەرى يا نىف ۋالا بۇو، خۇزان ژى يى مژۇولى چىكىندا پېرچا ئىكى بۇو، من ملى خوه دا دەركەھى و سەح دىكە وان جانەوەرىن خوه ل سەر جادىدى د راخشىنەن، ئەز تىھىنەمە، تامەززۇيىن لەشى ژنەكىمە!.. چ ژنكا بىيت. ئەز د كارم بچە قەحبەخانى، لى قەحبەيىن سەر جادىدان بىچىتىرىن، ئەوين پېچەكى ژەپارە يا خۇشىي دىدەنە كەسىن دەگەل دىقىن. دوھى ب شەقى پىر ژ دوو دەمژىيەران ل سەر

جاددهیین بهغا.. ل ژنهکی لگهريام، پتر ژ جارهکی نهز نيزیکی مهرهها خوه دبووم، لى ترۆمبیلین مەلعونن ل بەر من دراوهستای بۇون. ترۆمبیل ب پیلاقا شوستهيانفه د راوەستىن، دەرگەھى ۋەتكەن و ژنیئن دەھمەنپىس دادعويىن، ژن خۆدانىن ترۆمبىلان ل سەر كەسىن وەك من يىن پەيادە دچىتىرىن.

عەيب و شۆرەبى!

كچەكا پىنگەھشتى ژ لايى مىيياتىيە، د بەر منرا بېرى و چاقىن من يىن برسى.. هىدىي هىدىي ئەو دخوار. چاقىن وى يىن رەش، شەقەكا ھۆڤ بۇو ب منقە نووسىاي. نەز كىشامە دناڭ كوركەكا ب ترسدا، مەمكىن وى بىن كراسى تەنگە، جوانىيەكا ھۆڤانە دەدتى. بلىن من ب دىۋارى د چووپى. من دىانىن خوه ل سەرىك د سىركانىن، ل وى دەمى كچك.. هىدىي هىدىي ژېر چاقىن من دوپىر لەكتە و رەجىفىنەك ھىلە د لەشى مندا، نەز ئەشكەنچە دىام، چ نەما بۇو بلۇم و ب دويف بىكەشم.. لى د وى دەمەدا، گازيا باربەرى نەز لىقەكرم.

ل سەر كورسيكا فەرە روونشتم و من سەرى خوه پالدا پىشتى، فرچەيى نەرم ل سەر رووپى من لەڭقىزى و تەخەكا كەفا سابۇونى دانا سەر، پاشى مۆسا تراشىنىن هىدىي هىدىي ل سەر رووپى من دچوو ھەتا گەشتىيە حەفكى، من ب ترس ھزرىك: ئەگەر ژىشىكىيە، سەرى خوه بەرەف پىشە بلقىن، مۆس لى دەھەنگەكا مندا چىتە خوار، ل وى دەمى مۆس گەھشت بۇو كەورى يَا من و ھەناسەيەكا ب ترس ژ من دەرىدەفت.

پىشتى بىنهەكى چارىغا باربەرى نەز ھافىتمە سەر جادىي، سىگارا من ژى ھەر يَا دسۇرۇشىت. سىگار ھەقلا منه و دەمى نەز د مەشم و ھەزارى و پىرپەيا كويراتىيا خوه ل سەر دىمى خودىيى دامايى دەلگرم، ھەر دەم دناڭ لېقىن مندايە. دناڭ ھەمۇو دىمېن ل نورمانندۇرى خوه، نەز نەشىم دىمەكى دامايىي ب تىنى ژى بىيىن، بوھار

هاته‌فة و خوشیا خوهیا گهرم ل سهر همیا به‌لاڭكىر. هندهك بلهز يى بەرهف سینەمايىن دچن، ئەوين دى زى ب خوشى ل بن گەرمىيا رۆزى د چورن، ڏن زى چاف ب بشکورىين و دجوانى.. ئەز هوسا وان دبىنم، نەمازه ل ئەڤرق.

ئەفه كىز ئەممەقە، دەستى خوه ب سلاڭكىنى بلند دكەت و ژ من نىزىك دېيت؟ ئۇھەھ.. بىرا من لى هاته‌فة، من ل چايخانى نىاسى بۇو، چەندىن جاران من ل وىردى بىت بۇو، لى من ناڭى وى يى ژىيركىرى.

ب گەرمى دەستى من گۋاشت، ھەروەكى ئەم ژكەفندا ھەقال.. گۆت: دى كىفە چى؟

- بىي ئارمانجەكا دياركىرى، يى دىگەرىيەم.

- ئەز زى وەكى تەمە.

ب رەخ منقە دچوو، دەست ب قىلىيى كر. بەحسى كارى خوه كر، ژيانا خوه، بەحسى وى كچكى كر ئەوا ل ۋان نىزىكىان دى خوازىت. چ ئەبلەھەكە! ما من چ شۇل ب ۋى ھەميى ھەيە.

زمن پرسىyar كر: ئەرى تو ئەقىندارى؟

من گۆتى: نەخىر.. ئەز نە ئەقىندارام.

گۆت: ما بەرى نەھۆ زى تە ئەقىنى نەكربىيە؟

من گۆتى: نەخىر.. بەرى نەھۆ زى من ئەقىنى نەكربىيە.

ب كەنيقە گۆت: كەواتە، تە تام نەكربىيە خوشىا ب راستى، ئەو خوشىا ئەقىنى ب تىنى دىدەتە مەرۆشى.

چ ئەبلەھەكە! بۇ راستىيى بىئىم؟! رۆزەكىن ژ رۆزان، من ژى كچكەك دېشىا. من ب ھىز
ھەز ژى لىكىر، مينا حەزىزكىندا من ژبۇ نانى و جابىدەيان. لى ئەقىنىيى ژبلى خەمۇكىي
چ نەدا من. وە ل من كر كو ب نىرىنەكا نۇو سەحکەمە وى بازىرە ئەز تىدا دېشىم.
نەقۇز دېينم كو بازىرەكىن لىلەق و بىن بەھايد.

بىئەنەكى بىدەنگ ما و پاشى گۆت: ھېشىا تە چىيە، ئەوا تە دېيت ب جەھىنى؟

چ بەرسقەدم؟ سەرەي من بوشايىيەكا سېپىيە. گەلهك جاران ھەز دەكم خەلک ھەمى
بىنە صە، ھەر ب پەھون و نەراودەستن.

من گۆت: من چ ھېقى نىن.

- ئەز باورناكەم.. پىدىقىيە تە ھېقىيەك ھەبىت.

- ما بۇ چىيە، ھېقىيان ل سەرەيىك كۆمكەم، ئەگەر بىزام ئىكاكا ب تىنى ژى ب دەست
منقە ناھىيت؟ ئەوا ئەز بىئىرمە تە.. ۋىيانا منه. پشتى ئەز زكى خوھ ب نانى تىرى
دەكم و دىگەل ژنەكى نىقم، من چ دى ئەقەت.

بەرى باخختىت، بىئەنەكى ھەزىز خوھ كرن و پاشى ب دووپىلى گۆت: كەواتە.. تو نە
ژ تۈخمى مەرقۇقانى. ئەي ئەۋى بىيانى، ئەز ژ تە باورناكەم. تىشتكەم يى ھشك و
زقۇر و رەق و نە مەرقۇقاتى.. بەردەۋامى دا ئاخفتىندا خوھ و پىرسىياركىر: مادەم تە چ
ھېقى نىن.. پا تو بوجى كار دىكەي؟

من سەرەي خوھ ھەزاند و مامە بىدەنگ، من چ جاران ھەزرا خوھ د ئى باپەتىدا
نەكىرييە. ل نەقىسىنگەها راگەھاندىنى، ئەز فەرمانبەرەكى ساكارم. رۆزى ھەمىي ب
خاڭى ل پشت ئالاچىن نەقىسىنلى د روونم و تېلىن من ب ساولىكەيى ل سەر روويى
تىپان د لەن. بىت كاركىرنا من ژبەر ھندى بىت چونكۇ ھېزەكاكا پەستدار ژ من

دەرىكەفيت. بىيت ژى كار بىكم داکو نانەكى ژبۇ پېركىنا زكى خوه دايىنكم، يان ژى بىيت ژبەر ژنەكى بىيت، بۇ ماۋىيەكى بىياركى ب پارىن من بەيتنە كېرىن. ئەم ئەۋى بيانى، ب خاترا تە. يىن ھەست پى دىكم كو بىوارەكى بلند نافېھەدا مەدا هاتە دانان و ئىدى ئەم نەشىئىن يەك پەيىف ژى ل ھەف بگۇھورىن. ژى دووركەفت، بەرھەف رىيکا حىجازى ژىھەل چۈرم، ل بەرامبەرى من دەمژمۇرا دانانگەھى سى بۇو.

ئە.. ئەقە سىنەما يا دزقەريت، دا پېچەكى ل نك وينەيان راوهەستم. ل بەر دەرگەھى بۇو لا بۇون، وينەيىن فيلمى ل پشت بۇردىكى شۇوشەمى د رېزىكى بۇون، ل بەرامبەرى يەك ژ لايان راوهەستام و من تىرامانا وينەيان كر: كولمۇن داوهشاندى ل سەر دەقى و زكى.. وەروھە.. سەھىن رەش.. تېلىن گۈز بۇوي ژ ترساندا. دەنگەك هاتە گوھىن من، زەنگەكا نويسەك تىدا بۇو، سەرنجا من راكىشا: ئەرى فيلم، يىن خۆشە؟

من سەرە خوه زقەراند، دا بىزانم چىيە، من بەرى خوه دا رەخى دى يىن بۇردا شۇوشەمى، سەنلەيەكى شازىدە سالى ل وىرى بۇو، زەلامەكى بېر ل نىزىك وى يىن راوهەستاي بۇو، جارەكى دى پرسىيار ژ سەنلەمى كر: ئەرى فيلم.. يىن خۆشە؟

ئەۋى سەنلە پېچەكى قەما و پاشى گۆت: ئەز نزانىم.. چونكۇ من نە بىتىيە.

ئەۋى بېر گۆت: ھەروەكى ژ وينەيان دىيار، فيلم يىن خۆشە. ها بىگە.. دوو پلىتان پى بىكە. يەك بۇ من و ئەوا دى ژى ژبۇ تە.

زەلامى دەستى خوه بىرىڭىز بەرىيکا خوه.

من خوه دىيت ب زقى يىن د كۆخم، ب قەرفىنە يىن تف دىكمە سەر عەردى كو ھەميا گوھ لى بىيت، زەلام ل من زقى و چاقىن وى پەلەن نەپازىبۇونى ژى بېپەشىن، ل وى دەمى زارۇكى ب دەرفەت دىيت و بلهز ژى دووركەفت. ئەز رك و رك، ب

چهند حمز لکم من هه فالینییه ک دگه ل کچکه کن هه بیت.. من نه فیت ئه فینی دگه
بکهم، ب تنه من نفیت هه قال بیت و چ دی نه. لئی بو وئی به حسی خه مۆکیبا خوه
کهم، ئهوا من ب هنده ک جاده يېن لهوله بی يېن بی دوماهیقه گریدهت. لئی بو وئی
به حسی خوئی و خله کی و نانی و شهقی و هوقشی بیانی کم. بیت رئی ژنشکه کیقہ
راوه دستیم و بی شهرم برددهه گریی. ب دریزی بکمه قیزی مینا پهوننا صهیه کنی ل
په قوتانه کا بثوار. لئی ئه و کچ ل کیقہ یه؟

فرۇشىارەكا بەختى رىكَا من گرت و كۆت: ئىكى بىكە. يَا جوان بۇو، ئەز بېرىڭىم زىيى وى نىزىكى دە سالىي بۇو، من گۇتى: نەن.

دی فایڈہ بی۔

ل وی دهمی وی دکاری ل من نکر، من ب گرنژینه سه چ نکری. بهلهایا جوان و پیلاخا تهیسیوک و کوملهکی سپی یی پستو رهق و بویمباخی د سه ردا بر بیو. ب پیترانکیه من گوتی: نه ز نا کرم، لی دی پیننج لیرهیان دهمه ته، نه گهر دگهل من

بهیه مال. ب بهریخوانه کی سهح دکره من، ب پهشیمانی ئهز ل جھی خوه
ھشکرم. بهریخوانه کبوو، مشتی پهشیمانی و خم و لقہپین. کچکوکا من
ودره.. ب هندی پارین من ههین دئ ژ ته کرم، لئ ژ من دوورکەفت.

ئاخ خ خ.. ئهز چ مرؤفه کی چ نهمه. ههستیپیکرنە کا ب هاشیبونه کا ساویلکەیی د
ناخى مندا د رەھوی.

بابى من ب نیمی خوه یی چرمسوکھ ب پیترانکى لگوت: تو کورەکى.. ب کىر چ
ناھىي. دايىكا من ئاخفتنا خوه ب پهشیمانیقە دوبارە دکر، ئەوا ھەر دەم د ھافته
روویین من و بابى من: زيانا من ل بەر پى يېن وە يَا بەرزەيە.

مرؤفیین من، ئەوین چاھین وان گازنان دبارین، لگوت: ئەگەر تو ھوسا ب مینى..
پاشەرۇزى تە يَا رەشە.

ھەکو ئهز ل سەر شوستەيىن مشتى مرؤف راوه ستايى، ئەفە ھەمى د ھاتنە بىرا من،
من ھەست ب حەزەکى كر كو دناف دلبوريىنە کا درېزىدا ب خەندقەم، د وى دەمیدا،
کومەکا كچان د بەر منرا بۆرىن، ب دلخۇشى د ئاخفتىن و د كەننەن، من سەھكىرە
ئىكى ژ وان. ب گرنزىينە کا مشت دلوۋانى كو نیمی وى يىن بالكىش گەش دکر، بۇ
من گېنىڭى.

ئاهەھ.. ئەى كچا باش، ئهز نە ھەزى گرنزىنا تەمە، ئەگەر پىچەکى پىنگاھىن خوه
گرانكەي، بىيت ژ تە نىزىك بىم و بىزىمە تە، دا مرؤفه کى باش بىم.. ئەگەر بازىرىنى
منشى وەكۆ تە با.

*

دوپہر ۳ مال

عهبدلا ل سه ر پشتی یعنی لریزکری بورو، چاقین وی دگرتی بورو، ئورو ژکیف دگرنژی، كلهك ئالاقيئن دهنگيئ لخهورا ديدتن، دهستى لهميا ياخنا خوه دهژاند لى دهنگى ئالاقان هر بلند بورو، ههروهكو سترانهكە و ب مليونان خەلک يى دېيشن.. دهنگى لهميا يرى بلند بورو: رابه، درەنگە ل کاري تە! عهبدلاي چاقين خوه ۋەكىن، ھەمى ئالاچ پېكە راوەستان، ب گرانى ژناش نېينان دەركەفت و چوو لىيانڭەھى، ل ويىرى دهست و چاقين خوه شويشتن و پېچەكى پرچا خوه تەركر و زقريقە ژوورا خوه، دهستوچاقين خوه ب خاولىيەكا شين ھشك كرن، جلکىن خوه كرنە بەرخوه ول بەرامبەر خوييکى راوەستا، پرچا خوه شە كر و پاشى تىشتا خوه دخوار:

لِلْقَوْمُوكِيِّ كَازِيْكَرْ: كَيْبِي؟

چ بەرسق نبەھىستن، لى دەرقوتان بەھىزتر و دۇۋىزمنىكارىتىر لىھات، عەبدلاي ب خەمسارىقە كۆتە لەمبايى: دىي ب لەف، ھلو ھەرە دەركەھى قىكە.

لهمايا ب غار چوو دهرگه‌هی و پیچه‌ک ۋەكىر كۆ بشىت بىيىت، سى زەلامىن ئەنى
گرىي و چاف ھشك دىتن، يولىس بۇون.

ئىكى حوان گوت: عەبدلايى نەجمى ل مالە؟

لەمیاين ب ترس لى ۋەگەراند: ھەوە چ ڙى دېيت؟

پوليسى ئەنیا خوه لى كرە گرى و گۆتى: مە دېيت ب تىنى پرسىارەكى ڙى بکەين.

لەميا، رەنگ سىس و ب لەرزكە زېرىيە زۇورى. عەبدلاي سەرەت خوه بلند كر، بەرىخوانەكا پرسىاركەر ژ چاقىن وى دبارى. ب دەنگەكى ترترى لەمیاين گۆتى: پوليس يى پرسىارا تە دكەن.

عەبدلا رابووقة و ب شەپرزاھىي و سەرسورمايىقە گۆتى: پوليس؟!

بەرەف دەرى ژ دەرقە چوو، لەميا ڙى ب دويىقە بۇو، دەستەكى تلىپق دلى وى دىگەشت، دەمىن عەبدلاي دەرگەھ فەكرى و كەفتىيە بەرامبەرى سى پوليسىن مينا ئاسىنى كەقن راوهستاي.

ئىكى ژ وان ب دەنگەكى هشک گۆتى: توبيى عەبدلايى نەجمى؟

- بەلى ئەز عەبدلامە.

ھەر دەملەدت ھەرسى پىكەت دا جريانى و ب دوزمنكارىيەكا ژىشكافە گرتىن و ژملاڭە راكىشا و كرە د ھنائىن ترومېليلەكا سۈردا، لەميا نەشيا بکەتە قىزى، دەنگەك ژ ترومېليلەتات، ژ مالا وان دويىركەفت و بەرزە بۇو، ھىنگى ژ نوى لەمیاين كرە قىزى و كەفتە نالالەكى درىزىدا.

ھەفسىي و ھەقدەران ئەف نالالەنالە بھىستان و دەرگەھ ۋەبۇون، سەرين ژنكان و زەلامان ژ پەنجەران شۇر ببۇون، ژنک بلهز گەھشتىتە مالا لەمیاين كو بزانىن كا چ قەومىيە و زەلام ڙى ل دورماندۇرى بەر دەرىن مالا ما ببۇونە ل ھىقىيا زانىنا ئەگەرى ۋەقى نالالەنالى.

- عهبدلا گرت.

- کى؟

- پوليسان.

- عهبدلايىن رهبهن.

- ما چ كربوو؟

- رهبهنى.

- هەپە و لى بىگەرىيى.

- ئها نەھۆ هەرە.

- ل كىفە لى بىگەرىيىم؟!

- ل بنگەھى پوليسان.

ھەر ژ دەمىز ژنك ۋەرەقىن و زۇرىنەھە مالىئىن خوه، لەميا بىزىيا.. چونكۇ ب تىنى
مابىوو د مالفة، دى چەوا ب تىنى چىت و ل عهبدلايى گەرىيىت؟ ھوى بىوو كۆھىدەم
دەمىن جىك د كىرىن يان ژى دەمىز د چوو سەرسۋا بازارى، دا نەڭل كەسۈخزمىن
خوه دا بىت، لى دەمىز ھىزا عهبدلايى دىكىر و پوليسان ئەو وەكى بەرخكا رادىشىا.
ھىزەك ژىشىكەكىفە بىچىيىو، ئېكىسىر كراسى خوه يى رەش كرە بەر خوه و ژمال
دەركەفت، بلهز ب رىيە دچوو، بى پىچە، روندك ژ چاقان د بارىن، زەلامەكى پىير،
زەرفەكى كاغەزى يى مشتى نان قىيىوو.. رىكا وى گرت و ب گرنگى ژى پرسىيار
كر: تە چىيە؟ كەچا من.

لهميابي بهرسف نهدا، پيره ميرى ب دلوغانى جارهکا لى گوتى: ئەرى تەپىنچى ب
هاريكارىي هەيء؟ شەرم نەكە، ئەم ھەمى مروشىن و مەپىنچى ب هاريكارىي هەيء.
لهميابي روويى خوه ب كەفيكهكا سپى مالشت و گوتى:

- ميرى من يى گرتى.

- بوجى؟

- نزانم؟

- يا ئىمن بە ئەگەر چ گونەھكارى نە كر بن لى بەرلەن.

لهميابا يَا بەردەواام بۇو د كولانگىن تەنكۈخواردا ب رېقە دچوو، دەمى كەھشتىيە
گورەپانا بازىرى، جرفەك قىن كەفت دەمى دىتى خەلکەكى زۆر بىن ل دۆر سىدارەكا
د نىفەكاكا گورەپانىدا خرقە بۇويى، ژ ھندەكان بەھىست، د گوتىن: ئەۋى خەندقاندى
ژنکەك يَا ۋەكوشتى.

لهميابي خوه دىت بىتى حەمدى خوه بەرەف سىدارىقە دچىت و خوه دناف
قەرەبالغى قوتا.. هەتا كەھشتىيە نك سىدارى، ئەۋى خەندقاندى زەلامەكى بەزىن
درېز بۇو، روويى وى مەيلە و شىن بۇو، لەشى وى ب كراسەكى سپى داپوشى
بۇو، جار جار ب گرانى د ھەزىيا. لهميابا نەشىيا چاقىن خوه ژ وى كەسى خەندقاندى
ۋەكەت كو نە عەبدلا بۇو، ھەر ما و ب ھەر دۇو چاقىن خوه يىن مەزن، ئەۋىن مشتى
ترس و نەقىيان، تى د فوكىرى.

گەنجەكى پىرچ رەش، داۋەكاكا پىرچا وى ب سەر ئەننەيىدا ھاتبۇو خوار، ژ لهميابي
نېزىك بۇو، ب مەرەم ل پىشت وى راۋەستىيا و پىقە نويسيما، لهميابي ھەست ب
لەشەكى بىيانى كر لەشىا بلقىت لى قەرەبالغى زىدەتلىھات، ئەۋى گەنج پىر پىقە

نویسیا.. لى زقى، ب ئاقریيەكا بلەز لى نىرى، روویىن گەنجى يى تەپ بۇو، ب ئەقىنى و ب يېڭۈنەھى لىگۈنىزى.

پېقە نويسيانا گەنجى ب لهمىايىقە دژوار بۇو.. ئىمناھى و ترس، د خوينەھى رىن لهشى ويىدا تىكەلبۈون. ھزر كر يا گۆھ ل بىھن كورتىيەكى بىت، عەبدلا ھاتە بىرى.. پىچەكى پەشىمان بۇو، ژىنسەكىيەلەنلىقى و خوه ژ قەرەبالىقى قورتالىكرا.

زى دويرىكەفت، بەرەف بنگەھى پوليسانقە چوو، ھەست پىئىر كو ئەو گەنجى پرچ رەش ژ دويرىقە يى ل دويش دەيت.

گەھشتە ئاقاھىيى بنگەھى پوليسان، ب دووپلى چو د ژۇورقە، ل بەرسىكەكا فەرەھ، سەۋاداسەر راودەستىيا و پاشى چوو د ژۇورەكاكا دەرقەكىيە، يَا مىشتى زەلامىن پوليس بۇو.. ل نىزىكى دەرگەھى، پوليسەك ل پىشت مىزەكى يى روونشتى بۇو، زى پرسىyar كر: من دېلىت زەلامى خوه بىيىن؟

- كا زەلامى تە، ما پوليسە؟

- نەخىر، زەلامى من يى گرتىيە.

- ناھى وى چىيە؟

- عەبدلا نەجم.

دەقتەرەكاكا مەزن ل بەر سىنگى پوليسى يَا ۋەكىرى بۇو.. ھىئىكەرى و تبلا خوه ب ناۋاندا دېينا خوار، دەگەل خوه دىگوت:

.....عەبدلا نەجم.....عەبدلا نەجم.....

پاشى سەرى خوه بلند كر و گۆت: تىيدا نىنە.

ژنک حهییری و ژئ پرسیار کر: نئ ل کیفه بینم.

- ل بنگهههکی نی یی پولیسان پرسیار که.

ژ بنگهههپولیسان دهرکهفت و خمهوکیما وی زیدهتر لیهات، جادده د زورن و ههه جاددهکی بنگهههکی پولیسان یی لی.

ئهوي گەنج ژئ ههه ب دوييقه بورو، رۆزئ تيرۋەتكىن خوه بەرىدانە سەر ئاقاهىيا و چىمهنتويى، ترومېيىل ژئ ب هۆرۈنن خوه يېن تىرۋە بۇررين، خەلکەكى تىكەل ب سەرشوستەياندا د هاتن و د چوون، دەمىن ئهوي گەنج ژئ نىزىك بورو، لمىا شەپلى و ئالۆز بورو، گەشتە بنگهههکى نی یی پولیسان و هلدا ژورر، بەرامبەرى مىزەكى راودەستىيا، پولىسى ل پشت مىزى ب تىلەفوننى ئاخفت، نەكەنى و نگوت: نه.. نه.. ئەقە درەوه.

ھندەك پەيچىن نى گۆتن و پشتى خاترخواستنى تىلەفون دانا، دويكىلا جگارا خوه بەردا و لمىا پشتگوھ ھافىتىبورو، خو ئاوارەكى ژئ لى نە نىرى، لمىايىن خوه كۆخاند و پتر خوه نىزىكى مىزى كر، پولىسى ب ھشكى گۆتى:

- تە چ نەفيت؟

- من نەفيت زەلامى خوه بینم.

پولىسى ب دورو چاھىن ۋەكولەر ھېڭىرى، دىمىن وى سپى و زىھاتى بورو، ب غەرەزدارى گەزىرى و گۆتى: نافى وى چىيە؟

- عەبدلا نەجم.

- چ زەلامىن ب ۋى نافى ل ۋىرە نىنن.

- ب شهپر زهیقه گوتی: دی ل کیفه بینم؟

- ل بنگاههکی دی بین پولیسان لی بگهري.

جارهکانی زفریقه سهر جاندی و بین لیقیقکاشه گوت: ئو و وقف.. خودی من چ
کریبه کو هوسا من ب ئیشینی. خوهزی دراھیلان کو گوهداریبا دایکا خوه کربا و
رۇزى پېنج جاران نقىچ کربان و نه هیلا بان.

ئو گەنجى پرچ رەش ژى ب رەنلى ھېشتا بىن ب دويىقە، ژ بنگاههکی دی بىن
پولیسان نىزىك بىو، خەلکەکى بۆش ل بەر دەرى بنگاهى خرفە بیوون و ب
مايتىكىن ھىف دىركە زەلامەکى سەر سفر كرى، چاقىن وى د مەزن بۇون و رووپىن
وى بىن چرمى بىو، لى نە عەبدلا بىو، هندەك پولیسان زەلام گرتىبۇو، لى زەلامى
نە دەپا بچىتە بنگاهى پولیسانقە.. لهوا پولیس ب دەستا دابەزىنى و رووپىن وى و
سېنگ و زكى وى دانە بەر كولما ھەتا كەقىيە سەر عەردى، ئەقجا پولیسان پېن لى
دانا و وى ژى دىركە قىىشى: ئائى دى مرم.. دى مرم.

لەمىي بىھىز بىو، پولیسان ھەلگرت و بىرە بنگاههیقە و هندەك پولیسین دى ژى
دەرىكەفتىن.. حەيزەرانىن زراف و درىز د دەستاندا بۇون، ل رووپىن خەلکى بلند
كىن، ئانکو داخوازا وان ژىك ب بىرەن و دویركەفن.

پولىسەكى گوتە لەمياين: حورمهت ماتە گوھ لى نە بىو؟ دى دویر كەفە.

لەمياين گوت: من دېيت پرسىيارا زەلامى خوه بىكەم.

- كانييە؟

لەمياين ئىشارەت كە بنگاهى پوليسا و ئوپى پولىس گوتى: ھەرە ژوور.

لەمیا چەند دەرەجەکا ب سەرکەفت و چوو ژۇور، ھۆلەکا پان و درېز بۇو.. ل
ھەریوو رەخان ھەزمارەکا ژۇورا بۇو، دەرگەھەک ۋەكىر، ھەزمارەکا پوليسان دىت، ب
دەنگەکى بلند د ئاخفتىن و دىكەنین و چا ۋەخوارن و جىڭارە نىكىشان، ئىكى ژوان
ب رەقى گۆتى: تە چ دېقىت؟

پوليسەكى روى جوان رابۇوفە و چاھىن وى ژ نىرەينىن فيلبازى د پە بۇون، گۆت:
رېزى ل ژنان بىگرن.

خوه نىزىكى لەميايى كر و ژئى پرسىيار كر: تە چ دېقىت؟

- من دېقىت زەلامى خوه بىيىنم.

- زەلامى تە ل كىفەيە؟

- يىن گىرتى.

- كەنگى؟

- ۋەقى سېپىدى.

چاھىن پوليسى مانه ب لېثىن وى يىن سورقە و گۆتى: تە كەنگى شۇو كرييە؟

- بەرى حەفت ھەيقات.

- نەھۇ من زانى تو بوجى پرسىيارا وى دىكەى!

پىللەکا گىرنىشىن و كەنپى ژ پوليسان دەرکەفت، لى ئەۋى پوليس لى زەقلى و گۆتى:
پرسىيارا ژۇورەکا بى بىكە.

ژ وی ژووری دهرکهفت دا بچيته د ئىكا دېقە، د ژوورا دېقە ئەفسەرەك ل پشت مىزەكا جوان يى رۇونشتى بۇو.. پشتى بىئەنەكى سەرى خوه بلند كر و ب عىجرىفە گۆتە لمىايى: كى تو دەستویر داي بەھىيە دژوورقە.

- من دېقىت پرسىيارا زەلامى خوه بىكم.

- چ كرييە؟

- چ نەكريمىيە؟!

- باشە.. پا تو بوجى ل قىرە پرسىيار دكەي؟

- يى گرتى.

ئەفسەرى ب پىترانكىفە گۆتى: چ نە كرييە، ژېر ھندى ھاتىيە گرتن.

- نافى وى چىيە؟

- عەبدلا نەجم.

- پرسىيارا بىنگەھەكى دى بىكە.

لمىايى ھەست پىكىر كو حىلەكا لى دەيتە كرن، باوھرىيەكى مۆكم بۇ چىيۈر كو عەبدلاى گۈننەھەكى كرى و نە گوتىي.. بەردا گرىي و گۆت: من دېقىت بىيىم.

سەروچاھىن ئەفسەرى تىكچۈرن.

لمىايى ژى داخوازكى: من دېقىت بۇ ماۋى دوو دەقىقا ب تىنى بىيىم.

ئەفسەرى زەنگەك لىدا، پولىسەكى روى چىمىسى ئىكىسەر ھاتە ژۇور، ئەفسەرى لى حەيتاند: ما تو يى نىشتى بۇوى؟! ما من نە گۆتىيە تە ژېھە دەرگەھى نەلشى و دۇور نەكەقى؟ قى ژنكى ژقىرە دەرىيىخە.

پولىسى د بەرسقىدا گۆت: ئەمرى تەيە ئەزبەنى.

ئۇرى پولىس ملى لەميايىن گرت و بىرە وى نافلىوانكا فەرەها ب تەۋاھى ژ مەرۇۋان يَا ۋالا، لەميايى قىزى يىن زەلامەكى بەيىستن، وەكۆ نالنالەكى دىن ئىقلىقكانڭە بۇو، بىئگومانە كۆ يى د قوتىن، وەسا ھەزىر كۆ دەنگى عەبدلايە، لەوا رەجىفى و ھىشتا ملى لەميايى د دەستى پولىسيدا بۇو، دەمەن ھېقى ژى كىرين: من دېلىت زەلامى خوھ بىيىنم.

- ما چ گۆتىيە تە؟

- گۆتى.. ل بىنگەھەكى دى يى پولىسان بىگەريي.

پولىسى تېلىن خوھ ل سەر گوشتنى ملى وى گاشتىن، گوشتكىن تەپ و تىزى بۇو، گۆتى: ياب عاقل بە و ل بىنگەھەكى دى، لى بىگەريي.

پى خوھ بلندكىر، ھەولدا كۆ بىكتە بىناڭ لىنگىن وىيدا، لى لەميا ھەزقپى و چاقيز پولىسى زىقبۇون، لەميا ژەملەقە راكىشا و دانا سەر كورسىكەكا دارى يا درىز. ب رەخ دىوارىقە، پاشى رۇونشته بەر تەنشتا وى و دەستى خوھ ژ ملى ۋەكىر و گۆتى:

- زەلامى تە چ كار دىكەت؟

- ل كارگەها رىستان و چىنинى كار دىكەت.

پولیسی دهستن خوه کره نکوشما ویدا و ب دنگه کی پر لهرزینه گوتی: ته نه زانیه
کا ل کیفه يه؟

- نه خیر...

تبیین خوه دانانه سه گوشتی رهنهنین وی و قورنجیکه ک لیدا، ب دانین خوه لیقا
خوهیا خواری گهارت و هیدی گوتی "ناخ..". دفیا رابیت لی دهستن پولیسی رهنهنین
وی گرت بوون و نه هیلا ژبه رهنشتا وی رابیت، لمیا که فته د ترسه کا دژواردا،
پولیسی گوتی: من لفیت هاریکاری یا ته بکم.

لی ل وی دهمی ده رگه هی ژووره کی چه بوو.. ناقلیوانک مشتی پولیس بوون، ئه و
زه لامن سه رتراسی د دهستانا بوو، های ژخوه نه بوو، ئیکسه رهنهنی پولیسی دهستن خوه
ژ کوشما لمیاین را کر و راست رابوو، لمیاین ژی بلهز بازدا و ژبنگه هی ده رکه فت.

ئه گنجی پرچ رهش ل به ده رگه هی بنگه هی یی راوه ستای بوو، دهمی لمیا دیتی
بؤ گرنژی و جاره کا دی دا ب نویفه.

لمیا هیدی ب ریقه لچوو، گله ک دترسیا و یا وهستیا بوو، هاته بیری کو ئه وهی
سپینی.. ژ بلى چهند پاریه کا چ نه خواری بیه، روویی خوه ب که فیکا خوه پاقثر
کر و دا پی.

لمیا نارینه ک بوول ژی پیگه هشتنتی، نیمی وی یی جوان، ته، لهشی وی یی ترثی،
عه بای نه شیا کوباری و سه رنجر اکیشیبا وی چه شیریت.

لمیاین دیت ئه گهنج راوه ستیا و دگه ل دوو گهنجین دی ئاخفت، هرسیکا به ردا
که نیی و ئیکی ژ وان تبلای خوه بریزکره لمیاین، بیی کول پشت خوه بز فریت.
لمیاین بلهز دا پی.

پشتی ماوەیەکی ھەست پیئکر کو ئەوی گەنج ھېشتا يى ب دويىقە، پاشى ب رەخە
لچوو، چ نەما بۇو ملىن وان ۋىك بکەفن، پىتى شەپىزە بۇو، ب بەرىخوانەكا پە
بىھەتنەنگى و نەرازىيۈون ھېڭىرە گەنجى و ب لەپىنەكا سەربەرداي پىچە ژ سەرچاھىن
خوھ راکر، جادىدە ب خەلکى خوھ و رۆزىيە رەش دىتن.

ئەوی گەنج گۆتى: مەرھەبا..

بەرسىف نەدا، لى بەھزتر دا بىر، ئەوی گەنج ژى پرسى: تول بىنگەھېن پوليسان چ
دكەي؟

دەنگى وي يى مشتى بلوقانى و نازكى بۇو، ھەست پیئکر يا دەھنەقىت و پىدىقى ب
تىشەكىن رەقه کو خوھ پىئە بگرىت. ب دەنگەكى لەرزوکىيە گۆتى: تو بۇچى دەكل
من د ئاخشى؟ ئەز تە نانىاسىم.

- ئەز تە نانىاسىم.

- ئەز تە نانىاسىم.

گەنج ب دلخوهشى كەنى و گۆتى: ما ئەم پىكەل گەرەكى نە د ژىيان؟

- تو درەوا دكەي، ئەز تە نانىاسىم.

- تول بىنگەھېن پوليسا چ دكەي؟

لەميايى خوھ دىت بىيى حەمى خوھ يال بىيىزتى: ئەز يال زەلامى خوھ دگەرىيەم.. بىن
گىرتى.

- ئەز حەسىدىي ب مىرى تە بېم، چونكۇ ئىكا وەك تە جوان ژنا وىيە.. بىيى
حەمىي خوھەست ب مەزناھىيى كر و شەرم ژقى ھەست پىتىكىدا خوھ كر، گۆتى:
دەگەل من نەئاخىھە، ژمن دوييركەھە.

- ژ بلى مىرى خوھ، تە چەند زەلامىن دى نىاسىينە؟

ب دەنگەكى مشتى كەربەھە گۆتى: ئەز ژنکەكاشەرىف و دەھەمن پاڭىز.
رېكا خوھ بادا و چوو بناۋ كولانكەكايىق ۋالادا، ئەۋى گەنج گۆتى: نەكە غار، ما
تو نا وەستىيى؟

لەميا راودەستىيا و گۆتى: ما تو شەرم ناكەي ب دويىش ژنكا لەكەنى؟

د بەرسقىدا كۆت: ما دى بۇ شەرمكەم.

گەلەك حەز دىكە سەترەكى لى بىدەت، لى رووپىن وى يى تەر و ئە و مۇيىن رەش ب
سەر ئەننېيدا دالەقاندى، تىشتەك د ئىينا بىرا وى يى جوان و مەشرەبخۇش و ب
تەقاۋى ژىيركىرى بۇو.

گۆتى: ما تو قەبىل لەكەي كەسەكى بىيانى ب دويىش خوشكىن تەبکەفيت.

- ئەز نە كەسەكى بىيانىمە.

ئەۋى گەنج دەستى وى گرت، ھەولدا دەستى خوھ بکىشىت لى تېلىن وى بەيىز دەستى
وى دىڭااشت، لەميايى دەستى خوھ ھىلا د دەستاندا، دەمى دىت كۆزىكەك و
زەلامەك دەگەل زارۆكەكى پرچ زەر د بەررە بۇرىن، ھەر دۇوپىان ب دلخابى و
مايتىكىن ھىئى دىكە لەميايى و ئەۋى گەنج. لەميايى بىن لېقانىقكەھە گۆتى: دەستى
من بەردە.

- نا بهردەم.

- دى كەمە قىىشى و دى خەلکى ل دۆر تە خرقەكەم.

- ھەر چىيا تە بېتىت بىك، ئەز حەز ژ دەستى تە لەكەم، يى تەپ و نەرمە.

- ژ من بگەرە، من نېتىت ل زەلامى خوه بگەرىيەم.

- ئەز ژى دەگەل تە دى لى گەرىيەم.

دەستى وي راكىشا و وەلىكىر كو بەردەوااميي بەدەتە رىقەچۈونا خوه، بىئەنكى يايىدەنگ بۇ پاشى گۆتى: ئەز هيقى لەكەم.. ژ من بگەرىيە.

- ئەز دى دەستى تە بەردەم، ئەگەر تو رووپى خوه نىشا من بەدى.

- لمىا يى پىچە ژ سەر رووپى خوه راكر، ئەۋى گەنج گۆتى: رووپى تە گەلەك يى جوانە.

- دەستى من بەردە.

ئەۋى گەنج كەنى و گۆتى: ئەز ب تىنى د ژىم، مالا من گەلەك يا نىزىكە، وەرە پىچەكى بىئەنا خوه ۋەددە و پاشى دى ل مىرى تە گەرىيەن.

- ئەز هيقى لەكەم.. بەلا خوه ژمن ۋەكە.

ئەۋى گەنج ب ئاوايىكى نازك گۆتى: دەگەل من وەرە، تو ب چ خساردەت نابى، نە ترسە، ئەز نە رووپىمە و ئەز تە ناخۆم.

لمىا و ئەۋى گەنج بەز ب رىيە د چۈون، ژ نشكەكىيە ئەۋى گەنج ئىشارەتكەرە دەرگەھەكى ب رەنگى كەسکەكى تارى بوياغىرى: ئەز ب تىنى ل ۋېرە د ژىم.

- بەلا خوە ژ من ۋەكە.

ئەۋى گەنج دەستى وى ب نك دەرگەھى كەسکە كىشىا و لەميايى دەنگ نەكىر
چۈنكۈل وى دەمى ھندەك ژنگ ب رەخ وانقە د بۆرىن.

- ئەز چ ناكەم، تە نا ئىيىشىن، من دېتىت ب تىنى دگەل تە باخقۇم، دى وەكى خويشىكا
خوە سەرەدەرىيىن دگەل تەكەم.

ئەۋى گەنج كىلىك ژ بەريكا خوە ئىنا دەر و كرە د كونا قىلا دەرگەھى را.

- من بەردە ئەگەر لى كەمە قىىشى.

- ئەز زەلامم، ئابرووچۇون چ ئاكامى ل سەر سومعەتا من ناكەت.

دەرگەھ قەكىر، لەميايى گۆتى: من بەردە، بىيت جىران مە بىيىن.

- لەعنەت ل سەر جىرانا بن.

دەرگەھ ل دويىش خوە پىيەدا، دەستى وى بەردا و گۆتى: ما تو ب تىشىكى
خوسارەت بۇوى؟

لەميايى سەحكىرە دورماندۇرى خوە، بەرسىكە مالى باخچەيەكى كەسك بۇو، ھندەك
ھەودىكىن ئاخىن لىيۇون، دارىن نارنج و ئاسىمین و ليمۇيان تىيدا چاند بۇون.. ل
نىيەكە بەرسىكى بىركە كا ئاقى يى قىلا لى بۇو، عەرد و بىوارىيىن بىركى گەلەك د سپى
بۇون، ئەۋى گەنج گۆتى: ئەرى مالا من يى بلى تەيە؟

لەميايى ب كىزگىرىيەكىيە گۆتى: بەيلە بچم، ئەز ھىقىيا ژ تە دەكەم، من دېتىت ل زەلامى
خوە بىگەرىيەم.

ئهوي گەنج دەستى وى گرت و گۆتى: وەرە سەحکە ژۇورا من.. لەميايى خوه
قەكىشا و ژ جە نەلھى، دەستى وى بەردا، ھەرىدۇ دەستىن خوه د ناشەنگا وى
ئالاندىن و پالدا ھەتاکو ب دیوارىقە ناي، گەلەك ب نازكى ناچەفاكا وى ماچىكىر و
گۆتى: تو دىلەرا منى.

گەلەك ھەولدا خوه ژى قورتالكەت، لى دەستىن وى ب توندى ب لەشى ويقە د
نوسىيائى بۇون.. نەھىلا قورتال بىيت، ب عىجزى گۆتى: ئەز نە دىلەرا تە مە، ئەز
ژنکەكا پاقىزم.

گەلەك بەرھەنگارىكىر، لى پاشى، تەسلىمىي ھېزەكى بۇو.. ھەلگرت و بىرە دىژوورەكىقە
دانما سەر تەختەكى، چاھىن خوه نقاندىن و ھىدى د گۆتى: ژ من ۋەبە، بەھىلە بچم.

ئهوي گەنج د گۆتى: نە ترسە.

لەميايى ھەست پىئىكىر كۈزىدە بىكەت بىكەت گىرى و بنقىت، ب دەنگەكى بلند د نالى.

- نەكە گىرى.. نەكە گىرى.

نالىنا وى زىيەتلىكەت، تو ل كىقەيى عەبدلا؟ خوه دىت ب تىنى و بىيى حەمدى خوه،
ب دلتەنگى يابىيىزىت:

- راومەستە دى كراسى من درېيىت.

- لى دىلەنم.

لەميا چاڭ نقاندى كەفتە سەر پىشتا خوه و دىن گرانىبىا ئهوي گەنجقە ياخشى
بۇو، ھەست پىئىكىر كۈزىدە بىكەت بىكەت گىرى و بىيى حەمدى خوه،
دەنگەكى لەرزو كىقە گۆتى: تە كەنگى شۇي كرييە؟

چ پهیف ژ دهقی دهرنه که فتن، لى گوهی خوه ددا هه ناسه يا وی، ئهو هه ناسه يا روویي
وئى ب بیهين هـلکـیـشـانـیـن گـرـم و پـرـتـ پـیـچـایـ، هـوـسـتـ پـیـکـرـ کـوـ هـهـقـبـهـنـیـیـ وـیـ
دـگـهـلـ لـهـشـیـ وـیـ پـیـچـ پـیـچـهـ یـاـ لـاـواـزـ بـیـتـ هـتـاـکـوـ بـوـوـیـهـ بـوـنـهـ وـهـرـهـ کـیـ دـوـزـمـنـ وـ بـیـانـیـ
ژـ وـیـ، بـ شـکـهـسـتـنـ هـیـشـ دـکـرـیـ، ئـیـشـانـاـ وـیـ زـیـدـهـتـ لـیـهـاتـ، بـنـ لـیـقـلـیـقـکـاـفـهـ دـکـوتـ:
ئـاخـ.. ئـاخـ.

دـهـمـیـ هـنـاـقـیـنـ وـیـ بـهـرـثـاتـاـقـیـ هـنـدـهـکـ پـالـدـانـیـنـ بـلـهـزـ وـ نـجـیـکـرـ بـوـوـیـنـ ژـ شـهـیـ وـ
گـرـمـاتـیـیـ، دـ رـهـجـفـیـ. دـ هـزـراـ وـیـداـ زـهـلـامـهـکـیـ خـهـنـدـقـانـدـیـ، پـیـنـ وـیـ دـ زـهـرـ وـ روـوـیـیـ
وـیـ شـینـ دـ لـفـقـاـیـ، هـنـاسـهـیـاـ گـهـنـجـیـ قـهـمـرـیـاـ، هـیـدـیـتـرـ وـ شـهـپـرـزـهـتـ لـیـهـاتـ.. لـیـ دـهـسـتـیـنـ
وـیـ هـهـرـ لـ دـوـرـ لـهـشـیـ وـیـ دـ ئـالـانـدـیـ بـوـونـ.

ژـنـشـکـهـکـیـفـهـ گـوـهـ لـ ۋـەـكـرـنـ وـ گـرـتـنـاـ دـهـرـگـهـهـیـ ژـ دـهـرـقـهـ بـوـوـ، بـ تـرـسـ چـاـقـیـنـ خـوـهـ
ۋـەـكـرـنـ وـ گـوـتـىـ: ئـهـوـ كـيـيـهـ هـاـتـ؟
ئـهـوـىـ گـهـنـجـ ژـ نـهـدـلـ گـوـتـىـ: نـهـ تـرـسـهـ.. هـنـدـهـکـ هـهـقـالـنـ.

ئـهـوـىـ گـهـنـجـ خـوـهـ ژـ سـهـرـ قـوـلـپـانـدـ وـ بـ رـهـخـقـهـ دـرـیـزـ بـوـوـ، هـهـوـلـداـ رـاـبـیـتـ، لـیـ ئـهـوـىـ گـهـنـجـ
دـهـسـتـیـنـ خـوـهـ دـاـنـانـهـ سـهـرـ مـلـیـنـ وـیـ وـ جـارـهـکـاـ دـیـ دـرـیـزـ کـرـهـهـ. لـ وـیـ دـهـمـیـ دـوـوـ
گـهـنـجـ هـاـتـنـهـ دـ ژـوـورـقـهـ، مـاوـهـرـ دـکـرـنـ لـهـشـیـ وـیـ یـیـ سـپـیـ وـ روـیـسـ، لـهـمـیـاـیـیـ ژـ تـرـسـ وـ
ژـ شـهـرـماـ چـاـقـیـنـ خـوـهـ گـرـتـنـ، هـهـرـ دـوـوـ گـهـنـجـ نـیـاسـیـنـ، ئـهـوـ بـوـونـ یـیـ ئـهـفـ گـهـنـجـهـ لـ
سـهـرـ رـیـکـیـ دـکـهـلـ ئـاـخـقـتـیـ، نـهـشـیـاـ بـلـقـیـتـ.. ئـهـوـىـ گـهـنـجـ خـوـهـ ژـ سـهـرـ تـهـختـیـ هـاـقـیـتـ وـ
چـوـوـ.

لـهـمـیـاـیـ گـوـهـ لـیـ دـبـوـوـ، هـهـرـسـیـ گـهـنـجـانـ پـسـتـهـ پـسـتـهـکـ لـکـرـ وـ لـکـهـنـینـ، پـاشـیـ بـھـیـسـتـ
کـوـ دـهـرـگـهـهـیـ ژـوـورـیـ هـاـتـهـ گـرـتـنـ، گـهـنـجـهـکـیـ دـیـ هـاـتـهـ سـهـرـ تـهـختـیـ، ئـیـشـانـکـیـ لـهـشـیـ
وـیـ ئـهـشـکـهـنـجـهـ دـداـ، نـهـچـارـ بـوـوـ کـوـ نـاـفـبـهـیـنـ نـاـفـبـهـیـنـ قـیـزـیـیـهـکـاـ هـیـدـیـ بـ رـاـھـیـلـیـتـ.

پشتی بیهنه‌کی ده‌رگهه هاته قوتان و دهنگه‌کی پر کهیف گازی لکر: ما تو نفستی؟!

پشتی چند دهقیقه‌کا ده‌رگهه هاته فهکرن و پاشی هاته گرتن و گوشتی وئی لبز
گهنجی سییقه د هه‌رشنی.

پاشی ده‌رگهه هاته فهکرن و ئەو گهنجی پرج رهش زفری و ب شهوق خوه د
لهمیایی و درکر و گوتی: تو یا جوان و خوشی.

بیرا لهمیایی ل سهر شویا ژنکا هات، ده‌می ژنکان ب سه‌رسورمایی هیچ لکرنه
لهشی وئی یى رویس، ئیشانا لهشی وئی دهست پیکر، د بورو خوشیه‌کا ل سهر
سه‌پاندی، نه‌شیا رئ ل پهقین و وهارا وئی بگریت، گلهک حهز لکر هیشتا بهیته
ئیشاندن، لى مافه متبوبوی.. ئۆو چاڭگرتی.

*

کیفریشک د مشنه

گورگهکی ده بخوین گلهک حهز ژ گوشتی کیفریشکان لکر، همه می کیفریشک خوار بون ژ بلی ئیکا فیلباز و بلهز د غاریانیدا. دهمی گورگ ژ نیچیرا وی کیفریشکی بی هیشی بلوی، رۆژهکی ل نیزیک راوەستا و گۆتى: هو کیفریشکی، تو چ دییزى ئەگەر ئەم کۆمبۇونەكا تايیهت يا پېكھاتنى بکەين.

کیفریشک ل سەر رەفینى بلو، گۆتى: پېك بەھىن؟! يا ديارە، بابەتى پېكھاتنا ما، ژ بلی گوشتى من چ دى نىنە.. هەما بیزە و سەركى نەبادە، تە چەوا دەقىت من بخوى، يى كەلاندى يان قەلاندى يان ژى خاف.

گورگى لى ئەگەراند: تو يا چەوتى، چونكۇ نەۋ ئەز پىر گرنگىيى بىدەمە با بهتىن گيانى، نەمازە پشتى من زانى كۈرگىدا بىزى و خوارنى چەوتىيە و فەرە گرنگى بىندەك لايەنیز گيانى ژى بىدەن.

کیفریشکى ب پېتەنكىيە گۆتى: ئەرى تە دەقىت كونگرەكى فيلوسوفى گرييەن يان ژى تە دەقىت دانوستانىدى بکەين و تو من قايلىكەي كۈرمە ئەندام د پارتىيەكا دياركىيدا.

گورگى لى ئەگەراند: پېتىقى ناكەت ترانا ب من بکەي.. من ل بەرە سورى بىدەمە تە، كۈچ چاران ب دويىف تە نەكەشم، ئەگەر ئەوا من بېثىت تو بکەي.

کیفریشکى گۆتى: ما تە چ دەقىت؟

گورگی گوت: هندهک جاران نهز هزری د باری دونیاییدا دکم و خمهکا مهزن من لکریت و من لئیشینیت، لهوا نهز پینقی ئیکیتمه بشیت خما من ب رەفینیت و کەیفا من بیینیت، تو د کاری ۋى کارى جوانمیرانه بکە؟!

کیفریشکى ب شەھنارىقە گوتى: نهز کیفریشکەكا بەھەدارم، ئەگەر نەو کیفریشکىن تە خوارىن نەۋ د ساخ بانه، دا شیانىن من بینى كۆ نەز دشىم يېن ل بەر مرنى ژى بکەنیم.

گورگى لى ۋەگەراند: كەواتە ئەم پىكھاتىن، تو دى من كەنپىنى و نەز دى ژ تە قېبم، چ ھەولىن نىچىرەرن و خوارنا تە نادەم. کیفریشکى گوت: تو د کارى ب باودەرىقە بىيىشى.. ئەم پىكھاتىن.

گورگى لى ۋەگەراند: ما ئەم نەچىنە دەستىن ئىك و دۇو، دا دەربرىنى ژ ئىنيتىن خوه يېن ساحلەم بکەين.

کیفریشکى گوتى: نه.. نه، ب ھازرا من د بەرژەوندا گشتىدايە كۆ نەۋ ئەم تەۋەقەكرنى پاشىيىخىن.

کیفریشکى بو گورگى خوياکر كۆ ب راستى کیفریشکەكا بەھەدارە، ھەردەمى گورگ خەمبار بىا، کیفریشک دا كەنپىا وي ئىنیت، ھەروەك چ جاران خەم ل سەر كۆيا زەمینى نەبووى. رۆزەكىن ژ رۆژان، گورگ بىرسى بۇو، هاتە جەم کیفریشکى و گوتى: گوھدە من، ئەقرو نەز گەلەك يى ژ گىرى خەریب بۇويم.

کیفریشکى لى ۋەگەراند: ئەف خەریبى يا سەير ژ گىرى ژېھر چىيە؟

گورگى گوتى: نەز نزانم، بىيت ژېھر ھندى بىيت چونكى نەز يى ھەست ب گونەھبارىي و پەشىمانىي لەكم، چونكى من ھەزمارەكا زۆر ژ کیفریشكان يا خوارى.

کیفریشکی لى ۋەگەراند: ئەگەر سەدەمى تە ئەفە بىت، بىكە گرى.

گورگى گۆتى: ئەز نەشىم بىرىم، ئەز يى ھاتىمە نك تە.. دا من ب گرييا بىئىخى،
ئەرى تو د كارى حەزا من ب جەبىنى؟! كیفریشکى گۆتى: ھەلبەت ئەز د كارم
رونداكان وەكى بارانەكا بۆش ژ چاقىن تە بىارىن، ما تە ژېيركىرىيە كو ئەز
كیفریشکەكا بەھەدارم.

گورگى ب پىتەرانكىقە ڑى پرسى: ئۇو.. ئەگەر تو نەشىيائى؟

كیفریشکى ب باوهەرىقە گۆتى: ھىنگى تە چ ۋىيا وە ل من بكە.

گورگى ب كەفە گۆتى: ھەۋپىكى يا من نەكە، ئەگەر تو نەشىيائى دىيت تە بخۆم.

كیفریشکە لەرزى و چاقىن وى ب كىلىپىن گورگىقە بۇونە پىسترك، لىن د سەر ھندى
را گۆتى: ھندى تو من ب ترسىنى، تو ب سەرناكەقى.. چونكۇ من باوهەرىيەكا مۆكم
يا ب شىيانىن خوھ ھەي. ئىنا گورگى ب بىتەدارى گۆتى: تە خوھ ل چ گرتىيە،
ھولىدە من ب گرىينى.

كیفریشکى لى ۋەگەراند: نى چىرۇكەكى بۇ تە بىزىم كو ب سەعەتان تو بكەيە گرى.

گورگى گۆتى: بىزە ئەز ھەمى گوھم.

كیفریشکى گۆت: ل دەمى بۇرى ژن و مىرەك ھەبوون، ب تىنى زارۇكەكى مينا
شەباى د ھاقىنەكا گەرمدا و وەك ئاڭرى د رېستانەكا ساردا د ھەلات و د بىرسقى.
گورگى ئاخفتنا وى بىرى و ب باوشكە گۆتى: من بىزار نەكە ب ۋى ئاخفتنا وەك
يا ئەدىيان.

کیفریشکی ب سهرسورماییقە لى ۋەگەراند: ئەدیب رەوشنەنا ژيانا دۇنیا يىئنە و
ھەروەكۆ ئەز بىيىم، تو بىيى رىزگرتن بەحسى وان دىكى.

گورگى ئاخىنكەكا خەمگىن راھىلا و گۆت: رۆزەكى من ئەبىيەك خوار بۇو.. بۇ
چەندىن رۆزان دەنگى وى دىزكى مندا بلند بۇو، بەحسى باشى يىئن پىڭرىي ب
دۆزا جەماوەرى دىك، زەئىشەكى ئەز گرتەم.. هەندى بۇو بەرم، دى ئاخفتىندا خوھ
تەۋاڭە لى شىرەتا من بۇ تە كورتكە و بلا يىا بى خۆشخۇشك بىت.

کیفریشکى لى ۋەگەراند: شىرەتا منزى بۇ تە، ئاخفتىندا من نەبپى دەزرىن من تېك
نەدەي، ئەها ئەفە من ژىيرىكىر كا من چ گۆت بۇو، سەرى چىروكى چ بۇو. گورگى
گۆتى: دى بىرا تە ئىنم، تە بەحسى ژن و مىرەكە دىك، زارۆكەك ھەبۇو.

کیفریشکى گۆت: ئەو زارۆك يى بچۇوك بۇو، دەمەن مەزن بۇوى دەسپىكىر ئاخفت
و پەرسىياركىرن، ھېيى بۇچى يا سېپىي؟ گيا بۇچى يى كەسكە؟ ما دار ناوهستىيەن
ھەردەم ژ پىافەنە و د راوهستايىن؟ بۇچى دەمىن كېتك سا بىيىن.. د نەون؟ بۇچى
رۆز ب شەقى نا ھەلىت؟ دايىكا وى پېر ب تلۇقانى و ب شەھنازى لى دىنېرى، ھولىدا
بەرسقۇ پەرسىيارىن وى بىدەت، لى نە د كارى چونكۇ پېر پەرسىيار د ھاتنەكىرن.. باب
زى ھەردەم يى بىندەنگ بۇو، ب تۈرپەيىقە ل زارۆكى خوھ د نىنېرى، دايىكا دا
سەرسورمایى بىت و دا بىررەتىن: ما ئىك ژ سترانىن چوپىچا تۆرە بىت؟ بابى
بەرسقۇ نەدىدا، لى پېر كەوبىيەن وى ۋەبۇون و دا ناڭچاقيز وى تىكچەن، رۆزەكى
بابى زارۆكى خوھ ھەلگرت و بەرەف دەرگەھى چوو، دايىكىن گۆتى: دى كىفە بە؟!

بابى گۆت: دى بەمە خەستەخانى.

دايىكى ب سەرسورمایىقە لى ۋەگەراند: لى نە يى نەساخە.

بابی گوه نه داین و ژ مال دهرکهفت و زاروکی وی د دهستا دا بمو، دهرگاه ب هیز ل پشت خوه دائیخست. پاش چهند دهمزینه کا، باب و زاروکی خوه ب هه فرا زفرينه هه مال، جرفه ک ب دایکی کهفت و قیزیبیه کا کورتا پر ترس راهیلا، هورپکره بابی و ملين وی ب تبلین خوه یین رهق و له رزوک گرتن و ژ که رب د هژاندن، لی ذکره قیزی: ما تو بابی.. ما تو بابی؟! ئهزا کووره بوم.. ئهزا دین بوم.. چهوا ئهز پی نه سیام کو تو حه زی ناکه. بابی ب دهنگه کی ل سهر خوه و هیندی گوتی: چونکو ئهز حه زی دکم لهوا من و هلیکر.

دایکی گوت : هش به، به حسی ئه قینی نه که.

بابی ب دهنگه کی پاشپیشکی گوتی: گوهده گوتنا من، ئه و کوری منه و ئهز ژی وه کو ته حه زی دکم. لی مادهم بەردواام پرسیارا دکهت، بیگومانه کو دی رۆژه ک هیئت و دی پرسیار کهت: ئەم بوجی وەکو صا و بەرخکا د ژین؟ ئوو بوجی ئەم د هیلین ژی مە ل بن پیلاقین خوه دانین نانی و زیندانان بەرزه بیت؟ ئەری باشترە ته کوره کی بى ئەزمان هه بیت، يان ژی یئ گورایی و ترثی پیستی وی کا؟ وەکو دایکەک هزرکە و پاشی بەرسقى بده.

دایکی هەربیوو ملين بابی بەرداان و ب سەودا سەری هزر دکر، پاشی دەملەست خوه د زاروکی خوه وەرکر و هەمبیز کر و دەقی وی یئ بچووک و مشتى خوین ماچیکر، ل بابی زفري و ب دوو چاھین پر سوپاسى ھیش دکرى، پاشی ژنشکە کيغە بەردا گرین و گوت: ئىدى نابېزتە من دانى. بابی سەری خوه چەماند، لی چاھین وی ب ھشكاتى ما نه ل ھيقىا هاتنا زاروکی دووی.

کيغريشک بىدەنگ بمو، ل گورگى د نىرى دەمى گوتىي: ئەرى چىرۇكاكا تە ب دوماهى هات.

کیفریشکی سه‌رئ خو هه‌زاند و هه‌ولدا بره‌هفت، لئ ده‌می دیتی گورگی یا به‌ردایه
گریی.. بله‌ز نئیمن بورو. لئ وئی پیشه ما و خوه نیزیکر داکو به‌لک دله‌کی وی
بدهت، گورگی ب لفینه‌کا بله‌ز و ژن‌شکافه گرت و ب بلخوه‌شی به‌ردا که‌نی،
کیفریشکی ب ترس گوتی: ته چیه؟ خو نه تو دین بورو؟

گورگی لئ فه‌گه‌راند: پرسیارا من بکه، کسک وهک من ریزی ل په‌یمانان ناگریت.
دی ته خوم چونکو چیرۆکا ته یا ب که‌نی بورو.. نه‌وی هه‌ولدهت من بقوتیت، به‌ری
من بقوتیت دی وی قوتم، یی پیلانا کوشتنا من بدانیت، به‌ری من بکوژیت دی وی
کوژم، کیفریشکی ب دهنگه‌کی نزم و لهرزوکیفه گوتی: خوه بگره، من چیرۆکه‌کا
دی یا هه‌ی، نه‌گه‌ر تو گوه‌دهی، بیگومانه کو دی ته گرینیت.

گورگی لئ فه‌گه‌راند: نه‌فه چ گوتنه، ما تو نابینی، رۆژ به‌ره‌ف ئاڤابوونییه و هه‌تا
نه‌ه ھیشتا من خوارنا نیقرو نه خوارییه.

کیفریشکی ب لینیرینین خاترخواستنی هیف دکره دهوروبه‌رین خوه و پاشی گوتة
گورگی: نه‌را په‌شیمانم، ب گرمی داخوازا لیبورینی دکم، هلو من بخو، ھیقیدارم،
گوشتنی من یی کیم.. جھی ره‌زامه‌ندیا ته بیت.

گورگی سوپاسیا توره‌بی و نه‌ده‌بی کیفریشکی کر و ب هیواشی و پر ریزگرتن
دخوار، کو هه‌زی کیفریشکه‌کا به‌رداره.

*

مهلیک

• ترسناکی

مهلیک سه‌میانی مه هیف لکره وی زه‌لامن لواز و زه‌عیف پشت چه‌میای و گوتی:
دیشن تو ئەو زاناپی بى تە تاشتەکى نوی چىكىرى و تە دېيت نىشا مه بدهى، كا تە
چەھىيە بىنە.

زه‌لامن پير ب دەنگەكى هيواش و دلخۆشىيەكە فەشارتىقە گوتى: باشترين تاشتى
من چىكىرى دى نىشا سه‌میانى خوه دەم. ھۇلەكە رەنگ شىن ژ بەريكا خوه ئينا
دەرى و ب شانازىقە گوتى: ئەفە چىكىرىي منه.

مهلیکي گوتى: ئەفە چىيە؟

پيرەمیرى لى ۋەگەراند: ئەفە ھۇلەكە مەتاتىيا كاكلەك ئالايە و من نافى وى بى كرييە
تەپ.

مهلیکي ژى پرسىياركر: مفایىن وى چىيە؟

پيرەمیرى گوت: من يا چىكىرى نا زارۇك يارىيا پى بىكن.

مهلیکي ئەنیا خوه كرە كرى و ژى پرسىياركر: دى چەوا زارۇك يارىيا پى كەن؟

پيره مير.. پر ب شانازى و فيلابازيه گرنژى و ته په ب هيزل عهريدا، چهندين
جاران ته په بلند بwoo، كهفت، مينا چويچكەكا سهربهرياي ژكه يفادا د فري.. زهلا مهكى
ريهسپى رابوو ژپياوه و ب دهنگەكى ژكه ربىه گوتى: ئايىن.. سه ميانى من، ئايىن يى
دمه ترسىيىدا.

پاشى تبلا خوه درىزكىرە ته پى و گوت: شەيتان يى د كاكلاكا ۋى تەپىدا ۋەشارتىيە و
ئهو يى ۋى تەپى دلۋىنىت.

دەملەست دەنگى وەزىر و ھارىكار و ماقويلان بلند بwoo، لەعنەت ل شەيتانى
دباراندىن، چاھىن ھەميا مانە ب تەپىق، ئهو تەپە يا بى لقىن ل سەر عەرىدى
راوھىتتاي.

• زەستان

چىكەرەن تەختا مانگرتىن و نەچۈونە سەر كارى خوه ھەتاڭو كرى يَا وان زىدەكەن،
دەمى ئەف خەبەرە گەھشتىيە گوھىن مەلىكى، تورە نەبwoo، لى ب دلۇقانى گرنژى و
پرسىياركىر: ئەرى تەختان ژ چ دروست دەكەن؟!

گوتىن: تەختا ژ دارى چىدەكەن.

مەلىك جارەكى دى گرنژى و فەرماندا دارا كۆ ئىيدى بەرھەمىن وان تەخت بن، لى
داران فەرمانا مەلىكى پىشتگوھ ھافىت و چ پويىتە پى نەكىر، مەلىك ژى تورە بwoo، دار
حوكىم كرن كو ژتىهنا بىرن. ئۇو دەمى دىتى دار ژ تىهنا دا يى ل بەر مرنى.. گەلهك
كەيفا مەلىكى هات، لى ھەكى زەستان ھاتى كەيفا وى دۆم نەكىر.

• زیندانین ڦالا

شهرهفا هڦيٽنا مهليکي سهميان بو رئيشهبرئ گشتني زيندانين مهليکي هات. بدهنگهکي پر ترس گوتئي کو زيندان ييڻ مشتى زيندانى بووين و ئىدى زيندان تيڙا هميما ناکهن، ڦئ خواست کو هندهک زيندانين نوى ئاڻاکهن.

مهليک توره بوو، گوتئي: تو چ دېيڙي؟ ما تو نزانى کو ئاڻاکرنا زيندانين نوى پيڻدفي ب گلهک مالي هئي؟ ئوو ما ته ڇبيركرييھ کو ئو مالي من هئي ئهگه د بهرڙهوندي يا گشتنيا خهلكيدا نهبيت، نا بيت بهيته خهرجكرن.

رئيشهبرئ گشتى ب دهنگهکي پر ترس و د بن لىڻاچڪاڻه گوت: سهمياني من... لى مهليکي ئاخفتنا وي بري و گوتئي: هش به.

رئيشهبرئ گشتني زيندانين مهليکي بيڻهنج بوو، هئمى خهلكي ميرگههئي بيڻهنج بوون، ب ترس مانه ل هيٺيي کا دئ چ رويدهت.

مهليکي گوت: مهليکي باش، ناييٽ مالي مللتي خهرجكت.

پاشي پرسيار ڙ رئيشهبرئ گشتنيکر: ئهري ههر روز زيندانى خوارنى دخون؟

- جارهکي ب تنى دخون.

ئوو.. کي بهائي خوارنا وان ندهت؟ هابههت ملالت، ئهفه چهوتىيھ د دهرهقى مالي مللتييدا دهيته کرن و پيڻدفييھ ئيڪسەر چاره کهين.

فهرمانا مهليکي هر دهملدهست هاته ب جهئinan و همی زيندانی هاتنه سيدارهان و زيندانين مهليکي مانه ڦالا.. ڙبو هندهك زيندانی ييڙن نوو.

• ٥٥می ههڙار سه رخوش دبن

روڙهڪي مهليکي بيڙار بُوو، جلکتني ههڙاران کرنه به رخوه و ده ركه فته ناف کولان و جابده بيڻ بازيرى ههتا گههشتبيه هندهك کولانکين ههڙار لئي د ڙين. ل ويرى بويهرهڪي سه رنجا وي ب نك خوفه را ڪيشا، بيت کومهڪا خهلكي بي ل دُور زهلامهڪي جلک درياي و سه رخوش، خرفه بُووين و ئهو ڙي ب راست و چهپاندا د هرشيا و ڦڳوت: ئهز مهليکم، هر کاسهڪي تشههڪ بقيت بلا بهيٽ و داخوازڪت.

زهلامهڪي پير ڙئوي سه رخوش نيزيك بُوو، دهستين وي ل سه رزكي بُون و ب ده نگهڪي کزگريوکيٺه گوتني: ئهز ڏئي ڙ برسادا مرم و من چ نينه نانهڪي ڙي پي بکرم.

ئئوي سه رخوش کته کا پيلاقا خوه ئيخت و دا پيره ميئري و گوتني: فرمو.. ئهڻه نيقهڪا ميرگهها منه بُر ته.

خهلكي ههميما پي کره کهنى.

پشتني ڙ بڙاري يا خوه قورتالبُووي، مهليک زفريٺه ته لارا خوه. لى.. برپيارهڪ دا کو نا بيت ئيدي خهلكي ههڙار مهين ڦهخون.

• سه‌رگه‌فتن

رۆژکەن مەلیکى پى زانى، كو گەنجىنەيا وى ژ زىر و زىفا يَا كىمەت دىيت.. خەمبار بۇو، شىرهەت ژ وەزىرى خوه د خواستن، كا چ بکەت، وەزىرى بىيى هزركىن، ئىكىسەر گۇتى: لىئى جۇرەكى نۇو يى باجى ل سەر خەلكى سەپىنин.

مەلیکى.. ب رازىبۈون سەرى خوه ھەۋاند و وەزىرى خوه ھەلبىزارت كو ۋى پېشىنیازى ب جەبىنیت. خويك وەرگەر نگەل پولىسان ل بازىر و گوندان گەريان و خەلك نەچاركىن كو ۋى خويكا نۇو بىدەنە مەلیکى و ئەۋى نەدەت ژى دا ھىتە قوتان و رەزىلەرن و زىندانكىن.

رۆژ هاتن و بۇرین، خەلكى سەبر نەما و كەربا وان د پىقاژو كەكا مەزىدا پەقى و بەرەف تەلارا مەلیکى چوون، دەنگى وان دىرى زوردارىيى بلند د بۇو، دەمى مەلیکى پى زانى.. رى دا شاندەكى خۆپىشاندەران كول بىدارا وى بەرەف بىن.

مەلیکى گەلهك ب گرنگى گوھدارى يا ئاخفتنا پى خەموكى يا شاندى كر كو بەحسى برس و زىندان و خويك و وەزىرى سته مكار د كىن، مەلیکى سەرسور مايى ياخوه ژقان تشتىن بۇوين نىشا شاندى ددا و ب دەنگەكى نزم و پى شەرمىن گۇت: ل رۆژا قيامەتى دى چەوا بەرسقا خودى دەم.. زولم ل مللەتى من دەيىتە كىن و ئەز پى نزانم، ئەز ئەۋى من ژيانا خوه ھەمى ژبۇ خزمەتكىندا بەلەنگاز و ھەزار و ھىتىم و بىزنان تەرخانكى؟!

مهليک رابو ژپياوه، ب دنگهکى هشك بپيار دا كو وهزيرى ژ وهزارهتى دهرييخت
و وەك سزا ل سەر وى كارىن ستهماكارى يېن وى كرين و وەك رىزگرتىن بۇ حەز
و قيانا مللهتى، ھەمى مال و ملکەت و تەلارىن وى ژى ستاندىن و دەستەسەركىن.

شاندى خۆپيشاندەران ژ تەلارا مەليکى دەركەفتەن و ئەنجامى ۋى دانوستاندىنى بۇ
خەلكى گۆتن، گەلەك كەيفا خەلكى پى هات و ب دلخۆشى سوپاسى يَا مەليکى كرن.
كۆمەردەم ھارىيکارى راستىئى و دايپەرەرىيتنە.

لى.. د سەر ۋى چەندى را ژى رۆژا پاشتر ژى خويك وەرگر ھەر د بەردەوام بۇون
ل مال و نکانا دگەريان و خويك دوھرگرتىن.

*

۱. مەلیکى نوى

ژىشىكەكىفە مەلیكى پىر كوخى و كەفتە عەرىدى، نەڭ بۇو.. ياوهەر و وەزىر و پاسەوانىن وى ب ترس كرە قىئىرى و دەھوارى چۈون، دېتن يى مرى. ب گەرمى ل سەر دىنالىن، لى پاشتى بىئەنەكى دەمى پشت راست بۇوين كۆي يى مرى و ئىدى نا رابىتەفە، ئىكسەر روندىكىن وان ھشكبۇون و خەما وان ۋەرەقى، ب دەنگەكى نىزم بەحسى سىتم و نەزانىن و ساوايىلەكىي و چىنلىيا مەلیكى پىر يى بۇرى لەرن. پرسىيارا وان ئەو بۇو كا ل گورەمى داب نەرىتىن وەلاتى، كى دى جەن وى گرىت، پاشتى ھەفت رۆژان، گەلەك كومىن زەلامان ل گورەپانا بازىرى راوهستان، ھەر ئىكى ژ وان دەپيا بىيىتە مەلیك، ب شەپرەزەيى ھېڭ كەرە وى كوتىركا سېپىيا د قەفسەكەكا زىرىندا زىندانىكىرى، دىلىن وان بلەز لېيدان، نەمازە دەمى دەرى قەفسەكى كەكرى و كوتىر فرى.

كوتىر ل ئاسمانەكى شىن د فرى، وەكى كەفيكەكا راھەزۈك خويما دىكىر.. پاشتى دەمەكى كورت دالەقىيا خوارى و دادا سەر ملى كابرايەكى جلک درېيائى، ھەر دەملەدەست دەنگىن خوه نەرازىكىرنى بلند بۇون، لى ھەر جارەكا كوتىر فېيىدا زەپرىت و دا دادەتە سەر ملى وى زەلامى جلک درېيائى.. ئەقجا شارەزايى ئىكى يى وەلاتى دا خويما كىن كو قەدەرى دەپت ئەقچارە دەگەل ھەزاران يَا مەرد بىت، لەوا رى دا ئىك ژ وان كو بىيىتە مەلیك.

ئۇو هوسا نورەدىن سەعايىدى، ئەو كەسى هەزار، بۇ مەلیك، گەلەك كەيفا سەيىھى دىرىزى ھات، ئەوئى بەرى چەند رۆزان دا زېرسا دا مەريت، صەمى ب پەھۋىن فەرماندا كۆچەنداتىيەكا باش ژ گوشى تەپ بۇ بىين، ئىكىسەر ئەوا داخوازكىرى ھاتە بەر دەستا، دەمى تىر بۇوي، باوشك ھاتنى و تەسلىمى نىشتەنەكا كۆير بۇو.

۲. ھەۋەيىنە كا تىلەفزىونى

بىزەر: ئەز د شىم، بىيى مەزنىكىن بىزەم كۆھى جەماوەر يىچ نىشتەنی زېبەھەر، يىل ھېقىي كۆرھەنەدەك پەرسىن رامىيارى يىن چارەنۋىسى بىزان.

ھە: نە.. نە، ئەز نەچارم داخوازا لېپۈرىنى بىھەم كۆ بەحسى چ تىشتىن ھەۋەنلى ب سىياسەتىق، ھەبىت ناكەم.

بىزەر: ئۇو.. جەماوەر!

ھە: باشتەر جەماوەر نە نىفيت، داكو بەرھەم زىدەتىر بىت و دا چ دوژمن نەكارن، ھېرىشىن تەعداكار بىننە سەر وەلاتى.

بىزەر: ئەرى ئەم د شىيىن بىزانىن كا ئەو چ ئەگەرن ھەوە پالدىن كول سەر پەرسىن رامىيارى نە ئاخىن.

ھە: ئەگەر من بەحسى پەرسىن رامىyarى يىن وەلاتى كىن، دوژمەن وەلاتى مە.. دى زانى كا ئەم چ ھزر دكەين و ئەگەر وان زانى كا ئەم ھزرا چ دكەين، دى ب ساناهى

شىن پىلانىن ب سەرداگرتنا وەلاتى گىرن، لەوا ژېتىخەمەت بەرژەوەندىا وەلاتى و مللەتى.. دى يى بىندەنگ بىم و فەرە ھەمى ھاولاتى ژى د بىندەنگ بن.

بىزەر: ژ گوتىن كەقىن بىارە كۆ نەئاخقىن زىرە، چەند بەرسقەكا جوان بۇو كۆ ھەقبەندىيەكا موڭم ياب كلتوريقە ھەي.

٣. ژ ئاخفتىن پىپورەكى پەروەردەيى

"..... ئەم پىش ناكەثىن ھەتاکو چەوتى يىن خوه نەزانىن و ھەول نە دەين كۆ ل سەر زال بىين، پىدىقىيە ئەم دانپى بىدەين كۆ بەرnamى مە يى نەق يى خواندىنى دىرى پىشكەفتىيە و گەلەك كىيماسى يىن تىيدا ھەين، گروقى مەزى ئەوە كۆ ئەزمانى حا وەك ماددىيەكى سەرەتكى د ۋى بەرnamەيدا ناهىته خواندى....."

٤. ژ ئاخفتىن سەركەرەكى لەشكەرى

"..... ئەگەر دوزمنى مە دى ب نويترىن چەكىن پىشكەفتى شەپى مە كەت، بىگومانە ئەم دى ب سەركەفىن و دى دوزمنى شكىنин، نەمازە ئەگەر بىزانىن كا دى چەوا ب رىكەكا دروست دىان و كىلىيىن تىيز و رەھوينى بكارهينىن"

٥. دانه‌زانییه ک ژ و هزاره تا پیشه‌سازی

و هک دهربپین ژ باودرییه کا موکم ب مافن مرؤفی کو ژیانه کا ئازاد ھەبیت، ئوو ل دویش حەزا جەماوەری خەباتکەر.. و هزاره تا مە یا دەسپیئکری کو نويترین کارگەھین تاییه‌تمەند ب چىکرنا کورى يىن دەستكىد بىنتە د وەلاتىدا و ب لەخۇشى و هزاره تا مە داکوکىن ل سەر ھندى دکەت کو پشتى دەمەکى نىزىك ئەف كورىيە دى كەفنة دبازاريدا.

يا لىيە بۇ ھەر كەسەکى بېقىت كورىيەکى بۇ خوھ بىكىت، ئەفجا ئەۋىن بى كورى بلا تەنا بنىڭ.

٦. رۆزانە يىن هوزانقانە کى تايیه‌تمەند ب غەزەلى

"..... دى هوزانە کى ۋەھىنەم ئەۋىننى ژى بىارييت، ئوو.. دى تىدا بىزىم كو دىلەرا من وەكى دىيەلەکا سېي يا بچووك يا جوانە....."

٧. ژ سەرگوتارا رۆزئامە کى

"..... كىيە كەسى باش؟ بەرسقا ئىكەنەيا دروست ئەقەيە: كەسى باش ئەو كەسە يىن هەر دەم ھەولىدەت کو پىشقەرىدىانا وى ب ئاخا وەلاتى ويقە زىدەتلى بەھىت، ئوو ئەف پىشقەگۈرىدىانا ژىگوتى ب جە ناهىت ھەتاکو مرؤف ل سەر چوارا ب رىيە نەچىت و ھەمى بەرتىلەن ئىمپريالىزمى ژبۇ ب رىيە چونا ل سەر دۇو پىيا پەت.. نەكەتەقە....."

۸. پہیچنا ہز رہندہ کی

"..... ئەز نەھۆ بى داناندا پەرتوكىھە كىيىھە مژويىلەم، ل سەر باشىيەن كورىيىا، ئۇو.. دى دەمە خوياكرن كو فيلۇسۇفى ئىستۇمارى، ئەۋى دېيشىنى دىكارت بىي د سەرداچووپى و نەباش بۇو ژبۇ مەرقۇقا يەتىي، نەمازە دەمە كۆتى: ئەز هزر كەم لەوا ئەز بىي ھەيم، دى دىيار كەم كو ئەوا وى كۆتى.. ياخىرا سەرەتلىك دۈيرە و ھېخوازىيەن راستىي ژېلى في كۆرتىنال خوارى، چ دى نايىشىن: ئەز خۇدان كورىيە، لەوا ئەز بىي ھەيم

۹۔ ہے والہ کی گہلہ ک گرنگ

گلهک شاندا.. کو نوینهربیا تەخین جو دایین مللەتى لەکن شەرەفا ھەقىتنا سەميانى مە بىھرەكەفت، سەروكىن وان شاندا بەحسى ئازابىيا كەرافقى يال سەر دەمى مەلیكى بەرى كرن، سەميانى مە گلهک پى دا خبار بۇو، دا خبارىيەكە نە هيئە پەسنكىن، فەرمان دا كو هەر ھاوا لاتىيەكى، مافى لەقدانى و پەھۋىنى ھەيە، ئەو لەقدان و رەھۋىنا ب ھېز ژ لايىن ياسائىنە ھانىيە پەسندىرن.

۱۰. خوگه‌ها و لاتپینی

ئەقىن ھەنە مەرۆقىن گۇيا زەمین.. ل سەر چواران ب رىقە چىن، ب لىخوھىشى كورى يېيىن خوه دەلقىن، د پەون و پەويىنا وان نىشانا سەركەفتىن مەرۆقىيە ل سەر ھەمى ئەشكەنەكارىن خوه.

*

ئەرد بۇ مەيە و ئاسمان بۇ فرۇندا

دېيىش ل سەر دەورى بەرى دىمەشق شىرەك بۇو.. ل سەر ھات بۇو سەپاندىن كۆ دەڭەلەنلىخ خودا زىندانكىرى بىت. ئۇو زارقەك بۇو ژەر زنجىران نەدىشيا پىنگاڭاڭان باقىزىت، ئاسمىنىن وى ژى ب لىزىكىقە ل سەر گۇرستانان شىن د بۇون و رەشتىرىن جلک دېر بۇون، دەمى دۈزمنىن وى.. سەروبەرى وى زانى، لەشكەرەن وان چۈونى و ل دورماندۇرى شویرهين وى، شویرەكە چ ژ بىكۈزىن نىستىنى نەزانىن، ئاڭاڭىر، تەنگەزارى و ترس و بىزازى ل دىمەشقى بەلاڭ بۇو، خەلکى وى تىك ھاتنۇچۇون.. ل دۆر تەلارا مەلىكى خوه ب گازى يېن شەلەزان و ھەواركى خرفة بۇون، مەلىك ژ پەنجەرەكە تەلارا خوه ھاته پىش و ب دەنگەكى ھشك گۆتى: بەس قىز قىزى بىكەن. ئەفە چ زېن و نىقە نىقە؟ ماوه ژىبىر كر كو وەلاتى دەترسىيىدا؟ وە چ دېتى؟

خەلکى كرە ھەوار: مە چەك دېتى.

مەلىكى لى ۋەگەراند: ما دى چ ل چەكى كەن؟ دى د شەپىن خودا بىكار ئىن؟

مە دېتى شەپى بىكەين.

دى شەپى كەين.

دى بەرەقانىي ژ وەلاتى خوه كەين.

مهلیکی گوت: شهر کاری سهربازانه، شهپری بهیلن بو خودانین شهپری و ژبیر نهکهن
کو شویرهین مه د بلندن و دئ مه ژ دوزمنان پاریزند و دئ پیلانین وان شکینن،
ئەفجا بزفرنهقه دوکان و مالین خوه ول دويش رزقى خوه بگەريي، ئۇو ھەر
كەسى گۆتكۆتك و درەوا بەلاڭكت، سىخورىن دوزمنانه و ژ سزاى قورتال نابن،
لەشكەرى وە يى زىرىدەك دئ ب ئەركى خوه راييت و دئ دوزمنان شكىنيت و دئ
لەرسەكى دەتنى كۈچ جاران ژبیر نەكهت.

لەشكەرى مەلیکى و ياواھر و شىرەتكار و وەزىرىيەن وى، گەلهك ب گەرمى و
سەرسورمايى دەست قوتان و خەلک ب سارى ل جەھىن خوه يېن راوهستاي بون،
بوغومىن و خەموكى و كەربوکىن ل سەر د زال بون، ھەر ل وى دەمى مەلیک ژبەر
پەنجەرى زەرىيەقه د تەلارا خوهقە، خەلکى جارەكى دى گازى نىك: مە چەك دېتىت..
مە چەك دېتىت. ئىنا لەشكەرى مەلیکى شىرىيەن خوه رويسىرن و ھورپىرنى، يى
كوشتى كوشت و يى گرتى گرت و يى رەھى ژى رەھى.

لەمى بىدەنگىي داداي، مەلیکى رى دا پىرەمېرەكى بەھىته نك، گوتى: بىزىن تە
چەكەكى چىتكىرى.. د شىت ديمەشقى ژ دوزمنىن وى قورتالكت، ئەرى ئەف گۆتنە
راستە؟

ئەۋى پىرەمېر گوتى: سەميانى من، من ھەمى زىئ خوه يى بۇ زانستى تەرخانكرى،
ئۇو چونكۇ ديمەشق بارىرى منه و من چ زى خوشتر نەقىن، ئەفروكە ياكەفتىيە دىن
كەفييەن داگىركرنى و وېرانكرنىدا، ئەفجا من چەكەكى چىتكىرى، دئ دۆزمنى شكىنيت
و شكەستەكى دژوار دئ ۋى ئېختىت.

مهلیکى ب پويتەپىتكىنە گوت: ئەۋ چ چەك.. بىزە؟

پيره ميرى زانا گوت: چهكى من.. ناڻي وى فرۆكهيه، فرۆكه ڙي ئاميره کى ڦالايه و ڙ
مەعدەنى يا چىكىريه و دوو شاپهرين هەين، هەروهکو ئەلهۇيان ل ئاسمانا د فرىت،
سەرباز د کارت لى سوار بىت و ل ھنداش سەرى دوزمنى بفرىت و درېن
وېرانكەر لى بىارىنيت و چ ل وى نەھيت.

مهلىكى گوت: ئوو تە بهايى چهكى خوه چەند نېقىت؟

زاناي گوت: نە وەکو چهكى من هەنه و نە نەھيت بەر بازاركرنى ژى.

مهلىك تىكچوو، ب دەنگەکى ھشك گوتى: بى چەپوچوир.. بىزە تە چ نېقىت، ئەوين
دەھىنە نك من، ئەز باش دىناسىم. چ د دiliدا نىنە ژبلى دەست ب سەرداگرتنا
گەنجىنە يىّن من.

زاناي گوت: من مال و سامان ئەقىت.

مهلىكى ژ كەربە پرسىيار كر: پا تە چ نېقىت؟ تە تانجى سەرى من نېقىت؟

زاناي گوت: ئەفه ئەز چهكى خوه بى بەرامبهر پىشكىش دەكم، ھەمى ئەوا من نېقىت،
دېمەشقى ژ دوزمنىن وى قورتالكەم.

مهلىك ب خوهشى كەنى د گوتە و ھزير و شيرەتكار و ياوەرىن دورماندۇرى خوه:
ھوين چ دېلەن بۇ قى ئەوا وە گوھ لى بۈوى؟

زەلامەکى رىيەرىز ئاخفت و ب دەنگەکى مشتى ترس گوتى: كوفر و ئىلخادە ئەگەر
مروف چاڭىرنا چىكىندا خودى بىكت و لىگەل حەزا وى يى تىقەل بىت.

بالنده د فېن چونكۇ خودى يىّن داين كو بقېن و ژېھر ھندى دوو شاپهرىن يىّن
پېقە چىكىن، لى نېقىت مروف نەفرىت، ئاسمان بۇ ملياکەتا و فېنداھ، خودى

مرۆڤ ژی یى نای دا ل سەر عەردى بىت و دېيتىتەتا رۆژا قيامەتى ھەر ل سەر عەردى بىت، ئەگەر خۇنىي قىيا با مرۆڤ بگەھته ئاسمانان.. دا بۇ شاپەران پىغە چىكەت. ئەوئى ب رىھ تبلا خوه يالەرزوکى ژ كەربقە درىزىكە زاناي و گۆت: ئەقى ھە نە زاناي، شەيتانەكى كراسكۇھورىيە، دېيتىت مە د سەردا بىت و مە ژ ئايىنى مە دويرىيختىت.

زاناي گۆت: لى خۇنىي ئەو ئاقل یى دايە من كوشىياتى فرۇكى چىكەت.

ئەوئى ب رىھ چ پويىتە ب ئاخفتىن زاناي نەكىن، ل دۆرخوه زقىرى و ژ جقاتى پرسىيار كر: ئەگەر شەيتانى هارىكارى يا مە كر و مە دۆزمن شىكاند، مانە راماڭا وئى ئەوھە كوشىيا گۆت و ئايىن بەردا. ئەرى ما ئىك ژ مە ھەيە نەيىا خوه ژ ئايىن بىكەت و ۋى دۇنيا يابۇ كەسى نەماي و نا مىنېت ل سەر ئايىن ب چىتىريتىت.

دەنك ل دىرى دۇنيا يابۇ كەسى نەماي بلند بۇون.

سەرلەشكەرى گۆت: باپيرىن مە و باپيرىن باپيرىن مە، ھەروەكە هوين ھەمى دىزانن، چەندىن شەپ يىن كرىن و تىدا ب سەركەفتىنە، چەكى وان ژى ب تىنى شىر و سنجى باش بۇو سنجى مە.. ۋى چەكى نۇو قەبىل ناكەت، چۈنكۈ غەدرەكا نە ھەزىيە و ياخالا يەز زەلامىنېي و جوانمىرېي و دىرى ھەدەت و دابونەرىتىن مەيە. ما دى چ ژ مە مىنېت.. ئەگەر مە دابونەرىتىن خوه ژ دەستدان؟ ئەگەر مە بېيت ئەم بىمېنېن و د بەردىوام بىن.. فەرە پاراستنا میراتى خوه بىكەين و ل دويىش شوپا وى بچىن. دەنك بلند بۇون كوشى فەرە شەپەكى پاقرى ب سنجى باپيرانقە گىيداي بەيتەكىن.

زاناي كەرە قىىشى: ئەقە چ ئاخفتە؟ دابونەرىت چ دۆزمنا ناشكىن.

و هزیره‌کی گوت: بیت پیلانه‌کا پیس بیت ل سهر و هلاتی مه د هینه‌کرن، ئەری ما يا بەرئاقله کو مرۆفه ک چەکەکی هوسا ترسناک چىكەت و پاشى بدهته خوياكرن کو وى چ بهايىن مادى ل بەرامبەرى ۋى چەکى نەقىن؟! و هزيره‌کى لى ئاخفت و گوت: من گوه لېيۇو ئەف چەکى نۇو، دى شەكتىنى ئىختە دناش دوزمنادا، ئەفه ژى وە نىنە، ئەو مروقى چەکدار ب بهايىن پاقۇر و سنجى باش ئەوە دۆزمنا دشكىيىت.. نە چەک ب خودىيە. و هزيرى سىئى گوت: ئەم نە پىدىقى چەکىن نوينە، مە شويرهىن بلند ھەنە و ھەر كەسى بەحسى دوزمنان و مەترسيا وان بکەت، ژ بلى كىتمىرنا گيانى مەعنه‌وئى و خزمەتكىرنا دوزمنان چ مەرەمەن دى پى نىنەن. سەروكى پوليسان گوت: ئەز وە ئاگەهدار دەكم، كو ئەو فرۇڭلا ل ھنداف سەرى دوزمنان د فېيت، ھەروهسا ل ھنداف تەلارا سەميانى مەيى مەلیك ژى د فېيت. مەلیكى ب دەستى ئىشارەتكىر، ئىكسەر ھەمى بىدەنگ بۇون، مەلیكى ب ئەنى گۈيى بۇ دەمەكى ھىزا خوه كر، پاشى پرسىار ژ زاناي كر و گوتى: فرۇڭكەيا تە ل كېقەيە؟

زاناي گوت: يال سەر بانى مala من.

مەلیكى فەرماندا كو زاناي و مala وى و فرۇڭكا وى ب سوژن، گىرنىشىنەكاشتى بىزازىرى و تولقەكىن و خەم ل سەر لىقىن زاناي هاتە نەخشاندىن. ئۇو ھەر دەملەدەست فەرمانا مەلیكى ب جە هات و دەمئى ئاگرى مال و زانا و فرۇڭكە داعويراين، ياوەرىن مەلیكى ژ كەيف نكەرە ھەوار.. لى دەمئى دۆزمن شىايى د سەر شويرهىن بلند را خوه ب كىيىنىتە د ديمەشقىدا، ھەوارىن وان د گەورىيەن را مان.

خەلک و كولان و خانى كرنە كاڭل. پشتى هيڭى ئاسىمین ژ خولىي شىن بۇون و بۇونە رۆزەكە سېپى.

*

کوشتن

(1)

ئەز چوومە دناف باغەكى رويسدا و ل وىرى من دلەرا خوه يا نىستى دىت، من گۆتى: هشىار بە، دەمى مە هات بىزقىنەقە مال، ئەڭەر مە دىت يىن وىرانبۇوى.. ل شوينا وى، دى خانىيەكى ب بەرىن سېپى ئاۋاڭەم و دى ل بۇرا گولىن سور و زەر چىنم . ئۇو من گۆتى: دى دەرگەھى مىرگەھا خەۋى ب دەستى خازوکەكى قوتىم.

ئۇو من گۆتى: ئەز وەغىرى ناكەم و دى خوه ل تە گرم.

گۆتنە من كو دلەرا من يامرييە و نە يا نىستىيە، من ب ترسقە پرسىيار كر: چەوا مر؟ گۆتنە من: يا ھاتىيە كوشتن.

من ب ترسكا زىدەتر زى پرسىyar كر: كى كوشتىيە؟

گۆتن: تە يا كوشتى.

من خوه د لەشى دلەرا خوهدا ۋەشارت و من چاۋىن خوه گرتىن و ئەز تەسلىمى نىستىنەكا پىر ئارام بۇوم. نىستىنا من رۆژەكى يان سالەكى يان سەد سالان ۋەكىشىا و پاشى ئەز ل سەر دەنگەكى ستوور هشىار بۇوم، د گۆتە من: خوه دوور بىك، گورىنى وى يىن ھاتىيە كولان و ئەقە دەمى ۋەشارتنا وىيە.

من ب ههوارکى گازى دلبهرا خوه كر، لى يا نەلف بۇو، ل وى دەمى ئەز ب گوشتى
وئى يىن سارقە، من بىرا چويچكا سېي يا بچووك لكر، رۆژەكى من بىتبوو.. ژ
كەيفا تيرۋەتكىن رۆژى، ژ تايەكى دچوو تايەكى دى، لى چويچك مىر.. تاك مرن ..
ئۇوو.. رۆژ ژى مىر.

(2)

هندەك زەلامىن بىانى ل دويىش من دەگەرىيەن، ئەز خوه د لەشى دلبهرا خودا
فەدىشىرم، لى زەلام بلهز و بلىپھق و پىر ژ كەربىقە دەھىن و دەرى ژۇورا دلبهرا من
فەدكەن و ل من دەگەرىيەن، نەشىن من بىيىن، سەروچاقىن وان تىك دچن، ل سەر
چۈونىنە، لى ئىك ژ وان دېيىزتە دلبهرا من: جلکىن خوه بىخە.

ب سەرسورمايى دېيىزتى: شەرم بىكە.

ب ئارامىيەكا ھشك لى فەگەراند: دېقىت ب هويرى لى بگەرىيەن.

دلبهرا من ژ نەدل جلکىن خوه دېيىختىت و ب لەشەكىن رويس ل ھەمبەر رادۇھستىت.
زەلام دەست دكەتە گوشتى وي، پاشى ب لەقىنەكا ھۆڤانە ياخىندا ۋەن دېيىختە عەرىدى
و من گوھ لېيە ب ترس ھەناسە دەدت و ب دەنگەكى نزم دېيىزتى: تو من
دېيىشىنى. زەلام پىتر ب ناڭ لەشى وىدا دېيىت و من دېيىنەت، چ سەرسورمايى
ناڭرىت، لى ب دەنگەكى رەق و فەرماندەيى دېيىزتە من:

- دەركەفە ئەگەر دى تە گوللە بارانكەين.

ئەز گوھدارى يا وى دكەم.. لى ھەر ل من دگەرييەت و پاشى زەلامىن دى ژى
دۇيىفدا ل من دگەرييەن، ئەز ب نەرازىبۈون لى د كەم قىتى، ژ من دخوازن كۆبى
دەنگ بىم، ئەز گوھدارى يا وان دكەم و ب دوو چاقىن مرى بىبىن كا چ بىيت.

(3)

دلبەرامن.. ئەوا ل سەر تەختى من رازاي، گولا سېپىيە، دەنگى وى.. ئەرى ئاف ب
كەيفخۇشى لناڭ زەقىيەن كەسک دكەتە غار. گۆت: نەۋ ئەز ماسىيمە.

گۆت: ئەز حەز لىكەم چىروكەكا ئەقينىي بخويىنم.

گۆت: من دايىبابىن خوه نەقىن.

گۆت: من دايىبابىن خوه نەقىن.

گۆت: ئەز حەز ژ كەسى ناكەم.

دەمى شەف ھاتى، ئەز ب دلوڭانى ياخويشىكەكىن ھەمبىز كرم و روو يىن من
ماچىكىرن و زقىرە مالبابا خوه، تەخت ما ۋالا، من ھەست ب ترسىيانى كر، من خوه
دىن لەيىكىيەقەشارت و من ھەولدا بنقىم، لى سىكارەكا دەڤ تىز ھات و تېلىن من..
دەستىن من ژىيە كرن، ئەز گريام و من گۆت: ئەز نەكارم ئىدى دەستى خوه بىكەمە
پشىكەكى، من ب دوو چاقىن ۋەكىرى و ب كەرب و دلوڭانىي باركىرى، ھېڭ دكە
خويينا خوه يابەرە بەرە درېزىت، ھەتا كۆ ئەز سار و ۋالا ژ خوينبەران ھىلايىم.

*

جهنگیز خان

دھمی جهنگیزخان بوروی، سهري وی ل هیقیا تانجھکی زیری نهبوو، بابی وی ههزار بوو، کھسی پويته پی نه لکر و ریز لی نه دگرت، دایكا وی پیرهژنه کا چاف خەمگین بوو، چ جاران ژ دل نه كەنیيە.

جهنگیزخانی زارۆكىينيا خوه ل كولانا بۇراند، ب تەقنى و بەرا يارى لىكىن، لى دھمی بورویه گەنج، كرنە مەلىك چونكۇ گەلەك برسى بیوو، ئەفینى يا وی يا مينا كەنیا زارۆكى ژبۇ ھۆزانى نه شىكەست، ھەر دەم دەۋ ب گىرىشىن بوو.. ھەرچەندە جارجارە حەزا گريانى بى ئەگەر خوه ل سەرى دا. جەنگیزخانى كچكەكا تورىن ھەلبىزارت كو بىيىتە دايكا وان زارۆكىن ھېز نەھاتىن. ئۇ دھمی ل شەقەكى ژ شەقان لهشىن وان بۇ جارا ئىكى ۋىنچەقىن، تورىنى خوه پىيەش شىداند و ئەوي ژى ب ھېز شىداندە ب نك خۆقە، جەنگیزخانى ھەستىپىكىر كو لهشى وی گيانەوەرەكە ھزاران دەۋ و دىدان و كىلىپ ھەنە.

ل سېيىدى جەنگیزخان ژ ژوورا خوه دەركەفت، يى دىم بوغومى و تورىن ژى ل سەر تەختى يا درېڭىرلى بورو، خەنچەرەكا دەۋ درېز د سىنگى وی را بورو، جەنگیزخان بۇ ماوهىيى چەندىن رۆزان يى خەمگىن و بىدەنگ بورو. مينا ھەلامەتكى رەشى بى سەر د تەلارا خۆقە دىگەريا، ياوەر و وەزىرىن وی ژى ب دلتەنگى و حەييرىنچە لى دنيرىن، د فيئربۇون كو خوه بۇ حەزىن حاكمى خوه ب چەمىن، ئەو حاكمى وان ب خوه بۇ خوه ھەلبىزارتى.

رۆژهکى جەنگىزخان دناف وەزىر و ياوهرىن خوھ دا يىن راوهستاي بۇو، مينا دارەكا ژ ئاخى ھەلكىشاي و بۇشاپىتدا جىڭىر كرى بۇو، فەرمان نانە سەرلەشكەرىن خوھ كو بەرەف جىهانى بچن و ھەر ئاۋاھى و بازىرەكى ل سەر رۇوييە ھەرىدى ھەپىت وېران بىكەن.

بازىرەكى بچووك ھەبۇو، بى شوپىرە ھەبۇو، خەلكى وئى ئولدار بۇون، باوهرى ھەبۇو كو خۇنى ل ھەمى جەن ھەيە و ھەزمارەكا زۇر ژ فريشته يان ئافراندىنە، ئۇو فريشته ژى ژ ئاڭرىنە و پەپىن سېپ يىن پېتە، خەلك ب چاقان نابىن، ھەر كەسەكى ساخ.. يىن د بن چاقىرىيما دوو فريشته يانقە.. باشى و خرابى يىن وى تۆمار بىكەن، دەمى مرۆڤ د مىرىت، باشى و خرابىيما د كەنە د ھەر دوو لايىن تەرازىيەدا و ئەو لايى بلند دېيت، بەرى مرۆڤى دەدەتە دۆزەخنى يان ژى بەھەشتى، ئۇو دۆزەخ ژى ئاڭرى سوتتىيە.. مرۆڤى بى مرن ئەشكەنچە دەدت، بەھەشت ژى جەھەكى جوان و مشتى دارىن كەسک و ژنكىن جوان و رووبارىن ھنگەن و مەيىن و يىن شىرىيە. خەلكى وئى بازىرەكى گەلەك حەز ژ نارگىلا دىكىر، ئۇو دەمى دەستى ئىكى ژ وان د گەھشتە نارگىلەكى.. گەلەك كەيىفا وان د ھات و ھەست ب خۇشىي دىكەن. ل ترومېتلا سوار د بۇون، چونكۇ ھېشتا ھەسپ نەدېيت بۇون، ھەسپ ژى د كويىشى بۇون ول چولا د گەريان.

بۇ لەشكەرى خەنگىزخانى يا ب زەممەت نەبۇو ھېرىش كەتە ۋى بازىرەكى و بىگرىت. چەند ھزار كەسەك كوشتن، جەنگىزخانى ب مەجدى ھېڭ دىكە وان جەندەكىن سىددارەدai.. ھەروەكە سىتىرىن گەشىن.. دېرسقىن.

ل مالان گەريان و زارۇك خرۋەكىن، ل سەر لىقىا رووبارەكى ۋەكۈشتن و رەنگى ئاۋا رووبارى ھاتە گوھارتىن.

چهند ههیلهکین پر هرا و هاوار و کهیف بورین.. پاشی بهره بهره بیدهنهگی خوه ب سهردانا و خلکن وی بازیرکی فهگهريانهه سر ئقینیيا خوه يا بهرى، زبۇ نارگیلا و سوجبهتىن هەتكېرىيما خلکى و هەبۇونا خودى يى ل ھەمى جهان.

بىزازىيى دەسىپىكىر.. دناش گوشتى جەنگىزخانىدا چوو خوار.. ھەروەكۆ ئىشەكا ب ترس و نەديار، ۋى بىزازىيى وەلى كر كو رۆزەكى تانج و جلکىن خوه بىخت و ب ھندهك جلکىن دى دناش بازىرىيدا بگەريت، وەكۆ مارەكى ژاندانا ل گوشتەكى لگەريت، دا ۋى بکەفيت، پشتى وەستىيى.. چوو د چايخانەكىفە، يَا مشتى گەنج و سينلە بwoo، فنجانەكا قەھوئى داخواز كر، ل قولاجەكى ژ قولاجىن چايخانى سترانەك ژ سندوقەكا سترانا بلند د بwoo. جەنگىزخانى قەھوئى يا خوه ۋەخوار و جىڭارا خوه دكىشىا. ل وى دەمى سترانىبىرىنى زەلام ب دەنكەكى ستورى بريندار دنالى. گەر من ب ھىلى.. ئەز دى مرم.

جەنگىزخانى قەمبەلە ژ دويكىلا جىڭارا خوه بەردىان، ھزرا كچكەكا جوان دكر، ل نىزىكى خوه.. بى خوه دگەل سەليقا مەزىقا گەرم د ھەزاند و ھەردوو دەستىن وى كەفتىبوونە سەر رووپىن مىزا ئاسنى، د بچووك بۇون و گەلهك د سې بۇون. جەنگىزخانى ھېف لىكە دەستىن خوه يىن زقۇر و مەزن، پەشيمانىيەكا نەديار ل ناش خوينا وى بارى، گەلهك ژ بېيىتنا وان ھۆزانان يى خەریب بwoo، ئەۋىن دەنگەكى ستورى د گەوريى را مای دگۆتن.

ھەستىپىكىر كو دلى وى چىچكەكا بى پەرە، ھەز دكەت ب فريته وى مala ئەولى ژ دايىكبۇوى، مالەك بwoo، بىوارىن وى ئاخ بۇون و دارنارنجەك د ھەوشىدا بwoo. جەنگىزخانى ئاخىنەكى ژ دل راھىلا و ھەستىپىكىر كو بەرەبەرە لىھەمشتەكا ژ خوينا زارۇكان يا زئى دويير دكەفيت و جەندهكىن خلکى سىتارەدai ژ مەزىي وى دەركەفتىن.

ژ چایخانی ده رکهفت و یئ مجد بwoo کو جهنجیزخانی خوینیریز ب دوماهی مرول
جههکی نه نیاسی دویر هاته ۋەشارتن، لەشكەرین وى ژى.. ھندى خوه ل ھېقىيىنى
بىگرن دى يا ژخوه بىت.

لەشكەرین وى چاۋەرى بۇون، كەلهك لىيگەريان، لى وى ب شارەزايى خوه ۋەشارت
بwoo، كەسەك ۋى نەكەفت، ل دوماهىيى.. نەچاربۇون باركىن. دەمى تۆز ژ دوماهىيى
وان بلند بwoo.. جهنجیزخانى ب دلخۇشى سەح لەكرى.

خوه بەردا سەر جادىا ھەروەكى زارۆكەكە بەرى بىھەنەكى ژ دايىكبووى، د رۆزىن
بەھىن دا، دى بىتە كەسەكى نەنياس، دى ل بازىرەكەكى بچووك ژىت و دى بۇ خوه
كارەكى بىنیت و ل ئېڭاريا دى ھوزانان خوینىت، دى خۇوانان بىنیت و دى ئەقىنېنى
دگەل كچكەكى كەت.. وەكى زارۆكەكە ماھىز بىت، حەز ژ ھافىنى و ئاسىمىنان بەكت.
دى لەشى وى كەننېيكەكا خۇش بىت، دى پىيکەن ژىن و دى زارۆك ھەبن، ئۇو دى
حەز ژى كەت، چونكى زارۆكىن وينە، ئۇو دەمى پىيدىقى يىن مالى دكۈرت، دى ب
گەرمى بازارى دگەل دكانداران كەت.

جهنجیزخان ژ ئاشۇپا خوه ۋەگەريا و كومەكا مەرقان ل بەر دەركەھى خانىيەكى
سەرنجا وى راكىشا، خوه د ناھىراكىر، بىت ژنكەكا لەكتە گرى و خوه ۋەنقوتىت و يَا
ئىشارەت دەكتە زارۆكەكى بچووك، ل بەر دەرازىنكا خانى يىن درېز كرييە.

جهنجیزخانى ب ھويرى سەحكىرە وى زارۆكى مرى.. بىت كە جىدا بىم و لەپىن وى
يىن خوارىن، ب ترس ۋەجىنى و پاشقە زېرى، خوه ژ ناڭ قەرەبالىقى دەرىخست و
حەزەكە ۋەشارتى يا تىكەللىكى ژ گەريانى و كەربىچەبۇونەكە زەيىرى د لىيدا بwoo، ژ
باشىرى دەركەفت و جهنجیزخان زەرىقە ژيانى.

دەمى سەربازىن وى ئەو بىتى، دەنگىن خۇشىن ژى بلند بۇون.

جهنگیزخانی بەرکوشیئن خوه کرنە بەر خوه و کولاقەکی ئاسنی کرە سەرئ خوه و
ب کىمپهایي هىف لكرە تانجى خوه يى زىرى، شىرى خوه بلند كر و فەرمان دا
لەشكەریئ خوه كو پىشىكەن.

دەمى گوھدارىيَا قەرەبالغا سەربازىئ خوه لكر، كو مينا ھورپەبايەكى كەرېقەبوۋى
بۇو، وەسا ھزركر كوي لىھەمشتەكا ئاسنی بوھەزاندى دېيىيت، ھەمى عەرد يى
ۋەگىرتى، ھينگى ب بىئەنفرەھى گۈنژى.

ئۇو.. ھىشتا بەھەشت زى جەھەكى گەلەك خۆش و مشتى دارىئ كەسک و ژنکىن
جوان و رووبارىئ ھنگىۋىنى و مەيى و شىرى بۇو.

*

ئالايىچى رەش

غەسان يى ل سەر جادىدەيىن دىن رەشاتىيا نىف شەفا پىرج رەشدا د مەشىت و دەستەكى وى كىتىيەك يى تىدا و لەشى وى زى مشته ژ كەيىفا چويچىكەكا فروكە ل بن ئاسمانانەكى مشتى شىناتى.

با دېيىزىت: ئەز حەز ژ فلمىن كومىدى دەكم.

ھەيف بېيىزىت: ئەف سەرئىشە من بەرنادەت و دەرىن دەرمانخانەيان دىگرتىنە.

دار بېيىزىن: د تېيناندا.. خەونان ب وەغەر كەرىنېقە دېيىنم.

گلۇپىن كاربىنى بېيىزىن: ئاھەھ.. بىھنا ليمۆيىچەند يَا خۆشە.

غەسان ھزرا ماموسىتايىكى پىرى خواندىنگەھەكى دكەت. ب دەنگەكى هىدى دىكۆت: ل سەر دەورى بەرى. دوو ھەيقاران رۇناھى ددا عەردى، رۇڭەكى لىك كەفتىن، ھەيغا شەھىستى پىرت پىرت بۇو، پاشى ناۋى ئان پىرتىن بچۈوك كرە سىتىر، غەسان ھزرا رووبارەكى دكەت و ل بەرامبەر خۇدىكى را لوھەستىت، ب خەموكى ھېقە دكەتە دېمى خۆھ يىن چرمىسى و پۆرە خۆھ يى سېپى.

غەسان بەرە بەرە ژ جادىدە و ئاۋاھى يىن بەرىن دوирى دكەقىت و دېچىتە دناف كولانكىن تەنگ و ۋالادا.. قەستا مالا خۆھ دكەت. ل وى دەمى ھزرا ھندەك مەرقۇقىن سەرپى دكەت، ئالا يىن رەش ۋىنە و ب رەزىلى دكەنە ھەوار: ئاھ.. ئاھ.

غهسان دگههته سهري کولانكا خوه، ل ويرى پىنگاڤين وي كورت د بن و ب تامه زروويي گوهى خوه بدهته هوارهكى، ژ خانيكىن ئاخى دهركەفيت و گازى رۆزى و هۆرەباي دكەت. د بەر بۇو زەلامان را د بۆريت، شەلواڭ د پىا بۇون، ئەو زەلام ل بەر دهركەھى مالەكى رابوھستن و ب دەنگەكى بلند د ئاخشۇن و كەنييەكى چقىيل و بلند ژى دهركەفيت، ژىشىكەكىيە مت د بن، پاشى ئىككى ژ وان ب دەنگەكى ستورى لېقچاندى گازى غهسانى دكەت: برا.. برا.

غهسان رابوھستت و ب سەرسورمايى هيٺ دكەت وان هەردۇو زەلامان، كو ب پىنگاڤين راهەزۈك يى خوه نىزىكى وي دكەن و بىئەنا مەيى يى ژى د فرىت.

زەلامەك ب دەنگەكى بەخرى بىيىتىن: سلاڭ سلاقا خوبىيە.. ما دا ب چ خوسارەت بى ئەگەر تە ژى گۆتبا سلاڭ ل وە بن.. يان ئىقشارى باش.

غهسان تىك دچىت، هەولدەت كو ب گرنژيت و بەرسقى بدهت، لى زەلامى دۇوى گۇتە هەۋالى خوه: صەياح.. خوه خەلات نەكە، كەسىن ماقویل نابىيىن سلاڭ ل وە بن.. شەرمە، ئەو بىيىتن: بونسوار.

صەياح بىيىتىت: بلا بىيىتە مە بونسوار، ئەوين ئەو بىيىتى بونسوار، خونە ژ مە چىتىن، كا بىيىزە من قاسم، خونە ژ مە چىتىن.

ئىكسەر قاسم لى قەدگىرىت: پىلاقىن مە ژ باپىرىن وان چىتىن.

صەياح ب پويىتەپىكىرنە بىيىتە غهسانى: باخقە.. ئەوين تو بىيىشىن بونسوار.. ژ مە چىتىن؟!

غهسان ب شەلەۋانى بىيىتىت: بىبورن، ئەز د ھزرادا بۇوم و من ئاگە ژ ھنگۇ نە بۇو.

صهیاح ل قاسمی دزفیریت و دیئریت: ته بھیست؟! برادر د هزارا با بوو.

قاسم دیئریت غهسانی: بیڑه مه و شهرم نه که.. ته هزارا چ لکر؟

صهیاح دیئریت: ئه و دکو مه هزری د زناندا ناکهت، ئه و هزری د چیکرنا
مۆشەکە کیدا دکهت، يان چیکرنا بومبایه کى.. يان ژی چیکرنا شەیه کى.

غهسان دیئریت: ئەف پرسه يا ب ساناھیيە، من سلاف نه کره و چونکو ئەز هنگۇ
نانياسم.

صهیاح ب نه رازیبۈون دیئریت: ئەفه تو چ دیئری، تو مه نانیاسى؟!

غهسان دیئریت: ئەز دىزامن ھوون خەلکى ۋى گەرەكىنە.

صهیاح دیئریت: ئورو چونکو ئەم خەلکى ۋى گەرەكىنە، ھەلبەت ئەم نه ھەزى
سلاققىنە!

غهسان دیئریت: تو يى چەوتى.. تو ب دروستى د ئاخفتنا من نەگەھشتى.

صهیاح دیئریت: بەلى ئەز يى چەوتى و يى كەرم و چ تى ناگەھم، فەرمۇو شرۇقە
بىكە.

غهسان دیئریت: تەنھا.. ئەز مەرقۇقەكى نۇرۇ مە ل ۋى گەرەكى.

قاسم ب پىتىرانكىيە ژىپ پرسىت: ئورو چەوا تە ژ خوھ گرت.. تو ل گەرەكا مە بىزى؟

غهسان دیئریت: ما بوجى لى ناژىم؟!

پاشى ب زەحمەت تفا خوھ دادعویرىت و ھىدى دیئریت: ئەز ژى و دکو خەلکى ۋى
گەرەكىمە.

قاسم دیئرته حهیاھی: سهیدای شەرمکر.. چونکو وەکو مەیە.

حهیاھ دکەتە قىئىشى: تو نە وەکو مەیى و وەکو مە نابى ژى، چونکو ئەم زەلامىن، لى تو ژىنکى.

غەسان كارى چوونى دکەت، لى حهیاھ رىكَا وى دىگرىت و پالەكى ب سىنگى وى راينىت و پىشت و پىشت ل دىوارى ددەت.. ئۇرۇ دېئىزتى: كىفە؟! بى دەستتۈر خواستن!!.. تو يى دىگەل زەلامان ئاخىقى.

غەسان دېئىزتىت: وە چ ژ من دېقىت؟

قاسم دېئىزتە حهیاھى: بەھىلە.. وە بىيارە ئاخفتنا مە ب دلى وى نىنە.

حهیاھ دېئىزتە غەسانى: ئەگەر تو ژ مە تۆرپەيى.. فەرمۇو مە بقوتە، چ ل تەيە؟! ما تو نزانى بى چەوا خەلکى قوتى؟!

غەسان دېئىزتىت: ئەز حەز ناكەم كەسەكى بقوتەم.

حهیاھ دېئىزتىت: تو وەسا ۋى ئاخفتنى دېئىزى.. هەروەکو تە يەمن فەكىرى؟! دېقىت تو شەرم ژ خوھ بکى و خوھ دناش گلىشىدا فەشىرى.. ئەو زەلامى نەشىت كەسى بقوتىت، نە زەلامە.

قاسم قورتىجىكەكى ل كىلەكا غەسانى ددەت و پەرسىيار ژى دکەت: ئەقە چىيە د دەستى تەدا؟

غەسان دېئىزتىت: كىتىيە.

قاسم ب دىزارى دېئىزتى: ما كى گوتىيە تە ئەز يى كۈورەمە؟! ئەز دىزانم ئەو كىتىيە، يان ژى تو ھزر دکەي كو چ جاران من كتىب نە دېتىنە؟!

غهسان بېیژىت: تە پرسىيارا منكر و من.....

قاسىم ئاخىتنا وى دېرىت و بېيژتى: پرسىيارا من ئەوه كا چ د كتىيىدايە؟

غهسان بېیژىت: ئەف كتىيە بىوانەكا هۆزانانە.

صەياح بېيژتە قاسىمى: تە بەھىست؟ ب راستى سەيدا ژ ماقويلانە، چىرۇڭقا عەنتەرى ناخوينيت، ژ بلى هۆزانان چ ناخوينيت.

قاسىم بېيژتە غهسانى: ما تو نەشىئى بىيى كتىب ب رېقە بچى؟ ھەردەمى تە بىيىن كتىب دگەل تەنە.

غهسان بېیژىت: ئەز حەز ژ خوانىدا كتىيان دكەم.

صەياح بېيېت: ماشەللاھ.. د دۇنيا يېيدا كەسەك ھندى سەيداى ناخوينيت.

قاسىم دەستى خوھ د دانتە سەر ملى غهسانى و ب ھەۋالىنى بېيژتى: كا بېيژە من.. بوجى تو ب شەقى ژى كتىيە دەلگىرى.. دا خوھ پى مەزنكەم؟

غهسان بەرسقى نادەت، ژىشكەكىقە صەياح كتىيە ژ دەستىن غهسانى د ئىنتە دەرى، پەرپىن وى ۋەددەت و پاشى ب غەيىدىنە د بېيىت، د ھافىزتە سەر عەربى، د ۋى دەميدا غهسان پتر ب دیوارىقە دەيىتە نۇوساندى.

قاسىم بېيژتە صەياحى: تە دىت؟ ئەو ژىنكە.. ئەگەر زەلام با، بىيىدەنگ نەدبوو.

صەياح سەرى خوھ د ھەزىنەت و بېيژىت: ئەقىن ھەنى.. ئەويىن پاتتۇرا دكەنە پى خوھ، سەمەتلىك ھەين، لى كچىن بەرمال ژ وان زەلامتنى.

غهسان بېيژىت: ھوون بۇ خەبەرا بېيىزىن؟ ما من چ زيانا وە كىرييە؟

فاسد بیزیت: ئە.. ئەفهه یا ژ مە کىمە، حەبەكى وەکو تە زيانى بگەھىنە مە.

غههسان هيئي و ب نهرازييون دېيرېتى: چ پىيەقى ب قان گۆتنان ناكەت.

قاسم چهپلا لیندهت و بیثیت: گلهک باشه!.. حهی دهسپیکر یئ کوریا خوه
دهه زینت.

حهیاچ دبیرته قاسمی: خویشکا وی ری وهکو وی یا ماقویله، عهبای ناراکهت، ب
لدن بلندی دمهشت، هروهکو هردهم بنهنکا کهنه لحتی:

قاسم دکھتہ قیڑی: ئاخ صہیاں.. بیرا من نہئینه.

ل غه‌سانی دنیپریت و دیزیشیت: خوییوو.. مهردی مهردا، شه‌فهکی ب تنی دگه‌ل وی
بده من و باشم، من ب سیدار تله به‌لاویسه.

غهсан ڙکه ربھه دٻڙیت: ئهڻه چ گوٽن؟!

صهیاح خنجره کا دھقانیت رادکھت و دیئریتھ غہسانی: ئەفھے چیھے؟ بزانه ئەفھے چیھے؟
یېڭەنۈرسىانا غەسانى ب دیوارىيە زىددەتلىكى دەشت.

قاسم دکھنیت و بیڑیت: بهیله حسیاچ.. بهیله، رهبه‌نی ترسیا و دیمی وی و هکو
لیمقویں لتهات.

سھیام دیئرٹی: ئہز ناھیلم.. هہتاکو بھرسقی ددھت.

قاسم دیزته غهسانی: دی باخثه.

غهсан دېیزیت: هەلەت.. ئەقە خەنخەرە.

قاسم ههوار دکهت: ب راستی.. سهیدا رهوشنهنیره.

صهیاح دیئرته غهسانی: دئ کپی؟

غهسان دیئریت: ما دئ چ لیکه؟

صهیاح دیئریت: ئه و زهلامی خنجهرهک نه بت، ب پهړهکی پیقارزی نا ئینیت، دفیت تو بیبه زهلام.

قاسم دیئریت: دئ دئ صهیاح!.. ئاخفتنا ته شهکره. هه رکسکی ل گهړهکا مه برثیت، فهره بی زهلام بت. ئهم ژی نهه.. دئ وی فیر کهین کا دئ چهوا بتنه زهلام.

قاسم زلههکا ب هیز ل روویې غهسانی ددهت و دیئریت: دئ تو ژی زلههکی ل روویې من بدہ. ئهوي زلههکی ل ته ددهت يان ل ته نهدهت، دفیت تو زلههکی لی بدهی، نه خوه ب دیواریقه ب نووسیني.

صهیاح ژی تف دکهته غهسانی، لئی غهسان چ ههولین خوه لفاندنی ناکهت و تفی ژی ژ سهروچائین خوه پاقېز ناکهت.

صهیاح ژکهربېه لئی دکهته قیزی: دئ د خوه بلغه.. ههی صهیې پیس، ما تو ژی نه خوین و گوشتنی؟

قاسم دیئریت: خوه نه و دستینه.. صهیاح، ژ بلی کاغهزان و کتیبان چ تشتنی دئ لبن جلکین ویله نینه.

صهیاح خنجهرا خوه دادوهشینیتے سینګی غهسانی و را دکهته، خوینه لف دیت.

قاسم ب ترس دکهته ههوار: بهیله.. صهیاح، دئ کوژی.

خنهنجهرهکا دی د داتتى، غەسان ھەولددەت کو دەقى خنهنجەرى بگريت و نەھىلىت بگەھته لەشى، لى دەقى خنهنجەرى دەستتى وى كون دكەت و نەچار دىيت کو بەردىت. گەلەك ب لەز و ل دوييف ئېك چەندىن خنهنجەران لېدىت و دىوار ژ پشتا غەسانى ۋەپسىت، غەسان دەھلىسىت و دكەفته سەر عەربى، ب دەنگەكى مىشت ژ خوين و ئىشانى دىگوت: ئاخ.. ئاخ.

صەياح يى بىنەلمايى بۇو، ب رەخ غەسانىقە د روونىت، قاسىم لى دكەتە قىزى: دى چ كە؟ ھلو.. دا ب رەقىن.

صەياح بىشىا غەسانى دىگريت و بۇ پاشقە دكىشىت، غەسان دكەفته سەر پشتا خوه و حەفكا خوه بۇ دەقى خنهنجەرى نەھىلىت.. ب لەپىنەكى دلەرق و ب ھىز، ئەو خنهنجەر سەرەت غەسانى ژسەر لەشى وى ۋەدكەت.

ل وى دەمى، غەسانى ئالايىكى رەش راكر و ب ھەواركى داخوازا ئافى كر.. دكە غار، داكو بگەھته وان زەلامىن ئالايىن رەش راكرىن.

*

کوما به رخکا

هژماره کا زه لامین گره کا سه عدی ب سه رسور ماییفه هیف د کرہ عهیشا یا کهچا عهبدولا چه لهبی، چونکو عهیشا ب سه ربلندي و بی عهبا د مهشی، ژ بلی هیزاره کا دوو ره نگ، ره ش و سور، چ دی ل سه رسه رسی وی نه بورو.

دهمی عهیشا ل پیش چافین وان غهواره بوروی، ب تھھمی سه رسین خوه د هژاندن. خونه رازیکرنه کا دزوار خوه ل سه رسی دا. هیشتا شهقی نه دادای همیا خوه د مala شیخ محه مه دیفه قوتا و دهستنی وی یی پیروز ما چیکرن، ب ئه قینی و پر ب چریسہت سهح دکرنہ ریھین وی یین سپی و دریز، پاشی ئیکی ژ وان به حسی کریارا عهیشا یا کچا عهبدلا چه لهبی کر، شیخ محه مه دی ب حهیرینفه گوت: ئه قا هوون نبیشن.. ئه ز باودر ناکهم، عهبدلا چه لهبی مرؤفه کی باش و ئولداره، چ نفیز ژی ناچن.

راسته دهمی نبیشن ستری ب گولاوھ چی دبن.

زه لامه کی ژ وان ب ده نگه کی شکه ستیفه گوت: شیخ.. ئه م چ بکھین؟ مه شیره ت بکه.

شیخ محه مه دی گوت: دگھل بابی وی یان برایی وی با خفن.

ل روژا پاشتر ئه و زه لام دگھل برایی وی یی که نج ئاخفتن و گوتتن کو خویشکا وی یا هاتییه دیتن، بی عهبا ل کولانی د مهشی، ئه وی که نج لی فه گراند کو

خویشکا وی یا بسویه قوتابی ل زانکویین و نه یا بهره‌فزه کو ب عهباشه بچیته زانکویین.

گوتنی: هه‌می خه‌لکن گه‌ره‌کن ژ کریارا خویشکا ته، نه درازینه و هه‌می ژنکین گه‌ره‌کن عهباشه راکهن.

وی گوتنی: مایی خوه د ژن و کچین خوهدا بکهن، ئوو عهیشا خویشکا منه.. نه یا ودیه.

ژ نه دل و ب کهرب، خوه ژئی دانه‌پاش.. چونکو گهنجه‌کن سهربه‌ردايه و هه‌میا پیکله بپیاردان کو دگل بابی وی باخفن. لئی بابی پیره‌میر ب گله‌ییشه گوتنی کو وی که‌چا خوه ب باشترين ره‌وشت یا پهروه‌رده‌کری و وی باودری ب سنج و رهفتارا وی هه‌یه. هروه‌سا ب پیترانکیشه گوتنی: ئه‌گهر ئیکا ده‌همن پیس عهباش راکه‌ت، ما دئی پاقژ و شه‌ریف بیت؟

ئهو زه‌لام بوغومین، ئیقشاری ل مala شیخ مه‌مهدی خرفه‌بیون و ئه‌ف سوچبه‌تا بسوی بوقه‌گیرا، ب خمه‌ه سه‌ری خوه هه‌زاند و ب دنه‌گه‌کن هیندی گوت: ل فئی دوماهی یا زه‌مانی.. ژنک عهباش نا راکهن و ب سه‌رکولی ل جاددا د مه‌شن، جلکین زه‌لامان دکنه به‌رخوه.. مرۆڤ نه‌شیت زه‌لام و ژنکا ژیک جوداکه‌ت.

شیخ مه‌مهدی سه‌حکره بانی و ب دنه‌گه‌کن مشتى هیقیقه گوت: خودی وو.. تو مه ژ وئی رۆژا رهش ب پاریزی.

هه‌می زه‌لامین ل ویری د بن لیقایقکاشه گوتنی: ئامین.

زه‌لامه‌کنی ب گرداریشه گوت: ژن بونه‌وهره‌کن گه‌نییه، ئه‌گهر سهربه‌رداي بسو.. دئی بیتە ئه‌گه‌ری خرابیی و گه‌نیبوونی.

زهلامهکی گوت: ئەگەر مە ئەقروکە خوھ بىدەنگ كر، رۆژهك دى ھيىت ژنكىن مە زى
دى وەكۇ عەيشتايى لى هىن.

شىخ مەممەدى گوت: ئەز مەرقەتكى پىرم، ئەگەر نەھۆ يى ساخ بىم، سوبە دووسوبە
نامىنىم ساخ، ئەگەر ئەز قىنەفتىي مام، ھەفتىيىا ھيىت نامىنىم، ئۇ ئەگەر قىنەيىقى
ئەز بىمىن، ھېقا بەھيىت بىيت نەمىنىم.

زهلامهکى گوت: خودى زىيى تە درىزىكەت.. شىخى مە.

زهلامهکى دى گوت: خودى تە بەھىلىت، تو رۇناھى يى مە و يَا گەپەكا مەيى.

شىخ مەممەد پىنھە چوو گوت: كەس نەشىيت ژەرنى بە رەقىت، ھەر بونەورەك ب
ەرنى يى حۆكم كرييە، من زىيى خوھ يى برى و ھەر پىنگاڭەكا بە ھاۋىزىم من ژ
گورى نىزك دكەت، مەرقۇنى ئاقلى ژى د قىنەوشىيدا پۇيىتە نادەتە كارىن دۇنياىي و
خوھ بەرھەف دكەت كو وەغەرى بېھتە زيانا دۇوو، زيانا نەمر و بىن دوماھى.. لى
پەيغا راستىيەن ئەشتىت بەھتە گوتىن، عەبا بۇ ژنكى پاراستنا وىيە و يَا زەلامىيە ژى،
ئەگەر ژنك عەبائى نە راكەن، ھزر بکەن دى چ قەۋومىت، لەشى وى ھەمى دى يى
ئاشكرا بىت، ئەگەر زەلامهکى سەحکرى دى شەيتان لى موسەلەت بىت و دى ۋەلى
كەت كو حەز ژ زنایى بکەت.

كۆخكەكا درىز شىخ مەممەد گرت، دەمنى كۆخكا وى راۋەستاي، گوت: كورىن من..
براين من، ئەۋى خوھ ل سەر خرايىي بىدەنگ كەت، ھەر وەكۇ خرابى كرى، وى
بکەن يَا هوين دېيىن دروستە، خودى ھارىكارى وە بىت.

زەلامان دىاقبەرا خوھدا دانوستانىدەك كر كا پىندىقىيە چ بکەن، ل دوماھىيىن گەھشتەنە
وى بېرىيارى كو ئەشتىت خىزانان چەلهبى ژ گەپەكا خوھ دەرىيەخن و بکەنە دەرى.

رۆژا پاشتر، دەمى عەيشا د زڤريقە مال، سى گەنجان رىكا وى گرت و ئىكى ژ وان
پرسىيار كر: نى كىفە چى؟

عەيشايى ب ئەنى گرىيىقە گۆت: ئۇو تو بۇ پرسىيار دىكەي؟

ئەوئى گەنج گۆت: ما پرسىياركىن قەدەغەيە؟

عەيشايى گۆت: ئەز نى چەمە مال.

ئەوئى گەنج گۆت: مال نا رەھىت. تو چ دىيىشى ئەگەر دىگەل مە بەيى؟

گەنجى دۇوئى گۆت: سەحکەمە.. مە ھەر سىكَا، ھزرا خوه بىكە كا نى چەند خوشىي
دىگەل مە بەيى.

عەيشايى ژكەربىقە گۆت: شەرم بىكەن.

گەنجى سىيى گۆت: تو بۇچى تورە بۇوى؟ كا خەلک چەندى دىدەتە تە، ئەم ژى نى
پارىن خوه دەين و ھېشتا پىترا.

عەيشايى گۆت: ھەما ھوسا ھوين دىگەل كچەكاكا گەرەكاكا خوه دئاخقىن؟!

گەنجى ئىكى گۆتنى: تو كچەكاكا گەرەكاكا مەيى؟! ئۇف! مە ھزر دىكەر تو يى بىيانى يى،
كچىن گەرەكاكا مە جلکىن وەكى يىن تە ناكەنە بەر خوه.

گەنجى سىيى گۆت: ھەۋالىنۇ ئەفرۇكە بەھىل، ئۇو نى ھەر سوبابەي بىيىن، وى بېقىت
يان ژى نەقىت، نى ھەر دىگەل مە ھىت. ھەر سى گەنج ژعەيشايى دۈوركەفتىن و
حىلىخىلا وان يى كەننەي بۇو.

عهيشا ژى بلهز زقرييە مال و پشتى بلند بىردا گرىي. برايىن وى دايكى داينىخستى، ئىكسمەر
هلا ژور ب دەنگەكى بلند بىردا گرىي. برايىن وى دايكى داينىخستى، ئىكسمەر
هاتن و گەھشتنى، پرسىيار ژىكىن كا چ لىيە.. چىرۇك ھەمى بۇ ۋەگىردا و برايىن وى
ئىكسمەر ژ مال دەركەفت. دىت ئەو ھەرسى كەنج ل نىزىكى مala وان د راوهستايىنە
حىلىخىلا كەنیا وانە، ژ كەربە خوه ژى نىزىكىر ولى كرە قىزى: ما ھوين شەرم
ناكەن؟ وە بوجى رىكا خويشكا من گرت بۇ؟ ماوه خويشىكىن نىن؟!

گەنجهكى گۇتى: هش بە.. كەسەكى وەكولەت يى بى بها، نابىت بەحسى خويشىكىن
مە يىن پاقۇز بکەت.

برايىن عهيشايىن ھيرشكەر وى گەنچى و زللهەكا ب ھىز لىدا، ئەوئى گەنجى پشت و
پشت چوو، كىركەك دەرىختى. برايى كارى خوه كر كو خوه لى بىدەت، لى ھەر
دۇو گەنچىن لى ئەو گرت و نەھىلا بىلەت، سىنگى وى بۇ ئارمانجا دەقى كىركى.

لەمى رۆز ئافا بۇوى و رەشاتىيا شەقى داداي، زەلامىن گەرەكا سەعدى ل پشت
شىخ مەممەدى رىز بىعون، پر ب ترس و ئۆلدارىيە نېقىزى خوه يى عهيشا دىكى، ل وى
لەمى ژى.. خىزانان چەلەبى كراسىن بەھىي د كرنه بەرخوه.

*

ئەوی روونشتى و ئەوی ژپىرۇشە

شەنھەرى ل خوارىگەھەكى يىن روونشتى بۇو، گوشتنى مريشكال سەر پەلەن ئاڭرىي
بىيى بسوژىت ھىدى ھىدى د برازىت. ھەر پارىيەكى ھاشىتبا د دەقى خودا و جوى با،
دا خۇشى و كەيفەكا بى سۇور بۇ چى بىت و ھەست نىك كو بى شاپەر يىن ل
ئاسمانەكى فرەھ د فرېت.

ژىشىكىيە، پولىسان چوار دەوردا و ب دەنگەكى ھشک فەرمان دايىن كو بى ھېچ
بەرگىرىيەك دگەل واندا بچىت. گەلەك ھىقى و رجا زى كرن كو بەيلەن خوارنا خودا
يا بەيانى وئى داي تەۋاڭكەت، لى نەھىلا و ئىكسەر دگەل خود گەھاندە نىزىكتىرين
بنگەھى پولىسان.

دەمى شەنھەرى ئەو كەسى وەكىو بەرپىسان دىتى، ھەر دەملەست لى كرە قىزى و
گۇتى: بۇچى ئەز گرتىمە؟ ئەز نە سىخور و نە دز و نە جەردەچى و نە دزى
دەولەتىمە، ياخويایە و دوست و دوزمن ھەمى دىزانن كۆ ئەز دەھمى ژىيانا خودا
نەبوويمە ئەندامى چ پارتىن رامىيارى و ئەز حەز ژ سىياسەتى ناكەم.

تۈيىزىنەر: ھش بە و خود ب ئەدەب يىلخە، وە ل مە نەكە كۆ تە فيئر كەين كا دى
چەوا ب ئەدەب ئاخىنى، ھزر نەكە كۆ نوانىتا تە بۇ رۆلى بىكۈنەھىن و سەتەملىكىنى،
دى مە د سەردا بەت، ھەر رۆز ئەم سەدىن وەكى تە دېيىن.

شەنھەرى: ب راستى ئەز بىكۈنەھەم، ئەز نموونەيىن كەسى باش و شەرىفم.

تۆیژینەر: ما تو نه هەفرکى عەشیرەتا "سەلامان" ئى.

شەنھەرى: ئەقە ھەلويىستەكى پىزانە ل نك من، ئەز حەز ژ ۋى عەشیرەتى ناكەم، لى ب ھزرا من ياسايىچ مادىدە تىيىدا نىنن كوشيان و نەفييانا مەرقۇنى دەسىنىشانكەت.

تۆیژینەر: ما تو نزانى ئەق عەشیرەتە پېشىدا رېيمى دىگرىت و مادەم تو حەز ژى ناكەمى، ئەقە رامانا وى ئەوه كوتۇ حەز ژى رېيما حوكىدار ژى ناكەمى.

شەنھەرى: ئەقە بەلايەكا مەزىنە، ئەز دانپىستانى دەكم كوم من ھاي ژ ۋى خالى نەبۈوئى، لى سوزى دەدەمە وە كۆز ژ نەفۇ پاشقە نەفييانا خود ژبۇ عەشیرەتا سەلامان بەھىم و ھەركەسەكى وى عەشیرەتى ژ دايىك و باپى من خۆشتىقىت بىت.

تۆیژینەر: گۆتنىن ھندەك ۋەگۆ يىن باوهېلىكىرى ل نك من ھەنە، خوييا دەكەن كوتە سوينىخوار بۇو، سەد زەلامان ژ وى عەشیرەتى بکۈزى، تو چ دېيىشى؟

شەنھەرى: ئەعوزو بىلا! پرسىيارا من ژ خەلكى بىكە و دى زانى كوتەنە گۆتكۈتك و درەۋىن غەرەزىارن، گەلەك ب ساناهىيە ئەز ۋان گۆتنى ب درەوە بېرىخىم. يائىكى من چ شەمشىر نىنن، يا دووئى ئەز يى زەعىفم و نەشىم مىشەكى ژى بکۈزم، ئەقىدا دى چەوا شىم سەد مەرقۇان كۈزم، يا سىيى ژى ئەز ھۆزانقانم و ھۆزانقان ھەردەم يى ھەست نازك و بىلەرمە، حەز ژ خوينى و خوينىزىتنى ناكەت.

تۆیژینەر: ئەقە خەبەرەكى نوى بۇو بۇ من، تو ھۆزانقانى يان ژى تو ترانا دەكەى؟!

شەنھەرى: ھۆزانقانم و تو د شىي پرسىيارا من ژ ھەر ئەندامەكى ئىكەتى يائىبيان بکەي يان ژى پرسىيارا ھەر ئىكەتىيەكى ئىبيان بکەي، ئەز ھۆزانقانم و ھۆزانقانەكى ب ناقۇدەنگم، من ھەلبەستەكى گەلەك ب ناقۇدەنگ ياخى ب ناقۇ "لامىيە العرب".

ئۇو ئەگەر ئەز ھاتمە زىندا نىكىن.. ئەز نەشىم باشتىرىن كىتىبا خوھ يا ھۆزانان تەفافىكەم كو ھەمى يا تەرخانكىرييە ژبۇ پەسەنكرنا باشى يىن دەولەتى.

تۈيىشىنەر: بىروستى ناھەرۇڭا كىتىبا تەل سەر چىيە؟

شەنفەرى: كىتىب ژ سەد ھۆزانان پىكى دەھىت و ھەر ھۆزانەك مەدىھىن بەرپەرسەكى دەولەتى دكەت، ژبۇ رېقەبەرى ھۆزانەك و ژبۇ بىرىكارى و ھزارەتى ھۆزانەك و ژبۇ وەزىرى دوو ھۆزان و دەھ ھۆزان بۇ سەرەتكى وەزىران و ئىك بۇ لەشكەرى و ژبۇ سەرلەشكەرى ژى ھەفتى ھۆزان يىن تىدا.

تۈيىشىنەر: ئۇو سەرەتكى دەولەتى؟! خۆرى بەھىلىت.

شەنفەرى: ئەز دى يى خائىن بىم ئەگەر وى ژىير بىكم، لى من بىت كو نە د جەنى خودا يە بەحسى وى دگەل بەحسى فەرمانبەر و خولامىن وى بىكم، ئەو دى بابەتى كىتىبا من يا دووئى بىت كو ژ ھزار ھۆزانان پىكى دەھىت و ھەر ھۆزانەك مەدىھىن پىشكەكا وى دكەت.. ھۆزانەك ژبۇ پەسەنكرنا بىانىن وى و ئىك ژبۇ دەقى وى و ئىك بۇ سەركەفتىن وى د شەراندا و ئىك ژبۇ دەقى وى و ھۆزانەك ژبۇ پىي راستى و ئىك ژبۇ پىي وى يى چەپى.

تۈيىشىنەر: ھەقبەندىيىا تە دگەل ئەۋى دېيىزنى (تابط شرا) چىيە؟ ھشىار بى قى ھەقبەندىيى ل دەف من ماندلا نەكەتى.

شەنفەرى: نە.. نە، ئەو ئىكە ژ ھەۋالىن من.

تۈيىشىنەر: ھندەك گرۇڭ ل بەر دەستى مە ھەنە، كو ئەو د رېكخىستنەكَا نەيىندا.. رېزى دەولەتى كار دكەت.

شەنفەرى: ژ ئەڭرۇ پېقە، نە ئەو ھەۋالى منە و ئەز چ جاران دگەل نا ئاخىم.

تویژینه‌ر: نه خیر، بلا بمنیت ههقالی ته و ههر رۆژ لئی بینی، لئی ئەگەر تو ژ دل وەلاتپاریز بی، ئەركى تەیە کو راپورتەکى ل سەر ھەمی لەین و ئاخفتىن وی و ناقین وان كەسىن ئەو بىبىنیت بۆ مە بلند كەی.

شەنفرى: ئۇو ئەف راپورتە، تە رۆزانە دېیت يان ژى ھەقىيانە، تە ب ھۆزان دېیت يان ژى ب پەخشان بنقىسم.

تویژینه‌ر: كا چەوا تە بېتىت وەسا بنقىسە و وەسا پىشكىشىكە، يا گرنگ ئەوه پىزايىنین مفادار بۆ مە ھەميا تىدا ھەبن.

شەنفرى: ئەز بھايى بەرھەمىن ئەدەبى دىزانم ئەوين روزنامە و گۇفار و تىلەفزىيون و رايىق دەته نقىسەران، لئى ئەز بھايىن وە نزانم.

تویژینه‌ر: تو وى بنقىسە ئەوا ئەم و وەلات ژى د رازى بىن، ئەوا بلى تە پى خوش.. لئى وى دەينە تە.

شەنفرى: دى چەوا دەنە من، د ناڭ وەلاتىدا يان ژى ژ دەرقەي وەلاتى، ئۇو دى ب چ رەنگى پارەي بىت؟ دى ب دولارى بىت يان دى ب جونەيھا ئىستەرلىنى بىت، يان ژى دى ب ماركى ئەلمانى بىت.

*

نانی هشک

ئەو بۆ ماوهىيەكى درىز بۇو، عەباس ھەر ل كولانا دىگرىيا، ھەمى دكаниن فروتىا
نانى د دەرگرتى بۇون، ئەقە بۆ ماوهىيەكى درىزە گەنم نىنە و ئەردى زى بەرسە
ھەوارىن مەرقان نەدا.

عەباسى دىت زارۋىكەك يى ژ مالەكى دەرىكەۋىت و نانەكا ھشك و رەنگ سېپى يَا
قى، عەباس حىيرى. راوهستىا، شت ما ل جەن خۇھ و بەرى خۇھ نىدا وى زارۋىكى
و پاشى ھىرشكىرى، خۇھ ل نانى دا و ژىھىستى وى ئىينا دەر و ب غارىدان رەقى،
قىزىيەكاب ترس ب دويىق ۋېبۇو.

عەباس ھاتەقە مال، دەرى ژۇورا خۇھ ب موكىمى ل دويىق خۇھ گرت و پاشى
رۇونشتە سەر لىيغا تەختى، ژ وەستىيانى بىيەنا لى چىبوسى، لى ھەر چاھىن وى ژ
نانىقە نابن. تېلىن وى ب دلوڭانى دەست كرە نانى و بىيەنا نانى ھەلكىشا، دى ب
پىچەك ئائى تەركەت و دى بىيەنەكى خۇھ لى گرىيت ھەتاکو جارەكى دى نەرم
دېيىتەق، ھينگى پرت پرته دى خوت.. ھەتاکو تەمام دەكت.

ژىشىكەكىقە عەباسى گوھ لى بۇو كۆ ئىككى ل دەرگەھى وى دەدت، خۇھ كرە
قورمچىك و بىيەنا خۇھ چىكىر، دەستىن وى نان گرت و لىدان يا بەرىدەوام بۇو.

دەنگەك ھاتە گوها: عەباس.. عەباس.

ئىكىسەر عەباسى خودانا دەنگى نىاسى، لى ب خشىمى پرسىيار كر: كىيە؟

- ئەز لەيلامە

ئۇو لەيلا نوتاما وى بۇو، كچەكا جوان بۇو، يا زهر و نامائى بۇو، حەز ژ بىيىنگىيى
دكىر، بەرى چەند ھېيقەكا دايىابىن وى مريئە و ژھينگى وەردە ل مالا عەباسى دىشىت.
عەباسى گەلەك پى نە خۆش بۇو كو لەيلا حەز ژ برايى وى يى مەزن دكەت، ئەۋى
چۈويە بازىرەكى دوирى بۇ خوه ل كارەكى دەگەرىيەت.

عەباسى گوھ ل دەنگى لەيلايى بۇو يا دېيىزتى: دەرگەھى ۋەكە.

- ھەرە.. نەكۆ دايىكا من تە بىيىنت.

دايكى رى ھەرددەم ياهشىيار بۇو، نە د ھەيلا عەباس نىزىكى لەيلايى بىيت، ھەرددەم
عەباسى دەقىيا كو بىيىته با و لەيلا وى ب ھەلکىشىت داكو دناف ھەر خانەيەكىن ژ
خانە يېن لەشى وېيدا جىنگر بىيت. لەيلا رى د ترسىيا و كەربوکىنەكا دىۋوار ژ چاھىن
وى د بەشى.. ھەروەكۆ عەباس گايىكە و دى ھېرىشكەتى و ب شاخىن خوه نى زكى
وى لەپىنت.

- دەرى ۋەكە.

عەباس نىزىكى دەرگەھى بۇو، رووپىن خوه ب دارىقەنا بىيى كو ھەولەدت ۋەكەت.
ھېشتتا نان رى دناف دەستىن وى دا بۇو.

جارەكى دى لەيلايى دەرگەھ قوتاڭە، گازىكىرى: عەباس.. عەباس.. دەرى ۋەكە.

- ھەرە .. نەكۆ دايىكا من تە بىيىنت.

- دەرى ۋەكە.

- تە چ لەپىت.

- دایکا ته نه ل ماله؟

عه باسی ب خوشی ئاخینکەک راهىلا و لهىلايى ب دهنگەكى لەرزو كىفە د گۇتى:

- دەرى قەتكە.

- تە چ لقىت؟

- من لقىت تە بىيىم.

- تە چ ژ من لقىت؟

- من لقىت بىيىم ژوور.

- ئەز دەركەھى ۋەناكەم.

- ئەز يَا برسىيمە.

- ژوورا من نه سىتىركى ئاهىن خوارنىتىه.

- من نان دىت.

دەنگى عه باسی ھشكتىر لىتەت: نان.. نانا منه.

- ئەز يَا برسىيمە.

- نان نانا منه.. ملکى منه.

- پىچەكى ژى بده من.

- ب برسى بمرە.

بیهنه‌کی لهیلا بیدهنگ بwoo، پاشی ب دوودلی گوتی: ما تو حهز ژ من ناکهی؟

- خو پاریه‌کی ژی نادمه ته.

- ما تو حهز ژ من ناکهی؟

- من تو نهقی؟

جاره‌کا دی بـو بـیـدـهـنـگـی و پـاـشـیـ لـهـیـلـیـ بـ رـهـزـیـلـیـ گـوـتـیـ:

- ما ته پـیـچـهـکـ ژـیـ ئـهـزـ نـهـقـیـ؟

- ئـهـگـورـ منـ نـانـ دـاـ تـهـ، دـىـ چـ دـهـیـهـ منـ؟

- دـىـ نـانـیـ دـهـیـهـ منـ.

- دـىـ نـانـیـ هـمـیـنـ دـهـمـهـ تـهـ.

- تـهـ چـ لـفـیـتـ دـىـ دـهـمـهـ تـهـ.

عـبـاسـیـ کـرـهـ قـیـرـیـ: منـ چـ لـفـیـتـ دـىـ وـهـ لـ تـهـکـهـمـ.

- دـهـرـیـ قـهـکـهـ.

- تو دـزاـنـیـ منـ چـ ژـ تـهـ دـقـیـتـ؟

- دـهـرـیـ قـهـکـهـ.

- دـىـ تـهـ مـاـچـیـکـمـ.

لهـیـلـاـ ياـ بـیـدـهـنـگـ بـwooـ.

- دى کراسى ته درېنم.

لهيلا يا بى دەنگ بۇو.

- دى تە خۆم.

لهيلا يا بىدەنگ بۇو.

- تو نايىزىيە دايىك و برايى من.

- ۋەكە.. ئەزا برسىمە.

عەباسى دەرگەھ قەكر و لهيلايى بلهز خوه د ژوور قوتا و ئىكسەر چاقىن وى مانە ب وى نانىقە، ئەوا دىدەستى عەباسىدا، ئىكسەر نان دانا پشت خوه و خوه ژ لهيلايى نىزىك كر، لهيلا پاشقە چوو گۈتى: جارى ل بەراهىي نانى بده من.

- ئەز نا دەمەف تە، بىيت بىكىيە قىزى يان ب رەقى.

- ئەز نارەقىم.

- دى پاشى نانى دەمە تە.

لهيلايى ب بەرىخودانەكا مشتى هيقى و رجا سەحکرى و گۆتى: نانى بده من.

تبلىن عەباسى ب نانىقە موكتىر لىهاتن، ھەستىپىكىر كو ھىزەكاكا سەير يا دگەھىن ويدا، گۆت: دى دانمە سەر مىزى، پشتى تەمام دىيىن بۇ خوه بىي.

عەباس ب نك مىزىقە چوو، نان دانا سەر رەسىمىن مىزى و زقريقە نك لهيلايى.. ل بەرامبەرى وى راوهستا و ھەردوو پىن خوه قەكرن، ب كولب ھىف نكىرى.. ئەقە لهيلايى، چەند خەم و ئازار يىن ژېر وى ۋەجۇوين، گەلەك جاران د خونىدا دىيت

کو شهقهکی بین دایک و برایی خوه سهر ژی دکهت و د لیوانکا نافمالیتا ټېشیریت،
دакو بهیت و لهیلا یا نفستی ب هردوو دهستین خوه یېن خوینهلو همیز کت.

عهباسی هیرشکره لهیلایی و هردوو دهستین خوه د نافتهنگا وئی ئالاندن، لئی
لهیلایی خوه نه رازی دکر ههتا و هلئی کری کو بەردەت، ئەنیا وی بۆ گری، ئۆر ژ
کەربە گۆتى: ئەز نانى نادەمە تە.

لهیلا ب دووبلی و شەپرزهیفە ل بەرامبەر عهباسی راوهستا و پاشی خوه نیزیک کر
ھەتا پیچە نووسیایی، جارهکا دی دناف دهستین خوهدا قورمچاند، روویی وئی و
پرچا وئی و حەفکا وئی بلەز ماجی دکر و پیکەتە دریز بونە سەر رائیخى، هەردووک
پیکەتە روی ب روی دریز بون و پیکەتە نووسیای بون، دەقى خوه ل سەر لیقىن
وئی قەپاتکر، ئیکسەر تامەکى عىلنجى ئینانە لهیلایی، تاما تویىتنى، چەند دەقى خوه
ژی قورتالكەت.. لئى دەقى وئی ب توندى ما بۆ ب لېقا وئی ياخوارىفە، بەرە بەرە
لهیلا دگەل ۋى تامى راھىت و حەز دکەت کو ئەڭ تامە ھىشتا پتر با.

کېرکەکا د کویراتىن وئى دا چاندى دلى وئى خوشکر، نان دى بۇ وئى بىت، لى ئەو
دئى دگەل عهباسى ب نىقى كەت، ھندهك ھەستىن رەق و دژوار بۇ چىيۈون و كرە د
ترسەکا زەرقىدا، ب دەنگەکى ھىدى و د گەورىيىدا مای گۆتى: رابە.. دى كەمە قىزى.

- بکە قىزى.

عهباسى تامكەرە تاما لیقىن نەرم و تەر، د وى دەمیدا سترانەك رژىيا ناڭ دەمارىن
لهیلایي.. سترانەك يَا بى پەيف، ب سەھلىقىيەكاكى كويىشى، ئۇ دەمى دەقى وئى
گەھشىتىيە مەمكى وئى، بەفرا سار د گوشتى وىدا مەشى و رۆزەكاكا ھافىنى يَا پېر
ھەلات، دلوقانىيەكاكا گەرم بۇ چىيۈو، ھەست پېكىر کو عهباس كورى وئىيە، حەز دکر
شىر ژ مەمكىن وئى بەھىت و بچىتە دەقى.

گوه لیبوو عهباسی بیزتى: چاھین خوه ۋەكە.

چاھین خوهەكىن و سەحکرى، بەریخودانەكا مشتى خۆشى "بەریخودانَا چاھین وئى.. كوتىكەكا پى شاپەرە" تامەزروويا عهباسى بۇ دىتنا لهشى وئى يى رويس زىدەتلى دەھات.. ھەروھەكۈ ئاگرەك ب دارىن دارستانىيە دېچىت. دەستىپىكىر جلکىن وئى ژېھر كىن، خوه نەرازى نەكىر.. ھەروھەكۈ زارۇك خوه تەسلىمى دەستىن دايىكا خوه دىكەت، جلکىن وئى يىن ژ ناڭدا د پىس و كەقىن و بېرىاى بۇون.

گوشتى وئى يىن سېي ب رويسى ديار بۇو، رۆزا لهشى د تەيىسى و دەستىن عهباسى كەھشتەنە قىرىلەكاكەسک ياكى گەيدانا پرچى، ۋەكەر و پرچا وئى ب گۈزۈچى دالەقىا و شەقا پرچى نگەل رۆزا لهشى تەر تىكەلبۇون.

عهباسى گۆتى: من همبىزكە.

دەستەكى خوه، د بن حەفكا وى را بىر و ب تېلىن دەستى دى گوشتى تەھىلا وى لەڭفاشت.

عهباسى گۆتى: بىزە من.. كو تو حەز ژمن دىكەي.

- ئەز حەز ژ تە دىكەم.

- بىزە من.. بىلدارى من.

- بىلدارى من.

- من ماقچىكە.

لەيلابىن ب لەز و ل بويقە ئىك ماقچى د كرى، عهباس كەفته دناف جىهانەكاكەرم و د دەستىن لەيلابىدا، ھەولدا كو يى زال بىت، گازى ھەمى ھىز و برسا خوه ياكەقىن

يا لهشى لهيلايى كر، لى هەر ما بېھىز و نەشىيا بىيىتە زەلام، پىن ھەسپا كو ئەو بونەوەركى زەعىف و بېھىزە و ب تەنگەزارى يى لەرزيت. لهيلا يا درېز كرى و ب رەخقە يى پىتشە نۇوسييى بۇو، چاقىن وى لىگرتى بۇون، وەسا ھزر كر كو يى گوھ ل دەنگى كەركىن گايىن ئازراندى بىيت، ب خۆشى و دەف ۋەكى چاھەرى ما، كو گايىن ئازراندى بگەهن. عەباسى ھەست ب شەرمىنىي و سەرسورمايىن كر، سەھكىرە وى مىزرا نان ل سەر، دەمەن دەست نىركە گوشتنى نەرم.. وەسا ھزر نىرك كو ئۇ نان يى ب ئاڭى تەركىرى و بىهنا وان زەقىيا يى ژى دەيىت، ئەوين پەلا بارانى كەفتىيە سەر.

شەلەزانىيىا عەباسى زىدەتر لىھات و گوھ لى بۇو كو لهيلا.. ھىدى يى بېئىشى: "لدارى من .. لدارى من".

پىتە پىتشە نۇوسييىا و شەرمىنى يى ژى زىدەتر لىھات، سەرنجراكتىشىيا گوشتنى نەما و عەباس ژى نەشىيا خوھ پىتە بىرىت، ب لەپەنەكا ژىنسکافە خوھ ژەنەر لەشى وى قورتالكىر و شت رابۇۋە، نان ژ سەرمىزى راڭر و ئىكىسەر قەستا دەرگەھى كر.

لهيلا شىيا خوھ ب پىن وېقە بىرىت.. لى عەباسى پىنهنەكا ژ حىل لىتىا و ب زكى كەفت، كەفتە سەر پىشتى و ب رويساتى دىنالى.

عەباس ژ ژۇورى دەركەفت و ب غار ژ لىوانكا مال ژى دەرباز بۇو، دەرگەھى ژ دەرەقە ۋەكىر و ژ حىل دائىيختى، ب غار د كولانكادا دچوو ھەتا ژ مال دويير كەقتى، پاشى راوهەستىيا و پالا خوھ دا بىوارەكى ئاخى و تېلىن وى ب موڭمى ب نانىقە د شىدیا بۇون.

*

نه لهه

بهري سالهکي، بابي من يى مرى و نئفه ئهز دى چمه سەرەدانى، د ناف گورپىن سپىدا يى راوهستىيايمە و ترسى و خەمۆكىنى و شكەستنى ل خوه نيار نكەم، ب دەنگەكى كۆلەيى فاتحى ل سەرگيانى وى دخوينم، من گوه لى بىت ب تورەيىقە ل من دكەتە ھوار: كورو شەرم بکە.. جىكارا نەكىشە.

شەپرژە دېم، جىكارى د ھاقمه سەرەرى دى و ل بن پەھنیا پىلاقا خوه د ھەرسىنم.. لى گازىكىرنا وى يى بەردەوامە و پرسىيار دكەت: ما تە ژن نەئىنان؟

ئهز ب سەرسورمايى لى ۋەنگەرىينم: ما دى بوجى ژنى هىنم؟

دېيىشە من: زارۆك جوانى يا ژيانا دونيايىنە.

ئهز ب مجدى و رکويى دېيىشمى: ئهز ژنى ناهىنم و من نەفيت بىمە باب.

ب تورەيىقە ل من دخورىت، ئهز ب ترانەقە دېيىشمى: باب خوه تورە نەكە، تورەبۇون بۇ ساخلمىيا تە نە باشه.

دەنگى وى يى تورە بۈويى دژوارتر لى دھىت، بلەز ژ گورپستانى د رەشم و ۋەنگەرمەقە مال، ل ويىرى من بلىهرا خوه يال سەر تەختى درېزكىرى دىت.. ھەرىوو چاھىن وى دنغانىدine، من ژى خواتى گورىن من بشۇت، لى ب ھىجەتا وەستىيانى داخوازا من ب جە نە ئىنا.. بىن كو دەستىن من ب رەجفن من سەرژىكەر، ئۇو من

روژ ژ ناسمانا رهقاند، ئەز ب تەنی مامە ل سەر روویی عەردى، خوینبەرەکا رەنگ رەش، نە دەھەك پى بىكتە ھەوار و ھەسپىن شەقا كورە پى لى دىن.

لەمى بۇوييە سېيىدە، ب تامەزرووپەي بەرەش گورپستانى چۈرمە، لى بابى من ھەر بىيىدەنگ ما، ئەز نەچار بۇوم ب پشت چەميايى و پىنگاۋىن وەستىيەي.. گورپستانى بەھىلەم، ل جادىدىيان مىينا زەلامەكى زەعىف د مەشىام.. ئەقىنىيەكى دىۋار بۆ مەزىقى و دەرىيائى د خوينبەرەن ويدا دەھىزى، لى پوليس.. ئەوئىن دىرى دەرىيائى و حەز ژ مەزىقى ناكەن، ئىتكى ژ وان رىكا من گرت و ب دەنگەكى ھشك و مجد گۆت: تو يى ئىهانا وەلاتى دىكەي.

ھەر دەملەدەست من زانى كۆ نە ب تىنچ زارقك ژ پوليسان د ترسن، ئۇو من ب دەنگەكى گۆتى، ھەمى ھەولا من ئەو بۇو كۆ لەرزىنا خوھ ۋەشيرم؛ ئەز...؟! من چ كرييە؟

- پىشتا تە، پىشتا تە ياچەميايى ژىپۇ سومعەتا وەلاتى نە يا جوانە، بىرسى و نەساخ ب تىنچ وەكۆ تە ب رېقە دېچن.

- لى ب راستى ئەز نەساخ و بىرسىمە.

- ھەي بى مەعرىفەت، تو دېيىشى كۆ بىرسى و نەساخى؟! ئەش گۆتنە تە ھېرشنەكى سوروسورا ل دىرى وەلاتى يَا تىيدا.

- بىبورن بىبورن.. مەخسەدا من ئەو نىنە ئەز ھېرشنى بىكەمە سەر چ كەسان.

ب تېلەكى درېئىش ئىشارەت كرە من و گۆت: ئۇو دېيمى تە؟

- دېيمى من؟! چ لېيە؟

- هیٺکه خوه د خۆبیکىرا، بىمئى تە يى بوغومىيە.. بوجى؟

- چونكۇ ئەز بىيّكارم.

- هش بە، ما تو جرعەت دىكەي رەخنى ل ياسايان بگرى؟

- ئەز؟

- هشش.. دەقى خوه بىگرە و ل بەر چاڭىن من نەمینە، هشيار بى ل سەر جابىدەيان نە مەشى.

ئىكسەر وەكى گيانەوەرەكى ترسىيائى و رەھىيائى، ئەز بەرەف مالفة چوووم، دارىن سەر جابىدەيان د زەر بۇون، تايىن داران د رويس و بى چويچك بۇون، چويچكان هېلىنин خوه يىن هېلاين و ب شەف ل مەلھايىن كار دىكەن.

ب رىفە من ژنکەك بىت پرسىيارا زارۋەكەكى دىك كا بوجى دىگرىت، زارۋەكى دىگۇتى: زارۋەكان ئەز يى قوتايم.

ژنکى دەستى خوه ب سەريدا ئينا خوار و ب دلوغانى گۆتى: نەكە گرى، ئەۋىن تو قوتاى، تو ژى بقوته.

كەيفەكى ئەز كىرم، ئەو ئەلهەيىن د مالىن ھەزارانفە دىزىت، رۆزەكىن دى بلند بىت و دى ئاسمانى بازىيرى ھەمىي ۋەگرىت.. لى كەيفا من دوم نەكىر و ۋەمرىيا، دەمىن پاشتى بىيەنەكى پوليسان ئەز كىرىم، چونكول سەر جابىي باوشكىن من د ھاتن، ئىكسەر ئەز برمە داڭگەھى، ل وىرئ قازى ژ من پرسىيار كر: ئەرى ب راستى باوشك دهاتنە تە؟

ل وی دهمی، رۆژ ژ دەرۋەھى دادگەھى چويچكەكا چەنگ زىرىئىن بۇو، باوشكىن من
هاتن و من گۆتە قازى: بەلى.. باوشكىن من د هاتن.

قازى ب دەنگەكى تنگشى گۆت: كەواتە.. تە چ نېيىت بخوازە.

من گۆتى للى من ناچىتە چ تىستان، ئەنیا خوه ب كەفيكەكا ژ حەريرى سېي مالشت
و حكمى خوه دا، پاشى دناف دەستىن ھەزمارەكا پوليساندا، مە ھۆلا دادگەھى ب
جە هشت، ترومېيلەكا مينا تايىتەكا دارى ياكەفن ل ھىشىا من بۇو، ئەز برمە بەر
لىقا رووبارەكى ژ ھەر ھەفت رووباران، ل وىرىپى چۈلىسان ئەز ب وەريسان گرىيدام و
دۇو بەرىن گران ب پىن منقە گرىيدان، پاشى ئەز ھافىتىمە د رووباريدا، ئىكىسەر ئافا
وی ئەز داعويرام و برمە بىنى.. دەف و چاھىن من د گىتى بۇون، من ھەولدىدا ھزرا
بازىرەكى بىكم ل بن ئاسماڭەكى كەسک و ھەيچەكا رەشدا د سۆت، دەمىن دەقى من
شىاي ھەوار كەت و گازى دايىكا من بىكتە، ئافىن ھەوارا وى خەندقاند و نەچار كر
كۆ بىيىدەنگ بىيت.. ئۇرۇ ھوسا ئەز بى بەھەر كرم ژ باوشكىرنى.. داكو بەھىلەم ھەر
رۆژ سېيىدى رۆژ ب ھەلىت.

*

کوں

د هسته کی زثر و بیهیز د تئردی را یئ ڦهشارتی بوو، تامه زرورویی رُوژی و بارانی و
بای و ئاسمانی شین بوو، د ماوی چهندین سالاندا هیدی هیدی خوه رادخشاندہ
سه لال، خوینا وی پیڻه هشک بیوو، ڙ ٿیشانه کا دژوار دنالی، لئ د سهر هندی را
د هست ڙ هولدانی بهندها هتاكو ڙنشكافه په ڦینه کا بچووک ل سهر تئردی
چیبووی، ئوو.. ڙی د هرڪفت، ب له په قوتی، گیا یه کی پیٽی یئ سهير و یئ تیر ب
روناهی و بای و دهنگان دیت، حه ز نکر تشتہ ک ه بیت تاریاتیا ئاخی ڙ بیری
بیهت، تبلین وی یئن زثر ب روویي عه ردی که فتن، ئوو دهمی گولهک که فتیه دنادا،
تبلین وی یئن له رزوک پیڻه بونه پیسترك، مشتی تئ ڦینه کا سهير و دژوار بوو.
خريسييک د خوينبهرين ويدا ڦهڙي و گازى مه مکه کي نکر کو جوانترین کولا سپي
بوو. ئه ڦ گازبيه د گهل قيڙييه کي تيکه هل بوو کو رُوژه کي ئه و قيڙييه ڙ گهوری يا
زه لامه کي د هرڪفت بوو، دهمی ب تئردی که فتى و سينگ و دهڻي وی مشتی خوين
بووی.

زهلام ژی کەنی و گۆت: کا چەوا مە بقىت ئەم دى وەسا ژین، گوھ نادەينە كەسى.

لەشىن وان ب گىايەكى كەسک و گولىن سور و ئاڭرى و خوينىقە نووسىيان، لى سىكارىن تىز هاتن، زهلامى ھەولدىا ب ھەربۇو دەستىن خوه يىن زېر و پىتى و لاواز.. لەشى خوه ب پارىزىت، لى سىكار د بەردىوام بۇون، ھەتا ئىيىك تى چىلى و مينا بەلگەكى ھشكى دارى وەريا و دناف يىستانەكى كەسکدا ۋەشارت. گوشتى وى يى بىرىندار و مشتى خوين.. بەرە بەرە د ئاخىدا پويچ ببۇو، لى دەستى زېر و لاواز و ئەقىندار ماقة ساخ، ھىزا دەستى لاواز ببۇو، چ نەما ببۇو تېلىن وى گولى بەردەن، لى ب رېزدى پىتشە ما ببۇو، ل وى دەمى پىنچ زهلام دەگەل ژنکەكى و كچەكە دەھ سالى هاتن و ل سەر گلەكەكى ل نىزىك وى دەستى زېر و لاواز روونشتن.

ژنكى ب نازدارىقە گۆت: ھۇون پىنچن، ئەز دى چ ل ھنگو ھەمياكەم.. دى من كەلەك دەستىن.

زهلامەكى گۆتى: ما تو چ پىشىنیاز دكەي؟

ژنكى گۆت: بلا كەچا من ژى ھارىكارىيىا من بىكت.

زهلامى لى فەگەراند: لى كەچا تە ھىز زارۆكە.

كەچا بچۈوك ب دەنگەكى تىز يى ركەبەر گۆتى: ھلو من ب جىرىبىنە، دى بىنى كو ئەز ژ دايىكا خوه خوشترم و دى پىر دەيە من.

دەستى زېر و پىتى لەرزى و گول ژناف تىلان كەفت و خوه ۋەكىشى دناف تارىستانا ئاخىدا.

*

هەمزە

(1)

هەمزە زەلامەک بۇو، پشتى سەد سالان ژ نىستىنى ھشىyar بۇوى، خەربىي تىرۇزكىن رۇزى و شىنى يا ئاسمانى و گىرنىزىنا ژنكا و ھەرايا ترومېتىلان بۇو. تەختى خوه ھىلە و ژ مال دەركەفت، ھىنى ھىدى ل سەر جادىھيان پىاسە دىرىن.. لى ژنىشكەكىفە بىت كۆ خەلك بى سەر يى ل سەر شوستەيان د مەشن، ھەولدا ئىكى ب راودەستىنيت و ژى پرسىيار كەت كا چ ل سەرى وى ھاتىيە، لى بەرى پرسىياركىنى، پىئەسيا كۆ ئەۋى سەر نە بىت نەشىت باخقىت و گوھ لى بىيت و ب بىينىت.

هەمزە ژ جادىھكى د چوو ئىكا دى، ژ بلى مەرقىن بى سەر كەسەكى دى نەدىت.

دەمى ھندەك سەربازىن چەكدار بىتىن و پۆستالىن وان يىن گرانسەنگ ئەسفەلتا جادى د قوتا و سەرين وان ب ساخى و سەربلندى ب ناش ملىتىن وانقە بۇون.. بۇ گافەكى ب ئارامى بىهنا خوه ھەلکىشى.

دەمى سەربازان هەمزە بىتى، رېكۈرپ چاقىن وان مانە پىئە.. خوه لىدان و ھەمزە گرت، بىر ئاقاھىيەكى نەگەلەك دويير و پاشى بىر نك زەلامەكى سەرمەزىن. زەلامىن سەرمەزى ب دەنگەكى مشت گازىنده گۆتە ھەمزە: تو چەوا د وىرى نە گوھدارىيى بىكى و ب سەرۋە ل جادى بگەرى؟!

ههمزهی لى ۋەگەراند: ھەتا نەھو.. چ جاران ئەف ئاھقىتىنە من نە بېسىتىنە، ما كەنگى سەر وەكى پىلاڭتىنە، ژېھر خۇھ لەكەن و لەكەن بەرخۇھ؟

ئەۋى سەرمەزىن كەنلى و ب دەنگەكىن پىتىرانكىقە فەرماندا كۆ سەرىي هەمزهى ژى بىرپن. ئۇو.. ھوسا هەمزهى سەرىي خۇھ ژ دەستدا، لى ھىمنى و تەناھى قازانجىك.

(2)

پشتى ھزار سالىن نىشتىنى، هەمزە ژ خەو ھشىيار بۇو، خەرىبىن ژنا خۇھ بۇو. لى.. دەمىن ھەمېزىكىرى و ژ دىل ماقىكىرى، تاما گوشتكىن كەنلى ژى دەتات، ب لېينەكا ترسىيائى، ئىكسەر خۇھ ژى دويىر كر، چوو بەر پەنجەرا ل ھندادى جادىدەكا پېر قەرەبالغ ب مرۇۋەت و ترۇمبىللان، سەح دكىرى، دىيت بارانەكا بۇش يال خەللىكى بىبارىت و ھەر كەسى ئافا بارانى ۋى كەفتبا ئىكسەر دا كەفتە ئەردى و دا بىتە چىنە، ب تىنچ جلکىن وان يىين ۋالا و ب تەقىن و ب ئاھى تەپ بۇويى د مانە ل سەر ئەردى، هەمزەي خۇھ دىيت ژ پەنجەرى دويىر كەفت و زقىيەت سەر تەختى خۇھ، داكو خۇھ ل سەر دىريز كەت و بچىتە د خەوهەكا نۇووا. ھەولدىدا ھندەك تايىن بلند ژ دارىن كەسک و بەردار بىيىت، لى نەشىيا.

چاھىن وى يى راستىن بىيىتىت: زارۇك مامۇستايان خۇھ سەر ژى لەكەن.

چاھىن وى يى چەپى بىيىتىت: مامۇستايان قوتابى يىن خۇھ سەر ژىكىن و لەكەن كەنلى.

دەستىن وى دىگۈتنى: ئەگەر ئەۋى سىئدارەكىرى د ھەوارى نەھات، گازىندا ژى نەكە.

لغا وی دېیژيت: پېدې ناکەت خوه ل هيقيا بوهارى بگرى، چونكۇ يا ب
گونه ھبارىيەكا نەزانى ھاتىيە زىندانلىكىن.

پېن وى دېیژن: ئى چەوا ل سەر رووپىئى ئاقى چىن؟!

گوھى وى يى راستى دېیژيت: خوهزى ئەز يى كەپ بام.

گوھى وى يى چەپى دېیژيت: خوهزى ئەز يى كەپ بام.

دلى وى زى پىستە پىستى لەگەل ژنكەكا بويير دكەت: ئاخ... گولا من يا وەريايى، رۆزلا
من.. هيقا من!

ھندەك سەربازىن چەكدار، ئەۋىن چ جاران د ژيانا خوهدا نەكەنин، ھىرشن دكەنە
ژوورا ھەمزەسى و دەست و چاڭ و پى و گوھ و دەقىن و دەقىن و دەرىن و دلى وى
ب تىنى دەيلەن بۇ وى كەسى گوران دكولىت، كو دەگەلدا بۇو، لى ئەۋى گوران دكولىت
دلى ھەمزەسى نەفەشارت.. بەلكو فرۇشتە قەسابەكى و ب ھەستەكا دىلمائى ژ دكانا وى
دويير كەفت، چونكۇ سەرەرای وى ھەمى بگروپكىشا درىئىزا بازاركىنى.. ئەو بەھاينى
پى داي يى كىيم بۇو.

(۳)

ھەمزە ژ خەو ھشىyar بۇو.. بەھىست كو داپىركى د گۆتە دايىكا وى: مزگىنى.. تە
كورەك بۇو.

*

ترس

هه رژ دهمى كهفتىيە د بن بارى ترسىيە و تفەنگا خوه هيلاى و قىيات ساخ بمىنيت،
دزانى كو دى لى گەريپىن و دى هەر بىين. ئۇو هەروەسا دزانى كو دويير نىنه
بىسماران د دەست و پى يىن وى بقوتن و ب دژوارى بەيتە ئىشاندىن ژى.. دزانى
كو دى نەچار بىت، ب هەواركى و ژڭەربقە سەرئەقراز گازىكەت:

- تە بوجى ئەز هيلام؟

دزانى كو دويير نىنه وى ب ساخى بسوژن... يان ژى ب هيواشى و ب كىرىپىن دەڭلۇ
سەر ژىكەن و بکۈژن. ئەو رۆژا وى هزر كرى كو ژوردا وى يا ھاتىيە
چواردەرانكىن، خوه دناڭ زكى ناڭقا سېشقىكىدا ۋەشارات، ئۇو دەمنى كرمەكى ئەو
سېڭ دخوار.. نە چ دەنگ لىكىن و نە چ قىيىشى راھىيلان. پاشى ئەو كرمە شيا
سېقى كونكەت و ژى دەركەفيت و بگەھتە ناڭ باغەكى، كرمى ل وېرى خۇشى ب
باي و تىرۇزكىن رۇزى و گىايى كەسک دېر، لى خۇشىا وى دوم نەكىر.. چونكو
چويچكەكى خوه لىدى و ھەر دەملەست داعويرا.. ئەڭ رەوشە گەلهك ل دلى ھات،
وەسا هزر نك.. دىزكى چويچكىدا دى شىت ژ جەھكى فېيتە جەھكى دى... لى پشتى
چەند رۆزەكان چويچك ھاتە گرتىن و دەستەسەرگەن.

*

دوماهیترین بهنده

لهمى هورهباي پاپور پرتکاندي، سيندبادي خوه د نيقا دهريايها و هك گورههكى تاريدا بيت، ئەف گورى تاري تىرا ملىونهها زەلام و ژن و زارۆك و ئافاهىيان دكەت. گەھشته وى باوەرى كۈئەفە دوماهىيا وىيە، خوه تەسلىمىي پىلان كر و خاترا خوه ژ ژيانى خواست. ژىشكەكىيە لەشى وى ب پرتهكا دارى پاپورا پرتکاندى كەفت و خوه پىقەگرت، پرتا دارى ئەبر و گەھاندە پەرافەكى تەنا، سيندبادي چاقىن خوه دانانە سەرىيک.. ئۇو ئىكسەر نىشت.

سيندباد ل بەر تىرۋەتكىن رۆزەكاكا گەرم ھشىيار بۇو، دەنگەك بەيىست يى ب سەرسورمايىقە دېيىشىت: ئەف تىشە چىيە؟

پاشى بىيەنەكادى، سيندبادي ھمان دەنگ بەيىست يى بىيىشىت: دۇور نىنە ئەفە ئازەلەكىن مرى بىت ژ وان ئازەلەن سەيرىن دەريايىن و ب شەف پىلا ھاقيت بىتە پەرافى گزيرتا مە.

سيندبادي چاقىن خوه ۋەكىن، كەرەك بىت ل نىزىكى وى راوه ستايە، ل دۇر خوه زەقلى و گۆت: ئەو كى بۇو دئاخفت؟

كەرى گۆتى: ئەو ئەز بۇوم د ئاخقىم.

سيندبادي ھناسەيا خوه ھەلكىشا و ب سەرسورمايىقە گۆت: كەرە و ب ئەزمانەكى عەرەبىي پاقۇر دئاخفيت؟! ھەروەكى ئەز يىن دخەودا.. ئەف تىشە ناھىيە باوەركىن!

کەرى ب بىزارييە گۆتى: ئەوا نەھىتە باوەركرن ئەوه كو تو د كارى وەكى من باخنى!

سیندبادى لى ۋەگەراند: ئەز ل كېڭە مە؟

كەرى گۆتى: تو يى ل گزيرتا كەران، ژ بلى كەران كەسەكى دى ل سەر قى گزيرتەي ناژىت.

سیندبادى گۆت: ئەرى ھەمى كەريئن قىرە... د كارن وەكى تە باخنى؟

كەرى ب ئەرى سەرى خوه ھەۋاند و ب ھويىرى ل سیندبادى د نىرى، پاشى ژى پرسىyar كر: تو كى يى؟ ئەفە ئەز پىر بۇوم و ھەتا نھۆ د ھەموو ژيانا خوددا، من چ گيانەورىن وەكى تە نە دىتىنە.

سیندبادى ب سەرسورمايىقە لى ۋەگەراند: ئەفە تو چ دېيىشى! تو من نانىياسى؟ ئەز مرۇقەم، ئۇرى كىتىب دېيىش كوبەتىرىن سامانە و ب خۇدانى ۋەزىيەتى من پەسىن لەكەن.

كەرى ب تنگۈزىنە گۆتى: خوه ب تورە بىخە، ژ بلى كەران چ خۇدانىن دى ل قىرە نىنن.

سیندبادى ب كەنيقە گۆتى: لى جەپپىن دى يىن دۇنیايى نە وەكى گزيرتا وەنە.

كەرى ب گەفقە گۆتى: دى.. دى.. دى.. لىگەل من وەرە.

سیندبادى لى ۋەگەراند: چەرخا فەلەكتىيە، ئىرۇ ئەز فەرمانان ژ كەرەكى وەرگەرم.

که‌ری ژ که‌ری‌قه گوتنی: گوهده من.. ئەگەر تو خوه نه‌گوهدارکەی، نى زىچەکا بەھىز ل تە دەم.. يان ژى ئەگەر جارەکى ب تىنی گازىكەم، نى ھېمارەکا زۆر يا كەران ل دۆر تە خرۇھە بن و دى وە ل تە كەن كۆچ جاران تو ژبىر نەكەي.

سیندبادى بىھەنەكى هزرىن خوه كرن و پاشى گوتە كەرى: ئەز يى وەستىايمە.. بەھىلە ل سەر پشتا تە سويار بىم.

کەرى ب دلتەنگى گوتى: ئەقە من گوھ ل چ بىيت؟ تە دەقىت ل پشتا من سوار بىي؟!

سیندبادى لى ۋەگەراند: تو بۇچى خوه عىچىز نەكەي؟! ئەوا من ژ تە داخوازكىرى.. رۆزانە كەر ل وەلاتى من ب جە دئىنن.

ب كىمكىرنە، كەرى گوتى: وە دىيارە.. ل وەلاتى هنگو كەر د ساوىلکە و رەزىلەن.

سیندباد ژى پرسى: دى من كىفە بەي؟ دى من بەي نك سەروكى خوه؟!

ھەروەكۆ كەر ب زەرگەھەكى مەزن ھاتىيە ئىشاندىن، گوتى: من چ سەروك نىن، ھەر كەرەك سەروكى خوهىيە، مە چ پىدەفي ب ياسا و سەروكان نىن، مە چ ئەگەرەن ھەۋپىكى و تىقەلىي ژى نىن، ئەۋى تىھنى بىيت، ئافا خۆش يَا مشەيە، ھندى وى دەقىت.. دەشىت بخۆت ھەتاڭو تىر بىيت، ئەۋى تىھنى بىيت، ئافا خۆش يَا مشەيە و د كارىت ھندى ۋەخۆت ھەتاڭو تىھنا وى دشكىت، ھەر كەسى بقىت بنقىت، عەرد يىن مشەيە.

سیندبادى گوتى: پا تە دەقىت من كىفە بەي؟!

كەرى لى ۋەگەراند: دى تە بەمە ئەۋى جەي، ئەۋى كەر لى د ژىن، دا تە بىيىن.. ئەز باوەرناكەم چ كەران ژ كەرەن گزيرتا مە گيانەوەرەكى وەكۆ تە دىت بىيت.

سیندبادی خوه ته‌سلیمی حزا که‌ری کر و ب دویف که‌فت هه‌تا گه‌هشتینه دهشته‌کا
مشتی گیا و ئاف و که‌سکاتی، هزماره‌کا زۆر يا که‌ران ل ویری بون.

ل وی دهمی که‌ران سیندباد دیتی، ئیکس‌هه ل نور خرفه‌بون.. ب کیماتی و
پیترانکیفه لى دنیرین، سیندبادی هه‌ست پیکر کو نیرینین که‌ران ئیهانا وی ب تنی
ناکهن، بلهکو ئیهانا هه‌می مرۆڤان دکهن، لهوا گوتی: ئەز نه یئ رازیمه ژ فی
سەرەدەریا وە یا نه ھەزی دگەل مندا، هوین بوچی ب هویری ل من دنیرین؟
ھەروهکو ئەز میش يان کولی يان ژی بەق.. فەرە هوین ریزی ل من بگرن،

ئەز ئیکم ژ توخمی مرۆڤان، ئەوین ئەف عەردە ژ دارستانین ھۆڤان کریبە بازیرین
مشتی پیشکەفتەن و شەھرەواری.. هوون بزانن ئەو وەلاتی ئەز ژی ھاتیم، وەلاتەکەن
مەزن و ھیزایە، نە وەک ۋى گزيرتا وە یا پویچ و بى بەایە.

کەرەکى ژ که‌ران گوتە سیندبادی: مادەم تو ھندە شەھنازىب ب وەلاتى خوه ببەی..
بۇ مە بىزە کا ئە و چ تشتە ل وەلاتى تە ھەی و مە نە؟

سیندبادی لى ۋەگەراند: ما چ ل گزيرتا وە ھەيە، ژ بلى گیا و ئافى و که‌سکاتىي؟! ل
وەلاتى من ژ بلى گیا و ئافى و که‌سکاتىي.. مە خانى يېن ساخان و گورستانىن
مریيان ھەن..

مە پەرلەمان و ھەلبزارتن و رۆژنامە و كۇفار و كتىب و ئىزگە و تىلەفزيون ھەن..

مە خوانىنگە و زانىنگە و يارىگەھىن و ھەرزشى ھەن..

مە ئەدیب و کارهبا و جادده و دەستور و توخييىن دنابەرا دەولەتاندا ھەن..

مە لەشكەر و چەكىن جوراوجور ھەن..

مه پاپورین ئاسمانى و زەلامىن زانا ھەنە، كو يىن گەھشتىنە سەر رۇويىتى يېقى..

مه تۇرمىيەل و فرۆكە و بەفرخانە و شورەش و كۆدەتا ھەنە..

ئۇ روھسا مە.....

بىّدەنگىيەكە سەير كەفته ناڭ كەران، سىندىبادى ب شەھنازى ھىڭ دىرى، لى
ژىشىكە كىيە كەرەكى گۆت: فەرە ئەم دان پى بىدەين كو ھەمى تىشتنىن تە گوتىن ل
گۈزىرتا مە نىن،

- لى ئەرى ھوين د كەيىخۇشنى؟!

سىندىباد ب ۋىچى پرسىيارى سەتمى و سەرى خوه چەماند. ب سەرسىيمىايدىكى
بوغومىيە ھزرىن خوه لىكىن،

خەلک سەرا بەرمايىكىن سەرگۈيەكان ھەف دىكۈزىن..

ھەمى تىشت ژىق فروتىنە و ھەر تىشتەكى بەيايەكى دىياركىرى ھەيە.. ھەتا مەرقۇق ژى
ب كىمەتلىرىن بەها دەيىنە فروتن، د سەر ھندى را ژى كەسەك نىنە بىرىت..

ئەوا ل بەر فروتى پىرە ژ يَا پىدىقى..

ھەمى تىشت بەرەف خرابىيە دىچن..

باب نەيى يَا خوه ژ كورىن خوه لىكەن..

كور سەرەدەرىيەكە دوزىمنكارانە دىگەل بايىن خوه لىكەن..

ژن خوه قوربانی میرین خوه یین زهنگین لکمن، خو ئەگەر مەيموينك بن ژى.. لى
ئەگەر میر يىن هەزار بىت، ژنین وان چ پويىتە پى ناكەن، خو ئەگەر جوانمیرىا
دونيايىن ھەمى ۋى بىت..

زەلام ژنك.. ژنك ژى زەلامن..

راسىتى يَا بەرزەيە و يَا كىرىتە..

درەو سەرمىرا ھەمييانە..

ئەۋى ئېڭەلى ل سەر كورسيكا يى باش د روينيت و ئەۋى باش يى وولكرى و
رەزىل كىرىيە، حە رادەيىانى..

ھەر رۆز خوينا بىگونەهان درژىيەت، چ تولفەكەر نىنن..

برا ژبۇ كەتكا پىلاقى برای دكۈزىت..

يى بىخىر پىشەوايە و ئەۋى پې خىر سەرەدەريبا بىكۈزى دايىكى دەگەل دەكەن..
د دەرافىن تەنگدا چ ھەقال نىنن، ب تىن د چىغانۆكىن دەھۋاندا ھەنە.. ئەو
چىغانۆكىن ژبۇ زارۇكان دەھىنە گوتىن.

كەرى ژ سىنلبانى پرسىياركىر: تە بوجى بەرسقا پرسىيارا من نەدا؟..

- ئەرى ھوين د كەيفخۇشنى؟!

سىنلبانى سەرى خوه چەماند و نە ئاخفت. پشتى دەمەكى نە گەلەك درىز، ھەمى
ھەولا سىنلبانى ئەو بۇو كو پىرىنەيەكى بىيىنت و ژ گزىرتا كەران بىرەقىت.. لى
ھەمى ھەولىن وى سەرنەگىتن، نەچار بۇو ل سەر گزىرتەي لەگەل كەران بىزىت..

گلهک ته‌همولا پیترانکیبا که‌ران دکر، ئهو هزر دکهت ول سهر دوو پییان د
مهشیت.. دهنگى وى نه يى مونکهره.. لى بەره بەره شیا خوه دگەل هزرکرنا
خوارنا گیاین تەپى كەسک كەھى كەت.

ل دەسپىكى گیا ب تنى بwoo.. لى پاشى شیا خوه دگەل رېقەچوونا ل سهر چواران
ژى كەھىكت و پاشى د زپى و زىچك ژى دھاۋىتن..

ئەف شيانىن خوگۇنجاندىن جەن رېزگرتنا كەران بwoo.. دگەل دەمى سينىباد ب
كەيەخۆشى دشىا و ئىدى هزرا رەھىنە ژېير كر.

*

ژيڭىرى چىرۇكان

١. مەلىكى كۆتە وەزىرى خوھ / قال الملک لوزیره، **نداء نوح**، ص ٢٨٧
٢. نۇزمۇن/ الاعدا، **النمور في اليوم العاشر**، ص ٩
٣. باركىن بەرەف دەريايىن/ رحيل الى البحر، **دمشق الحرائق**، ص ٢٦٣ .
٤. ئەوا ل وى بازىرىنى نېسىنى قومى/ ما حەدث في المدينه التي كانت نائمه، **النمور في اليوم العاشر**، ص ٨١
٥. برس/ جوع، **الرعد**، ص ٦٣
٦. بوهاڑەك بناش خولىتىدا/ ربيع في الرماد، **ربيع في الرماد**، ص ٧٩
٧. شەينا ھەسپى سپى/ صەھىل الجواد الایض، **صەھىل الجواد الایض**، ص ٣٣
٨. ئەۋىن ۋ شەھەفتىن دەركەفتىن/ الخارجون من الكهف، **نداء نوح**، ص ١٢٧
٩. پلنگ ل روڙا دھەئى/ النمور في اليوم العاشر، **النمور في اليوم العاشر**، ص ٧٣
١٠. ھافىن/ الصيف، **صەھىل الجواد الایض**، ص ٨٤
١١. سىتىدارەدانا مىننى/ اعدام الموت، **نداء نوح**، ص ٣٩
١٢. ۋ ئەلەيفى بۆ يائى/ من الالف الى الياء، **نداء نوح**، ص ٢٧١

١٣. زنهكا ب تنى / امرأة وحيدة. دمشق **الحرائق**. ص ٣١١
١٤. ئهويّن ريّغر / القرصان، ربيع في الرماد. ص ٨٩
١٥. بازارهك / الصفة. نداء نوح. ص ٧٥
١٦. گونههبار / المتهم. الرعد. ص ٢٩
١٧. زهلامهك ژ ليمهشقى / رجل من دمشق. **صهيل الجواد الابيض**. ص ٥١
١٨. دوير ژ مال / بعيدا عن البيت. نداء نوح. ص ٢٤١
١٩. كىقىريشك دمشقه / ما اكثرا ارانب!. نداء نوح. ص ٢٢١
٢٠. مهلك / الملك. **النمور في اليوم العاشر**. ص ١٦٩
٢١. سه / كلب. نداء نوح. ص ٥٥
٢٢. ئەرد بۇ مەيە و ئاسمان بۇ فېندا / التراب لنا ولطیور السماء. دمشق **الحرائق**. ص ٥١
٢٣. كوشتن / الاغتيال. **النمور في اليوم العاشر**. ص ١٥٩
٢٤. جەنگىزخان / جنكىزخان. ربيع في الرماد. ص ١٠٣
٢٥. ئالايى رەش / الراية السوداء. دمشق **الحرائق**. ص ١١٧
٢٦. كۆما بەرخكا / الخراف. دمشق **الحرائق**. ص ١٠٩
٢٧. ئەۋى روونشتى و ئەۋى ڇىپىرقة / الجالس والواقف. نداء نوح. ص ٢٠١

٢٨. نانى هشك/ الرغيف اليابس، دمشق الحرائق، ص ٧٧

٢٩. ئلهق/ الصقر، الرعد، ص ١٥

٣٠. گول/ الزهرة، النمور في اليوم العاشر، ص ٣٩

٣١. همزه/ حمزه، فداء نوح، ص ٢٨٥

٣٢. ترس/ الخوف، فداء نوح، ص ١٥٥

٣٣. دوماهيترين بهندر/ آخر المرافئ، فداء نوح، ص ١٤٧

نداء نوح = ١٢

النمور في اليوم العاشر = ٦

دمشق الحرائق = ٦

الرعد = ٣

ربيع في الرماد = ٣

صهيل الجواد الابيج = ٣

پېرست

۱. مەلیکى گۆته و ھزىرى خوھ	۱
۲. دۇرۇمن	۲
۳. باركىن بەرەف دەرىيايىن	۳
۴. ئەوال وى بازىرى نىشتى قەومى	۴
۵. بىرس	۵
۶. بوهاრەك دناڭ خولىيىدا	۶
۷. شەپىنە سپى سپى	۷
۸. ئەۋىن ژ شىكەفتى دەركەفتىن	۸
۹. پلنگ ل رۆژا دەھى	۹
۱۰. ھاقىن	۱۰
۱۱. سىدارەدانا مىرنى	۱۱
۱۲. ژ ئەلىيفى بۇ يائىنى	۱۲
۱۳. ژنەكا ب تىنى	۱۳
۱۴. ئەپەن ئەپەن	۱۴
۱۵. ئەپەن ئەپەن	۱۵
۱۶. ئەپەن ئەپەن	۱۶
۱۷. ئەپەن ئەپەن	۱۷
۱۸. ئەپەن ئەپەن	۱۸
۱۹. ئەپەن ئەپەن	۱۹
۲۰. ئەپەن ئەپەن	۲۰

۲۱۳	۱۴. ئەوین پىگر
۲۲۵	۱۵. بازارەك
۲۲۹	۱۶. گونەھبار
۲۳۳	۱۷. زەلامەك ژ دىمەشقى
۲۵۷	۱۸. دويير ژ مال
۲۷۵	۱۹. كىقىرىشىك دىمشەنە
۲۸۱	۲۰. مەلىك
۲۸۷	۲۱. صە
۲۹۲	۲۲. ئەرد بۇ مەيە و ئاسمان بۇ فىندا
۲۹۷	۲۳. كوشتن
۳۰۰	۲۴. جەنگىزخان
۳۰۵	۲۵. ئالايىن رەش
۳۱۳	۲۶. كۆما بەرخكا
۳۱۸	۲۷. ئەۋى روونشتى و ئەۋى ژپىئرە
۳۲۲	۲۸. نانى ھشك
۳۳۰	۲۹. ئەلهق

۳۲۴	گول	۳۰
۳۲۶	هزاره	۳۱
۳۲۹	ترس	۳۲
۳۴۰	نوماهیترین بهندها	۳۳

